

Izdevējs: Ministru kabinets

Veids: noteikumi

Numurs: 295

Pieņemts: 30.05.2017.

Stājas spēkā: 01.03.2018.

Publicēts:

"Latvijas Vēstnesis", 147 (5974),
26.07.2017.

OP numurs: 2017/147.9

Ministru kabineta noteikumi Nr. 295

Rīgā 2017. gada 30. maijā (prot. Nr. 28 25. §)

Noteikumi par transportlīdzekļu valsts tehnisko apskati un tehnisko kontroli uz ceļa

*Izdoti saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma
16. panta septīto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. kārtību, kādā tiek veikta mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju (izņemot traktortehniku un tās piekabes) valsts tehniskā apskate un transportlīdzekļu tehniskā kontrole uz ceļa, ietverot:

1.1.1. prasības transportlīdzekļu tehniskās kontroles inspektoru kompetencei, apmācībai un atestācijai;

1.1.2. prasības transportlīdzekļu tehniskās apskates stacijai, tehniskās kontroles iekārtām un aprīkojumam;

1.1.3. transportlīdzekļu tehniskā stāvokļa kontroli valsts tehniskās apskates ietvaros (turpmāk - tehniskā kontrole), kā arī tehniskās kontroles procesa uzraudzību un kvalitātes kontroli;

1.2. prasības transportlīdzekļu tehniskajam stāvoklim, kā arī šo prasību izpildes novērtēšanas kritērijus (1. pielikums).

2. Tehnisko kontroli veic šim nolūkam īpaši izveidotās transportlīdzekļa kategorijai un konstrukcijas parametriem atbilstošās tehniskās apskates stacijās. Prasības tehniskās apskates stacijai, tehniskās kontroles iekārtām un aprīkojumam noteiktas šo noteikumu 2. pielikumā.

3. Tehnisko kontroli un tehnisko kontroli uz ceļiem veic šim nolūkam speciāli apmācīts un atestēts transportlīdzekļu tehniskās kontroles inspektors (turpmāk - inspektors). Prasības inspektoru kompetencei, apmācībai un atestācijai noteiktas šo noteikumu 3. pielikumā.

4. Datumu, līdz kuram transportlīdzeklim atļauts piedalīties ceļu satiksmē, nosaka automatizēti, izmantojot Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistra (turpmāk - transportlīdzekļu reģistrs) programmnodrošinājumu, ņemot vērā inspektora konstatētos trūkumus un bojājumus un ievērojot Ceļu satiksmes likuma 16. panta nosacījumus. Minēto datumu norāda tehniskās apskates uzlīmē, tehniskās apskates protokolā un tehniskās kontroles uz ceļa protokolā (4. pielikums). Lai nepiemērotu laikapstākļu dēļ (piemēram, apledojis ceļš, stiprs lietus vai sniegs) neradītu apdraudējumu motocikla, tricikla vai kvadricikla vadītājam vai citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, kas piedalās ceļu satiksmē, kā arī pilnvērtīga tehniskās apskates procesa nodrošināšanai motociklam, triciklam vai kvadriciklam datumu, līdz kuram atļauts piedalīties ceļu satiksmē, nosaka laikposmā no 1. aprīļa līdz 30. septembrim.

5. Dati par tehniskajām apskatēm tiek glabāti transportlīdzekļu reģistrā vismaz 36 mēnešus no pārbaudes veikšanas dienas.

6. Ja Latvijā reģistrē M, N vai O kategorijas transportlīdzekli, kas iepriekš bijis reģistrēts citā Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstī vai Šveices Konfederācijā (turpmāk - dalībvalsts), atļauju piedalīties ceļu satiksmē Latvijā tam var dot bez tehniskās kontroles veikšanas, novērtējot tā tehnisko stāvokli vizuāli, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

6.1. ir spēkā iepriekšējās reģistrācijas dalībvalstī izdota atļauja piedalīties ceļu satiksmē;

6.2. par minētās atļaujas derīguma termiņu un tehniskās apskates datiem var pārliecināties Eiropas Komisijas elektroniskajā transportlīdzekļu informācijas platformā;

6.3. minētās atļaujas derīguma termiņš iekļaujas Ceļu satiksmes likuma 16. pantā noteiktajā tehniskās apskates periodiskumā, skaitot no iepriekšējās tehniskās apskates veikšanas datuma. Šajā gadījumā transportlīdzekļu reģistrā izdara attiecīgu ierakstu un noformē tehniskās apskates uzlīmi, kurā datums, līdz kuram transportlīdzeklim atļauts piedalīties ceļu satiksmē, nepārsniedz Ceļu satiksmes likuma 16. pantā

noteikto tehniskās apskates periodiskumu vai dalībvalstī izdotās atļaujas piedalīties ceļu satiksmē noteikto termiņu (uzlīmē norāda tuvāko (īsāko) no tiem).

7. Ja Latvijā reģistrē transportlīdzekli, kas iepriekš bijis reģistrēts citā dalībvalstī un kam ir spēkā esoša atļauja piedalīties ceļu satiksmē, bet tam ir acīmredzami trūkumi vai bojājumi, kuri novērtējami ar 2. vai 3. vērtējumu, vai transportlīdzeklis iepriekš bijis reģistrēts ārvalstī, izņemot dalībvalstis, atļauja piedalīties ceļu satiksmē tiek noformēta pēc tehniskās kontroles veikšanas.

8. Ja transportlīdzeklis Latvijā reģistrēts uz laiku ar pastāvīgas reģistrācijas aizliegumu saistībā ar tā tehnisko stāvokli, termiņš, līdz kuram transportlīdzeklim atļauts piedalīties ceļu satiksmē, nedrīkst pārsniegt transportlīdzekļa reģistrācijas apliecības derīguma termiņu.

9. Izmantojot transportlīdzekli ceļu satiksmē, tā tehniskajam stāvoklim un aprīkojumam jāatbilst šo noteikumu 1. pielikumā minētajām prasībām, kā arī normatīvajos aktos par mehānisko transportlīdzekļu, to piekabju un to sastāvdaļu atbilstības novērtēšanu un transportlīdzekļu pārbūvi noteiktajām prasībām.

10. Veicot transportlīdzekļa un tā aprīkojuma tehnisko kontroli vai tehnisko kontroli uz ceļa, tiek pārbaudīta tehniskā stāvokļa atbilstība šo noteikumu 1. pielikumā minētajām prasībām. Inspektors novērtē konstatētos trūkumus vai bojājumus un atkarībā no to ietekmes uz satiksmes drošību un vidi piešķir tiem kādu no šādiem vērtējumiem:

10.1. sīks trūkums vai bojājums, kas būtiski neietekmē transportlīdzekļa drošību vai ietekmi uz vidi, un citas sīkas neatbilstības - 1. vērtējums;

10.2. būtisks trūkums vai bojājums, kas var ietekmēt transportlīdzekļa drošību, pasliktināt ietekmi uz vidi vai apdraudēt pārējos satiksmes dalībniekus, vai citas nozīmīgākas neatbilstības - 2. vērtējums;

10.3. bīstams trūkums vai bojājums, kas tieši un tūlītēji apdraud ceļu satiksmes drošību vai ietekmē vidi un kura dēļ aizliegts transportlīdzekli izmantot uz koplietošanas ceļiem, - 3. vērtējums.

11. Ja transportlīdzeklim un tā aprīkojumam nav konstatēti trūkumi vai bojājumi, tā tehniskais stāvoklis tiek novērtēts ar 0. vērtējumu.

12. Transportlīdzekļa tehniskā stāvokļa kopējais novērtējums atbilst visvairāk satiksmes drošību vai vidi ietekmējošā trūkuma vai bojājuma vērtējumam, kas transportlīdzeklim konstatēts tehniskajā apskatē vai tehniskajā kontrolē uz ceļa.

13. Transportlīdzekļu tehniskajā kontrolē izšķir divus pārbaužu veidus:

13.1. pamatpārbaude - obligātā tehniskā kontrole atbilstoši Ceļu satiksmes likumā noteiktajam periodiskumam, kā arī tehniskā kontrole, kas tiek veikta, ja:

13.1.1. iepriekšējā pamatpārbaudē transportlīdzeklim konstatēti trūkumi vai bojājumi, kas novērtēti ar 3. vērtējumu;

13.1.2. pagaidu atļaujai 30 dienas piedalīties ceļu satiksmē valsts teritorijā, ievērojot piesardzību (turpmāk - pagaidu atļauja), beidzies derīguma termiņš;

13.1.3. tehniskajā kontrolē uz ceļa transportlīdzeklim konstatēti trūkumi vai bojājumi, kas novērtēti ar 3. vērtējumu;

13.1.4. pagājušas vairāk nekā 30 dienas, kopš transportlīdzeklim dota atļauja piedalīties ceļu satiksmē pēc veiktas tehniskās kontroles vai pirmās reģistrācijas datuma, un transportlīdzekļa uzrādītājs (transportlīdzekļa īpašnieks, turētājs, valdītājs vai vadītājs) vēlas saņemt:

13.1.4.1. normatīvajos aktos par bīstamu kravu pārvadājumiem noteikto bīstamu vielu pārvadāšanai paredzēta transportlīdzekļa atbilstības sertifikātu (turpmāk - ADR sertifikāts);

13.1.4.2. Eiropas transporta ministru konferences dokumentu prasībām ekoloģijas vai drošības jomā atbilstošu kravas automobiļu un to piekabju (puspiekabju) (turpmāk - ETMK transportlīdzekļi) sertifikātu;

13.1.4.3. atzīmi transportlīdzekļu reģistrā un autobusa reģistrācijas apliecībā par atļauto maksimālo braukšanas ātrumu 100 km/h;

13.1.4.4. atzīmi transportlīdzekļu reģistrā un autobusa reģistrācijas apliecībā par papildu cieta daļiņu filtra uzstādīšanu transportlīdzekļa atgāzu izplūdes sistēmā;

13.1.5. transportlīdzekļa tehniskā stāvokļa un tā aprīkojuma tehniskā kontrole ierosināta uz tiesībaizsardzības iestādes amatpersonas lēmuma pamata;

13.1.6. transportlīdzeklim atjauno atļauju piedalīties ceļu satiksmē saskaņā ar šo noteikumu 86. punktu;

13.2. atkārtotā pārbaude - tehniskā kontrole, kas tiek veikta, nepārsniedzot pagaidu atļaujā noteikto derīguma termiņu, ja:

13.2.1. pamatpārbaudē vai tehniskajā kontrolē uz ceļa transportlīdzeklim piešķirts 2. vērtējums;

13.2.2. pamatpārbaudē konstatēts, ka transportlīdzekļa tehniskais stāvoklis un aprīkojums neatbilst vai nav pārbaudīts atbilstoši kādai no prasībām:

13.2.2.1. par bīstamu kravu pārvadāšanu;

13.2.2.2. par ETMK transportlīdzekļu ekoloģiju un drošību;

13.2.2.3. par transportlīdzekļa aprīkošanu ar tahogrāfu vai ātruma ierobežotājiem;

13.2.2.4. par vieglajiem taksometriem;

13.2.2.5. autobusiem, kuru atļautais maksimālais braukšanas ātrums ir 100 km/h;

13.2.2.6. par papildu cieto daļiņu filtra uzstādīšanu transportlīdzekļa atgāzu izplūdes sistēmā.

14. Ja atļaujas piedalīties ceļu satiksmē vai pagaidu atļaujas derīguma termiņa pēdējā diena ir sestdiena, svētdiena vai svētku diena, termiņa pēdējā diena ir nākamā darbdiena. Atsevišķos gadījumos, lai nodrošinātu vienmērīgu transportlīdzekļu sadalījumu atkārtotās apskates veikšanai, pagaidu atļaujas derīguma termiņu var noteikt garāku, bet ne ilgāku par 40 dienām.

15. Atkārtotās pārbaudes laikā tiek kontrolēta to trūkumu vai bojājumu novēršana, kas konstatēti pamatpārbaudē. Ja transportlīdzeklim pēc pamatpārbaudes ir radušies citi acīmredzami trūkumi vai bojājumi vai objektīvu iemeslu dēļ šos trūkumus vai bojājumus nebija iespējams konstatēt pamatpārbaudē, inspektors tos novērtē.

16. Latvijas nacionālā kontaktpunkta (turpmāk - kontaktpunkts) funkcijas informācijas apmaiņai ar citām dalībvalstīm tehniskās apskates un transportlīdzekļu tehniskās kontroles uz ceļa jomās veic Ceļu satiksmes drošības direkcija (turpmāk - CSDD).

II. Tehniskā apskate

17. Pirms tehniskās apskates transportlīdzekļa uzrādītājs CSDD pakalpojumu apmaksas vietā:

17.1. uzrāda transportlīdzekļa vadītāja apliecību vai personu apliecinošu dokumentu;

17.2. norāda transportlīdzekļa tehniskās kontroles pārbaudes veidu saskaņā ar šo noteikumu 13. punktu;

17.3. uzrāda valsts akciju sabiedrības "Latvijas Valsts ceļi" izsniegtu attiecīgu atļauju, ja transportlīdzekļa masa vai gabarīti pārsniedz Ceļu satiksmes noteikumos minētos lielumus;

17.4. samaksā transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokli, uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli un maksu par tehnisko apskati, ja samaksa nav veikta iepriekš, kā arī veic normatīvajos aktos par nodokļiem un nodevām, par administratīvo sodu piemērošanu un citos normatīvajos aktos noteiktās darbības, bez kurām nav atļauta tehniskā apskate.

18. Tehnisko apskati vieglajam taksometram neveic, ja taksometra speciālās atļaujas (licences) vai licences kartītes derīguma termiņš ir beidzies vai tā ir anulēta. Pirms tehniskās apskates vieglā taksometra uzrādītājs CSDD pakalpojumu samaksas vietā uzrāda spēkā esošu taksometra speciālo atļauju (licenci) vai licences kartīti, ja transportlīdzekļu reģistrā nav informācijas par speciālās atļaujas (licences) vai licences kartītes esību.

19. Pēc tam, kad uzrādīti nepieciešamie dokumenti, transportlīdzekļu reģistrā pārbaudīta transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas līguma spēkā esība un veikti nepieciešamie maksājumi, transportlīdzeklim tiek uzsākta tehniskā kontrole.

20. Transportlīdzekļa vadītājs transportlīdzekli kopā ar tā reģistrācijas apliecību nodod inspektoram tehniskajai kontrolei. Piekabi (puspiekabi) nodod inspektoram tehniskajai kontrolei sakabē ar velkošo mehānisko transportlīdzekli. Ja tiek veikta motocikla, tricikla, kvadricikla vai piekabes (puspiekabes) tehniskā kontrole, inspektoram nodod arī motocikla, tricikla, kvadricikla vai piekabes (puspiekabes) tehniskās apskates uzlīmi.

21. Inspektors neuzsāk transportlīdzekļa tehnisko kontroli, bet noformē atteikumu veikt transportlīdzekļa tehnisko apskati un izdara attiecīgu atzīmi transportlīdzekļu reģistrā, ja:

21.1. motociklu, kas reģistrēts kā motocikls ar blakusvāģi, uzrāda bez blakusvāģa;

21.2. piekabe nav mehāniski, elektriski un pneimatiski (ja attiecināms) savienota ar velkošo mehānisko transportlīdzekli vai piekabi uzrāda sakabē ar traktortehniku;

21.3. segļu vilcēju uzrāda bez puspiekabes (minētā prasība neattiecas uz atkārtoto pārbaudi, ja pamatpārbaudē segļu vilcējam nav konstatēti trūkumi vai bojājumi bremžu iekārtā vai sakabes ierīcē);

21.4. transportlīdzeklī bez tā vadītāja ir pasažieri vai dzīvnieki;

21.5. transportlīdzeklim ir acīmredzami trūkumi vai bojājumi, kas var apdraudēt inspektora veselību vai dzīvību, bojāt pārbaudes ierīces, diagnostikas iekārtas vai transportlīdzekli vai ietekmēt diagnostikas iekārtu rādījumus;

21.6. transportlīdzekļa motors nav iedarbināms, izmantojot starteri, vai mehāniskais transportlīdzeklis nespēj patstāvīgi pārvietoties;

21.7. nepiemērotu laikapstākļu (piemēram, apledojis ceļš, stiprs lietus vai sniegs) dēļ nav iespējams veikt motocikla tehnisko kontroli gaitā;

21.8. transportlīdzekļa vadītājs nevar uzrādīt tā reģistrācijas apliecību vai beidzies tās derīguma termiņš;

21.9. taksometra speciālās atļaujas (licences) vai licences kartītes derīguma termiņš ir beidzies vai speciālā atļauja (licence) vai licences kartīte ir anulēta;

21.10. nav uzrādīta valsts akciju sabiedrības "Latvijas Valsts ceļi" izsniegta attiecīga atļauja, ja transportlīdzekļa masa vai gabarīti pārsniedz Ceļu satiksmes noteikumos minētos lielumus;

21.11. transportlīdzekļa konstrukcijas parametru dēļ nav iespējams veikt tehnisko apskati attiecīgajā tehniskās apskates stacijā;

21.12. nav samaksāts transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis, uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis vai maksa par tehnisko apskati, kā arī nav veiktas normatīvajos aktos par nodokļiem un nodevām, par administratīvo sodu piemērošanu un citos normatīvajos aktos noteiktās darbības, bez kurām nav atļauts veikt tehnisko apskati;

21.13. transportlīdzeklis aprīkots ar materiāliem vai elementiem, kas apgrūtina, traucē vai liedz veikt pārbaudāmās transportlīdzekļa sastāvdaļas tehnisko kontroli, izņemot tādus, kuru uzstādīšanu paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs;

21.14. transportlīdzekļu reģistrā ir informācija:

21.14.1. par transportlīdzekļa īpašuma tiesību nodošanu citai personai, bet īpašnieka maiņas reģistrācija nav veikta noteiktajā termiņā;

21.14.2. par transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā norādītā turētāja vārda, uzvārda vai nosaukuma maiņu;

21.14.3. par transportlīdzekļa noņemšanu no uzskaites atsavināšanai Latvijā un pagājušas vairāk par piecām dienām pēc noņemšanas no uzskaites atsavināšanai.

22. Tehnisko kontroli sāk ar transportlīdzekļa uzskaites tehnisko datu salīdzināšanu (turpmāk - datu salīdzināšana). Ja transportlīdzekļa reģistrācijas apliecības ieraksti nav salasāmi vai tiek konstatēta ierakstu neatbilstība faktiskajam stāvoklim, bet ir iespējams identificēt konkrēto transportlīdzekli un tam izsniegto reģistrācijas apliecību, inspektors turpina veikt tehnisko kontroli, izdara attiecīgu ierakstu tehniskās apskates protokolā un tehniskās apskates uzlīmi izsniedz tikai pēc neatbilstības novēršanas.

23. Ja nav iespējams identificēt transportlīdzekli, kā arī tad, ja tiek konstatētas viltojuma pazīmes transportlīdzekļa agregātu numerācijā, reģistrācijas apliecībā vai valsts reģistrācijas numura zīmēs, inspektors rīkojas saskaņā ar CSDD un Valsts policijas vienošanos, turklāt tehnisko kontroli neturpina un viltoto vai pašdarināto valsts reģistrācijas numura zīmi atsavina. Šādā gadījumā transportlīdzekļa tehnisko apskati uzskata par neuzsāktu, noformē atteikumu veikt transportlīdzekļa valsts tehnisko apskati un izdara attiecīgu atzīmi transportlīdzekļu reģistrā.

24. Turpmāko transportlīdzekļa tehnisko kontroli inspektors veic, izmantojot tehniskās apskates stacijā esošās pārbaudes ierīces, instrumentus un diagnostikas iekārtas. Ja tas nav iespējams transportlīdzekļa konstrukcijas īpatnību dēļ vai ja inspektoram, veicot transportlīdzekļa tehnisko kontroli, rodas pamatotas šaubas par transportlīdzekļa tehniskā stāvokļa atbilstību šo noteikumu prasībām un to nevar pārbaudīt ar esošajām pārbaudes ierīcēm, instrumentiem vai diagnostikas iekārtām, inspektoram ir tiesības veikt kontroles braucienu, piedaloties ceļu satiksmē. Konstatētos trūkumus vai bojājumus inspektors atzīmē tehniskās apskates protokolā.

25. Ja transportlīdzekļa tehniskās kontroles laikā tam rodas trūkumi vai bojājumi, kas var apdraudēt inspektora veselību vai dzīvību, bojāt pārbaudes ierīces, diagnostikas iekārtas vai transportlīdzekli vai ietekmēt diagnostikas iekārtu rādījumus, kā arī šo noteikumu 21.6. un 21.7.

apakšpunktā minētajos gadījumos tehnisko kontroli pārtrauc un noformē atteikumu veikt transportlīdzekļa tehnisko apskati.

26. Tehniskās kontroles beigās inspektors nosaka transportlīdzekļa tehniskā stāvokļa un tā aprīkojuma kopējo novērtējumu un:

26.1. ja piešķirts 0. vērtējums, transportlīdzeklī tiek dota atļauja piedalīties ceļu satiksmē, par ko tiek izdarīts attiecīgs ieraksts transportlīdzekļu reģistrā, noformēta tehniskās apskates uzlīme un izsniegts tehniskās apskates protokols;

26.2. ja piešķirts 1. vērtējums, transportlīdzeklī tiek dota atļauja piedalīties ceļu satiksmē, par ko tiek izdarīts attiecīgs ieraksts transportlīdzekļu reģistrā, noformēta tehniskās apskates uzlīme un izsniegts tehniskās apskates protokols;

26.3. ja piešķirts 2. vērtējums pamatpārbaudē, transportlīdzeklī tiek dota pagaidu atļauja, par ko tiek izdarīts attiecīgs ieraksts transportlīdzekļu reģistrā, noformēta tehniskās apskates uzlīme un izsniegts tehniskās apskates protokols;

26.4. ja piešķirts 2. vērtējums atkārtotajā pārbaudē, transportlīdzeklī tiek saglabāta pagaidu atļauja līdz pamatpārbaudē piešķirtās pagaidu atļaujas derīguma termiņa beigām, par ko tiek izdarīts attiecīgs ieraksts transportlīdzekļu reģistrā un izsniegts tehniskās apskates protokols;

26.5. ja piešķirts 3. vērtējums, transportlīdzeklī netiek dota atļauja piedalīties ceļu satiksmē vai pagaidu atļauja un spēkā esošā atļauja piedalīties ceļu satiksmē vai pagaidu atļauja tiek anulēta (noņemta uzlīme), par ko tiek izdarīts attiecīgs ieraksts transportlīdzekļu reģistrā un izsniegts tehniskās apskates protokols.

27. Tehniskās apskates protokolā norāda šādu informāciju:

27.1. datus par transportlīdzekļa uzrādītāju;

27.2. transportlīdzekļa identifikācijas numuru (turpmāk - VIN), valsts reģistrācijas numuru, transportlīdzekļa kategoriju un reģistrācijas valsts atšķirības zīmi;

27.3. konstatētos trūkumus vai bojājumus un to novērtējumu;

27.4. citu informāciju saistībā ar konstatētajiem trūkumiem vai bojājumiem, ja tāda nepieciešama (piemēram, vecākās uzstādītās riepas izgatavošanas gadu);

27.5. transportlīdzekļa tehniskā stāvokļa un tā aprīkojuma kopējo novērtējumu;

27.6. atļaujas piedalīties ceļu satiksmē termiņu;

27.7. tā inspektora vārdu un uzvārdu, kurš veicis transportlīdzekļa tehnisko kontroli;

27.8. odometra rādījumu;

27.9. tehniskās apskates veikšanas vietu un laiku;

27.10. tehniskās kontroles veicēju;

27.11. citu informāciju saskaņā ar Administratīvā procesa likumu, ja tādu nepieciešams norādīt.

28. Izsniedzot tehniskās apskates protokolu uzrādītājam, inspektors pamato savu lēmumu, sniedz skaidrojumu par tiem trūkumiem un bojājumiem, kuriem pievēršama uzmanība turpmākajā transportlīdzekļa ekspluatācijas gaitā, par tiem trūkumiem un bojājumiem, kurus nepieciešams novērst, kā arī par tiem bojājumiem, kuru dēļ transportlīdzekļa ekspluatācija ir aizliegta. Uzrādītājs ar parakstu apliecina, ka transportlīdzekļa trūkumu un bojājumu novērtējums ir izskaidrots.

29. Tehniskās apskates uzlīmē norāda:

29.1. informāciju par transportlīdzekli (tā valsts reģistrācijas numuru un VIN pēdējās sešas zīmes);

29.2. termiņu (datums, mēnesis), līdz kuram transportlīdzeklim atļauts piedalīties ceļu satiksmē.

30. Tehniskās apskates uzlīmi automobilim inspektors pielīmē priekšējā stikla (vējstikla) iekšpusē, labajā apakšējā stūrī (pirms tam noņem iepriekšējo tehniskās apskates uzlīmi), izņemot šo noteikumu 26.4. apakšpunktā minēto gadījumu. Motocikla, tricikla, kvadricikla, piekabes un puspiekabes vadītājam uzlīmi izsniedz uzlīmētu uz speciālas pamatnes, anulējot iepriekšējo tehniskās apskates uzlīmi.

31. Pagaidu atļauja sešu mēnešu laikā tiek dota ne vairāk kā divas reizes. Ja sešu mēnešu laikā trešajā vai nākamajās pamatpārbaudēs transportlīdzeklim atkārtoti piešķirts 2. vērtējums, pagaidu atļauja dota netiek, bet transportlīdzekļa vadītājam tiek dota iespēja transportlīdzekli tās pašas dienas laikā nogādāt stāvietā vai remonta vietā.

32. Pagaidu atļauja nedod tiesības ar transportlīdzekli veikt bīstamo kravu pārvadājumus, smagsvara, liелgabarīta kravu pārvadājumus un pasažieru komercpārvadājumus, kā arī transportlīdzekļu vadītāju apmācību.

III. Tehniskās apskates uzlīmes noformēšana transportlīdzeklim pirms pirmreizējās tehniskās apskates, uzlīmes dublikāta noformēšana un uzlīmes nomaiņa, dublikāta noformēšana ADR sertifikātam, ETMK sertifikātam un transportlīdzekļa sertifikātam dalāmu kokmateriālu un lauksaimniecības produkcijas liелgabarīta un smagsvara pārvadāšanai ar specializētajiem liелgabarīta un smagsvara transportlīdzekļiem vai to sastāvjiem

33. Lai ar transportlīdzekli piedalītos ceļu satiksmē, piecu dienu laikā pēc transportlīdzekļa pirmreizējās reģistrācijas Latvijā tehniskās apskates uzlīmi bez transportlīdzekļa tehniskās kontroles veikšanas noformē:

33.1. jaunam, ārvalstīs iepriekš neregistrētam transportlīdzeklim atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 16. pantā noteiktajam periodiskumam;

33.2. ārvalstīs iepriekš reģistrētam jaunam transportlīdzeklim, ja no tā pirmās reģistrācijas datuma līdz pirmās reģistrācijas datumam Latvijā nav pagājis ilgāks laikposms par Ceļu satiksmes likuma 16. pantā noteikto tehniskās apskates periodu konkrētajam transportlīdzekļa veidam vai lietojumam, novērtējot tā tehnisko stāvokli vizuāli. Datumu, līdz kuram transportlīdzeklim atļauts piedalīties ceļu satiksmē, nosaka automatizēti, izmantojot reģistra programmnodrošinājumu, par atskaites punktu ņemot transportlīdzekļa pirmās reģistrācijas datumu atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 16. pantā noteiktajam periodiskumam. Ja reģistrācijas apliecībā norādīts tikai transportlīdzekļa izgatavošanas gads, par pirmās reģistrācijas datumu uzskata attiecīgā reģistrācijas gada 1. janvāri;

33.3. dalībvalstī iepriekš reģistrētam transportlīdzeklim, kam ir spēkā esoša atļauja piedalīties ceļu satiksmē, atbilstoši šo noteikumu 6. punkta nosacījumiem.

34. Tehniskās apskates uzlīmes dublikātu izsniedz bez transportlīdzekļa tehniskās kontroles veikšanas, ja iepriekš izsniegtā spēkā esošā tehniskās apskates uzlīme bijusi pielīmēta priekšējā stikla (vējstikla) iekšpusē un ir nozaudēta vai bojāta vai ja ticis bojāts un nomainīts vējstikls. Tehniskās apskates uzlīmes dublikātu izsniedz ar iepriekšējo derīguma termiņu bez transportlīdzekļa uzrādīšanas, ja iepriekš izsniegtā spēkā esošā tehniskās apskates uzlīme bijusi uzlīmēta uz speciālas pamatnes un tā ir nozaudēta vai bojāta.

35. ADR sertifikātu, ETMK sertifikātu un transportlīdzekļa sertifikātu dalāmu kokmateriālu un lauksaimniecības produkcijas lielgabarīta un smagsvara pārvadāšanai ar specializētajiem lielgabarīta un smagsvara transportlīdzekļiem vai to sastāviem noformē bez transportlīdzekļa uzrādīšanas, ja iepriekš izsniegtais spēkā esošais attiecīgais sertifikāts ir nozaudēts vai bojāts.

36. Ja ir mainījušies transportlīdzekļa tehniskās apskates uzlīmē norādītie transportlīdzekļa uzskaites dati, to izsniedz ar iepriekšējo derīguma termiņu bez transportlīdzekļa tehniskās kontroles veikšanas, ja iepriekš izsniegtā spēkā esošā tehniskās apskates uzlīme bijusi pielīmēta priekšējā stikla (vējstikla) iekšpusē, bet, ja iepriekš izsniegtā spēkā esošā tehniskās apskates uzlīme bijusi uzlīmēta uz speciālas pamatnes, to izsniedz ar iepriekšējo derīguma termiņu bez transportlīdzekļa uzrādīšanas.

37. Tehniskās apskates uzlīmi noformē bez transportlīdzekļa tehniskās kontroles veikšanas, ja mainījies transportlīdzekļa veids vai pielietojums, bet transportlīdzekļu reģistrā esošā atļauja piedalīties ceļu satiksmē derīga ilgāk nekā Ceļu satiksmes likuma 16. pantā noteiktais tehniskās apskates periods konkrētajam transportlīdzekļa veidam vai pielietojumam pēc tā maiņas. Termiņš atļaujai piedalīties ceļu satiksmē tiek samazināts un noteikts atbilstoši transportlīdzekļa veidam vai pielietojumam, ņemot vērā pirmās reģistrācijas datumu vai datumu, kad piešķirta iepriekšējā atļauja piedalīties ceļu satiksmē.

38. Pirms tehniskās apskates uzlīmes saņemšanas transportlīdzekļa uzrādītājs CSDD pakalpojumu samaksas vietā uzrāda

transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību, transportlīdzekļa vadītāja apliecību vai personu apliecinošu dokumentu un veic normatīvajos aktos par administratīvo sodu piemērošanu un citos normatīvajos aktos noteiktās darbības, bez kurām nav atļauta tehniskās apskates veikšana.

39. Pēc dokumentu uzrādīšanas un maksājumu veikšanas inspektors vai par tehniskās apskates uzlīmju izsniegšanu atbildīgā persona salīdzina transportlīdzekļa uzskaites tehniskos datus ar tā reģistrācijas apliecībā norādītajiem. Ja dati atbilst un ja transportlīdzeklim vai tā aprīkojumam netiek konstatēti acīmredzami trūkumi vai bojājumi, kas novērtējami ar 2. vai 3. vērtējumu, inspektors vai par tehniskās apskates uzlīmju izsniegšanu atbildīgā persona noformē tehniskās apskates uzlīmi. Ja transportlīdzeklim vai tā aprīkojumam tiek konstatēti acīmredzami trūkumi vai bojājumi, kas novērtējami ar 2. vai 3. vērtējumu, inspektors vai par tehniskās apskates uzlīmju izsniegšanu atbildīgā persona pieņem lēmumu noformēt tehniskās apskates uzlīmi tikai pēc trūkumu vai bojājumu novēršanas.

40. Ja transportlīdzekļa reģistrācijas apliecības ieraksti nav salasāmi vai tiek konstatēta ierakstu neatbilstība faktiskajam stāvoklim, bet ir iespējams identificēt konkrēto transportlīdzekli un tam izsniegto reģistrācijas apliecību, tehniskās apskates uzlīmi pielīmē vai izsniedz tikai pēc faktisko uzskaites datu reģistrācijas un transportlīdzekļa reģistrācijas apliecības nomaiņas. Ja nav iespējams identificēt transportlīdzekli, kā arī tad, ja tiek konstatētas viltojuma pazīmes transportlīdzekļa agregātu numerācijā, reģistrācijas apliecībā vai valsts reģistrācijas numura zīmēs, inspektors vai par tehniskās apskates uzlīmju izsniegšanu atbildīgā persona rīkojas saskaņā ar CSDD un Valsts policijas vienošanos, turklāt viltotā vai pašdarinātā valsts reģistrācijas numura zīme tiek atsavināta.

IV. Tehniskā kontrole uz ceļa

41. Transportlīdzekļu tehnisko kontroli uz ceļa veic gan Latvijā, gan ārvalstīs reģistrētiem transportlīdzekļiem, atturoties no jebkādas diskriminācijas, kas attiecas uz vadītāja valstspiederību vai transportlīdzekļa reģistrācijas vai ekspluatācijas uzsākšanas valsti.

42. Tehniskā kontrole uz ceļa ietver sākotnējo pārbaudi un var ietvert detalizēto pārbaudi. Ik gadu veic vismaz tādu sākotnējo pārbaudu skaitu, kas atbilst 5 % no Latvijā reģistrēto M2, M3, N2, N3, O3 un O4 kategorijas transportlīdzekļu kopskaita konkrētā gada 1. janvārī.

43. Dati par tehniskajām kontrolēm uz ceļa tiek glabāti transportlīdzekļu reģistrā vismaz 36 mēnešus no pārbaudes veikšanas dienas. Informācija par katru sākotnējo pārbaudi satur pārbaudītā transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numuru, reģistrācijas valsti, transportlīdzekļa kategoriju un sākotnējās pārbaudes rezultātu. Par katru detalizēto pārbaudi tiek noformēts tehniskās kontroles uz ceļa protokols.

44. Tehniskās kontroles uz ceļa detalizētajā pārbaudē tiek izmantots aprīkojums, kas ļauj pārbaudīt bremžu efektivitāti, stūres iekārtu, atsperojumu un motora emisijas.

45. Sākotnējās pārbaudes laikā pārbauda pēdējās tehniskās apskates protokolu vai tehniskās kontroles uz ceļa protokolu, tostarp pārlicinās, vai minētajos protokolos fiksētie trūkumi vai bojājumi ir novērsti, kā arī vizuāli pārbauda transportlīdzekļa un tā aprīkojuma tehnisko stāvokli un sistēmu darbību. Sākotnējā pārbaude var ietvert tehnisko pārbaudi, izmantojot jebkādu metodi, iekārtu vai mērierīci, ko

uzskata par piemērotu, lai pamatotu lēmumu veikt transportlīdzeklim detalizēto pārbaudi.

46. Detalizētā pārbaude ietver diagnostikas iekārtu vai mērierīču izmantošanu, un to var veikt tuvākajā tehniskās apskates stacijā. Detalizētajā pārbaudē jāpārliecinās par šo noteikumu 1. pielikumā minēto prasību izpildi tiktāl un tādā apjomā, cik tas iespējams uz ceļa, vai pilnā mērā, ja detalizēto pārbaudi veic tehniskās apskates stacijā. Ja pēdējās tehniskās apskates protokols vai tehniskās kontroles uz ceļa protokols, kas izdots triju mēnešu laikā pirms konkrētās tehniskās kontroles uz ceļa, apliecina, ka transportlīdzeklis ticis pārbaudīts saskaņā ar šo noteikumu 1. pielikuma nosacījumiem, inspektors nepārbauda tos elementus, kas tikuši pārbaudīti un atzīti par apmierinošiem minētajās pārbaudēs, ja vien nav konstatējamās acīmredzamas neatbilstības.

47. Transportlīdzekļa uzrādītājs, kura transportlīdzeklim tiek veikta tehniskā kontrole uz ceļa, sadarbojas ar inspektoru un pārbaudes veikšanai nodrošina piekļuvi transportlīdzeklim, tā daļām un visiem attiecīgajiem dokumentiem.

48. Pirms transportlīdzekļa pārbaudes uzsākšanas transportlīdzekļa vadītājs nodod inspektoram transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību, transportlīdzekļa vadītāja apliecību, piekabes (puspiekabes) tehniskās apskates uzlīmi, Eiropas Kopienas atļaujas apliecinātu kopiju starptautiskiem kravu vai pasažieru komercpārvadājumiem ar autotransportu un citus ar pārvadājumu veikšanu saistītus dokumentus. Pēc tam vadītājs nodod transportlīdzekli inspektoram, lai veiktu tehnisko kontroli uz ceļa.

49. Inspektors tehnisko kontroli uz ceļa sāk ar datu salīdzināšanu. Ja transportlīdzekļa reģistrācijas apliecības ieraksti nav salasāmi vai tiek konstatēta ierakstu neatbilstība faktiskajam stāvoklim, bet ir iespējams identificēt konkrēto transportlīdzekli un tam izsniegto reģistrācijas apliecību, inspektors turpina veikt tehnisko kontroli uz ceļa. Ja nav iespējams identificēt transportlīdzekli, kā arī tad, ja tiek konstatētas viltojuma pazīmes transportlīdzekļa agregātu numerācijā, reģistrācijas dokumentos vai valsts reģistrācijas numura zīmēs, inspektors rīkojas saskaņā ar CSDD un Valsts policijas vienošanos, turklāt viltotā vai pašdarinātā valsts reģistrācijas numura zīme tiek atsavināta.

50. Pēc datu salīdzināšanas inspektors uzsāk sākotnējo pārbaudi atbilstoši šo noteikumu 45. punkta nosacījumiem. Atkarībā no sākotnējā pārbaudē gūtās informācijas par transportlīdzekļa un tā aprīkojuma tehnisko stāvokli un sistēmu darbību transportlīdzeklim var veikt detalizēto pārbaudi. Ja pārbaudes vietā nav iespējams veikt transportlīdzekļa attiecīgo iekārtu, sistēmu, mezglu vai agregātu pārbaudi, bet inspektoram ir aizdomas par to, ka transportlīdzekļa vai tā aprīkojuma tehniskais stāvoklis neatbilst būtiskajām prasībām un tam ir trūkumi vai bojājumi, kas novērtējami ar 2. vai 3. vērtējumu, transportlīdzekli var pakļaut tehniskajai kontrolei tuvākajā transportlīdzekļa kategorijai atbilstošajā tehniskās apskates stacijā.

51. Konstatētos trūkumus vai bojājumus inspektors atzīmē tehniskās kontroles uz ceļa protokolā. Protokolā norāda arī šādu informāciju:

51.1. kontroles vietu, datumu un laiku;

51.2. transportlīdzekļa reģistrācijas valsti, reģistrācijas numuru, identifikācijas numuru un kategoriju;

51.3. uzņēmuma (atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulas (EK) Nr. 1071/2009, ar ko nosaka kopīgus

noteikumus par autopārvadātāja profesionālās darbības veikšanas nosacījumiem un atceļ Padomes Direktīvu 96/26/EK, 2. panta 4. punkta definīcijai) nosaukumu, adresi, Eiropas Kopienas atļaujas numuru (ja attiecināms);

51.4. transportlīdzekļa vadītāja vārdu un uzvārdu;

51.5. transportlīdzekļa tehniskā stāvokļa un tā aprīkojuma kopējo novērtējumu;

51.6. tā inspektora vārdu un uzvārdu, kurš veicis transportlīdzekļa tehniskā stāvokļa kontroli uz ceļa;

51.7. datumu, līdz kuram Latvijā reģistrētam transportlīdzeklim atļauts piedalīties ceļu satiksmē, norāda protokola 12. punktā;

51.8. citu informāciju saskaņā ar Administratīvā procesa likumu, ja tādu nepieciešams norādīt.

52. Ņemot vērā konstatēto trūkumu un bojājumu vērtējumu, inspektors nosaka transportlīdzekļa tehniskā stāvokļa un tā aprīkojuma kopējo novērtējumu, par ko tiek izdarīts attiecīgs ieraksts transportlīdzekļu reģistrā, noformē tehniskās kontroles uz ceļa protokolu un izsniedz to transportlīdzekļa vadītājam.

53. Ja transportlīdzeklim tehniskajā kontrolē uz ceļa ir konstatēti trūkumi vai bojājumi, inspektors sniedz skaidrojumu par tiem trūkumiem un bojājumiem, kuriem pievēršama uzmanība turpmākajā transportlīdzekļa ekspluatācijas gaitā, par tiem trūkumiem un bojājumiem, kurus nepieciešams novērst, kā arī par tiem bojājumiem, kuru dēļ transportlīdzekļa turpmāka piedalīšanās ceļu satiksmē ir aizliegta. Transportlīdzekļa vadītājs ar parakstu apliecina, ka transportlīdzekļa trūkumu un bojājumu novērtējums ir izskaidrots.

54. Ja Latvijā reģistrētam transportlīdzeklim piešķir 2. vērtējumu, tiek anulēta esošā atļauja piedalīties ceļu satiksmē, noņemta tehniskās apskates uzlīme un dota pagaidu atļauja. Esošās pagaidu atļaujas termiņš netiek pagarināts.

55. Pēc konstatēto trūkumu vai bojājumu novēršanas transportlīdzekli uzrāda jebkurā transportlīdzekļa kategorijai atbilstošā tehniskās apskates stacijā tehniskās apskates veikšanai vai atkārtotas pārbaudes veikšanai pagaidu atļaujas derīguma termiņa laikā. Ja atkārtotajā pārbaudē tiek konstatēts, ka iepriekš konstatētie trūkumi vai bojājumi ir novērsti un transportlīdzeklim nav citu acīmredzamu trūkumu vai bojājumu, transportlīdzeklim tiek atjaunota iepriekšējā atļauja piedalīties ceļu satiksmē un tiek noformēta tehniskās apskates uzlīme ar iepriekšējo derīguma termiņu.

56. Ja transportlīdzeklim piešķir 3. vērtējumu, tā turpmākā piedalīšanās ceļu satiksmē ir aizliegta. Šādā gadījumā inspektors anulē atļauju vai pagaidu atļauju piedalīties ceļu satiksmē (Latvijā reģistrētam transportlīdzeklim), noņem tehniskās apskates uzlīmi (Latvijā reģistrētam transportlīdzeklim), aiztur (noņem) transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numura zīmes un par to izdara attiecīgu ierakstu tehniskās kontroles uz ceļa protokolā.

57. Transportlīdzekļa vadītājs tiek informēts par attiecīgo CSDD nodaļu un laiku, kad iespējams atgūt aizturētās transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numura zīmes.

58. Būtiski vai būtami trūkumi, kas tiek konstatēti sākotnējā vai detalizētajā pārbaudē, jānovērš pirms transportlīdzekļa turpmākas izmantošanas uz koplietošanas ceļiem. Ja tos nav tehniski iespējams novērst uz vietas, transportlīdzekļa vadītājs, izmantojot evakuatoru vai velkot cietajā sakabē, nogādā transportlīdzekli tuvākajā stāvietā vai remonta vietā.

59. Aizturētās transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numura zīmes līdz nākamās darbdienas beigām nogādā tuvākajā CSDD nodaļā, kurā atrodas attiecīgā transportlīdzekļa kategorijai atbilstoša tehniskās apskates stacija, vai tuvākajā transportlīdzekļa kategorijai atbilstošā tehniskās apskates stacijā.

60. Lai saņemtu atpakaļ aizturētās transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numura zīmes, transportlīdzeklim novērš konstatētos trūkumus vai bojājumus un uzrāda to norādītajā tehniskās apskates stacijā. Ja transportlīdzeklim:

60.1. tiek piešķirts 0. vai 1. vērtējums, transportlīdzekļa uzrādītājam atdod aizturētās transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numura zīmes un Latvijā reģistrētam transportlīdzeklim atjauno atļauju piedalīties ceļu satiksmē un noformē tehniskās apskates uzlīmi;

60.2. tiek piešķirts 2. vērtējums, transportlīdzekļa uzrādītājam atdod aizturētās transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numura zīmes un Latvijā reģistrētam transportlīdzeklim dod pagaidu atļauju, noformē tehniskās apskates uzlīmi un izsniedz tehniskās apskates protokolu;

60.3. tiek piešķirts 3. vērtējums, aizturētās transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numura zīmes netiek atdotas un tiek izsniegts tehniskās apskates protokols.

61. Autopārvadājumus vai ceļu satiksmi kontrolējošai institūcijai dati par tehnisko kontroli uz ceļa ir pieejami transportlīdzekļu reģistrā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, lai atbilstoši kompetencei noteiktu uzņēmuma riska profilu, kā arī konstatētu pārkāpumus, kuru dēļ uzņēmums var zaudēt labo reputāciju.

62. Regulāri katru gadu CSDD kopīgi ar citām dalībvalstīm veic saskaņotu tehnisko kontroli uz ceļa. Minēto kontroli var apvienot ar citiem transportlīdzekļu kontroles pasākumiem.

63. CSDD reizi divos gados līdz attiecīgā gada 31. martam nosūta Eiropas Komisijai ziņojumu par transportlīdzekļu skaitu, kuriem iepriekšējos divos gados veikta tehniskā kontrole uz ceļa, klasificējot tos pēc kategorijas un reģistrācijas valsts, kā arī detalizēto pārbaūžu laikā konstatētos transportlīdzekļu sistēmu, mezglu un agregātu trūkumus un bojājumus. Pirmais ziņojums aptver divu gadu laikposmu, kas sākas 2019. gada 1. janvārī.

V. Vienas dienas atļauja piedalīties ceļu satiksmē

64. Vienas dienas atļauja piedalīties ceļu satiksmē (turpmāk - vienas dienas atļauja) ir vienreizēja atļauja piedalīties ceļu satiksmē

transportlīdzekļu reģistrā norādītajā datumā, kas paredzēta, lai transportlīdzekļa vadītājs varētu aizbraukt līdz tuvākajai transportlīdzekļa kategorijai un konstrukcijas parametriem atbilstošai tehniskās apskates stacijai ar transportlīdzekli, kura atļaujai vai pagaidu atļaujai piedalīties ceļu satiksmē beidzies termiņš (nav spēkā tehniskās apskates uzlīme).

65. Vienas dienas atļauja dod tiesības pārvietoties ar tajā norādīto transportlīdzekli no tā remonta vai atrašanās vietas tikai līdz tuvākajai transportlīdzekļa kategorijai un konstrukcijas parametriem atbilstošajai tehniskās apskates stacijai.

66. Vienas dienas atļauju transportlīdzekļa uzrādītājs var pieprasīt un saņemt elektroniski vai personīgi jebkurā CSDD nodaļā.

67. Vienam transportlīdzeklim vienas dienas atļauja tiek izsniegta ne vairāk kā divas reizes kalendāra gadā.

68. Vienas dienas atļauja nedod tiesības ar transportlīdzekli veikt pasažieru vai kravu pārvadājumus, kā arī transportlīdzekļu vadītāju apmācību.

69. Vienas dienas atļauja ir informācija transportlīdzekļu reģistrā par:

69.1. transportlīdzekli;

69.2. vietu (adresi), no kuras norādītais transportlīdzeklis pārvietosies uz tuvāko transportlīdzekļa kategorijai un konstrukcijas parametriem atbilstošo tehniskās apskates staciju;

69.3. datumu un laiku, kad ar transportlīdzekli ir atļauts piedalīties ceļu satiksmē, lai nokļūtu tuvākajā transportlīdzekļa kategorijai un konstrukcijas parametriem atbilstošā tehniskās apskates stacijā.

70. Izmantojot vienas dienas atļauju, transportlīdzekļa vadītājs ir atbildīgs par to, lai tajā norādītais transportlīdzeklis tieši neapdraudētu satiksmes drošību, apkārtējo vidi, cilvēku veselību un dzīvību un tam nebūtu tādu trūkumu vai bojājumu, kuru dēļ tas nedrīkstētu piedalīties ceļu satiksmē.

VI. Sporta automobiļu tehniskā apskate

71. Sporta automobilis ir normatīvajos aktos par transportlīdzekļu reģistrāciju noteiktajā kārtībā reģistrēts automobilis, kura reģistrācijas apliecības sadaļā "Piezīmes" norādīta atzīme "Sporta".

72. Tehnisko apskati neveic sporta automobiļiem, kas konstruktīvi paredzēti sporta sacensībām tikai speciāli šim nolūkam izveidotās (ierīkotās) slēgta tipa trasēs. Šādiem automobiļiem netiek dota atļauja piedalīties ceļu satiksmē.

73. Sporta automobilim tehnisko apskati veic, pārliecinoties par tā iekārtu, ierīču un mezglu atbilstošu darbspēju un tehnisko stāvokli atbilstoši šo noteikumu II nodaļā noteiktajai kārtībai un sporta homologācijas tehniskajām prasībām.

74. Sporta automobilim tiek dota īslaicīga atļauja piedalīties ceļu satiksmē (ceļa posmos sacensību un treniņu laikā, pārvietojoties no viena sacensību posma uz citu vai pārvietojoties citur saistībā ar piedalīšanos konkrētās sacensībās). Īslaicīgās atļaujas piedalīties ceļu satiksmē termiņš tiek norādīts apstiprinātajā pieteikumā dalībai sacensībās. Sporta automobiļiem īslaicīgo atļauju piedalīties ceļu satiksmē apliecina sporta automobiļa tehniskā pase, apstiprināts pieteikums dalībai sacensībās un tehniskās apskates uzlīme, kas uzlīmēta uz speciālas pamatnes.

VII. Speciālo militāro transportlīdzekļu tehniskā apskate

75. Speciālais militārais transportlīdzeklis ir mehāniskais transportlīdzeklis, kas būvēts uz automobiļa bāzes, pēc konstrukcijas ir paredzēts izmantošanai mācību kaujas un kaujas apstākļos un kas ir reģistrēts normatīvajos aktos par transportlīdzekļu reģistrāciju noteiktajā kārtībā.

76. Speciālajam militārajam transportlīdzeklī tehnisko apskati veic, pārliecinoties par tā iekārtu, ierīču un mezglu atbilstošu darbspēju un tehnisko stāvokli, ciktāl tas ir iespējams ar pieejamām diagnostikas iekārtām. Šādam transportlīdzeklī ir pieļaujamas neatbilstības šo noteikumu prasībām, kuras saistītas ar specifisko funkciju veikšanu.

77. Speciālajam militārajam transportlīdzeklī tiek dota atļauja piedalīties ceļu satiksmē, lai piedalītos specifisko funkciju veikšanā. Speciālā militārā transportlīdzekļa atļauju piedalīties ceļu satiksmē apliecina tehniskās apskates uzlīme uz speciālas pamatnes.

VIII. Vēsturisko spēkratu tehniskā apskate

78. Vēsturisks spēkrats ir normatīvajos aktos par transportlīdzekļu reģistrāciju noteiktajā kārtībā reģistrēts transportlīdzeklis, kura reģistrācijas apliecības sadaļā "Piezīmes" norādīta atzīme "Vēsturisks spēkrats".

79. Vēsturiskam spēkratam, kas izgatavots līdz 1944. gada 31. decembrim, tehnisko apskati neveic.

80. Vēsturiskam spēkratam tehnisko apskati veic, pārliecinoties par tā iekārtu, ierīču un mezglu atbilstošu darbspēju un tehnisko stāvokli saskaņā ar šo noteikumu II nodaļā noteikto kārtību, ciktāl tas ir iespējams ar pieejamām diagnostikas iekārtām. Šādam transportlīdzeklī ir pieļaujamas atkāpes no šo noteikumu prasībām, kas saistītas ar tā oriģinālo konstrukciju un kas būtiski neietekmē satiksmes drošību.

IX. Tehniskās kontroles procesa uzraudzība un kvalitātes kontrole

81. Lai nodrošinātu tehniskās kontroles procesa atbilstību šo noteikumu prasībām, CSDD vai tās pilnvarotas personas (turpmāk - kontrolējošie darbinieki) nodrošina tehniskās kontroles procesa uzraudzību un kvalitātes kontroli atbilstoši šo noteikumu 5. pielikumam.

82. Tehniskās kontroles procesa uzraudzības un kvalitātes kontroles ietvaros veic vismaz šādus pasākumus:

82.1. pēc kontrolējošā darbinieka pieprasījuma transportlīdzekli pakļauj atkārtotai tehniskā stāvokļa novērtēšanai uzreiz pēc tehniskās apskates veikšanas;

82.2. tehniskās apskates stacijās transportlīdzeklī veic slēptās pārbaudes;

82.3. veic pārbaudes klātienē;

82.4. validē tehniskajā kontrolē elektroniski fiksētus un pārraidītus veikto mērījumu rezultātus, proti, periodiski nosaka fiksēto datu atbilstību faktiskajiem lielumiem;

82.5. analizē tehniskās kontroles rezultātus.

83. Ja transportlīdzeklī tiek veikta atkārtota tehniskā stāvokļa novērtēšana tehniskās apskates procesa kvalitātes kontroles ietvaros un ja inspektora piešķirtais transportlīdzekļa un tā aprīkojuma tehniskā stāvokļa kopējais novērtējums vai novērtējums kādā atsevišķā pozīcijā vai pozīcijās atšķiras no kontrolējošā darbinieka novērtējuma, noteicošais ir kontrolējošā darbinieka piešķirtais kopējais novērtējums vai novērtējums atsevišķā pozīcijā vai pozīcijās.

84. Ja kontrolējošā darbinieka novērtējums saistīts ar atļaujas vai pagaidu atļaujas piedalīties ceļu satiksmē anulēšanu, tā tiek anulēta. Inspektors pēc kontrolējošā darbinieka novērtējuma piešķiršanas rīkojas saskaņā ar šo noteikumu 26. punktā noteikto kārtību.

X. Atļaujas piedalīties ceļu satiksmē un tehniskās apskates uzlīmes anulēšanas un atjaunošanas speciālie gadījumi

85. Atļauja piedalīties ceļu satiksmē un tehniskās apskates uzlīme tiek anulēta:

85.1. normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos pēc ceļu satiksmes negadījuma;

85.2. ja, veicot uz tiesībsardzības iestādes amatpersonas lēmuma pamata ierosinātu transportlīdzekļa tehniskā stāvokļa un tā

aprīkojuma kontroli, tiek konstatēti būtiski vai bīstami trūkumi vai bojājumi.

86. Lai atjaunotu atļauju piedalīties ceļu satiksmē šo noteikumu 85. punktā minētajos gadījumos, transportlīdzekli uzrāda tehniskajai apskatei.

XI. Rīcība strīdu gadījumos un lēmumu apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtība

87. Ja transportlīdzekļa uzrādītājs nepiekrīt transportlīdzekļa un tā aprīkojuma tehniskā stāvokļa novērtējumam tehniskajā apskatē, transportlīdzekļa uzrādītājs, transportlīdzeklī nepametot tehniskās apskates vietu, pēc tehniskās apskates veikšanas vēršas pie attiecīgās CSDD nodaļas priekšnieka vai viņa pilnvarotas personas, lai veiktu atkārtotu transportlīdzekļa un tā aprīkojuma tehniskā stāvokļa novērtēšanu CSDD nodaļas priekšnieka vai viņa pilnvarotas personas klātbūtnē.

88. Ja transportlīdzekļa uzrādītājs nepiekrīt transportlīdzekļa un tā aprīkojuma tehniskā stāvokļa novērtējumam tehniskajā kontrolē uz ceļa, transportlīdzekļa uzrādītājs tajā pašā dienā vai nākamajā darbdienā pēc tehniskās kontroles uz ceļa ierodas inspektora norādītajā CSDD nodaļas tehniskās apskates stacijā, lai veiktu atkārtotu transportlīdzekļa un tā aprīkojuma tehniskā stāvokļa novērtēšanu CSDD nodaļas priekšnieka vai viņa pilnvarotas personas klātbūtnē.

89. Ja domstarpības nav atrisināmas vai nav risinātas šo noteikumu 87. vai 88. punktā noteiktajā kārtībā, transportlīdzekļa uzrādītājs piecu darbdienu laikā pēc transportlīdzekļa un tā aprīkojuma tehniskā stāvokļa vērtējuma piešķiršanas iesniedz CSDD valdei iesniegumu, kurā detalizēti izklāstītas tehniska rakstura domstarpības. Pēc iesnieguma saņemšanas CSDD rakstiski informē iesnieguma iesniedzēju par transportlīdzekļa un tā aprīkojuma tehniskā stāvokļa atkārtotās novērtēšanas vietu un laiku.

90. Ja transportlīdzekļa un tā aprīkojuma tehniskā stāvokļa kopējais novērtējums vai novērtējums pa atsevišķiem kodiem atkārtotajā novērtēšanā atšķiras no sākotnējā novērtējuma, noteicošais ir atkārtotajā novērtēšanā piešķirtais novērtējums.

91. Ja atkārtotajā novērtēšanā piešķirtais novērtējums saistīts ar atļaujas vai pagaidu atļaujas piedalīties ceļu satiksmē anulēšanu, tā tiek anulēta. Inspektors pēc atkārtotās novērtēšanas rīkojas saskaņā ar šo noteikumu 26. punktā noteikto kārtību.

92. Līdz atkārtotai transportlīdzekļa tehniskā stāvokļa un aprīkojuma novērtēšanai remontdarbu vai komplektācijas izmaiņu veikšana konkrētajam transportlīdzeklī ir aizliegta.

93. Ja atkārtotajā novērtēšanā tiek konstatēts, ka ir veikti remontdarbi, vai ja transportlīdzekļa uzrādītājs atsakās uzrādīt transportlīdzekli atkārtotai novērtēšanai vai neierodas uz atkārtoto novērtēšanu, paliek spēkā iepriekš piešķirtais transportlīdzekļa un tā aprīkojuma tehniskā stāvokļa novērtējums.

94. CSDD lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

XII. Noslēguma jautājumi

95. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2004. gada 29. aprīļa noteikumus Nr. 466 "Noteikumi par transportlīdzekļu valsts tehnisko apskati un tehnisko kontroli uz ceļiem" (Latvijas Vēstnesis, 2004, 69. nr.; 2005, 20. nr.; 2007, 17. nr.; 2008, 57., 167. nr.; 2010, 25. nr.; 2011, 204. nr.; 2014, 210. nr.; 2016, 26., 235. nr.)

96. Šo noteikumu 61. punkts stājas spēkā 2019. gada 20. maijā.

97. Šo noteikumu 2. un 5. pielikums stājas spēkā 2023. gada 1. janvārī.

98. Noteikumi stājas spēkā 2018. gada 1. martā.

Informatīva atsauce uz ES direktīvām

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. jūlija Direktīvas 2007/38/EK par Kopienā reģistrētu smago kravas transportlīdzekļu modernizēšanu, aprīkojot tos ar spoguļiem;

2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 3. aprīļa Direktīvas 2014/45/ES par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju periodiskajām tehniskajām apskatēm un par Direktīvas 2009/40/EK atcelšanu;

3) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 3. aprīļa Direktīvas 2014/47/ES par Savienībā izmantotu komerciālo transportlīdzekļu tehniskajām pārbaudēm uz ceļiem un par Direktīvas 2000/30/EK atcelšanu;

4) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 3. aprīļa Direktīvas 2014/46/ES, ar ko groza Padomes Direktīvu 1999/37/EK par transportlīdzekļu reģistrācijas dokumentiem.

Ministru prezidents *Māris Kučinskis*

Satiksmes ministra vietā -
finanšu ministre *Dana Reizniece-Ozola*

Prasības transportlīdzekļu tehniskajam stāvoklim un aprīkojumam, prasību izpildes novērtēšana un pārbaudes metodes

I. Vispārīgie nosacījumi

1. Transportlīdzekļa tehnisko apskati un tehnisko kontroli uz ceļa veic ar pieejamiem paņēmieniem un aprīkojumu, neizmantojot instrumentus kādas transportlīdzekļa daļas demontāžai vai noņemšanai. Tas neattiecas uz palīgdarbībām, kas saistītas ar pārsegu vai vāku, vai citu sastāvdaļu atvēršanu vai noņemšanu, lai pieslēgtos transportlīdzekļa pašdiagnostikas sistēmai (turpmāk - OBD), bremžu iekārtai vai citai transportlīdzekļa sistēmai.
2. Šajā pielikumā dotajām pārbaudes metodēm ir ieteikuma raksturs, kas neizslēdz citu pārbaudes metožu izmantošanu.
3. Šajā pielikumā noteiktie vērtēšanas kritēriji attiecināmi uz prasībām, kas bijušas spēkā konkrētā transportlīdzekļa tipa vai individuālās apstiprināšanas laikā, pirmās reģistrācijas laikā, vai uz modernizēšanas prasībām.
4. Kad ir noteikta vizuāla pārbaudes metode, tas nozīmē, ka inspektoram attiecīgais elements ne tikai jāapskata, bet, ja iespējams un nepieciešams, arī jāpārbauda, piemēram, ar rokām, jānovērtē skaņa vai jāizmanto citi vienkārši pārbaudes paņēmieni vai instrumenti.
5. Pārbaudes procesā konstatētos trūkumus un bojājumus novērtē saskaņā ar attiecīgās B daļas tabulā dotajiem kritērijiem, katru trūkumu un bojājumu izskatot atsevišķi. Prasībām, kas noteiktas katras pārbaudāmo pozīciju grupas A daļā, atbilst prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi, kas attiecīgi noteikti katras pārbaudāmo pozīciju grupas B daļā.
6. Atļautu transportlīdzekļa pārbūvi, kas nav noformēta normatīvajos aktos par transportlīdzekļu pārbūvi noteiktā kārtībā, vai pārveidojumu, kas neatbilst normatīvo aktu par transportlīdzekļu pārbūvi nosacījumiem, attiecīgajā apakšpunktā novērtē ar 2. vērtējumu. Aizliegtu transportlīdzekļa pārbūvi attiecīgajā kodā novērtē ar 3. vērtējumu.
7. Transportlīdzekļa tehnisko prasību kopums noteikts transportlīdzekļa tipa apstiprinājumā vai citos normatīvajos aktos transportlīdzekļu, to piekabju un sastāvdaļu atbilstības novērtēšanas jomā (turpmāk - Transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumi).
8. Ja obligāti uzstādāmais lukturis atrodas aiz transportlīdzekļa stiklojuma, šis stiklojums tiek uzskatīts par luktura gaismu izstarojošo

virsmu.

9. Neatkarīgi no 0.2. apakšpunktā piešķirtā novērtējuma, piemērojami šo noteikumu 23. punkta nosacījumi.

II. Specifiskie nosacījumi

0. GRUPA. TRANSPORTLĪDZEKĻA IDENTIFIKĀCIJA

0.1. Reģistrācijas numura zīmes

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar tiesību aktos noteiktajām un ar to saistītajām valsts reģistrācijas numura zīmēm. Valsts reģistrācijas numura zīmes tipam un novietojumam jāatbilst normatīvajos aktos par transportlīdzekļu reģistrāciju noteiktajām prasībām. Valsts reģistrācijas numura zīmei jābūt pienācīgi nostiprinātai izgatavotāja paredzētajā vietā.

A2. Valsts reģistrācijas numura zīmei jābūt horizontāli orientētai, un tās saturam jābūt lasāmam no kreisās uz labo pusi. Valsts reģistrācijas numura zīmes stiprinājuma elementi nedrīkst radīt vizuāli maldinošu iespaidu par tās saturu. Valsts reģistrācijas numura zīmi visā tās redzamības zonā nedrīkst aizsegēt nekādi transportlīdzekļa elementi (piemēram, aizsargrežģī, sakabes ierīce).

Valsts reģistrācijas numura zīmei jābūt redzamai visā telpā, kuru norobežo četras plaknes: divas vertikālas plaknes, kas pieskaras numura zīmes sānu malām un ir vērstas 30° leņķī uz āru no transportlīdzekļa gareniskās vidus plaknes; plakne, kas pieskaras numura zīmes augšējai malai un ir vērsta 15° leņķī uz augšu no horizontālās plaknes; horizontāla plakne, kas šķērso numura zīmes apakšējo malu (ja numura zīmes augšējā mala atrodas augstāk par 1,20 m no ceļa virsmas, šī plakne ir vērsta 15° leņķī uz leju no horizontālās plaknes).

Valsts reģistrācijas numura zīmei jābūt novietotai perpendikulāri transportlīdzekļa simetrijas plaknei. Numura zīmei jābūt novietotai vertikāli (pieļaujama 5° pielaide). Ja transportlīdzekļa konstrukcija to nepieļauj, reģistrācijas numura zīme var būt novirzīta no vertikāles ne vairāk par 30° , ja tās virsma vērsta uz augšu un augšējā mala neatrodas augstāk par 1,2 m no ceļa virsmas, un ne vairāk par 15° , ja tās virsma vērsta uz leju un augšējā mala atrodas augstāk par 1,2 m no ceļa virsmas.

Ja aizmugurējo valsts reģistrācijas numura zīmi uzstāda vietā, kuru izgatavotājs nav paredzējis, vai ir veikta transportlīdzekļa pārbūve, numura zīmi novieto atbilstoši šādām prasībām:

1) numura zīmes viduspunkts nedrīkst atrasties pa labi no transportlīdzekļa gareniskās simetrijas plaknes. Numura zīmes kreisā sānu mala nedrīkst atrasties pa kreisi no vertikālās plaknes, kas ir paralēla gareniskās simetrijas plaknei un pieskaras vistālāk izvērztajam transportlīdzekļa sānu gabarīta punktam;

2) reģistrācijas numura zīmes apakšējā mala nedrīkst atrasties zemāk par 0,3 m no ceļa virsmas (motocikliem - 0,2 m vai zemāk par

riteņa rādiusa attālumu no zemes, ja tas ir mazāks par 0,20 m), bet augšējā mala - augstāk par 1,2 m (motocikliem - 1,5 m) no ceļa virsmas. Ja pēdējais nosacījums transportlīdzekļa konstrukcijas dēļ nav izpildāms, valsts reģistrācijas numura zīmi novieto iespējami tuvāk minētajam augstumam. Reģistrācijas numura zīmes augstumu virs ceļa virsmas mēra nenoslogotam transportlīdzeklim.

A3. Valsts reģistrācijas numura zīmei jābūt tīrai, salasāmai, bez mehāniskiem vai citādiem bojājumiem, kas ietekmē tās salasāmību. Aizliegts krāsot valsts reģistrācijas numura zīmes atstarojošo virsmu, lietot valsts reģistrācijas numura zīmi imitējošus izstrādājumus, tostarp salikumus no citu valsts reģistrācijas numura zīmju fragmentiem, un jebkādas valsts reģistrācijas numura zīmes pārklājumus.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

0.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Ja nepieciešams, novietojumu pārbauda ar mērinstrumentu 3) Šaubu gadījumā par atstarojošās virsmas stāvokli transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numura zīmi fotografē, izmantojot zibspuldzi	B1. Nav tiesību aktos noteiktās vai ar konkrēto transportlīdzekli saistītās valsts reģistrācijas numura zīmes; tās tips vai novietojums neatbilst prasībām; tā nav pienācīgi nostiprināta	2
		B2. Valsts reģistrācijas numura zīmes novietojums vai tās orientācija telpā, vai redzamība, vai lasāmība neatbilst prasībām; vizuāli maldinošs valsts reģistrācijas numura zīmes stiprinājums	2
		B3. Sīki, salasāmību neietekmējoši mehāniski, simbolu krāsojuma vai citādi valsts reģistrācijas numura zīmes bojājumi	1
		B3. Valsts reģistrācijas numura zīmes salasāmību ietekmējoši mehāniski vai citādi bojājumi; pilnīgi vai daļēji krāsota atstarojošā virsma; izmainīts valsts reģistrācijas numura zīmes saturs vai tā sastāv no vairākām daļām; netīra un tāpēc nesalasāma numura zīme; valsts reģistrācijas numura zīmes jebkāds pārklājums	2

0.2. Transportlīdzekļa identifikācijas/šasijas/sērijas numurs

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim ir jābūt identifikācijas/šasijas/sērijas numuram. Tam jābūt pilnībā salasāmam, bez mehāniskiem bojājumiem, bez viltojuma pazīmēm un jāatbilst izgatavotāja noteiktajām marķēšanas prasībām, kā arī transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentam.

A2. Transportlīdzeklim ir jābūt obligātajai izgatavotāja plāksnītei. Tai jābūt rūpnieciski piestiprinātai, un tās ierakstiem jābūt pilnībā salasāmiem.

A3. Sākot ar 1998. gada 1. janvāri, Latvijā izgatavotam transportlīdzeklim un, sākot ar 2014. gada 20. februāri, Latvijā pašizgatavotai

piekabei jābūt marķētai atbilstoši normatīvajos aktos par atbilstības novērtēšanu mopēdiem, mehāniskajiem transportlīdzekļiem, to piekabēm un sastāvdaļām noteiktajām prasībām.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējums

0.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Izmantojot speciālu ierīci	B1. Transportlīdzekļa identifikācijas/šasijas/sērijas numura salasāmību neietekmējoši bojājumi; pilnībā nesalasāmi transportlīdzekļa dokumenti	1
		B1. Nav vai nav atrodams, vai nav pilnībā salasāms transportlīdzekļa identifikācijas/šasijas/sērijas numurs; transportlīdzekļa identifikācijas/šasijas/sērijas numura viltojuma pazīmes vai tas neatbilst izgatavotāja noteiktajām marķēšanas prasībām vai transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentam	2
		B2. Nav obligātās izgatavotāja plāksnītes vai tā nav atrodama, vai nav pilnībā salasāmi tās ieraksti	2
		B3. Transportlīdzeklis nav marķēts atbilstoši prasībām	1

1. GRUPA. BREMŽU IEKĀRTA

Veicot bremžu iekārtas tehnisko kontroli atkārtotajā pārbaudē, ja pamatpārbaudē ticis konstatēts trūkums vai bojājums, kura novēršanai bijusi nepieciešama kādas sastāvdaļas labošana vai nomainīšana, jāpārbauda visas bremžu iekārtas darbība kopumā. Mācību braukšanai paredzētajiem transportlīdzekļiem ar dublējošo vadības sistēmu jāveic arī dublējošās bremžu iekārtas darbības kontrole.

1.1. Mehāniskais stāvoklis un darbība

1.1.1. Darba bremzes pedāļa/sviras kustīgais savienojums

A. Prasības

A1. Darba bremzes pedālim/svirai kustīgajā savienojumā jādarbojas brīvi. Kustīgajā savienojumā nedrīkst būt pārmērīgs nodilums vai brīvkustība.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla, bremžu iekārtai darbojoties 2) Transportlīdzekli ar bremžu pastiprinātāju ieteicams pārbaudīt ar izslēgtu motoru	B1. Kustīgais savienojums pārāk stingrs; pārmērīgs nodilums vai brīvkustība kustīgajā savienojumā	2

1.1.2. Pedāļa/rokas sviras stāvoklis un bremzes darbināšanas ierīces gājiens

A. Prasības

A1. Pedālim/svirai jāpārvietojas netraucēti un pakāpeniski. Pirmo reizi pilnībā nospiežot bremžu pedāli/sviru, jāpaliek pietiekamai gājiena rezervei. Pēc pedāļa/sviras atslogošanas tam/tai brīvi jāatgriežas izejas stāvoklī.

A2. Bremžu pedāļa kājas atbalsta virsmai jābūt pārklātai ar rievotu palielinātas berzes materiālu vai kā citādi nodrošinātai pret slīdēšanu. Pārklājumam vai tā materiālam jābūt nebojātam un nostiprinātam uz pedāļa.

A3. Bremžu sviras dekoratīvajam apvalkam (ja tāds ir) jābūt nekustīgi nostiprinātam pie tās. Bremžu sviras galam jābūt sfēriskam vai cilindriskam, ar noapaļojuma rādiusu, kas nav mazāks par 7 mm.

A4. Bremžu pedālim/svirai jābūt bez plaisām un bojājumiem. Nav pieļaujama bremžu pedāļa sānkustība un remontmetinājumi.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla, bremžu iekārtai darbojoties	B1. Nebūtiski traucēta pedāļa/sviras brīva atgriešanās izejas stāvoklī	1
	2) Transportlīdzekli ar bremžu pastiprinātāju ieteicams pārbaudīt ar izslēgtu motoru	B1. Nepietiekama pedāļa/sviras gājiena rezerve; pedāļa/sviras funkcionalitāti traucējoša tā/tās atgriešanās izejas stāvoklī	2
		B1. Tehniskajā kontrolē uz ceļa - pedāli/sviru nav iespējams nospiegt vai tā darbība bloķēta	3
		B2. Bremžu pedāļa kājas atbalsta virsma nav nodrošināta pret slīdēšanu; pedāļa pretslīdēšanas pārklājums vaļīgs vai nodilis, vai bojāts	2
		B3. Nenostiprināts bremžu sviras dekoratīvais apvalks; bremžu sviras gals neatbilst prasībām	2
		B4. Bremžu pedāļa/sviras plaisas, bojājumi, sānkustība vai remontmetinājumi	2

1.1.3. Vakuumsūknis vai kompresors un saspiestā gaisa baloni

A. Prasības

A1. Kompresoram (vakuumsūknim) transportlīdzekļa izgatavotāja noteiktajā laikā jānodrošina tāds gaisa spiediens bremžu iekārtā, kāds pietiekams bremžu darbināšanai vismaz četras reizes pēc pazemināta gaisa spiediena brīdinošās ierīces ieslēgšanās vai attiecīga

manometra rādījuma.

A2. Daudzkontūru aizsargvārstam un pārplūdes vārstam jādarbojas.

A3. Gaisa noplūde no saspiestā gaisa balona nav pieļaujama. Saspiestā gaisa balonam uz transportlīdzekļa jābūt nostiprinātam nekustīgi. Tas nedrīkst būt mehāniski bojāts, korodējis, ar remontmetinājumiem. Drenāžas vārstiem jābūt darba kārtībā. Kompresoram (vakuumsūkņim) jānodrošina papildu (avārijas) bremžu darbības un efektivitātes rādītāju ievērošana.

A4. Nav pieļaujama eļļas noplūde no kompresora (vakuumsūkņa).

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla, ja ir normāls darba spiediens 2) Noteikt laiku, ja tas zināms, kas nepieciešams, lai kompresors (vakuumsūkņis) nodrošinātu tādu gaisa spiedienu bremžu iekārtā, kāds pietiekams bremžu darbināšanai vismaz četras reizes pēc pazemināta gaisa spiediena brīdinošās ierīces ieslēgšanās vai attiecīga manometra rādījuma	B1. Palielināts paredzētā gaisa spiediena sasniegšanai nepieciešamais laiks; gaisa spiediens bremžu iekārtā pietiekams bremžu darbināšanai mazāk nekā četras reizes pēc pazemināta gaisa spiediena brīdinošās ierīces ieslēgšanās vai attiecīga manometra rādījuma	2
		B1. Gaisa spiediens bremžu iekārtā pietiekams bremžu darbināšanai divas vai mazāk reizes pēc pazemināta gaisa spiediena brīdinošās ierīces ieslēgšanās vai attiecīga manometra rādījuma	3
		B2. Nedarbojas daudzkontūru aizsargvārsts vai pārplūdes vārsts	2
		B3. Dzirdama gaisa noplūde no saspiestā gaisa balona; neatbilstoši nostiprināts vai ievērojami korodējis, vai mehāniski bojāts saspiestā gaisa balons; saspiestā gaisa balona remontmetinājumi; drenāžas vārsts nav darba kārtībā	2
		B3. Papildu (avārijas) bremžu darbības rādītāji neatbilst prasībām	3
		B4. Eļļas noplūde no kompresora (vakuumsūkņa)	2

1.1.4. Zema spiediena indikators vai manometrs

A. Prasības

A1. Zema spiediena indikatoram vai manometram pienācīgi jādarbojas un jāinformē par pazeminātu saspiestā gaisa spiedienu bremžu iekārtā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.4.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Zema spiediena indikatora vai manometra neliels bojājums	1
	2) Darbības pārbaude	B1. Zema spiediena indikatora vai manometra nepareiza darbība vai tas nedarbojas; nav iespējams konstatēt pazeminātu gaisa spiedienu bremžu iekārtā	2

1.1.5. Ar roku darbināms bremžu vadības vārsts

A. Prasības

A1. Ar roku darbināmajam bremžu vadības vārstam un tā vadības ierīcei jāveic paredzētās funkcijas. Visiem stiprinājumiem jābūt bez brīvkustībām. Sistēmai un savienojumiem jābūt hermētiskiem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.5.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla, bremžu iekārtai darbojoties	B1. Ieplaisājusi, bojāta vai pārmērīgi nolietojusies vadības ierīce; vaļīgs vadības ierīces stiprinājums uz vārsta vai nedrošs vārsta stiprinājums; vaļīgi savienojumi vai noplūde sistēmā; neapmierinoša darbība	2

1.1.6. Stāvbremzes vadības ierīce, vadības svira, stāvbremzes sprūdieiņe, elektroniskā stāvbremze

A. Prasības

A1. Sprūdieiņei jāfiksē svira jebkurā stāvoklī.

A2. Sprūdieiņe un stāvbremzes vadības ierīce (vadības svira) nedrīkst būt bojāta, remontēta metinot, ar palielinātu brīvkustību kustīga savienojuma vietā.

A3. Stāvbremzes vadības ierīcei (vadības svirai) jābūt noregulētai tā, lai, novelkot to līdz galam, paliktu stāvbremzes konstrukcijā paredzētā gājiena rezerve. Piekabes mehāniskās stāvbremzes troses spriegošanas spolei nobremzētā stāvoklī jānodrošina troses papildus uztīšanas

iespēja.

A4. Jādarbojas elektroniskās stāvbremzes vadības ierīcei. Elektroniskās stāvbremzes brīdinājuma indikators nedrīkst uzrādīt nepareizu tās darbību.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.6.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla, bremžu iekārtai darbojoties	B1. Sprūdieiņce nedarbojas vai nefiksē vadības ierīci (vadības sviru) jebkurā stāvoklī	2
		B2. Neliels izdilums sprūdieiņces mehānismā vai stāvbremzes vadības ierīces (vadības sviras) asī	1
		B2. Sprūdieiņces vai stāvbremzes vadības ierīces (vadības sviras) deformācija vai remontmetinājumi; palielināta brīvkustība kustīga savienojuma vietā	2
		B3. Neatbilstošs stāvbremzes vadības ierīces (vadības sviras) regulējums; nepietiekama stāvbremzes vadības ierīces (vadības sviras) gājiena rezerve; spole nobremzētā stāvoklī nenodrošina troses papildus uztīšanas iespēju	2
		B4. Nedarbojas elektroniskās stāvbremzes vadības ierīce; elektroniskās stāvbremzes brīdinājuma indikators uzrāda nepareizu tās darbību	2

1.1.7. Bremžu vārsti (ar kāju darbināmi vārsti, atslogošanas vārsti, regulatori)

A. Prasības

A1. Bremžu pārvada vārsti nedrīkst būt bojāti. Tiem jābūt atbilstoši nostiprinātiem un hermētiskiem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.7.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla, bremžu iekārtai darbojoties	B1. Bojāts vai nenostiprināts, vai neatbilstoši nostiprināts bremžu pārvada vārsts; gaisa vai hidrauliskā šķidrums noplūde	2
		B1. Gaisa vai hidrauliskā šķidrums noplūde, kas ietekmē bremžu vārstu funkcionalitāti	3

1.1.8. Piekabes vai puspiekabes bremžu iekārtas savienojums (elektriskais un pneimatiskais)

A. Prasības

A1. Savienojuma krāniem un vārstiem jābūt bez bojājumiem, droši nostiprinātiem un aprīkoti ar putekļsargiem.

A2. Savienojuma blīvējošajām virsmām jānodrošina pārvada hermētiskums, bet saslēdzošajām daļām - drošs savienojums. Savienojuma detaļām jābūt bez bojājumiem un atbilstoši nostiprinātām. Savienojumam jānodrošina piekabes (puspiekabes) bremžu iekārtas elektriskās un pneimatiskās daļas pareiza darbība.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.8.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Atvienot un atkal savienot piekabes bremžu iekārtas savienojumus	B1. Bojāts savienojuma krāns vai vārsts, bet nav ietekmēta tā darbība; bojāts, vaļīgs vai neatbilstošs savienojuma krāna vai vārsta stiprinājums, bet krāna vai vārsta darbība nav ietekmēta; nav vai bojāts putekļusargs	1
		B1. Bojāts savienojuma krāns vai vārsts un ietekmēta tā darbība; bojāts, vaļīgs vai neatbilstošs savienojuma krāna vai vārsta stiprinājums un ietekmēta krāna vai vārsta darbība	2
		B2. Dzirdama gaisa noplūde no savienojuma	2
		B2. Dzirdama gaisa noplūde no savienojuma un ietekmēta piekabes vai puspiekabes bremžu iekārtas pneimatiskā savienojuma funkcionalitāte; ietekmēta piekabes vai puspiekabes bremžu iekārtas elektriskā savienojuma funkcionalitāte	3

1.1.9. Saspiestā gaisa balons

A. Prasības

A1. Saspiestā gaisa balonam jābūt bez mehāniskiem un korozijas bojājumiem un atbilstoši nostiprinātam. Jādarbojas drenāžas ierīcei.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.9.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Virspusējs saspiestā gaisa balona bojājums vai virspusēja korozija; nebūtiski drenāžas ierīces bojājumi	1
		B1. Saspiestā gaisa balona būtisks bojājums, korozija; gaisa noplūde no saspiestā gaisa balona; nedrošs vai neatbilstošs saspiestā gaisa balona stiprinājums; nedarbojas drenāžas ierīce	2

1.1.10. Bremzēšanas spēka pastiprinātājs, galvenais bremžu cilindrs (hidrauliskās sistēmas)

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar tā konstrukcijā paredzēto bremsēšanas spēka pastiprinātāju un bremžu galveno cilindru. Minētajiem mezgliem jādarbojas un jābūt atbilstoši nostiprinātiem. Savienojumiem jābūt hermētiskiem.

A2. Galvenā bremžu cilindra bremžu šķidruma tvertnei jābūt hermētiski noslēgtai. Bremžu šķidruma līmenis tvertnē nedrīkst būt zemāks par minimālo. Par to jābrīdina transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētajai bremžu šķidruma avārijas līmeņa indikācijai (ja tāda ir).

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.10.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla, bremžu iekārtai darbojoties (ja iespējams)	B1. Bojāts bremsēšanas spēka pastiprinātājs vai neefektīva tā darbība; bojāts galvenais bremžu cilindrs, bet bremzes darbojas; nenostiprināts galvenais bremžu cilindrs, bet bremzes darbojas	2
		B1. Nav vai bojāts transportlīdzekļa konstrukcijā paredzētais bremžu spēka pastiprinātājs vai galvenais cilindrs un ir ietekmēta bremžu darbība; bremžu šķidruma noplūde no galvenā bremžu cilindra	3
		B2. Bremžu šķidruma avārijas līmeņa indikācija nedarbojas, deg pastāvīgi vai darbojas nepareizi	1
		B2. Nav bremžu šķidruma tvertnes vāciņa; nepietiekams bremžu šķidruma līmenis	2
		B2. Bremžu šķidrums tvertnē nav redzams	3

1.1.11. Bremžu pārvada cauruļvadi

A. Prasības

A1. Nav pieļaujama nehermētisku, deformētu, asā leņķī saliektu, korodējušu, lodētu vai citādi remontētu bremžu pārvada cauruļvadu izmantošana.

A2. Bremžu pārvada cauruļvadiem jābūt nostiprinātiem izgatavotāja paredzētajās vietās, tie nedrīkst berzties pret citām transportlīdzekļa daļām.

A3. Nav pieļaujama konkrētajai bremžu sistēmai neparedzēta cauruļvada izmantošana.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.11.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
---------	------------------	----------------------	-------------

Vizuāla, bremžu iekārtai darbojoties (ja iespējams)	B1. Bremžu pārvada cauruļvada korozija sākuma stadijā	1
	B1. Noplūde no bremžu pārvada cauruļvada savienojuma, bet nav ietekmēta bremžu iekārtas darbība; bremžu pārvada cauruļvads deformēts, saliekts asā leņķī, stipri korodējis, lodēts vai citādi remontēts	2
	B1. Noplūde no bremžu pārvada cauruļvada; noplūde no bremžu pārvada cauruļvada savienojuma un ir ietekmēta bremžu iekārtas darbība; cauruļvada plīsuma risks	3
	B2. Neatbilstošs stiprinājums, bet cauruļvads neberžas pret citām sastāvdaļām	1
	B2. Izmainīts bremžu pārvada cauruļvada novietojums vai nav vairāku secīgu stiprinājuma elementu; bremžu pārvada cauruļvads vaļīgs, izliecies, beržas pret nekustīgu transportlīdzekļa daļu	2
	B2. Nenostiprināts bremžu pārvada cauruļvads, tas beržas pret kustīgām sastāvdaļām vai brauktuvi, var aizķerties aiz ceļa nelīdzenumiem; bremžu pārvada cauruļvada pārrāvuma vai plīsuma risks	3
	B3. Konkrētajai bremžu sistēmai neparedzēta cauruļvada izmantošana	3

1.1.12. Bremžu pārvada šļūtenes

A. Prasības

A1. Nav pieļaujama tādas bremžu šļūtenes ekspluatācija, kas ir nehermētiska, jebkādā veidā mehāniski bojāta, ar bojātu vai mehāniska bojājuma rezultātā redzamu kordu un kuras metāliskās daļas ir stipri korodējušas.

A2. Bremžu šļūtene nedrīkst būt savērpusies, saliekusies asā leņķī, pārklāta ar jebkādu vielu (krāsu, pretkorozijas pārklājumu u.tml.) vai materiālu. Tā nedrīkst būt nostiepta pie jebkāda stūrējamo riteņu pagrieziena leņķa vai balstiekārtas noslogojuma un berzties pret citām transportlīdzekļa daļām. Bremžu šļūtenēm jābūt atbilstoši nostiprinātām.

A3. Nav pieļaujama konkrētajai bremžu sistēmai neparedzētas šļūtenes izmantošana.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.12.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla, bremžu iekārtai darbojoties (ja iespējams)	B1. Virspusējs bremžu pārvada šļūtenes bojājums vai noberzums	1
		B1. Noplūde no bremžu pārvada šļūtenes vai tās savienojuma, bet nav ietekmēta bremžu iekārtas darbība; bremžu pārvada šļūtenes bojājums vai berzes izraisīts nodilums; poraina bremžu pārvada šļūtene; bremžu pārvada šļūtenes deformēšanās spiediena ietekmē; kordu atsedzošs jebkāds	2

	bremžu pārvada šļūtenes bojājums; stipri korodējusi bremžu šļūtenes metāliskā daļa	
	B1. Noplūde no bremžu pārvada šļūtenes; noplūde no bremžu pārvada šļūtenes savienojuma un ir ietekmēta bremžu iekārtas darbība; bīstams bremžu pārvada šļūtenes bojājums vai plīsuma risks	3
	B2. Nedaudz savērpusies bremžu pārvada šļūtene	1
	B2. Būtiski savērpusies vai asā leņķī saliekta bremžu šļūtene; bremžu šļūtenes pārklājums; neatbilstošs bremžu šļūtenes stiprinājums	2
	B2. Nepietiekams bremžu šļūtenes garums	3
	B3. Konkrētajai bremžu sistēmai neparedzētas šļūtenes izmantošana	3

1.1.13. Bremžu uzlikas un kluči

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar tā konstrukcijā paredzētiem bremžu lokiem, bremžu uzlikām vai bremžu klučiem. Bremžu uzlikas vai kluča nodilums nedrīkst pārsniegt transportlīdzekļa izgatavotāja noteikto. Par to jābrīdina attiecīgajai indikācijas iekārtai, ja tāda ir.

A2. Bremžu uzlikas vai kluča darba virsmai jābūt bez piesārņojuma (eļļas, smērvielas u. tml.), kas var samazināt vai samazina bremzēšanas efektivitāti. Bremžu lokam, uzlikai vai klucim jābūt atbilstoši uzstādītam.

A3. Aizliegts izmantot atjaunotu diska bremžu kluci. Atļauts izmantot atjaunotu trumuļa bremžu loka uzliku, ja šādu remontu paredz transportlīdzekļa izgatavotājs.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.13.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nedarbojas bremžu uzlikas vai kluča nodiluma indikācijas iekārta, ja tāda ir	1
		B1. Bremžu uzliku vai kluču nodilums sasniedz minimālā pieļaujamā biezuma atzīmi	2
		B1. Nav transportlīdzekļa konstrukcijā paredzētā bremžu loka, uzlikas vai kluča vai pilnībā nodilis frikcijas materiāls	3
		B2. Bremžu uzlikas vai kluča darba virsmas piesārņojums (eļļas, smērvielas un tml.)	2
		B2. Bremžu uzlikas vai kluča darba virsmas piesārņojuma (eļļas, smērvielas un tml.) dēļ ietekmēta bremžu darbība; neatbilstoša bremžu loka vai uzlikas, vai kluča uzstādīšana	3
		B3. Neatļauts bremžu loka vai kluču remonts; atjaunota bremžu kluča izmantošana	3

1.1.14. Bremžu trumuļi, bremžu diski

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar tā konstrukcijā paredzētiem bremžu trumuļiem vai bremžu diskām. Bremžu trumuļiem un bremžu diskām ass abās pusēs jābūt vienāda izmēra un veida (piemēram, ventilējami vai neventilējami bremžu diski). Bremžu diskām vai trumulim jābūt atbilstoši nostiprinātam. Aizliegts izmantot pašizgatavotus bremžu diskus.

A2. Darba virsmai jābūt ar vienmērīgu nodilumu. Nav pieļaujams bremžu diska vai trumuļa nodilums, kas pārsniedz bremžu izgatavotāja norādīto minimālo pieļaujamo bremžu diska biezumu vai bremžu trumuļa maksimālo pieļaujamo diametru. Darba virsmas funkcionējošā daļa nedrīkst būt mazāka par divām trešdaļām no darba virsmas platuma.

A3. Bremžu trumulim vai diskām nedrīkst būt plaisas, izlūzumi, būtiski korozijas bojājumi, kas ietekmē bremzēšanas īpašības.

A4. Bremžu trumulim vai diskām jābūt bez piesārņojuma (eļļas, smērvielas un tml.), kas var ietekmēt vai ietekmē bremzēšanas efektivitāti.

A5. Bremžu trumulim jābūt aprīkotam ar izgatavotāja paredzēto aizsargplāksni, tai jābūt atbilstoši nostiprinātai. Aizsargplāksne nedrīkst būt deformēta un tādējādi radīt citu sastāvdaļu (piemēram, vadu, cauruļvadu, šļūtenes) bojājumu draudus.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.14.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Atšķirīga izmēra vai veida (piemēram, ventilējami vai neventilējami bremžu diski) bremžu trumuļi vai bremžu diski ass abās pusēs	2
		B1. Nav transportlīdzekļa konstrukcijā paredzētā bremžu trumuļa vai bremžu diska; pašizgatavots bremžu disks vai trumulis; neatbilstoši nostiprināts bremžu trumulis vai bremžu disks	3
		B2. Darba virsmas nevienmērīgs nodilums, bet bremžu efektivitāte un vienmērīgums nav ietekmēts; sašaurināta darba virsmas funkcionējošā daļa, bet tās platums nav mazāks par divām trešdaļām no darba virsmas platuma	1
		B2. Bremžu trumuļa vai diska būtisks nodilums, kas pārsniedz bremžu izgatavotāja norādīto minimālo pieļaujamo bremžu diska biezumu vai bremžu trumuļa maksimālo pieļaujamo diametru; darba virsmas funkcionējošā daļa mazāka par divām trešdaļām no darba virsmas platuma;	2
		B2. Bremžu trumuļa vai diska pārmērīgs nodilums un ar to saistīts lūzuma risks	3
		B3. Mikroplaisas vai izgatavotāja pieļaujamas plaisas bremžu diskā; bremzēšanas īpašības neietekmējoši korozijas bojājumi	1
		B3. Plaisa bremžu diskā, kas garumā pārsniedz izgatavotāja pieļaujamo, bet nav lūzuma riska	2

	B3. Jebkādi lūzumi, izlūzumi bremžu trumulī vai bremžu diskā (arī ventilējamo disku ribu)	3
	B4. Bremžu trumuļa vai diska piesārņojums (eļļas, smērvielas un tml.)	2
	B4. Bremžu uzlikas vai kluča piesārņojuma (eļļas, smērvielas un tml.) dēļ ietekmēta bremzēšanas efektivitāte	3
	B5. Neatbilstoši nostiprināta vai deformēta aizsargplāksne trumuļu bremžu gadījumā vai tā rada citu sastāvdaļu bojājumu draudus	2

1.1.15. Bremžu iekārtas troses, stieņi, sviras un to savienojumi

A. Prasības

A1. Bremžu iekārtas stieņiem un svirām nedrīkst būt deformācijas, citi mehāniski vai būtiski korozijas bojājumi vai remontmetinājumi un nedrošs vai neatbilstošs stiprinājums.

A2. Nav pieļaujama nolietojuma vai nepareizas regulēšanas radīta palielināta brīvkustība savienojumos un kustīgo detaļu brīvas kustības ierobežojumi.

A3. Bremžu iekārtas troses nedrīkst būt bojātas vai samezglojušās, tām brīvi jāpārvietojas nebojātās vadotnēs un jābūt nospriegotām. Nav pieļaujama troses būtiska korozija vai nodilums.

A4. Savienojumu vietām jābūt aprīkotām ar drošības ierīcēm pret atvienošanu.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.15.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla, bremžu iekārtai darbojoties (ja iespējams)	B1. Bremžu iekārtas stieņu vai sviru deformācijas vai citi mehāniski vai būtiski korozijas bojājumi, vai remontmetinājumi; nedrošs vai neatbilstošs bremžu iekārtas troses, stieņu vai sviru savienojums vai stiprinājums	2
		B1. Bremžu iekārtas stieņa vai sviras bojājuma (tostarp būtiskas korozijas, nodiluma) dēļ ietekmēta bremžu darbība	3
		B2. Nolietojuma vai nepareizas regulēšanas radīta palielināta brīvkustība savienojumos; kustīgo detaļu brīvas kustības ierobežojumi	2
		B3. Nenospriegotā vai bojāta, vai samezglojusies, vai būtiski korodējusi, vai nodilusi bremžu iekārtas trose; bojāta troses vadotne	2
		B3. Bremžu iekārtas troses bojājuma (tostarp būtiskas korozijas, nodiluma) vai	2

	samezglošanās dēļ ietekmēta bremžu darbība	3
	B4. Savienojumu vietas nenodrošinātas pret atvienošanos	2

1.1.16. Riteņu bremžu mehānismi, darba cilindri, pneimokameras (ieskaitot energoakumulatorus un hidrauliskos cilindrus)

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar tā konstrukcijā paredzētajiem riteņu bremžu mehānismiem, bremžu darba cilindriem, pneimokamerām vai energoakumulatoriem. Riteņu bremžu mehānismiem, bremžu darba cilindriem vai pneimokamerām jābūt vienādām abās ass pusēs.

A2. Riteņu bremžu mehānismam, bremžu darba cilindram pneimokamerai un energoakumulatoram jābūt nekustīgi nostiprinātam un hermētiskam, bez korozijas un mehāniskiem bojājumiem - plaisām, izlūzumiem, lūzumiem, deformācijām un tml.

A3. Darba virzuļa vai membrānas mehānisma gājienam jānodrošina pietiekama bremžu efektivitāte un jāsauglabā pietiekama gājiena rezerve. Riteņa bremžu mehānismam jānodrošina kluču (loku) ātra atvirzīšana no darba virsmām. Energoakumulatora atsperes saspiedējskrūvei jānodrošina atsperes saspiešana.

A4. Putekļusargam jābūt nostiprinātam un bez bojājumiem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.16.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla, bremžu iekārtai darbojoties (ja iespējams)	B1. Nav transportlīdzekļa konstrukcijā paredzētā riteņa bremžu mehānisma, bremžu darba cilindra vai pneimokameras	3
		B1. Atšķirīgi riteņu bremžu mehānismi, bremžu darba cilindri vai pneimokameras uz vienas ass	2
		B2. Riteņa bremžu mehānisma, bremžu darba cilindra vai pneimokameras mehānisks bojājums vai būtiska korozija; nehermētisks bremžu darba cilindrs vai pneimokamera; vaļīgs riteņa bremžu mehānisma, bremžu darba cilindra vai pneimokameras stiprinājums vai nepareiza uzstādīšana	2
		B2. Riteņa bremžu mehānisma, bremžu darba cilindra vai pneimokameras mehānisks bojājums vai būtiska korozija vai nehermētiskums, vai vaļīgs stiprinājums, vai nepareiza uzstādīšana, kā rezultātā ietekmēta bremžu darbība	3
		B3. Nepietiekams vai pārmērīgs bremžu darba cilindra virzuļa vai membrānas mehānisma gājiens; riteņa bremžu mehānisms nenodrošina kluču (loku) ātru atvirzīšanu no darba virsmām; energoakumulatora saspiedējskrūve nenodrošina atsperes saspiešanu	2

	B3. Bremžu darba cilindra vai pneimokameras nepietiekams vai pārmērīgs bremžu darba cilindra virzuļa vai membrānas mehānisma gājiens, kā rezultātā ietekmēta bremžu darbība	3
	B4. Sīks putekļusarga bojājums	1
	B4. Nav vai būtiski bojāts putekļusargs	2

1.1.17. Bremzēšanas spēku regulators

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar tā oriģinālajā konstrukcijā paredzēto bremzēšanas spēku regulatoru.

A2. Bremzēšanas spēku regulatoram jādarbojas, jābūt pareizi nostiprinātam un iestatītam. Savienojumiem pie bremzēšanas spēku regulatora jābūt nebojātiem, hermētiskiem. Tā darbība nedrīkst būt jebkādā veidā traucēta vai apgrūtināta.

A3. Transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētajā vietā jābūt piestiprinātai bremzēšanas spēku regulatora datu plāksnītei.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.17.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla, bremžu iekārtai darbojoties (ja iespējams)	B1. Nav transportlīdzekļa oriģinālajā konstrukcijā paredzētā bremzēšanas spēku regulatora	2
		B1. Nav transportlīdzekļa oriģinālajā konstrukcijā paredzētā bremzēšanas spēku regulatora un būtiski samazināta bremzēšanas efektivitāte	3
		B2. Nepareizs bremzēšanas spēku regulatora stiprinājums vai iestatījums; bojāti vai nehermētiski savienojumi pie bremzēšanas spēku regulatora; bremzēšanas spēku regulatora darbība jebkādā veidā traucēta vai apgrūtināta, vai tas nedarbojas, bet ABS funkcionē	2
		B2. Bremzēšanas spēku regulators nedarbojas un būtiski samazināta bremzēšanas efektivitāte	3
		B3. Nav bremzēšanas spēku regulatora datu plāksnītes vai dati nesalasāmi vai neatbilstoši	1

1.1.18. Bremžu regulēšanas mehānismi un indikatori

A. Prasības

A1. Bremžu regulēšanas mehānismiem un indikatoriem, ja tādi paredzēti, jābūt bez mehāniskiem bojājumiem, remontmetinājumiem, atbilstoši iestatītiem un uzstādītiem, funkcionējošiem bez iekļīšanās, bez palielināta nodiluma un palielināta darba gājienu.

A2. Bremžu regulēšanas mehānismus un indikatorus aizliegts aizstāt ar tādiem, kas neatbilst oriģinālajai transportlīdzekļa konstrukcijai.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.18.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Bremžu regulēšanas mehānisms vai indikators mehāniski bojāts, neatbilstoši iestatīts vai uzstādīts, ieķīlējās; bremžu mehānisma remontmetinājums; palielināts regulēšanas mehānisma nodilums vai palielināts tā darba gājiens	2
		B2. Bremžu regulēšanas mehānisms vai indikators aizstāts ar tādu, kas neatbilst oriģinālajai transportlīdzekļa konstrukcijai	2

1.1.19. Lēninātāja sistēma (ja uzstādīta vai jābūt uzstādītai)

A. Prasības

A1. Mehāniskajam transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar lēninātāja sistēmu, ja to paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs.

A2. Lēninātāja sistēmai jābūt bez acīmredzamiem bojājumiem, tās sastāvdaļām jābūt pienācīgi nostiprinātām, un sistēmai netraucēti jādarbojas.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.19.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nav lēninātāja sistēmas, ja tās uzstādīšanu paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs	2
		B2. Vaļīgs lēninātāja sistēmas sastāvdaļas stiprinājums, bet efektivitāte nav ietekmēta	1
		B2. Vaļīgs lēninātāja sistēmas sastāvdaļas stiprinājums; acīmredzami lēninātāja sistēmas bojājumi; traucēta lēninātāja sistēmas darbība	2

1.1.20. Automātiska piekabes bremžu darbība

A. Prasības

A1. Piekabes bremzēm jāiedarbojas automātiski, atvienojot pneimatisko bremžu savienojumu starp velkošo transportlīdzekli un piekabi.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.20.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
---------	------------------	----------------------	-------------

Atvienot savienojumu starp velkošo transportlīdzekli un piekabi	B1. Piekabes bremzes neiedarbojas automātiski, atvienojot bremžu savienojumu starp velkošo transportlīdzekli un piekabi	3
---	---	---

1.1.21. Bremžu iekārta kopumā

A. Prasības

A1. Visām bremžu iekārtas daļām vai detaļām jābūt atbilstoši un droši nostiprinātām, bez ārējiem vai citādiem bojājumiem vai korozijas, bez gaisa vai bremžu iekārtas pretaizsalšanas šķidrums noplūdes vai bez pārveidojumiem, kas ietekmē bremžu iekārtas darbību.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
1.1.21.	Vizuāla	B1. Gaisa vai bremžu iekārtas pretaizsalšanas šķidrums neliela noplūde no bremžu iekārtas	1
		B1. Bremžu iekārtas daļas vai detaļas ārējs vai citāds bojājums vai korozija, vai neatbilstošs vai nedrošs stiprinājums; gaisa vai bremžu iekārtas pretaizsalšanas šķidrums noplūde, kas ietekmē bremžu iekārtas darbību; bremžu iekārtas nedrošs pārveidojums	2
		B1. Bremžu iekārtas daļas vai detaļas ārējs vai citāds bojājums vai korozija, vai pārveidojums, kas ietekmē bremžu iekārtas darbību	3

1.1.22. Pārbaudes iekārtas pieslēgvietas (ja tādas ir vai tādām jābūt)

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklī jābūt aprīkotam ar pneimatiskās bremžu iekārtas pārbaudes iekārtas pieslēgvietām, ja tādas paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs.

A2. Pieslēgvietām jābūt darba kārtībā - izmantojamām pārbaudes iekārtas pieslēgšanai, bez bojājumiem. Nav pieļaujama gaisa noplūde no pieslēgvietām

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
1.1.22.	Vizuāla	B1. Nav pārbaudes iekārtas pieslēgvietas, ja to paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs	2
		B2. Pieslēgvietas bojātas, bet izmantojamas pārbaudes iekārtas pieslēgšanai	1
		B2. Pieslēgvietas nav darba kārtībā; gaisa noplūde no pieslēgvietas	2

1.1.23. Inerces bremzes

A. Prasības

A1. Inerces bremzēm jānodrošina pietiekama efektivitāte un vienādi jāiedarbojas uz abu pušu riteņiem, kam jābremzējas vienādi.

A2. Inerces bremžu iekārtas mehānisma bīdāmajai daļai jāpārvietojas viegli un bez jūtamas brīvkustības vadvirsmās. Mehānismam jābūt aizsargātam pret netīrumiem ar putekļusargu. Bremžu iedarbināšanas mehānismā jābūt tādai pārvietošanās rezervei, kas nodrošina brīvu riteņu rotāciju, kad velkošais transportlīdzeklis nebremzē.

A3. Inerces bremžu iekārtās oriģinālajā konstrukcijā paredzētajam triecienu slāpētājam jābūt atbilstoši nostiprinātam un darba kārtībā. Nav pieļaujami triecienu slāpētāja bojājumi, kas ietekmē tā darbību.

A4. Inerces bremzēm jāiedarbojas automātiski, piekabei atvienojoties no velkošā transportlīdzekļa.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.1.23.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Nevienmērīga inerces bremžu darbība	1
		B1. Nepietiekama inerces bremžu efektivitāte; inerces bremzes nedarbojas vienā pusē	2
		B1. Nedarbojas abās pusēs	3
		B2. Caurš putekļusargs	1
		B2. Traucēta inerces bremžu iekārtas mehānisma bīdāmās daļas kustība; izteikta brīvkustība vadvirsmās; nav putekļusarga vai tas saplēsts, sadalījies; nepietiekama gājiena rezerve bremžu iedarbināšanas mehānismā	2
		B3. Nav inerces bremžu iekārtās oriģinālajā konstrukcijā paredzētā triecienu slāpētāja vai tas nav atbilstoši nostiprināts, vai triecienu slāpētājs nav darba kārtībā; inerces bremžu iekārtās triecienu slāpētāja bojājumi, kas ietekmē tā darbību	2
		B4. Inerces bremzes neiedarbojas automātiski, piekabei atvienojoties no velkošā transportlīdzekļa	2

1.2. Darba bremžu darbība un efektivitāte

1.2.1. Darbība

A. Prasības

A1. Visiem transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar darba bremžu iekārtu, izņemot:

- 1) O1 kategorijas piekabes;
- 2) līdz 2000. gada 1. janvārim Latvijā pirmo reizi reģistrētas O2 kategorijas piekabes;
- 3) līdz 1980. gada 1. janvārim izgatavotās piekabes-cauruļvedējus, kam darba bremžu iekārtu nav paredzējis izgatavotājs;
- 4) piekabes, kuru maksimālais kustības ātrums nav lielāks par 30 km/h (40 km/h - piekabes, kas paredzētas laivu pārvadāšanai).

A2. Transportlīdzekļa darba bremzēm jādarbojas uz visiem riteņiem, kas aprīkoti ar bremžu mehānismiem.

A3. Bremzēšanas spēkiem uz vienas ass riteņiem jāpieaug vienmērīgi, pakāpeniski, bez palielinātām svārstībām katram ritenim pilna apgrieziena laikā un proporcionāli bremžu pedālim pieliktajam spēkam, ja bremžu pievads ir hidraulisks, vai bremžu pedāļa gājienam, ja bremžu pievads ir pneimatisks. Bremzēšanas spēku atšķirība jeb nevienmērība to pakāpeniskā pieauguma diapazonā nedrīkst pārsniegt 30 % starp vienas ass abu pušu riteņiem. Veicot bremžu iekārtas efektivitātes pārbaudi ceļa apstākļos, transportlīdzeklis nedrīkst ievērojami novirzīties no taisnvirziena kustības.

Bremžu darbības nevienmērību starp vienas ass abu pušu riteņiem aprēķina pēc formulas:

$$\Delta = \frac{F_{max} - F_{min}}{F_{max}} \times 100\%, \text{ kur}$$

Δ - bremžu darbības nevienmērība starp vienas ass abu pušu riteņiem, %;

F_{max} - bremzēšanas spēka lielākā vērtība, kN;

F_{min} - bremzēšanas spēka mazākā vērtība, kN.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.2.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Veicot pārbaudi bremžu stendā vai ceļa apstākļos, pakāpeniski palielināt bremžu spēku līdz maksimumam	B1. Nav darba bremžu iekārtas	3
		B2. Nav bremzēšanas spēka uz vienu vai vairākiem riteņiem	3
		B3. Nevienmērīgs vai nepakāpenisks, vai neproporcionāls bremzēšanas spēku pieaugums to pakāpeniskā pieauguma diapazonā, bet nevienmērība nepārsniedz 30 %	1

	B3. Bremzēšanas spēku nevienmērība to pakāpeniskā pieauguma diapazonā vai to maksimālās vērtības pārsniedz 30 % starp vienas ass riteņiem; palielinātas bremzēšanas spēku svārstības ritenim pilna apgrieziena laikā; pārbaudot bremzes ceļa apstākļos, transportlīdzeklis ievērojami novirzās no taisnvirziena kustības; bremzēšanas spēka darbības būtiska aizkavēšanās uz kāda no riteņiem	2
	B3. Bremzēšanas spēku maksimālās vērtības starp mehāniskā transportlīdzekļa priekšējās stūrējamās ass (vai asu) abu pušu riteņiem pārsniedz 50 %	3

1.2.2. Efektivitāte

A. Prasības

A1. Ja transportlīdzekļa pilna masa pārsniedz 3,5 t un pašmasas attiecība pret pilnu masu ir mazāka nekā 0,66, bremzēšanas efektivitāte tiek kontrolēta, transportlīdzeklim esot slogotam ar kravu tā, ka faktiskās masas attiecība pret pilnu masu ir lielāka nekā 0,66.

Ja transportlīdzeklis aprīkots ar pneimatisko bremžu iekārtu, bremzēšanas efektivitāte var tikt kontrolēta, izmantojot spiedienu mērīšanu bremžu iekārtas vadības maģistrālē un bremžu kontūros un iegūto rezultātu ekstrapolāciju.

Darba bremzēm jānodrošina pietiekama bremzēšanas efektivitāte (z). Darba bremžu bremzēšanas efektivitāti aprēķina pēc formulas:

$$z = \frac{\sum F}{G} \times 100\%, \text{ kur}$$

z - bremzēšanas efektivitāte, %;

$\sum F$ - visu riteņu bremzēšanas spēku summa, kN;

G - ja transportlīdzekļa pilna masa nepārsniedz 3,5 t - pašsvars, kN (pašmasa [t] x 9,8 [m/s²]) vai

ja transportlīdzekļa pilna masa pārsniedz 3,5 t un pašmasas attiecība pret pilnu masu ir lielāka nekā 0,66 - faktiskais svars, kN (faktiskā masa [t] x 9,8 [m/s²]), vai

ja transportlīdzekļa pilna masa pārsniedz 3,5 t un pašmasas attiecība pret pilnu masu ir mazāka nekā 0,66 - faktiskais svars, kN (pašmasa [t] x 9,8 [m/s²]) ar nosacījumu, ka transportlīdzeklis ir slogots ar kravu tā, ka faktiskās masas attiecība pret pilnu masu ir lielāka nekā 0,66.

Veicot darba bremžu bremzēšanas efektivitātes pārbaudi, tās minimums ir:

1) tehniskajā apskatē:

Transportlīdzekļa kategorija	Transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti	
	sākot ar 2012. gada 1. janvāri	pirms 2012. gada 1. janvāra
M1	58 %	50 %;
M2, M3	50 %	48 %, ja transportlīdzeklim nav ABS vai tipa apstiprinājums piešķirts pirms 1991. gada 1. oktobra
N1	50 %	45 %
N2, N3	50 %	43 %; 45 %, ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 1989. gadu
O2, O3, O4 puspiekabes	45 %; 43 %, ja tipa apstiprinājums piešķirts pirms 2012. gada 1. janvāra	40 %; 43 %, ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 1989. gadu
O2, O3, O4 piekabes	50 %	
L1e	42 % (abas bremzes kopā)	
L2e, L6e	40 % (abas bremzes kopā)	
L3e	50 % (abas bremzes kopā)	
L4e	46 % (abas bremzes kopā)	
L5e, L7e	44 % (abas bremzes kopā)	
L kategorijas (aizmugurējās bremzes)	25 %	

2) tehniskajā kontrolē uz ceļa:

Transportlīdzekļa kategorija	Neatkarīgi no pirmās reģistrācijas datuma
M1, M2, M3	50 %; 48 %, ja transportlīdzeklim nav ABS vai tipa apstiprinājums piešķirts pirms 1991. gada 1. oktobra
N1	45 %
N2, N3	43 %; 45 %, ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 1989. gadu

O2, O3, O4	40 %; 43 %, ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 1989. gadu
------------	--

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.2.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Veicot pārbaudi bremžu standā vai, ja tas nav iespējams tehnisku iemeslu dēļ, pārbaudi ceļa apstākļos, izmantojot palēninājumu reģistrējošu iekārtu, noteikt bremzēšanas efektivitāti, kas attiecināta pret pilnu masu vai, ja ir puspiekabe - pret pieļaujamo ass slodžu summu	B1. Nav sasniegts prasībās noteiktais bremzēšanas efektivitātes minimums	2
	2) Transportlīdzekļi vai piekabes ar pilnu masu, lielāku par 3,5 tonnām un aprīkotām ar pneimatisko bremžu sistēmu, jāpārbauda atbilstoši standartā LVS ISO 21069-1:2017 "Ceļu transportlīdzekļi. Transportlīdzekļu ar maksimāli atļauto pilno masu, lielāku par 3,5 t, bremzēšanas sistēmu testēšana ruļļu bremžu standā. 1. daļa: Pneimatiskās bremžu sistēmas" noteiktajai metodei vai ekvivalentai metodei	B1. L kategorijas transportlīdzekļu bremzēšanas efektivitāte tehniskajā apskatē nesasniedz 50 % no prasībās noteiktā bremzēšanas efektivitātes minimuma; M, N vai O kategorijas transportlīdzekļu bremzēšanas efektivitāte tehniskajā kontrolē uz ceļa nesasniedz 50 % no prasībās noteiktā bremzēšanas efektivitātes minimuma	3
	3) Pārbaude ceļa apstākļos		
	4) Tehniskajā pārbaudē, veicot pārbaudi bremžu standā vai ar palēninājumu reģistrējošu iekārtu, ņem vērā transportlīdzekļa faktisko masu		

1.3. Papildu (avārijas) bremžu darbība un efektivitāte (ja tā ir atsevišķa sistēma)

1.3.1. Darbība

A. Prasības

A1. Transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētajai papildu (avārijas) bremžu iekārtai jādarbojas transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētajā režīmā.

A2. Bremzēšanas spēkiem uz vienas ass riteņiem jāpieaug vienmērīgi, pakāpeniski un proporcionāli bremžu pedālim pieliktajam spēkam, ja bremžu pievads ir hidraulisks, vai bremžu pedāļa gājienu, ja bremžu pievads ir pneimatisks. Bremzēšanas spēku atšķirība jeb nevienmērība to pakāpeniskā pieauguma diapazonā nedrīkst pārsniegt 30 % starp vienas ass abu pušu riteņiem. Bremžu darbības nevienmērību starp vienas ass abu pušu riteņiem aprēķina pēc formulas, kas dota 1.2.1. apakšpunktā. Veicot bremžu iekārtas efektivitātes

pārbaudi ceļa apstākļos, transportlīdzeklis nedrīkst ievērojami novirzīties no taisnvirziena kustības.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.3.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Ja papildu (avārijas) bremžu iekārta ir nošķirta no darba bremžu iekārtas, lietot metodi, kas dota 1.2.1. apakšpunktā	B1. Nav transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētās papildu (avārijas) bremžu iekārtas	3
		B2. Nevienmērīgs, nepakāpenisks un neproporcionāls bremzēšanas spēka pieaugums, bet nevienmērība nepārsniedz 30 %	1
		B2. Bremzēšanas spēku nevienmērība to pakāpeniskā pieauguma diapazonā vai to maksimālās vērtības pārsniedz 30 % starp vienas ass riteņiem; pārbaudot bremzes ceļa apstākļos, transportlīdzeklis ievērojami novirzās no taisnvirziena kustības	2
		B2. Nav bremzēšanas spēka uz vienu vai vairākiem riteņiem; bremzēšanas spēku maksimālās vērtības starp stūrējamās ass abu pušu riteņiem pārsniedz 50 %	3

1.3.2. Efektivitāte

A. Prasības

A1. Transportlīdzekļa papildu (avārijas) bremžu iekārtai jānodrošina bremzēšanas efektivitāte, kā noteikts šī pielikuma 1.2.2. apakšpunktā. Papildu (avārijas) bremžu bremzēšanas efektivitāti aprēķina pēc formulas, kas dota šī pielikuma 1.2.2. apakšpunktā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.3.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Ja papildu (avārijas) bremžu iekārta ir nošķirta no darba bremžu iekārtas, lietot metodi, kas dota šī pielikuma 1.2.2. apakšpunktā	B1. Bremzēšanas efektivitāte nerasniedz 50 % no darba bremzēm šī pielikuma 1.2.2. apakšpunktā noteiktās bremzēšanas efektivitātes minimuma	2
		B1. Bremzēšanas efektivitāte nerasniedz 25 % no darba bremzēm šī pielikuma 1.2.2. apakšpunktā noteiktās bremzēšanas efektivitātes minimuma.	3

1.4. Stāvbremzes darbība un efektivitāte

1.4.1. Darbība

A. Prasības

A1. Visiem M, N un O kategorijas transportlīdzekļiem, tricikliem un kvadricikliem, kas aprīkoti ar darba bremžu iekārtu, jābūt aprīkoti ar stāvbremzi.

A2. Stāvbremzei jāiedarbojas uz ass abu pušu riteņiem. Veicot bremžu iekārtas efektivitātes pārbaudi ceļa apstākļos, transportlīdzeklis nedrīkst ievērojami novirzīties no taisnvirziena kustības.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.4.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Veicot pārbaudi bremžu standā vai ceļa apstākļos, pakāpeniski palielināt bremžu spēku	B1. Nav stāvbremzes	3
		B2. Stāvbremze nedarbojas vienā pusē; pārbaudot bremzes ceļa apstākļos, transportlīdzeklis ievērojami novirzās no taisnvirziena kustības	2

1.4.2. Efektivitāte

A. Prasības

A1. Stāvbremzei jānodrošina bremzēšanas efektivitāte, veicot pārbaudi uz stenda, kas jebkuram atsevišķam transportlīdzeklim nedrīkst būt mazāka par 16 % attiecībā pret pilno masu, bet mehāniskajam transportlīdzeklim savienojumā ar piekabi - mazāka par 12 % attiecībā pret transportlīdzekļu sastāva pilno masu, vadoties pēc lielākās vērtības. Stāvbremzes bremzēšanas efektivitāti aprēķina pēc formulas:

$$z = \frac{\sum F}{G} \times 100\%, \text{ kur}$$

z - stāvbremzes bremzēšanas efektivitāte, %;

$\sum F$ - visu riteņu, uz kuriem iedarbojas stāvbremze, bremzēšanas spēku summa, kN;

G - transportlīdzekļa pilna masa, reizināta ar 9,8, vai transportlīdzekļu sastāva pilna masa, reizināta ar 9,8 (kas attiecināms).

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.4.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Pārbaude bremžu stendā vai 2) pārbaude uz ceļa, izmantojot palēninājumu uzrādošu vai ierakstošu ierīci, vai 3) pārbaudot transportlīdzekli zināmā ceļa slīpumā	B1. Nav sasniegta prasībās noteiktā bremzēšanas efektivitātes minimālā vērtība	2
		B1. Bremzēšanas efektivitāte nesasniedz 50 % no prasībās noteiktās minimālās vērtības attiecībā pret transportlīdzekļa masu pārbaudes laikā	3

1.5. Papildbremžu darbības rādītāji

A. Prasības

A1. Papildbremzēm jādarbojas un to nodrošinātajam bremzēšanas spēkam jābūt pakāpeniski maināmam (nav attiecināms uz papildbremzēm, kas iedarbojas uz izplūdes sistēmu).

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.5.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Ja iespējams, pārlicināties par sistēmas darbību	B1. Bremzēšanas spēks nav maināms pakāpeniski; papildbremžu sistēma nedarbojas	2

1.6. Bremžu pretbloķēšanas sistēma (ABS)

A. Prasības

A1. Bremžu pretbloķēšanas sistēmas devējmehānismiem (riteņu rotācijas ātruma sensoriem) jābūt tīriem, bez mehāniskiem bojājumiem. Sistēmas elektroinstalācijai jābūt bez bojājumiem. Sistēmai jābūt pilnībā nokomplektētai.

A2. Kļūmes vai bojājuma indikatoram mēraparātu panelī jādarbojas, jāizslēdzas pēc transportlīdzekļa motora iedarbināšanas vai kustības uzsākšanas. Ne kļūmes vai bojājuma indikators, ne OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, nedrīkst norādīt uz kļūmi sistēmas darbībā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.6.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
------	------------------	----------------------	-------------

1) Vizuāla 2) Kļūmes vai bojājuma indikatora vizuāla pārbaude vai pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni	B1. Devējmehānismu (riteņu rotācijas ātruma sensoru) nav vai tie ir netīri vai mehāniski bojāti; bojāta sistēmas elektroinstalācija; nepilnīgi nokomplektēta sistēma	2
	B2. Mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu bremžu pretbloķēšanas sistēmas darbībā (ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2011. gada 31. decembrim)	1
	B2. Mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu bremžu pretbloķēšanas sistēmas darbībā, vai OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, uzrāda kļūmi vai bojājumu bremžu pretbloķēšanas sistēmas darbībā (ja transportlīdzeklis reģistrēts, sākot ar 2012. gada 1. janvāri)	2

1.7. Elektroniskā bremžu sistēma (EBS)

A. Prasības

A1. Kļūmes vai bojājuma indikatoram mēraparātu panelī jādarbojas, jāizslēdzas pēc transportlīdzekļa motora iedarbināšanas vai kustības uzsākšanas. Ne kļūmes vai bojājuma indikators, ne OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, nedrīkst norādīt uz kļūmi sistēmas darbībā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.7.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Kļūmes vai bojājuma indikatora vizuāla pārbaude vai pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni	B1. Mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu elektroniskās bremžu sistēmas darbībā (ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2011. gada 31. decembrim)	1
		B1. Mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu elektroniskās bremžu sistēmas darbībā, vai OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, uzrāda kļūmi vai bojājumu elektroniskajā bremžu sistēmas darbībā (ja transportlīdzeklis reģistrēts, sākot ar 2012. gada 1. janvāri)	2
		B1. Tehniskajā kontrolē uz ceļa - savienojums starp velkošo transportlīdzekli un piekabi nesavietojams vai tā nav	3

1.8. Bremžu šķidrums

A. Prasības

A1. Bremžu šķidrums nedrīkst būt piesārņots vai ar nogulsnēm. Tas nedrīkst radīt draudus bremžu iekārtas darbībai.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

1.8.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Bremžu šķidrums piesārņots vai ar nogulsnēm	2
		B1. Bremžu šķidruma stāvoklis apdraud bremžu iekārtas darbību	3

2. GRUPA. STŪRES IEKĀRTA

2.1. Mehāniskais stāvoklis

2.1.1. Stūres mehānisma stāvoklis

A. Prasības

A1. Stūres mehānismam kopumā jādarbojas bez tā funkcionalitāti ietekmējošiem traucējumiem. Stūres ratam abos virzienos jāgriežas viegli, vienmērīgi, bez iekļīšanās. Stūres pagrieziena leņķim no vidējā stāvokļa līdz atdurei jābūt vienādam abos virzienos.

A2. Pārbaudot transportlīdzekli kustībā, stūres ratam jāatgriežas stāvoklī, kas nodrošina transportlīdzekļa taisnvirziena kustību.

A3. Zobsektora vārpsta nedrīkst būt savērpusies, ar palielinātu brīvkustību buksēs. Rievsavienojumā nedrīkst būt palielināta brīvkustība.

A4. Nedrīkst būt smērvielas vai hidrauliskā šķidruma noplūdes no stūres iekārtas daļām.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

2.1.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Transportlīdzeklī atrodies uz bedres vai pacēlāja un riteņiem esot paceltiem vai atrodies uz grozāmām plāksnēm, griezt stūri no atdures līdz atdurei 2) Vizuāla stūres pārvada darbības pārbaude 3) Tehniskajā kontrolē uz ceļa - grozot stūres ratu	B1. Stūres rata pagrieziena leņķis no vidējā stāvokļa nav vienāds abos virzienos	1
		B1. Stūres rats negriežas viegli un vienmērīgi abos virzienos vai stūres mehānisms kļūst	2
		B1. Stūres mehānisma darbības traucējumi, kā rezultātā ietekmēta stūres mehānisma funkcionalitāte	3
		B2. Stūres rats neatgriežas stāvoklī, kas nodrošina transportlīdzekļa taisnvirziena kustību	2

	B3. Savērpusies zobsektora vārpsta; palielināta brīvkustība zobsektora vārpstas buksēs; palielināta brīvkustība rievsavienojumā	2
	B3. Savērpusies zobsektora vārpsta, vai palielināta brīvkustība zobsektora vārpstas buksēs, vai palielināta brīvkustība rievsavienojumā - kā rezultātā ietekmēta stūres mehānisma funkcionalitāte	3
	B4. Smērvielas vai hidrauliskā šķidruma noplūde, bet piles neveidojas	1
	B4. Smērvielas vai hidrauliskā šķidruma noplūde - veidojas piles	2
	B4. Hidrauliskā šķidruma noplūde - šķidrums pil vai plūst	3

2.1.2. Stūres mehānisma korpusa stiprinājums

A. Prasības

A1. Stūres mehānismam jābūt atbilstoši nostiprinātam. Stiprinājuma elementiem jābūt attiecīgi nospriegotiem un nodrošinātiem pret atskrūvēšanos.

A2. Stūres mehānisma korpusam nedrīkst būt mehāniski bojājumi, kas var ietekmēt tā darbību (piemēram, plaisas, caurumi, izlūzumi, liekts korpus). Aizliegts izmantot metinātus stūres mehānisma korpusus, ja šādu remonta tehnoloģiju neparedz izgatavotājs.

A3. Transportlīdzekļa daļa, kur stiprinās stūres mehānisms, nedrīkst būt bojāta (piemēram, salauzta, saliekta, ieplaisājusi, ievērojami korodējusi vai izdilusi stūres mehānisma stiprinājuma vietās).

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

2.1.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Transportlīdzeklī atrodies uz bedres vai pacēlāja, grozīt stūres ratu vai stūri uz abām pusēm vai izmantot šim nolūkam piemērotu ass spēles detektoru	B1. Stūres mehānisma korpus neatbilstoši nostiprināts vai nav visu stiprinājuma skrūvju; stiprinājuma elementi nav nospriegoti vai nav nodrošināti pret atskrūvēšanos	2
	2) Stiprinājuma vizuāla pārbaude	B1. Bīstami vaļīgs vai vispār nenostiprināts stūres mehānisma korpus, vai tas ir kustīgs attiecībā pret transportlīdzekļa rāmi vai virsbūvi	3
	3) Tehniskajā kontrolē uz ceļa - grozot stūres ratu	B2. Stūres mehānisma korpusa mehāniski bojājumi, kas var	

	ietekmēt tā darbību (piemēram, plaisas, caurumi, izlūzumi, liekts korpuss); metināts stūres mehānisma korpuss	2
	B2. Salūzis stūres mehānisma korpuss	3
	B3. Bojāta transportlīdzekļa daļa, kur stiprinās stūres mehānisms (piemēram, salauzta, saliekta, ieplaisājusi, ievērojami korodējusi vai izdilusi stūres mehānisma stiprinājuma vietās)	2

2.1.3. Stūres pārvada stāvoklis

A. Prasības

A1. Nav pieļaujama palielināta brīvkustība vai ķīlēšanās stūres pārvada savienojumos, savienojumu izjukšanas bīstamība un šarnīru remontmetinājumi. Savienojumu stiprinājuma elementiem jābūt attiecīgi nospriegotiem un nodrošinātiem pret atskrūvēšanos. Putekļu aizsargiem jābūt bez bojājumiem un atbilstoši nostiprinātiem.

A2. Neizjaucamiem stūres šarnīriem nav pieļaujami nekādu veidu remontdarbi. Nav atļauti stūres pārvada vai tā sastāvdaļu pārveidojumi. Aizliegts uzstādīt stūres šarnīru, kas nav pasargāts no apkārtējās vides tiešas iedarbības, izņemot gadījumu, ja tādu paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs.

A3. Stūres stieņiem un svirām nedrīkst būt plaisas, lūzumi, deformācijas vai brīvkustības regulēšanas mezglā, kur tāds ir. Stūres stieņņu un sviru remontmetinājumi un lodējumi ir aizliegti, izņemot gadījumu, ja tos paredz transportlīdzekļa izgatavotājs.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

2.1.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Transportlīdzeklim atrodoties uz bedres vai pacelāja, grozīt stūres ratu vai stūri uz abām pusēm vai izmantot šim nolūkam piemērotu ass spēles detektoru	B1. Neliela brīvkustība stūres pārvada savienojumā, bojāts putekļusargs	1
	2) Stūres pārvada sastāvdaļu vizuāla pārbaude - dilums, plaisas, lūzumi, savienojumu drošība	B1. Palielināta brīvkustība vai ķīlēšanās stūres pārvada savienojumā, stūres pārvada šarnīru remontmetinājums; savienojuma stiprinājuma elementi nospriegoti vai nav nodrošināti pret atskrūvēšanos; nav putekļusarga vai tas ir sadalījies	2
	3) Tehniskajā kontrolē uz ceļa - grozot stūres ratu	B1. Stūres pārvada jebkura savienojuma izjukšanas bīstamība; savienojuma stāvoklis apdraud stūres pārvada funkcionalitāti	3
		B2. Remontēts neizjaucamais savienojums; stūres pārvada vai tā sastāvdaļas pārveidojums; uzstādīts stūres šarnīrs, kas nav pasargāts	2

	no apkārtējās vides tiešas iedarbības	
	B2. Stūres pārvada vai tā sastāvdaļas pārveidojums, kas ietekmē pārvada vai tā sastāvdaļas darbību	3
	B3. Stūres pārvada stiepņa vai sviras plaisas, lūzumi, deformācijas vai brīvkustības regulēšanas mezglā, neatļauts remontmetinājums vai lodējums	2

2.1.4. Stūres pārvada darbība

A. Prasības

A1. Stūres pārvada kustīgā daļa jebkādā stūres rata pagrieziena leņķī nedrīkst saskarties ar citu transportlīdzekļa daļu.

A2. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar tā konstrukcijā paredzēto stūrējamo riteņu pagrieziena ierobežotāju (vai ierobežotājiem). Tam jābūt atbilstoši nostiprinātam. Ierobežotājam jābūt iestatītam tā, lai galējos stāvokļos ne rītenis, ne riepa nesaskartos ar citu transportlīdzekļa daļu.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

2.1.4.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Transportlīdzeklim atrodoties uz bedres vai pacelāja, grozīt stūres ratu vai stūri uz abām pusēm vai izmantot šim nolūkam piemērotu ass spēles detektoru	B1. Stūres pārvada kustīga daļa saskaras ar citu transportlīdzekļa daļu	2
	2) Stūres iekārtas sastāvdaļu vizuāla pārbaude - dilums, plaisas, lūzumi, savienojumu drošība	B2. Nav transportlīdzekļa konstrukcijā paredzētā stūrējamo riteņu pagrieziena ierobežotāja vai tas nav atbilstoši nostiprināts vai nav atbilstoši iestatīts	2
	3) Tehniskajā kontrolē uz ceļa - grozot stūres ratu, motoram darbojoties		

2.1.5. Stūres pastiprinātājs

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar tā oriģinālajā konstrukcijā paredzēto stūres pastiprinātāju, kam jādarbojas bez traucējumiem un jānodrošina nepieciešamā efektivitāte. Nav atļauti stūres pastiprinātāja pārveidojumi vai aizstāšana, kas var ietekmēt stūres iekārtas darbību.

A2. Visām pastiprinātāja daļām jābūt bez bojājumiem un pienācīgi nostiprinātām. Pastiprinātāja sastāvdaļām jābūt hermētiskām.

Pastiprinātāja hidrauliskā šķidrums līmenis nedrīkst būt zemāks par minimālo. Pastiprinātāja hidrauliskā šķidrums tvertnei jābūt atbilstoši konkrētajam transportlīdzeklim un ar pietiekamu ietilpību.

A3. Pastiprinātāja sistēmas cauruļvadi un šļūtenes nedrīkst būt bojātas, korodējušas vai saskarties ar transportlīdzekļa kustīgajām daļām.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

2.1.5.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Noplūdes un hidrauliskā šķidrums līmeņa vizuāla pārbaude (ja redzams) 2) Stūres pastiprinātāja darbības pārbaude, motoram darbojoties un riteņiem balstoties uz zemes	B1. Nav transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētā stūres pastiprinātāja vai tas nedarbojas vai nenodrošina nepieciešamo efektivitāti, vai traucēta tā darbība	2
		B1. Stūres pastiprinātāja darbības traucējumi, kas bīstami ietekmē transportlīdzekļa vadāmību; stūres pastiprinātāja pārveidojumi vai aizstāšana, kas var ietekmēt stūres iekārtas darbību	3
		B2. Stūres pastiprinātāja hidrauliskā šķidrums līmenis zemāks par minimālo	2
		B2. Bojāts vai neatbilstoši nostiprināts, vai nenostiprināts stūres pastiprinātāja korpuss; hidrauliskā šķidrums noplūde	2
		B2. Stūres pastiprinātāja neatbilstošs stiprinājums vai korpusa bojājumi, vai noplūdes no stūres pastiprinātāja, kas ietekmē transportlīdzekļa vadāmību; konkrētajam transportlīdzeklim neatbilstoša vai nepietiekamas ietilpības stūres pastiprinātāja hidrauliskā šķidrums tvertne	3
		B3. Stūres pastiprinātāja cauruļvadi vai šļūtenes bojātas, korodējušas vai saskaras ar transportlīdzekļa kustīgu daļu	2

2.2. Stūres rats, statnis un motocikla stūre

2.2.1. Stūres rats un motocikla stūre

A. Prasības

A1. Stūres rata vai stūres izmēram, konstrukcijai un stiprinājumam jāatbilst transportlīdzekļa izgatavotāja prasībām. M1 un N1 kategorijas transportlīdzekļiem atļauts uzstādīt mazāka izmēra rūpnieciski izgatavotu stūres ratu, ja tā stūres iekārta aprīkota ar pastiprinātāju. Aizliegts uzstādīt pašizgatavotu stūres ratu vai stūri.

Stūres apvalks nedrīkst traucēt stūres rata satveramību. Tam jābūt nekustīgi nostiprinātam.

A2. Stūres rata materiāls nedrīkst būt saplaisājis vai atdalījies no stūres rata karkasa. Stūres ratam vai stūrei nedrīkst būt plaisas, lūzumi,

deformācijas, ievērojami korozijas bojājumi vai remontmetinājumi.

A3. Stūres ratam jābūt nekustīgi savienotam ar vārpstu. Stūrei jābūt nekustīgi nostiprinātai.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

2.2.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Transportlīdzeklim atrodoties uz bedres vai pacelāja un tā masai balstoties uz zemes, kustināt stūres ratu vai stūri aksiāli un radiāli visos virzienos	B1. Stūres rata vai stūres izmērs, konstrukcija vai stiprinājums neatbilst transportlīdzekļa izgatavotāja prasībām; mazāka izmēra rūpnieciski izgatavots stūres rats M1 vai N1 kategorijas transportlīdzeklim bez stūres pastiprinātāja; uzstādīts pašizgatavots stūres rats vai stūre; stūres rata apvalks traucē stūres rata satveramību vai nav nekustīgi nostiprināts	2
	2) Brīvkustību, elastīgo savienojumu un šarnīru vizuāla pārbaude	B2. Saplaisājis stūres rata materiāls	1
		B2. Stūres rata materiāls izdrupis vai atdalījies no stūres rata karkasa; plaisas, lūzumi, deformācijas, ievērojami korozijas bojājumi vai remontmetinājumi transportlīdzekļa stūres ratā vai stūrē	2
		B3. Brīvkustība stūres rata savienojumā ar vārpstu vai stūre nav nekustīgi nostiprināta	2
		B3. Stūres rata un vārpstas savienojuma vai stūres stiprinājuma izjukšanas bīstamība	3

2.2.2. Stūres statnis un motocikla dakša, un stūres vibrācijas slāpētāji

A. Prasības

A1. Stūres statnim jābūt nekustīgi nostiprinātam. Stūres statnim un motocikla (tricikla) dakšai jābūt bez deformācijām, remontmetinājumiem, ievērojamiem korozijas vai mehāniskiem bojājumiem. Nav pieļaujama stūres statņa (stūres rata centra) palielināta brīvkustība aksiālā vai radiālā virzienā. Nav pieļaujama aksiāla vai radiāla brīvkustība vai ķīlēšanās motocikla (tricikla) dakšas savienojumos. Nav pieļaujami stūres statņa vai dakšas pārveidojumi.

A2. Stūres statņa regulēšanas un fiksācijas ierīce nedrīkst būt bojāta.

A3. Triecienu slāpētājam jābūt atbilstoši nostiprinātam. Nav pieļaujami triecienu slāpētāja bojājumi, hidrauliskā šķidrums noplūdes.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

2.2.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Transportlīdzeklim atrodoties uz bedres vai pacelāja un tā masai balstoties uz zemes, kustināt stūres ratu vai stūri aksiāli un radiāli visos virzienos	B1. Nenostiprināts vai deformēts, vai ievērojami korodējis stūres statnis vai motocikla (tricikla) dakša; stūres statņa (stūres rata centra) palielināta brīvkustība aksiālā vai radiālā virzienā; palielināta aksiāla vai radiāla brīvkustība vai ķīlēšanās motocikla (tricikla) dakšas savienojumos; stūres statņa vai motocikla (tricikla) dakšas pārveidojumi vai remontmetinājumi; plaisa motocikla (tricikla) dakša	2
	2) Brīvkustību, elastīgo savienojumu un šarnīru vizuāla pārbaude	B1. Stūres statņa vai motocikla (tricikla) dakšas bīstami vaļīgs stiprinājums vai pārveidojumi, kas bīstami ietekmē transportlīdzekļa vadāmību; lūzums motocikla (tricikla) dakšā	3
		B2. Bojāta stūres statņa vai motocikla (tricikla) dakšas regulēšanas vai fiksācijas ierīce	2
		B3. Triecienu slāpētājs neatbilstoši nostiprināts vai bojāts; hidrauliskā šķidrums noplūde no triecienu slāpētāja	2

2.3. Stūres rata brīvgājiens

A. Prasības

A1. Stūres rata brīvgājiens nedrīkst būt lielāks par izgatavotāja noteikto. Ja šādi dati nav pieejami, iedomāta punkta pārvietojums pa stūres rata aploci starp galējiem brīvkustības stāvokļiem nedrīkst pārsniegt 1/5 (vienu piekto daļu) no stūres rata diametra, ja automobilim ir uzstādīts gliemežpārveda tipa stūres mehānisms, un 1/30 (vienu trīsdesmito daļu) no stūres rata diametra, ja uzstādīts zobstieņa tipa stūres mehānisms.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

2.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Transportlīdzeklim atrodoties uz bedres vai pacelāja un tā masai balstoties uz zemes, motoram darbojoties (ja iespējams), transportlīdzeklim ar stūres pastiprinātāju, riteņiem atrodoties atbilstīgi taisnvirziena kustībai, nedaudz grozīt stūres ratu uz abām pusēm tā, lai stūrējamie riteņi paliktu nekustīgi	B1. Stūres rata brīvgājiens pārsniedz pieļaujamo vērtību	2
	2) Brīvkustības vizuāla pārbaude	B1. Stūres rata brīvgājiens apdraud transportlīdzekļa drošu vadāmību	3

2.5. Piekabes stūrējamās ass stūres mehānisms

A. Prasības

A1. Izgatavotāja paredzētajam piekabes stūres mehānismam un tā daļām jābūt bez mehāniskiem bojājumiem, kas var ietekmēt piekabes taisnvirziena kustību vai vadāmību. Nav pieļaujama palielināta brīvkustība mehānisma kustīgajos elementos. Stiprinājuma elementiem jābūt atbilstoši nospriegotiem un bez bojājumiem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

2.5.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla pārbaude vai pārbaude ar speciāli šim nolūkam izmantojamu ass spēles detektoru	B1. Mehāniski piekabes stūres mehānisma bojājumi; palielināta brīvkustība mehānisma kustīgajos elementos; stiprinājuma elementi nenospriegoti vai bojāti	2
		B1. Mehāniski piekabes stūres mehānisma bojājumi, kas var ietekmēt piekabes taisnvirziena kustību vai vadāmību, vai stūres iekārtas izturību; stūres iekārtas daļu stiprinājuma vai savienojuma izjukšanas bīstamība	3

2.6. Elektroniskais stūres pastiprinātājs

A. Prasības

A1. Elektroniskajam stūres pastiprinātājam (EPS) jādarbojas. Stūres pagriezienu leņķim jābūt proporcionālam stūrējamo riteņu pagriezienu leņķim.

A2. Ja paredzēti EPS sistēmas kļūmes vai bojājuma indikatori, tiem jādarbojas, jāizslēdzas pēc transportlīdzekļa motora iedarbināšanas vai kustības uzsākšanas. Ne kļūmes vai bojājuma indikators, ne OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, nedrīkst uzrādīt kļūmi sistēmas darbībā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

2.6.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. EPS nedarbojas; stūres pagriezienu leņķis nav proporcionāls stūrējamo riteņu pagriezienu leņķim	2
	2) Salīdzināt stūres rata un stūrējamo riteņu pagriezienu leņķa saistību, kad motors ir ieslēgts un izslēgts	B1. EPS darbības traucējumu dēļ transportlīdzeklis nav vadāms; stūres pagriezienu leņķis nav proporcionāls stūrējamo riteņu pagriezienu leņķim un ietekmēta transportlīdzekļa vadāmība	3
	3) Kļūmes vai bojājuma	B2. Mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu elektroniskā stūres pastiprinātāja sistēmas	1

indikatora vizuāla pārbaude vai pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni	darbībā (ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2011. gada 31. decembrim)	2
	B2. Mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu elektroniskā stūres pastiprinātāja sistēmas darbībā, vai OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, uzrāda kļūmi vai bojājumu elektroniskā stūres pastiprinātāja sistēmas darbībā (ja transportlīdzeklis reģistrēts, sākot ar 2012. gada 1. janvāri)	

3. REDZAMĪBA

3.1. Redzamības lauks

A. Prasības

A1. Transportlīdzekļa vadītāja redzamības laukā, kas ir stiklojums uz priekšu no vadītāja sēdekļa (vējstikla laukums, ko var notīrīt stikla tīrītāji) un priekšējais sānu stiklojums - nedrīkst būt redzamības traucēkļu. Transportlīdzekļa vadītāja redzamības laukā jābūt redzamiem atpakaļskata spoguļiem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

3.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla pārbaude, atrodoties vadītāja sēdekļī	Redzamības traucēkļi ārpus laukuma, ko var notīrīt stikla tīrītāji, vai priekšējā sānu stiklojumā	1
		Redzamības traucēkļi vējstikla laukumā, ko var notīrīt stikla tīrītāji; transportlīdzekļa vadītāja redzamības laukā nav redzami atpakaļskata spoguļi	2

3.2. Stiklojuma stāvoklis

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar tā konstrukcijā paredzētajiem stikliem. Tiem jābūt sertificētiem un marķētiem atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem (3.2.1. att.). Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, stikli var būt sertificēti un marķēti atbilstoši tehnisko normatīvu prasībām, kas piemēroti, veicot transportlīdzekļa izgatavošanu (sertificēšanu).

Aizliegts lietot transportlīdzekļu stiklus, kas izgatavoti no nepiemērotiem materiāliem.

Stiklu tipa apzīmējumi norādīti 3.2.1. tabulā.

3.2.1.attēls.
Transportlīdzekļa stikla apstiprinājuma marķējuma piemēri

3.2.1. tabula

Transportlīdzekļu stiklu tipu apzīmējumi

Nr. p. k.	Apzīmējums	Stiklu tips
1.	I	Pastiprinātais vējstikls
2.	I/P	Pastiprinātais vējstikls ar pārklājumu
3.	II	Parasts daudzslāņu bezšķembu vējstikls
4.	II/P	Parasts daudzslāņu bezšķembu vējstikls ar pārklājumu
5.	III	Apstrādāts daudzslāņu bezšķembu vējstikls
6.	IV	Stiklplastikāta vējstikls
7.	V	Stikli, izņemot vējstiklus, ar gaismas caurlaidību <70%
8.	VI	Dubultie stikli
9.	VII	Pastiprinātais vējstikls transportlīdzekļiem ar $V < 30$ km/h
10.	Bez simbola	Stikli, izņemot vējstiklus, ar gaismas caurlaidību >70%
11.	VIII/A/L	Neelastīgais plastikāta stikls, kas nav vējstikls
12.	IX	Elastīgais plastikāta stikls, kas nav vējstikls
13.	X	Dubultais elastīgais plastikāta stikls

A2. Vējstiklu aizliegts pārklāt ar jebkāda veida pārklājumu, izņemot M3 kategorijas transportlīdzekļus, kuriem atļauts aplīmēt vējstikla apakšējo daļu ar caurspīdīgu plēvi, ievērojot šādus nosacījumus:

- 1) transportlīdzeklis aprīkots ar VI klases spoguļi;

2) gaismas caurlaidība aplīmētajā joslā nav mazāka par 70 %;

3) plēves augšējās malas augstums no brauktuves nevienā vietā nav augstāks kā transportlīdzekļa vadītāja darba zonā esošā instrumentu paneļa augšējā horizontālā daļa, bet maksimāli pieļaujama plēves augstums no brauktuves nevienā gadījumā nedrīkst pārsniegt 1800 mm.

Transportlīdzekļa vadītāja redzamības laukā esošā stiklojuma gaismas caurlaidība nedrīkst būt mazāka par 70 %, un tam nedrīkst būt redzamību traucējoši vai ietekmējoši bojājumi.

Pārējā stiklojumā pieļaujami nelieli bojājumi (punkti, ieskrāpējumi, iesitumi) un plaisas, kas būtiski neietekmē redzamību un stiklojuma izturību.

Vieglā automobiļa vējstikla augšmalu drīkst aptumšot ar caurspīdīgu plēvi, kas nepārprotami ļauj izšķirt luksofora gaismas signālus, tiktāl, cik vējstiklu var aizsegst izgatavotāja uzstādītie salona saulesargi, kad tie pievērzīti maksimāli tuvu vējstiklam.

M3 kategorijas transportlīdzekļu (ieskaitot transportlīdzekļus, kas reģistrēti kā "autobuss, speciālais dzīvojamais") vadītāja redzamības laukā esošo tonēto sānu stiklu (vadītāja durvju (nodalījuma) un vadītājam blakus sēdošo pasažieru durvju vai pasažieru iekāpšanas durvju stiklu, kā arī stiklojuma starp vējstiklu un šīm durvīm) gaismas caurlaidība nedrīkst būt mazāka par 50 %, ja transportlīdzekļa konstrukcija nodrošina, ka vadītājs, sēžot pie stūres, var redzēt atpakaļskata spoguļus caur vējstiklu. Ja vadītājs, sēžot pie stūres, var redzēt atpakaļskata spoguļus (spoguļus) vienā vai abās pusēs caur dalīta sānu stikla daļu, tās stikla daļas gaismas caurlaidība, caur kuru redzams atpakaļskata spoguļis (spoguļi), nedrīkst būt mazāka par 70 %.

A3. Transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar izgatavotāja paredzētajiem saules sargiem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

3.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Stiklojuma gaismas caurlaidības mērījumu veikšana aizdomu gadījumā par neatbilstību	B1. Nesertificēts vai neatbilstoši sertificēts stikls transportlīdzeklim, kas pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim	1
		B1. Nav stikla; nesertificēts vai neatbilstoši sertificēts stikls transportlīdzeklim, kas pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2001. gada 1. janvāri; neatbilstošs stikla materiāls	2
		B2. Ārpus transportlīdzekļa vadītāja redzamības lauka esošā stiklojuma redzamību vai izturību būtiski neietekmējoši bojājumi	1
		B2. Neatļauts stiklojuma pārklājums; transportlīdzekļa vadītāja redzamības laukā esošā stiklojuma gaismas caurlaidība mazāka par 70 % vai redzamību traucējoši vai ietekmējoši bojājumi; M3 kategorijas transportlīdzekļa vējstikla pārklājums neatbilst prasībām; stiklojuma, kas neatrodas	0

	<p>vadītāja redzamības laukā, būtisks bojājums; vieglā automobiļa aptumšotās vējstikla joslas platums pārsniedz pieļaujamo vai minētā josla necaurspīdīga; nav iespējams pārliecināties par priekšējo durvju stiklu gaismas caurlaidību stiklu pacelšanas un nolaišanas mehānisma nefunkcionēšanas dēļ</p>	4
	B3. Nav transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētā saules sarga vadītāja pusē	2

3.3.1. tabula

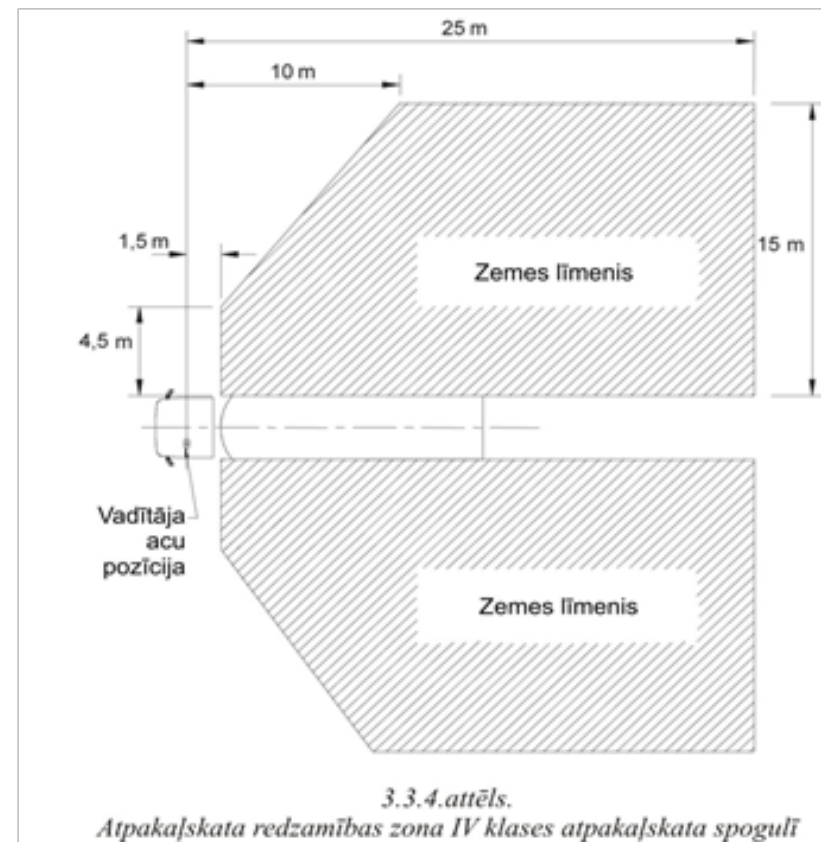
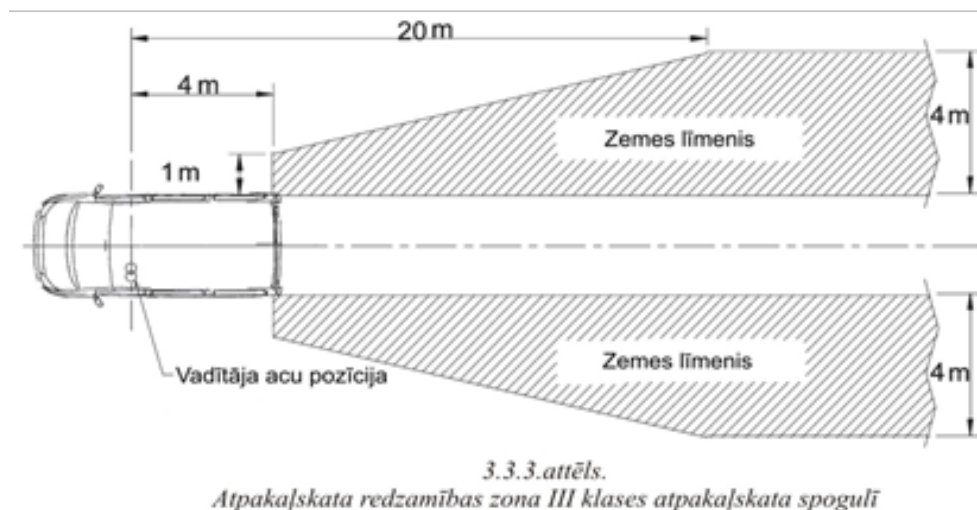
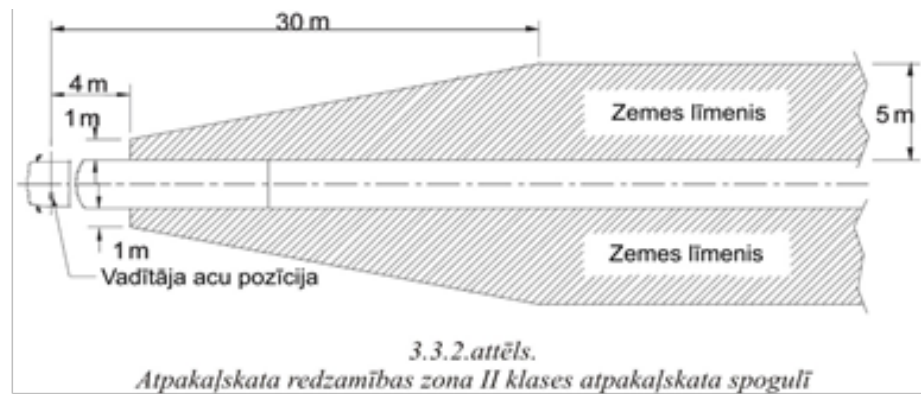
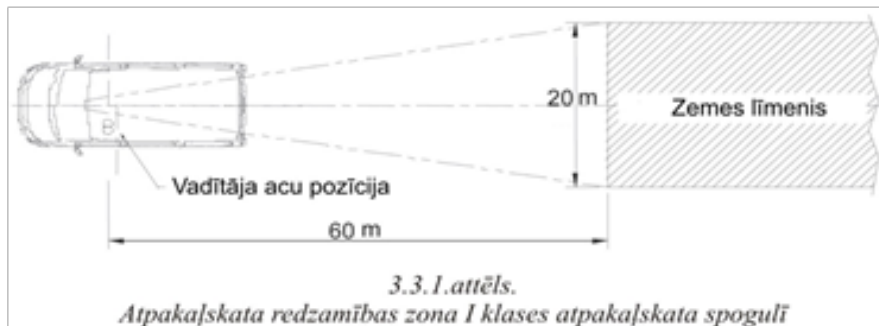
Atpakaļskata spoguļu klases un netiešās redzamības ierīces

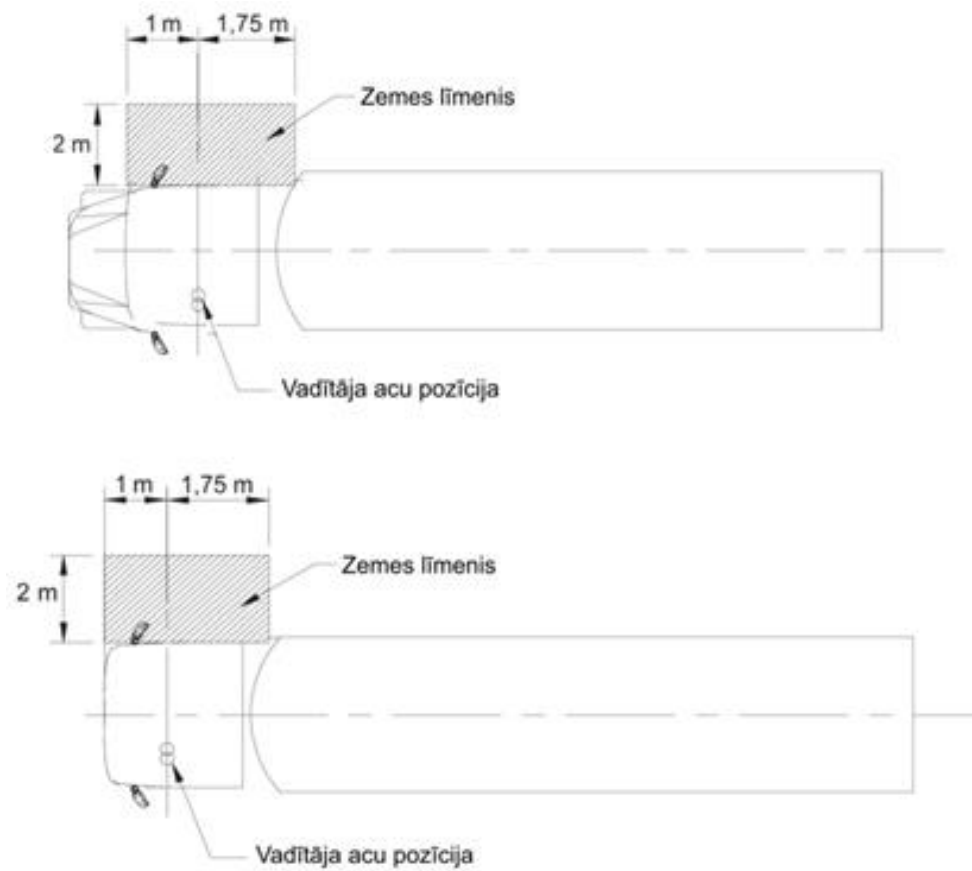
Nr. p. k.	Klase	Spoguļa tips
1.	I	Salona (iekšējais) spogulis
2.	II	Galvenais (ārējais) spogulis (lielais)
3.	III	Galvenais (ārējais) spogulis (mazais)
4.	IV	Platleņķa spogulis (ārējais)
5.	V	Tuvās redzamības spogulis (ārējais)
6.	VI	Priekšējais spogulis (ārējais)
7.	VII	Galvenais (ārējais) spogulis L kategorijas transportlīdzeklim ar virsbūvi
8.	L	Motocikla spogulis
9.	S	Netiešās redzamības ierīce (piemēram, videokamera), kas nav spogulis

3.3. Atpakaļskata spoguļi vai ierīces

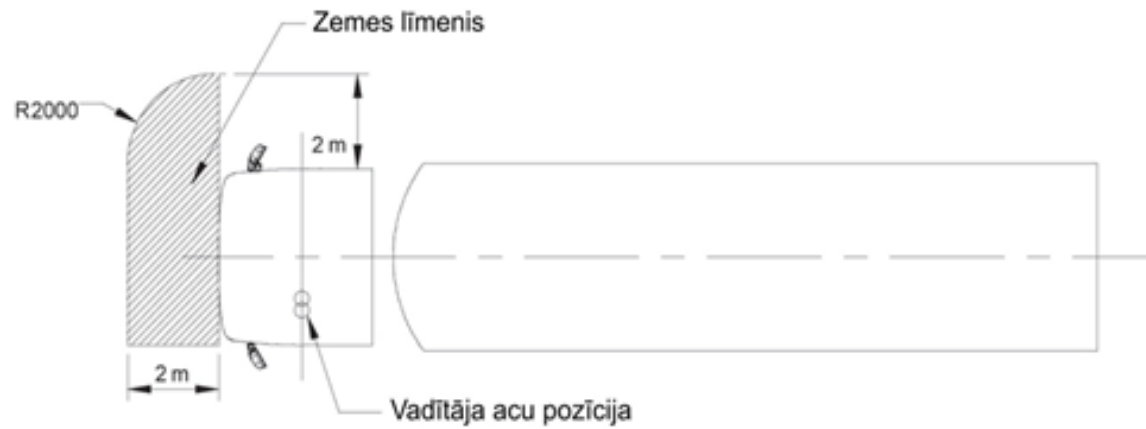
A. Prasības

A1. Lai nodrošinātu transportlīdzekļa vadītājam pietiekamu redzamību virzienā uz aizmuguri (3.3.1., 3.3.2., 3.3.3., 3.3.4., 3.3.5., 3.3.6., 3.3.7. un 3.3.8. att.), transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar atpakaļskata spoguļiem (netiešās redzamības ierīcēm), kuru dalījums klasēs norādīts 3.3.1. tabulā

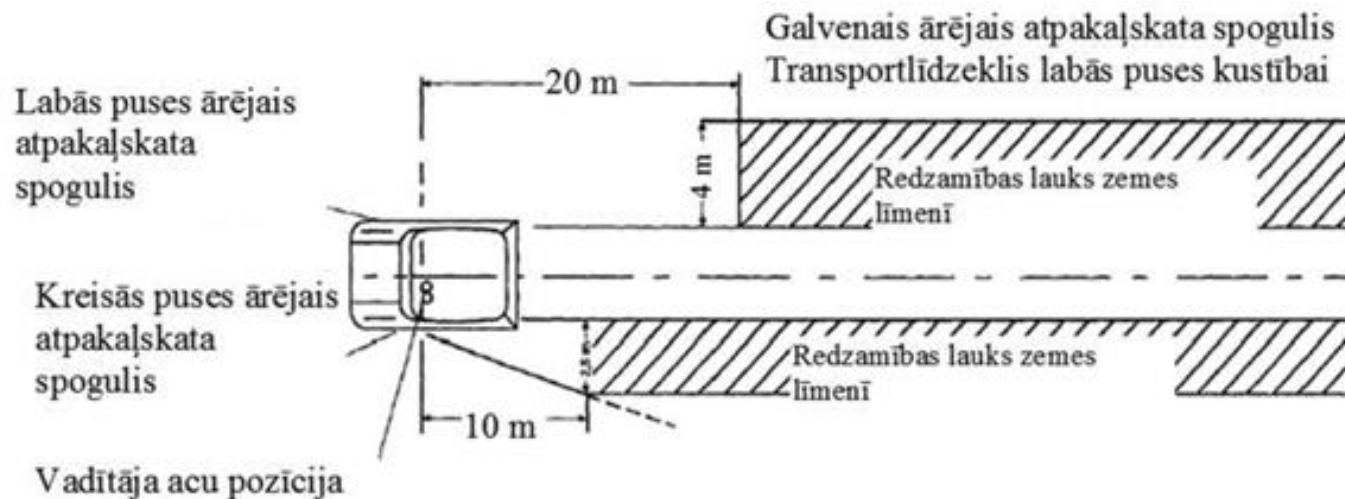
3.3.5.attēls.
Atpakaļskata redzamības zona V klases atpakaļskata spoguļī

3.3.6.attēls.
 Atpakaļskata redzamības zona VI klases atpakaļskata spogulī

3.3.7.attēls.
 Atpakaļskata redzamības zona ar aizmugurējo netiešās redzamības ierīci

3.3.8.attēls.
Atpakaļskata redzamības zonas L kategorijas transportlīdzekļa ar virsbūvi galvenajos spoguļos

M1 un N1 kategorijas transportlīdzeklis jāaprīko ar atpakaļskata spoguļiem, ievērojot šādus nosacījumus:

1) ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2010. gada 31. decembrim, tas jāaprīko ar III klases spoguļiem vadītāja pusē un I klases spoguļiem vai III klases spoguļiem pasažiera pusē. Ja aizmugurējie stikli ir pārklāti ar gaismas caurlaidību pazeminošu materiālu vai aizkariem (žalūzijām), transportlīdzeklis jāaprīko ar III klases spoguļiem abās pusēs;

2) ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2011. gada 1. janvāri, tas jāaprīko ar atpakaļskata spoguļiem atbilstoši 3.3.2. tabulā dotajām prasībām attiecībā uz M1 un N1 kategorijas transportlīdzekļiem.

M2 un M3 kategorijas transportlīdzeklis jāaprīko ar II klases spoguļiem abās transportlīdzekļa pusēs atbilstoši 3.3.2. tabulā dotajām prasībām attiecībā uz M2 un M3 kategorijas transportlīdzekļiem.

N2 un N3 transportlīdzeklis jāaprīko ar atpakaļskata spoguļiem, ievērojot šādus nosacījumus:

1) ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 1999. gada 31. decembrim, tas jāaprīko ar II klases spoguļiem abās transportlīdzekļa pusēs;

2) ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts laikā no 2000. gada 1. janvāra līdz 2007. gada 31. decembrim, tas jāaprīko ar II klases spoguļiem abās transportlīdzekļa pusēs un IV un V klases spoguļiem pasažiera pusē. Prasība attiecībā uz aprīkošanu ar IV un V klases

spoguļiem neattiecas uz gadījumiem, ja V klases atpakaļskata spoguļi nav iespējams uzstādīt atbilstošā augstumā. Ja šādu spoguļu uzstādīšana nav tehniski iespējama, drīkst uzstādīt citas netiešās redzamības ierīces ar nosacījumu, ka atpakaļskata redzamības lauks nav mazāks par 95 % IV klases spoguļa redzamības lauka un mazāks par 85 % V klases spoguļa redzamības lauka;

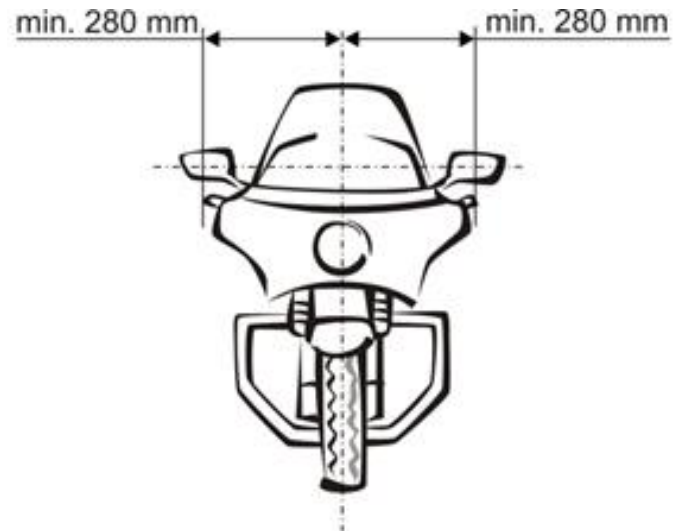
3) ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2008. gada 1. janvāri, tas jāaprīko atbilstoši 3.3.2. tabulas prasībām attiecībā uz N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļiem.

L kategorijas transportlīdzeklis ar virsbūvi, kas daļēji vai pilnībā aptver vadītāju, jāaprīko ar III vai VII klases atpakaļskata spoguļi vadītāja pusē un I klases spoguļi vai III vai VII klases atpakaļskata spoguļi blakussēdētāja pusē.

L kategorijas transportlīdzeklis bez virsbūves jāaprīko ar vienu atpakaļskata spoguļi labajā pusē un vienu atpakaļskata spoguļi kreisajā pusē. Tiem jānodrošina pietiekama pārredzamība un jāatbilst šādām prasībām:

1) minimālais spoguļa atstarojošās virsmas laukums ir 69 cm^2 . Apaļa spoguļa atstarojošās virsmas diametrs nedrīkst būt mazāks par 94 mm un lielāks par 150 mm. Ja spoguļis nav apaļš, tā atstarojošajā virsmā var ievilkt aploci ar diametru 78 mm, un spoguļa atstarojošā virsma iekļaujas 120 mm x 200 mm lielā taisnstūrī;

2) L kategorijas transportlīdzeklim bez virsbūves spoguļus uzstāda tā, lai attālums no atstarojošo virsmu centriem horizontālā plaknē līdz vertikālajai simetrijas garenplaknei nebūtu mazāks par 280 mm (3.3.9. att.).

3.3.9.attēls.

*L kategorijas transportlīdzekļa bez virsbūves
atpakaļskata spoguļu shematisks novietojums*

3.3.2. tabula

Atpakaļskata spoguļu uzstādīšanas prasības

Transportlīdzekļa kategorija	I klase	II klase	III klase	IV klase	V klase	VI klase	VII klase	L klase
M1, N1	A	A tikai kā alternatīva III klases spogulim	O abās pusēs	A	A ne zemāk kā 2 m virs brauktuves*	A ne zemāk kā 2 m virs brauktuves*	N	N
M2, M3	A	O abās pusēs	N	A	A ne zemāk kā 2 m virs brauktuves*	A ne zemāk kā 2 m virs brauktuves*	N	N
N2≤7,5t	A	O abās pusēs	N	O abās pusēs, ja iespējams uzstādīt V klases spoguļi	O** PP. A VP. Abi ne zemāk kā 2 m virs brauktuves*	O***. Viens ne zemāk kā 2 m virs brauktuves*	N	N

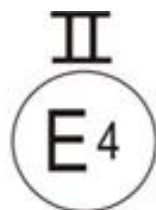
N2>7,5t	A	O abās pusēs	N	O abās pusēs	O ^{**} PP. A VP. Abi ne zemāk kā 2 m virs brauktuves*	O ^{***} . Viens ne zemāk kā 2 m virs brauktuves*	N	N
N3	A	O abās pusēs	N	O abās pusēs	O ^{**} PP. A VP. Abi ne zemāk kā 2 m virs brauktuves*	O ^{***} . Viens ne zemāk kā 2 m virs brauktuves*	N	N
L (ar virsbūvi)	A	N	A tikai kā alternatīva VII klases spogulim	N	N	N	O VP. A PP	N
L (bez virsbūves)	N	N	A tikai kā alternatīva L klases spogulim	N	N	N	N	O abās pusēs
<p>Apzīmējumi: A - atļauts; N - aizliegts; O - obligāts; VP - vadītāja pusē; PP - pasažiera pusē.</p> <p>Piezīmes</p> <p>* Pilnīgi noslogotam transportlīdzeklim neviena spoguļa daļa nedrīkst atrasties zemāk par 1,90 m virs brauktuves.</p> <p>** Ja V klases spoguļa redzamības zona tiek nodrošināta, kombinējot IV klases un VI klases spoguļu redzamības zonas, tad V klases spoguļa uzstādīšana nav obligāta.</p> <p>*** Ja VI klases spoguļa redzamības zona tiek nodrošināta ar citu netiešās redzamības ierīci, kas nav spogulis, tad VI klases spogulis nav jāuzstāda.</p>								

Mācību transportlīdzeklis, kas paredzēts B kategorijas autovadītāju apliecības iegūšanai, jāaprīko ar dublējošo I klases atpakaļskata spoguļi salonā un, kam pārbūve par mācību transportlīdzekli reģistrēta, sākot ar 2019. gada 1. janvāri, vienu papildu ārējo II vai III klases atpakaļskata spoguļi katrā pusē.

Mācību transportlīdzeklis, kas paredzēts BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D un DE kategorijas autovadītāju apliecības iegūšanai, jāaprīko ar vienu papildu ārējo II vai III klases atpakaļskata spoguļi katrā pusē.

Transportlīdzeklis, kas velk par to platāku piekabi un salona atpakaļskata spoguļi redzamība ir ierobežota, papildus jāaprīko ar izvirzītiem II vai III klases atpakaļskata spoguļiem abās pusēs.

A2. Atpakaļskata spoguļiem vai ierīcēm jābūt sertificētām un marķētām (3.3.10.att.) atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem.

012439

3.3.10.attēls.
Apstiprinājuma marķējuma
piemērs

Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim vai pārbūve par mācību transportlīdzekli reģistrēta līdz 2018. gada 31. decembrim, atpakaļskata spoguļi var būt sertificēti un marķēti atbilstoši prasībām, kuras tika piemērotas, izgatavojot (sertificējot) vai pārbūvējot transportlīdzekli.

A3. Atpakaļskata spogulim vai ierīcei nedrīkst būt redzamību pasliktinoši bojājumi vai pārklājums. Atpakaļskata spogulim vai ierīcei jābūt pienācīgi nostiprinātai tā, lai kustības laikā patvaļīgi nemainītos tā vai tās stāvoklis. Atpakaļskata spogulim jābūt regulējamam.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

3.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla		
	2) Redzamības lauka mērījumi, ja nepieciešams	B1. Nav obligātā atpakaļskata spoguļa vai ierīces; prasībām neatbilstošs spoguļu vai ierīču skaits, tips, klase vai izvietojums; atpakaļskata spogulis vai ierīce nenodrošina pietiekamu redzamību atpakaļskatā	2
		B2. Nesertificēts, neatbilstoši sertificēts spogulis vai ierīce transportlīdzeklim, kas pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim	1
		B2. Nesertificēts, neatbilstoši sertificēts spogulis vai ierīce transportlīdzeklim, kas pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2001. gada 1. janvāri	2
		B3. Sīki spoguļa vai ierīces izturību neietekmējoši vai redzamības lauku par mazāk nekā 20 % samazinoši bojājumi; spoguļa regulēšanas mehānisms darbojas neefektīvi; vieglajam automobilim - spogulis vai ierīce nav regulējama labajā pusē, bet ir atpakaļskata spogulis kreisajā pusē un salonā	1
		B3. Jebkādi spoguļa vai ierīces izturību ietekmējoši vai redzamības lauku par vairāk nekā 20 %	

	<p>amazingi bojājumi; atpakaļskata spoguļa vai ierīces pārklājums vai attēlu kropļojoši bojājumi, vai neatbilstošs stiprinājums; atpakaļskata spogulis nav regulējams</p>	2
--	---	---

3.4. Vējstikla tīrītāji

A. Prasības

A1. Vējstikla tīrītājiem jābūt atbilstoši nostiprinātiem un jādarbojas visos paredzētajos režīmos. Izslēgtā stāvoklī vējstikla tīrītājiem jāatgriežas stāvoklī, kas neietekmē redzamību. Vējstikla tīrītājam vai tīrītājiem jābūt novietotiem tā, lai vējstikls tiktu tīrīts simetriski vai lielākā vējstikla daļa tiktu notīrīta vadītāja pusē.

A2. Vējstikla tīrītāju slotiņas (gumijas) nedrīkst būt bojātas, tām jānodrošina efektīva stikla tīrīšana. Vējstikla tīrītāju vadības ierīce nedrīkst būt bojāta.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

3.4.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Vējstikla tīrītāji nedarbojas pārtrauktā vai paātrinātā režīmā	1
	2) Darbības pārbaude	B1. Nav vējstikla tīrītāju; neatbilstošs vējstikla tīrītāju novietojums vai stiprinājums; vējstikla tīrītāji nedarbojas normālā režīmā vai neatgriežas stāvoklī, kas neietekmē redzamību	2
		B2. Nedaudz bojāta vējstikla tīrītāja slotiņa (gumija)	1
		B2. Vējstikla tīrītāja slotiņas (gumijas) bojājums, kas ietekmē redzamību, vai slotiņas (gumijas) nav, bojāta vējstikla tīrītāju vadības ierīce	2

3.5. Vējstikla apskaloņi

A. Prasības

A1. Vējstikla apskaloņiem jādarbojas efektīvi. Vējstikla apskaloņu vadības ierīce nedrīkst būt bojāta.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

3.5.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Vējstikla apskaloņa sūknis darbojas, bet vējstikls netiek apskalots; vējstikla apskaloņa strūkļa nedaudz novirzīta	1
	2) Darbības pārbaude	B1. Vējstikla apskaloņš nedarbojas vai strūkļa nav virzīta uz vējstiklu; bojāta vējstikla apskaloņa	2

4. GRUPA. LUKTURI, ATSTAROTĀJI UN ELEKTROIEKĀRTA

1. Šīs grupas prasības attiecībā uz transportlīdzekļa izgatavotāja uzstādīto gaismas ierīču sertificēšanu un marķējumu un signāllukturu krāsu neattiecas uz transportlīdzekļiem, kas Latvijā reģistrēti uz laiku un uz transportlīdzekļiem, kuriem piešķirti diplomātiskie valsts reģistrācijas numuri.

2. Ja vienā luktura korpusā ievietoti vienas funkcijas luktura vairāki (arī dažādi) gaismas avoti, kas ieslēdzami tikai vienlaikus, tas uzskatāms par vienu attiecīgās funkcijas lukturi.

3. Transportlīdzekļos izmantojamo Eiropas tipa lukturu, atstarotāju un atstarojošo materiālu apzīmējumi doti 4.1. tabulā.

4.1. tabula

Transportlīdzekļos izmantojamo Eiropas tipa lukturu, atstarotāju un atstarojošo materiālu apzīmējumi

Nr. p. k.	Apzīmējums	Apzīmējuma (simbola) atšifrējums	
1.	Galvenie lukturi	C	Tuvās gaismas lukturis
2.		R	Tālās gaismas lukturis
3.		CR	Tuvās - tālās gaismas lukturis
4.		C/R	Tuvās/tālās gaismas lukturis (/ - norāda, ka tuvā gaisma neieslēdzas vienlaikus ar tālo gaismu)
5.		H	Lukturis ar halogēnu spuldzi
6.		PL	Lukturis ar plastikāta izkliedētāju
7.		S	Hermetizētais lukturis (" <i>sealed beam</i> " SB)
8.		HS	Hermetizētais lukturis ar halogēnu spuldzi (HSB)
9.		D	Gāzu lokizlādes lukturis
10.	RL	Dienas gaitas lukturis	
11.	B; F3	Priekšējais miglas lukturis (attiecīgi B vai F3 klases)	
12.	F	Aizmugurējais miglas lukturis	
13.	S1; S2	Bremžu lukturis ar pastāvīgu gaismas intensitāti	
14.	S3; S4	Bremžu lukturis ar mainīgu gaismas intensitāti	

15.	AR	Atpakaļgaitas lukturis
16.	L	Numura zīmes apgaismojuma lukturis
17.	1; 1a; 1b	Priekšējais virzienrādītāja lukturis ([→] bulta vērsta virzienā uz transportlīdzekļa ārmalu)
18.	3; 4	Priekšējais sānu virzienrādītāja lukturis ([→] bulta vērsta virzienā uz transportlīdzekļa priekšu)
19.	2a; 2b	Aizmugurējais virzienrādītāja lukturis
20.	5	Papildu sānu virzienrādītāja lukturis ([→] bulta vērsta virzienā uz transportlīdzekļa priekšu)
21.	6	Papildu sānu virzienrādītāja lukturis ([→] bulta vērsta virzienā uz transportlīdzekļa priekšu) (R - labās, L - kreisās puses)
22.	A	Priekšējais gabarītgaismas (stāvgaismas) vai kontūrgaismas lukturis
23.	AM	Priekšējais kontūrgaismas lukturis
24.	R	Aizmugurējais gabarītgaismas (stāvgaismas) vai kontūrgaismas lukturis
25.	R1	Aizmugurējais gabarītgaismas (stāvgaismas) lukturis ar pastāvīgu gaismas intensitāti
26.	R2	Aizmugurējais gabarītgaismas (stāvgaismas) lukturis ar mainīgu gaismas intensitāti
27.	RM1	Aizmugurējais kontūrgaismas lukturis ar pastāvīgu gaismas intensitāti
28.	RM2	Aizmugurējais kontūrgaismas lukturis ar mainīgu gaismas intensitāti
29.	SM1; SM2	Sānu gabarītgaismas lukturis
30.	D	Aiz luktura tipa apzīmējuma (piemēram, RD, S1D, 1aD) ierīcēm, kas var tikt izmantotas gan kā atsevišķas gaismas, gan kā divu gaismu kombinācijas sastāvdaļa
31.	Y	Aiz luktura tipa apzīmējuma (piemēram, R1Y, S1Y) ierīcēm, kas darbojas kā savstarpēji atkarīgu lukturu sistēmas daļa
32.	IA; IB	Priekšējie, sānu vai aizmugurējie atstarotāji
33.	IIIA; IIIB	Aizmugurējie trijstūra formas atstarotāji
34.	K	Pagriešanās gaismas lukturis
35.	MB	Motocikla lukturis

36.		C-AS; C-BS; WC-CS; WC-DS; WC-ES	Tuvās gaismas lukturis
37.	Simetrisku gaismu izstarojoši L kategorijas transportlīdzekļu galvenie lukturi	R-BS; WR-CS; WR-DS; WR-ES	Tālās gaismas lukturis
38.		CR-BS; WCR- CS; WCR- DS; WCR- ES	Tuvās-tālās gaismas lukturis
39.		11; 11a; 11b; 11c; 12	L kategorijas transportlīdzekļa virzienrādītāja lukturis
40.	Atstarojošie materiāli	C	Kontūru marķējuma atstarojošais materiāls
		D	Atstarojošais materiāls nelieliem laukumiem
		E	Atstarojošais materiāls lieliem laukumiem
		D/E	Grafisku attēlu un marķējuma pamatnes atstarojošais materiāls
41.	50R		L kategorijas transportlīdzekļa priekšējais vai aizmugurējais gabarītlukturis, bremžu lukturis, virzienrādītāja lukturis, numura zīmes apgaismojuma lukturis

4.1. Galvenie lukturi

4.1.1. Stāvoklis un darbība

A. Prasības

A1. Galvenajam lukturim jādarbojas, jābūt droši un atbilstoši nostiprinātam un aprīkotam ar gaismas avotu. Ja gaismas avots ir vairākas vienlaicīgi degošas gaismu izstarojošas diodes, jādeg ne mazāk kā divām trešdaļām diožu.

A2. Lukturim un tā gaismu izstarošajai virsmai jābūt tīrai, bezkrāsainai, bez bojājumiem (piem., plaisām, izlūzumiem, šķidruma tajos un tml.). Luktura reflektoram jābūt bez bojājumiem (korozijas un tml.).

A3. Nav pieļaujama jebkādu pārklājumu un gaismas krāsas filtru izmantošana uz galvenajiem lukturiem vai tajos. Papildu ārējo elementu uzstādīšana atļauta, ja tie nekropļo luktura gaismas kūļa formu un nesamazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu. Nav atļauta jebkāda izmaiņa luktura oriģinālajā konstrukcijā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.1.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Ja gaismas avots ir vairākas vienlaicīgi degošas gaismu izstarojošas diodes, nedeg līdz vienai trešdaļai diožu	1
		B1. Neatbilstoši nostiprināts lukturis; lukturis nedeg vai nav gaismas avota; ja gaismas avots ir vairākas vienlaicīgi degošas gaismu izstarojošas diodes, nedeg vairāk kā viena trešdaļa diožu	2
		B2. Luktura hermētiskumu un reflektora funkcionalitāti neietekmējoši bojājumi; ne bojāts lukturis viegli aizsvīdis	1
		B2. Bojāta gaismu izstarojošā virsma vai reflektors (piem., plaisas, izlūzumi, korozija, šķidrums tajā u.tml.)	2
		B3. Pārklājums vai gaismas krāsas filtra izmantošana uz galvenā luktura vai tajā; papildu ārējais elements, kas kropļo luktura gaismas kūļa formu vai samazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu; izmaiņa luktura oriģinālajā konstrukcijā	2

4.1.2. Iestatījums

A. Prasības

A1. Tuvās gaismas kūļa noliekumam attiecībā pret horizontālu ceļa virsmu jāatbilst izgatavotāja prasībām. Ja šādi dati nav pieejami, tam jāatbilst 4.1.2.1. tabulā norādītajiem parametriem.

4.1.2.1. tabula

Tuvās gaismas kūļa noliekums pret horizontālu ceļa virsmu atkarībā no lukturu gaismu izstarojošās virsmas zemākā punkta attāluma līdz ceļa virsmai

Tuvās gaismas kūļa noliekums pret horizontālu ceļa virsmu(%)	Lukturu gaismu izstarojošās virsmas zemākā punkta attālums līdz ceļa virsmai h (m)			
	$h < 0,8$	$0,8 \leq h \leq 1,0$	$1,0 < h \leq 1,2$	$h > 1,2$

Izgatavotāja noteiktais	-1,0 līdz -1,5	-1,0 līdz -2,0	-1,5 līdz -2,0	-2,0 līdz -2,5
Pieļaujamais intervāls	-0,5 līdz -2,5	-0,5 līdz -3,0	-1,0 līdz -3,0	-1,5 līdz -3,5

Amerikas tipa tuvās gaismas lukturu regulējumu nosaka tālās gaismas lukturu regulējums.

Tālās gaismas kūļa noliekumam attiecībā pret horizontālu ceļa virsmu jāatbilst izgatavotāja prasībām. Ja šādi dati nav pieejami, tam jāiekļaujas intervālā no 0 līdz -3,5 %.

Tuvās un tālās gaismas kūļa attēlam uz pārbaudes ekrāna vai regloskopā jābūt nepārprotami izšķīramam, tas nedrīkst būt izplūdis, bezveidīgs. Tuvās un tālās gaismas kūļa shematiskais attēls dots 4.1.2.1. attēlā.

4.1.2.1.attēls.
Tuvās un tālās gaismas kūļa shematiskais attēls

Adaptīvo priekšējo gaismas ierīču sistēmas kļūmes vai bojājuma indikatoram mēraparātu panelī jādarbojas, jāizslēdzas pēc transportlīdzekļa motora iedarbināšanas vai kustības uzsākšanas. Ne kļūmes vai bojājuma indikators, ne OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, nedrīkst uzrādīt kļūmi sistēmas darbībā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.1.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Noteikt tuvās gaismas kūļa noliekumu pret horizontu ar regloskopu 2) Veicot lukturu regulējuma pārbaudi transportlīdzeklī ar vadītāju un bez	B1. Tuvās gaismas kūļa noliekums attiecībā pret horizontālu ceļa virsmu par augstu vai par zemu, bet iekļaujas pieļaujamajā intervālā; gaismas kūlis nedaudz novirzīts uz sāniem; tālās gaismas kūļa noliekums attiecībā pret horizontālu ceļa virsmu par zemu vai nedaudz novirzīts uz sāniem; tehniskajā apskatē - mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu adaptīvo priekšējo gaismas ierīču sistēmas darbībā (ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2011. gada 31. decembrim)	1
		B1. Gaismas kūļa noliekums attiecībā pret horizontālu ceļa virsmu par augstu; tuvās gaismas kūļa noliekums attiecībā pret horizontālu ceļa virsmu par zemu un neiekļaujas pieļaujamajā intervālā; gaismas kūlis būtiski novirzīts uz sāniem; gaismas kūļa attēls izplūdis, bezveidīgs;	

kravas, lukturu regulēšanas ierīcei jāatrodas neitrālajā ("0") stāvoklī 3) Kļūmes vai bojājuma indikatora vizuāla pārbaude vai pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni	tehniskajā apskatē - mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu adaptīvo priekšējo gaismas ierīču sistēmas darbībā, vai OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, uzrāda kļūmi vai bojājumu adaptīvo priekšējo gaismas ierīču sistēmas darbībā (ja transportlīdzeklis reģistrēts, sākot ar 2012. gada 1. janvāri)	2
--	---	---

4.1.3. Slēgums

A. Prasības

A1. Ieslēdzot tuvās gaismas lukturus vai tiem ieslēdzoties automātiski, iedarbinot transportlīdzekļa motoru, jādeg abiem tuvās gaismas lukturiem. Tuvās gaismas lukturiem jādeg kopā ar gabarītlukturiem, aizmugurējās numura zīmes apgaismojumu un kontūrgaismas lukturiem (ja tādi uzstādīti).

Pārslēdzot galvenos lukturus no tālās gaismas uz tuvajām gaismām, jāizslēdzas visiem tālās gaismas lukturiem.

Tālās gaismas lukturi nedrīkst būt ieslēdzami atsevišķi un degt pastāvīgi, ja nav ieslēgti gabarītlukturi, valsts numura zīmes apgaismojums un kontūrgaismas lukturi (ja tādi uzstādīti). Šis nosacījums neattiecas uz tālās gaismas izmantošanu par gaismas signalizāciju (ieslēgt-izslēgt) uzmanības pievēršanai.

Tālās gaismas režīmā drīkst ieslēgties un degt vienlaikus ne vairāk kā divi tālās gaismas lukturu pāri.

A2. Tālās gaismas režīmā vienlaikus ieslēgto galveno lukturu kopējais gaismas stiprums nedrīkst pārsniegt 300000 kandelas vai lukturu marķējumā norādīto gaismas stipruma kontrolskaitļu summa nedrīkst pārsniegt 100 vienības.

A3. Galveno lukturu vadības ierīce nedrīkst būt bojāta, un tās darbība nedrīkst būt traucēta.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.1.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
--------	------------------	----------------------	-------------

1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Nedeg viens vai vairāki galvenie lukturi; prasībām neatbilstošs tuvās vai tālās gaismas lukturu slēgums;	2
	B2. Tālās gaismas režīmā vienlaikus ieslēgto galveno lukturu kopējais gaismas stiprums pārsniedz pieļaujamo	2
	B3. Bojāta galveno lukturu vadības ierīce vai traucēta tās darbība	2

4.1.4. Atbilstība sertifikācijas prasībām

A. Prasības

A1. Transportlīdzekļiem atļauti šādu veidu galvenie lukturi (lukturu pāra abiem lukturiem jābūt vienāda veida):

1) asimetrisku baltu gaismu izstarojoši Eiropas tipa labās puses kustībai paredzēti lukturi, ja tie sertificēti un marķēti atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem. Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, tā lukturi var būt sertificēti un marķēti atbilstoši prasībām, kuras tika piemērotas, izgatavojot (sertificējot) transportlīdzekli, ar nosacījumu, ka marķējumā norādīts luktura tips atbilstoši 4.1. tabulā norādītajiem apzīmējumiem;

2) asimetrisku baltu gaismu izstarojoši Eiropas tipa kreisās puses kustībai paredzēti lukturi, ja transportlīdzeklis paredzēts kreisās puses kustībai un Latvijā reģistrēts uz laiku. Šajā gadījumā lukturus drīkst izmantot tikai kopā ar speciālu uzlīmi, kas paredzēta luktura izstarotā gaismas kūļa korekcijai;

3) simetrisku baltu gaismu izstarojoši Eiropas tipa lukturi, ja tie uzstādīti motociklam;

4) simetrisku vai asimetrisku baltu gaismu izstarojoši Amerikas tipa labās puses kustībai paredzēti lukturi, kas sertificēti un marķēti atbilstoši izgatavotāja piemēroto standartu prasībām, ja:

a) transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim un šādus lukturus sākotnēji uzstādījis transportlīdzekļa izgatavotājs;

b) transportlīdzeklī veikta atbilstības novērtēšana individuāli un tā lukturi atbilst prasībām, kādas tika piemērotas, veicot atbilstības novērtēšanu.

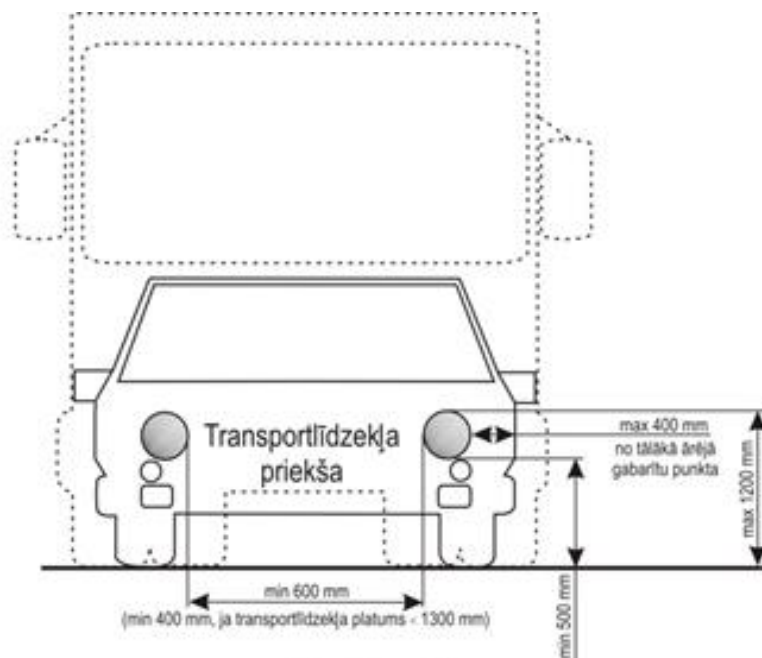
Tuvās gaismas lukturi

Automobiļiem jābūt aprīkoti ar diviem tuvās gaismas lukturiem.

Motocikliem jābūt aprīkoti ar vienu vai diviem tuvās gaismas lukturiem.

Lukturiem jābūt uzstādītiem priekšā simetriski attiecībā pret automobiļa vai motocikla vidējo garenplakni tā, lai to izstarotais gaismas kūlis neapžilbinātu tā paša transportlīdzekļa vadītāju ne tieši, ne netieši, atstarojoties no atpakaļskata spoguļiem vai citām transportlīdzekļa gaismu atstarojošām virsmām, un lai tie neierobežotu vadītāja redzamības zonu.

Lukturiem jābūt uzstādītiem, ievērojot 4.1.4.1. attēlā norādīto izvietojumu. N₃G kategorijas (paaugstinātas pārgājības) transportlīdzekļiem luktura gaismu izstarojošās virsmas augstākā punkta attālums līdz ceļa virsmai nedrīkst būt lielāks par 1500 mm. Ja to paredz izgatavotājs, šo attālumu var palielināt līdz 1700 mm.

4.1.4.1.attēls.

Shematisks automobiļu tuvās gaismas lukturu novietojums

Motocikla lukturi drīkst būt novietoti arī viens virs otra tā, lai to gaismu izstarojošo virsmu centri atrastos uz motocikla vidējās garenplaknes. Attālums starp motocikla abu lukturu gaismu izstarojošo virsmu tuvākajiem punktiem jebkādā izvietojumā nedrīkst pārsniegt 200 mm. Luktura gaismu izstarojošās virsmas zemākā punkta attālums līdz ceļa virsmai nedrīkst būt mazāks par 500 mm, augstākā punkta attālums - lielāks par 1200 mm.

Lukturos atļauts uzstādīt tikai izgatavotāja paredzētos vienāda tipa un jaudas gaismas avotus. Tiem jābūt sertificētiem un marķētiem atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem. Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, gaismas

avoti var būt sertificēti un marķēti atbilstoši prasībām, kuras tika piemērotas, izgatavojot (sertificējot) transportlīdzekli. Aizliegts lietot lukturos tādus gaismas avotus, kādus tiem nav paredzējis izgatavotājs.

Tālās gaismas lukturi

Automobiļiem jābūt aprīkoti ar diviem vai četriem tālās gaismas lukturiem.

Motocikliem jābūt aprīkoti ar vienu vai diviem tālās gaismas lukturiem.

Automobiļiem drīkst uzstādīt vienu papildu tālās gaismas lukturu pāri. Tālās gaismas lukturis ar gaismu izstarojošu virsmu vismaz 800 mm garas joslas veidā, kas novietots simetriski attiecībā pret transportlīdzekļa vidējo garenplakni un atrodas ne tālāk kā 400 mm no transportlīdzekļa ārmalas abās pusēs, uzskatāms par lukturu pāri.

Lukturiem jābūt uzstādītiem priekšā simetriski attiecībā pret automobiļa vai motocikla vidējo garenplakni tā, lai to izstarotais gaismas kūlis neapžilbinātu tā paša transportlīdzekļa vadītāju ne tieši, ne netieši, atstarojoties no atpakaļskata spoguļiem vai citām transportlīdzekļa gaismu atstarošām virsmām, un lai tie neierobežotu vadītāja redzamības zonu.

Motocikla lukturi drīkst būt novietoti arī viens virs otra tā, lai to gaismu izstarojošo virsmu centri atrastos uz motocikla vidējās garenplaknes. Attālums starp jebkuru motocikla galveno lukturu gaismu izstarojošo virsmu tuvākajiem punktiem nedrīkst pārsniegt 200 mm. Tālās gaismas luktura gaismu izstarošās virsmas zemākā punkta attālums līdz brauktuves virsmai nedrīkst būt mazāks par 500 mm.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.1.4.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Neatbilstošs vai nesertificēts, vai neatbilstoši sertificēts lukturis; divlukturu sistēmas gadījumā - asimetrisku baltu gaismu izstarojošs Eiropas tipa kreisās puses kustībai paredzēts lukturis bez atbilstošas uzlīmes uz izkļiedētāja; neatbilstošs galvenā luktura tips vai lukturu skaits, vai novietojums; prasībām neatbilstošs gaismas avots; neatbilstoša luktura izstarotās gaismas krāsa	2

4.1.5. Gaismas kūļa noliekuma regulēšanas ierīces

A. Prasības

A1. Ja transportlīdzeklis aprīkots ar galveno lukturu gaismas kūļa noliekuma manuālās korekcijas ierīci, tai jādarbojas un jābūt darbināmai, vadītājam atrodoties vadītāja sēdekļī.

Ja automobilis, autobuss, motocikls, tricikls vai kvadricikls aprīkots ar lokizlādes lukturiem, jādarbojas galveno lukturu gaismas kūļa

noliekuma automātiskās korekcijas ierīcei, ja šādu ierīci paredzējis izgatavotājs.

Transportlīdzeklim, kuram atbilstības novērtēšana veikta individuāli, lokizlādes lukturu gaismas kūļa noliekuma automātiskās korekcijas ierīcei jāatbilst prasībām, kādas tika piemērotas, veicot atbilstības novērtēšanu.

Gaismas kūļa noliekuma automātiskās korekcijas ierīces kļūmes vai bojājuma indikatoram mēraparātu panelī jāizslēdzas pēc transportlīdzekļa motora iedarbināšanas vai kustības uzsākšanas. Ne kļūmes vai bojājuma indikators, ne OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, nedrīkst uzrādīt kļūmi sistēmas darbībā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.1.5.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude 3) Kļūmes vai bojājuma indikatora vizuāla pārbaude vai pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni	B1. Manuālās korekcijas ierīce nedarbojas vai nav darbināma, vadītājam atrodoties vadītāja sēdekļī; nedarbojas automātiskās korekcijas ierīce, ja šādu ierīci paredzējis izgatavotājs; tehniskajā apskatē - mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu gaismas kūļa noliekuma automātiskās korekcijas sistēmas darbībā, vai OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, uzrāda kļūmi vai bojājumu gaismas kūļa noliekuma automātiskās korekcijas sistēmas darbībā	2

4.1.6. Galveno lukturu tīrīšanas ierīce (ja obligāta)

A. Prasības

A1. Galvenā luktura tīrīšanas ierīcei ir jādarbojas, ja tās uzstādīšanu paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs un ja galvenajam lukturim ir lokizlādes gaismas avots. Transportlīdzeklim, kuram atbilstības novērtēšana veikta individuāli, lokizlādes lukturu tīrīšanas ierīcei jāatbilst prasībām, kādas tika piemērotas, veicot atbilstības novērtēšanu.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.1.6.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Galvenā luktura tīrīšanas ierīce nedarbojas, ja tam nav lokizlādes gaismas avots	1

2) Darbības pārbaude	B1. Nedarbojas galvenā luktura tīrīšanas ierīce, ko paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs, ja galvenajam lukturim ir lokizlādes gaismas avots	2
----------------------	---	---

4.2. Gabarītlukturi, kontūrgaismas lukturi un dienas gaitas lukturi

4.2.1. Stāvoklis un darbība

A. Prasības

A1. Gabarītlukturiem, kontūrgaismas lukturiem un dienas gaitas lukturiem jādarbojas, jābūt droši un atbilstoši nostiprinātiem un aprīkoti ar gaismas avotu. Ja gaismas avots ir vairākas vienlaicīgi degošas gaismu izstarojošas diodes, jādeg ne mazāk kā divām trešdaļām diožu.

A2. Lukturim vai tā gaismu izstarošajai virsmai jābūt bez bojājumiem (piem., plaisām, izlūzumiem, šķidrums tajos un tml.).

A3. Nav pieļaujama jebkādu pārklājumu un gaismas krāsas filtru izmantošana uz lukturiem vai tajos. Papildu elementu uzstādīšana atļauta, ja tie nesamazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.2.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Nedroši nostiprināts lukturis; ja gaismas avots ir vairākas vienlaicīgi degošas gaismu izstarojošas diodes, nedeg līdz vienai trešdaļai diožu	1
		B1. Neatbilstoši nostiprināts lukturis; lukturis nedeg; ja gaismas avots ir vairākas vienlaicīgi degošas gaismu izstarojošas diodes, nedeg vairāk kā viena trešdaļa diožu	2
		B2. Bojāts lukturis (piem., plaisas, izlūzumi, korozija, šķidrums tajā u.tml.)	2
		B3. Pārklājums vai gaismas krāsas filtra izmantošana uz galvenā luktura vai tajā; papildu elements, kas samazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu	2

4.2.2. Slēgums

A. Prasības

A1. Ieslēdzot gabarītlukturus, jāieslēdzas visiem gabarītlukturiem, kontūrgaismas lukturiem un aizmugurējās numura zīmes apgaismojumam. Pieļaujams, ka priekšējie gabarītlukturi izslēdzas, ja ieslēdz tuvās vai tālās gaismas vai priekšējos miglas lukturus. Tādā gadījumā tiem automātiski jāieslēdzas, līdzko pārstāj funkcionēt tuvās vai tālās gaismas vai priekšējie miglas lukturi.

Automobiļu un autobusu dienas gaitas lukturi drīkst degt vieni paši. Motociklu, triciklu un kvadriciklu dienas gaitas lukturiem jāieslēdzas

un jādeg kopā ar aizmugurējiem gabarītlukturiem. Dienas gaitas lukturiem jāizslēdzas, ieslēdzot galvenos lukturus, izņemot gadījumu, ja galvenie lukturi tiek izmantoti kā gaismas signalizācija (ieslēgt - izslēgt), lai pievērstu citu ceļu satiksmes dalībnieku uzmanību.

Ieslēdzot stāvgaismas, ja šādu režīmu nodrošina transportlīdzekļa elektroiekārta, tām jādeg vienā pusē neatkarīgi no citām gaismām.

A2. Vadības ierīce nedrīkst būt bojāta, un tās darbība nedrīkst būt traucēta.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.2.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Prasībām neatbilstošs gabarītlukturu, kontūrgaismas lukturu vai dienas gaitas lukturu slēgums	2
		B2. Bojāta vadības ierīce vai traucēta tās darbība	2

4.2.3. Atbilstība sertifikācijas prasībām

A. Prasības

A1. Gabarītlukturiem jābūt sertificētiem un marķētiem atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem. Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, gabarītlukturi var būt sertificēti un marķēti atbilstoši prasībām, kuras tika piemērotas, izgatavojot (sertificējot) transportlīdzekli.

Dienas gaitas lukturiem jābūt sertificētiem un marķētiem atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem. Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, lukturi var būt sertificēti un marķēti atbilstoši prasībām, kuras tika piemērotas, izgatavojot (sertificējot) transportlīdzekli, ar nosacījumu, ka lukturu marķējumā norādīts luktura tips.

Aizmugurējā gabarītluktura gaismas spilgtums nedrīkst būt vienāds ar bremžu signāllukturu gaismas spilgtumu vai lielāks par to.

Dienas gaitas lukturos atļauts uzstādīt tikai izgatavotāja paredzētos vienāda tipa un jaudas gaismas avotus. Tiem jābūt sertificētiem un marķētiem atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem. Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, gaismas avoti var būt sertificēti un marķēti atbilstoši prasībām, kuras tika piemērotas, izgatavojot (sertificējot) transportlīdzekli.

Skaitis un krāsa - gabarītlukturi un kontūrgaismas lukturi

Automobiļiem un to piekabēm, kuru platums ir lielāks par 1600 mm un kuras izgatavotas, sākot ar 1995. gada 1. janvāri, jābūt diviem baltu gaismu izstarojošiem priekšējiem gabarītlukturiem [A]. Dzeltenu gaismu izstarojošie priekšējie gabarītlukturi pieļaujami automobiļiem vai piekabēm, kas izgatavotas ASV/Kanādas tirgum un kam šādu lukturu uzstādīšanu paredz izgatavotājs, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

a) transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 1979. gada 31. decembrim (antīkie transportlīdzekļi);

b) transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts laikā no 1980. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 1. janvārim un Latvijā reģistrēts līdz 2004. gada 1. jūlijam.

Motocikliem (tricikliem, kvadricikliem) jābūt vienam vai diviem baltu gaismu izstarojošiem vai diviem dzeltenu gaismu izstarojošiem priekšējiem gabarītlukturiem [A].

Automobiļiem un to piekabēm jābūt diviem (motocikliem - vienam vai diviem) sarkanu gaismu izstarojošiem aizmugurējiem gabarītlukturiem [R]. M3, N2, N3, O3 un O4 kategoriju transportlīdzekļiem drīkst būt uzstādīti divi vai četri attiecīga tipa papildu aizmugurējie gabarītlukturi.

Visiem transportlīdzekļiem, kuru garums pārsniedz 6 m (piekabēm šis garums tiek noteikts kopā ar sakabes ierīci) un kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 1995. gada 1. janvāri (izņemot kravu pārvadāšanai neaprikotus kravas automobiļus-šasijas), no abām pusēm jābūt aprīkoti ar dzeltenu gaismu izstarojošiem sānu gabarītlukturiem (aizmugurējais sānu gabarītlukturis drīkst izstarot sarkanu gaismu, ja tas ir kombinēts, sagrupēts vai savietots ar aizmugurējo gabarītlukturi, aizmugurējo kontūrgaismu, bremžu signāllukturi, aizmugurējo miglas lukturi vai ja tas ir sagrupēts un tam ir kopēja gaismu izstarojoša virsma ar aizmugurējo atstarotāju) [SM1], [SM2] (vai [R]).

Transportlīdzekļiem, kas ir platāki par 2,10 m un pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 1995. gada 1. janvāri, jābūt uzstādītiem :

a) diviem uz priekšu baltu gaismu izstarojošiem kontūrgaismas [A] lukturiem. Uz mehāniskajiem transportlīdzekļiem tiem jāatrodas ne zemāk par vēstikla augšējo malu, uz piekabēm - maksimāli augstu. N kategorijas transportlīdzekļiem atļauts uzstādīt divus papildu kontūrgaismas lukturus uz kabīnes, ja tie jau atrodas uz kravas tilpnes, un uz kravas tilpnes, ja tie jau atrodas uz kabīnes;

b) diviem uz aizmuguri sarkanu gaismu izstarojošiem kontūrgaismas [R] lukturiem. Par tādiem uzskatāmi arī kravas automobiļu un to piekabju aizmugurējie gabarītlukturi, ja transportlīdzeklis nav aprīkots ar furgona veida kravas tilpni (piemēram, kravas šasijas, segļu vilcēji, konteinerdevēji, kokvedēji);

c) neatkarīgi no transportlīdzekļa izgatavošanas laika - ja papildus izgatavotāja kravas tilpnei uzstādīta speciālas kravas stiprināšanai paredzēta konstrukcija, kuras platums pārsniedz izgatavotāja kravas tilpnes platumu, jābūt uzstādītiem diviem baltu gaismu uz priekšu izstarojošiem kontūrgaismas [A] lukturiem konstrukcijas priekšā, platākajā vietā un diviem sarkanu gaismu uz aizmuguri izstarojošiem kontūrgaismas [R] lukturiem konstrukcijas aizmugurē, platākajā vietā.

N2, N3, O3 un O4 kategorijas transportlīdzekļiem aizmugurē atļauts uzstādīt divus sarkanu gaismu uz aizmuguri izstarojošus papildu kontūrgaismas lukturus. Tie drīkst izstarot baltu gaismu uz priekšu.

Automobiļiem un autobusiem, kuru garums nepārsniedz 6 m un platums - 2 m, drīkst uzstādīt divus baltu gaismu uz priekšu izstarojošus stāvgaismas lukturus automobiļa priekšpusē un divus sarkanu gaismu uz aizmuguri izstarojošus stāvgaismas lukturus aizmugurē vai pa

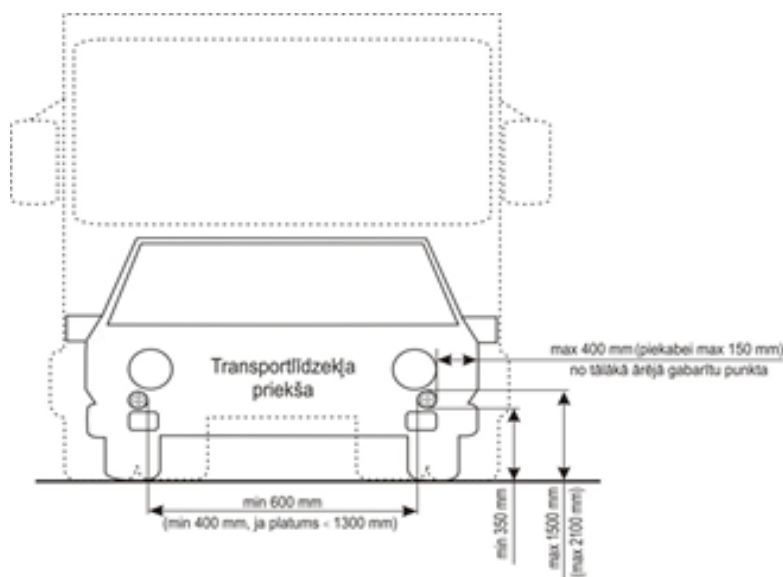
vienam dzeltenu gaismu izstarojošam lukturim katrā automobiļa pusē, ja šāds lukturis savietots ar sānu virzienrādītāju vai sānu gabarītlukturi.

Skaitis un krāsa - dienas gaitas lukturi

Automobiļiem un autobusiem kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2014. gada 1. janvāri, jābūt uzstādītiem diviem baltu gaismu izstarojošiem dienas gaitas lukturim [RL]. Pārējiem automobiļiem un autobusiem atļauts uzstādīt divus dienas gaitas [RL] lukturus, bet motocikliem, tricikliem vai kvadricikliem - vienu vai divus dienas gaitas lukturus.

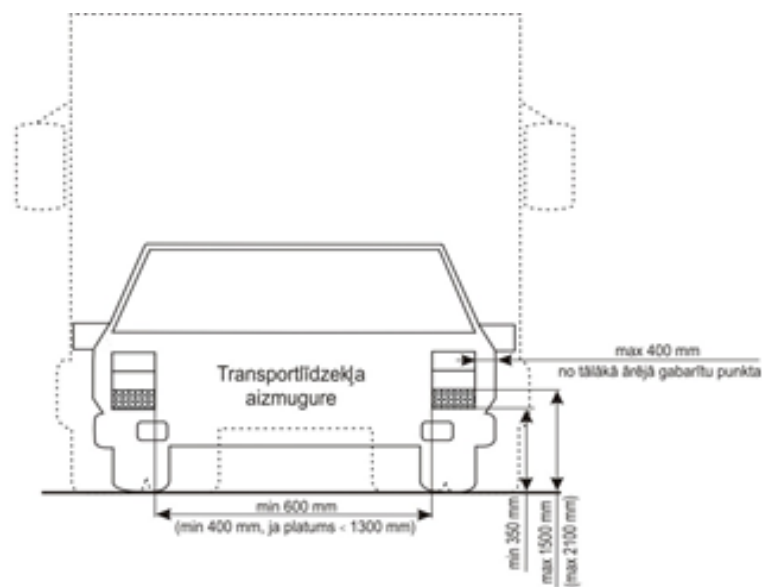
Novietojums - gabarītlukturi un kontūrgaismas lukturi

Transportlīdzekļu priekšējiem un aizmugurējiem gabarītlukturim, kā arī automobiļu un autobusu stāvgaismas lukturim jābūt uzstādītiem simetriski attiecībā pret transportlīdzekļa vidējo garenplakni, ievērojot attiecīgi 4.2.3.1. un 4.2.3.2. attēlā norādīto izvietojumu. Aizmugurējiem gabarītlukturim jābūt uzstādītiem tā, lai attālums līdz transportlīdzekļa aizmugurējai šķērsplaknei nebūtu lielāks par 700 mm.

4.2.3.1.attēls.

Shematisks automobiļu un piekabju priekšējo gabarītlukturu novietojums

4.2.3.2.attēls.

Shematisks automobiļu un piekabju aizmugurējo gabarītlukturu novietojums

Transportlīdzekļa konstrukcijas īpatnību dēļ maksimāli pieļaujamo priekšējo un aizmugurējo gabarītlukturu, kā arī automobiļu un autobusu stāvgaismas lukturu uzstādīšanas augstumu drīkst palielināt līdz 2100 mm.

Ja motociklam ir viens priekšējais un aizmugurējais gabarītlukturis, tā gaismu izstarojošās virsmas centram jāsakrīt ar vidējo garenplakni.

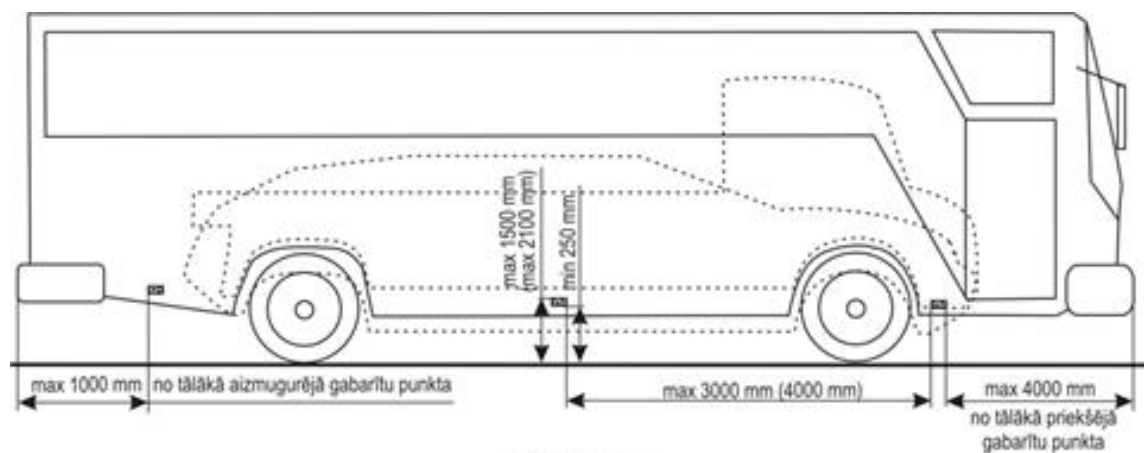
Attālums no motocikla priekšējā gabarītluktura gaismu izstarojošās virsmas zemākā punkta līdz ceļa virsmai nedrīkst būt mazāks par 350 mm un no augstākā punkta - lielāks par 1200 mm. Attālums no aizmugurējā gabarītluktura gaismu izstarojošās virsmas zemākā punkta līdz ceļa virsmai nedrīkst būt mazāks par 250 mm un no augstākā punkta - lielāks par 1500 mm.

Speciālajiem kravas automobiļiem aizmugurējos gabarītlukturus atļauts izvietot, neievērojot iepriekš minētos nosacījumus attiecībā uz uzstādīšanas augstumu, ja to paredzējis izgatavotājs un ja tas saistīts ar speciālo funkciju veikšanu.

Ja transportlīdzeklis aprīkots ar papildu aizmugurējiem gabarītlukturiem, drīkst neievērot papildu aizmugurējo gabarītlukturu uzstādīšanas nosacījumus attiecībā uz uzstādīšanas augstumu un attālumu līdz tuvākajam sānu gabarītu punktam.

Ja izgatavotājs nav paredzējis stāvgaismas lukturu uzstādīšanu, to funkcijas izpilda gabarītgaismas lukturi, ja tos var ieslēgt katrā automobiļa vai autobusa pusē atsevišķi.

Sānu gabarītlukturiem [SM1], [SM2] (vai [R]) jābūt uzstādītiem, ievērojot 4.2.3.3. attēlā norādīto izvietojumu. Ja transportlīdzekļa konstrukcijas īpatnību dēļ tas nav iespējams, maksimāli pieļaujamo uzstādīšanas augstumu drīkst palielināt līdz 2100 mm.

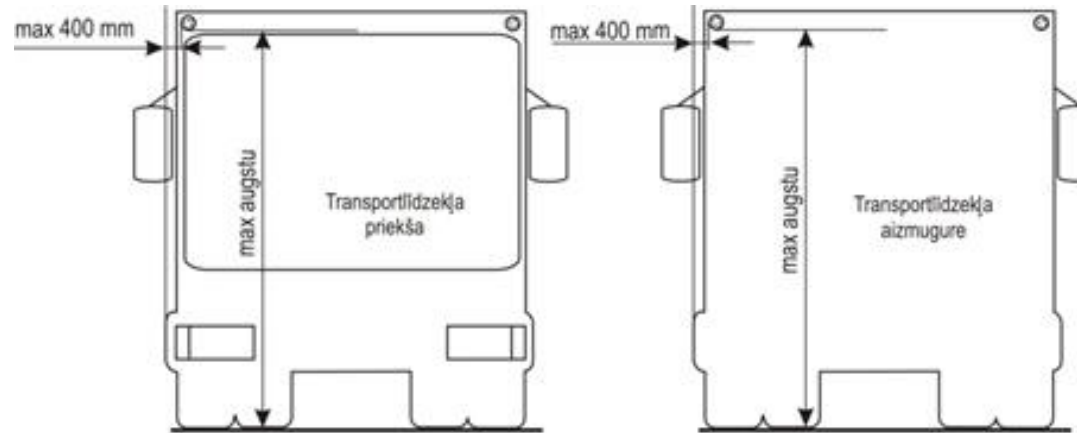

4.2.3.3.attēls.
Shematisks sānu gabarītlukturu novietojums

Vienam no sānu gabarītlukturiem jābūt izvietotam transportlīdzekļa vidējā trešdaļā, turklāt pirmajam sānu gabarītlukturim (skaitot no transportlīdzekļa priekšas) jābūt izvietotam ne tālāk par 3 m no transportlīdzekļa priekšējo gabarītu tālākā punkta (piekabēm šeit jāņem vērā sakabes iekārtas garums). Attālums starp diviem sānu gabarītlukturiem nedrīkst pārsniegt 3 m. Ja transportlīdzekļa konstrukcijas īpatnību dēļ tas nav iespējams, šo attālumu var palielināt līdz 4 m.

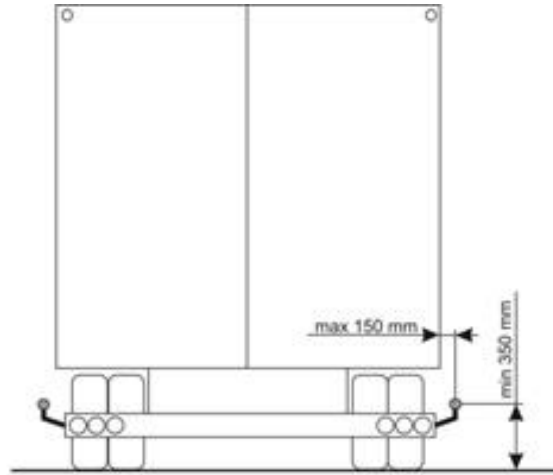
Kontūrgaismas lukturiem jābūt uzstādītiem simetriski attiecībā pret transportlīdzekļa vidējo garenplakni, ievērojot 4.2.3.4. attēlā norādīto

izvietojumu, pēc iespējas tuvāk transportlīdzekļa sānu gabarītu tālākajam punktam (šis nosacījums tiek uzskatīts par izpildītu, ja attālums nav lielāks par 400 mm) un pēc iespējas augstāk no ceļa virsmas.

4.2.3.4.attēls.
Shematisks kontūrgaismas lukturu novietojums

Aizmugurējo papildu kontūrgaismas lukturu (4.2.3.5. att.) gaismu izstarojošās virsmas zemākā punkta attālums līdz ceļa virsmai nedrīkst būt mazāks par 350 mm, un tie ar speciāliem, elastīgiem stiprinājumiem drīkst būt izvirzīti ārpus transportlīdzekļa gabarītiem ne vairāk kā 150 mm.

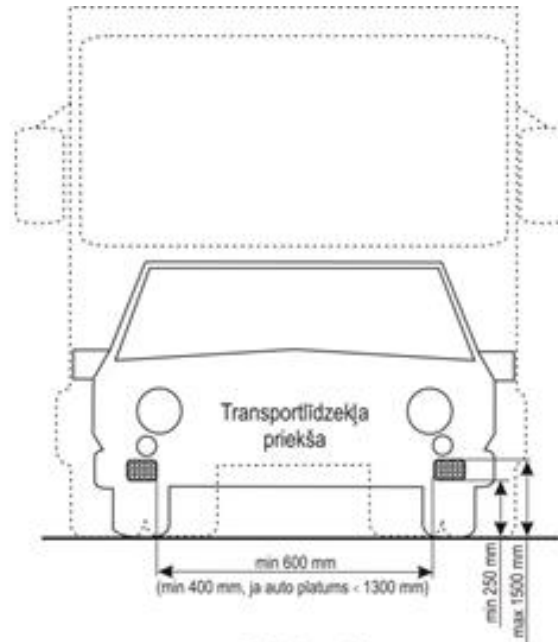
4.2.3.5.attēls.

Shematisks papildus kontūrgaismas lukturu novietojums

N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļiem uz kabīnes jumta uzstādītie papildu kontūrgaismas lukturi jānovieto pēc iespējas tuvāk transportlīdzekļa kabīnes sānu gabarītu tālākajam punktam (šis nosacījums tiek uzskatīts par izpildītu, ja attiecīgais attālums nav lielāks par 400 mm).

Novietojums - dienas gaitas lukturi

Dienas gaitas lukturiem jābūt uzstādītiem simetriski pret automobiļa vai autobusa vidējo garenplakni, ievērojot 4.2.3.6. attēlā norādīto izvietojumu.

4.2.3.6.attēls.

Shematisks automobiļu dienas gaitas lukturu novietojums

Motocikliem, tricikliem un kvadricikliem, kam ir viens dienas gaitas lukturis, ja tas novietots virs vai zem galvenajiem lukturiem, tā gaismu izstarojošās virsmas centram jāsakrīt ar transportlīdzekļa vidējo garenplakni, ja tas novietots blakus galvenajiem lukturiem vai apvienots ar tiem, attālumam no transportlīdzekļa vidējās garenplaknes līdz luktura gaismu izstarojošās virsmas tuvākajam punktam jābūt ne lielākam par 250 mm.

Motocikliem, tricikliem un kvadricikliem, kam ir divi dienas gaitas lukturi, tiem jābūt uzstādītiem simetriski transportlīdzekļa vidējai garenplaknei un attālumam starp lukturu gaismu izstarojošās virsmas tuvākajiem punktiem jābūt ne lielākam par 240 mm.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.2.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Vājāka aizmugurējā vai sānu gabarītluktura izstarotās gaismas krāsas intensitāte luktura vai gaismas avota nolietojuma dēļ	1
		B1. Neatbilstošs vai nesertificēts, vai neatbilstoši sertificēts lukturis; neatbilstošs luktura tips vai lukturu skaits, vai novietojums; prasībām neatbilstošs gaismas avots; neatbilstoša luktura krāsa vai spilgtums; izstaro sarkanu gaismu uz priekšu vai baltu gaismu uz aizmuguri	2

4.3. Bremžu lukturi

4.3.1. Stāvoklis un darbība

A. Prasības

A1. Bremžu lukturiem jādarbojas, jābūt droši un atbilstoši nostiprinātiem un aprīkoti ar gaismas avotu. Ja gaismas avots ir vairākas vienlaicīgi degošas kvēlspuldzes vai gaismu izstarojošas diodes, jādeg ne mazāk kā divām trešdaļām kvēlspuldžu vai diožu.

A2. Lukturim vai tā gaismu izstarošajai virsmai jābūt bez bojājumiem (piem., plaisām, izlūzumiem, šķidruma tajos u.tml.).

A3. Nav pieļaujama jebkādu pārklājumu un gaismas krāsas filtru izmantošana uz lukturiem vai tajos. Papildu elementu uzstādīšana atļauta, ja tie nesamazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu.

A4. Aizliegts uzstādīt bremžu lukturus, kas darbojas pārtrauktā (mirgojošā) režīmā, atskaitot ārkārtas bremzēšanas režīmu.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.3.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Nedroši nostiprināts lukturis; ja gaismas avots ir vairākas vienlaicīgi degošas kvēlspuldzes vai gaismu izstarojošas diodes, nedeg līdz vienai trešdaļai kvēlspuldžu vai diožu	1
		B1. Neatbilstoši nostiprināts lukturis; nedeg viens bremžu lukturis; ja gaismas avots ir vairākas vienlaicīgi degošas kvēlspuldzes vai gaismu izstarojošas diodes, nedeg vairāk kā viena trešdaļa kvēlspuldžu vai diožu	2
		B1. Nedeg neviens bremžu lukturis	3
		B2. Bojāts lukturis (piem., plaisas, izlūzumi, korozija, šķidrums tajā u.tml.);	2
		B3. Pārklājums vai gaismas krāsas filtra izmantošana uz luktura vai tajā; papildu elements, kas samazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu	2
		B4. Lukturis darbojas pārtrauktā (mirgojošā) režīmā, kas nav ārkārtas bremzēšanas režīms	2

4.3.2. Slēgums

A. Prasības

A1. Nospiežot bremžu pedāli vai jebkuru darba bremžu sviru, uzreiz jāiedegas visiem pamata (izgatavotāja uzstādītajiem) bremžu

lukturiem, [S3] bremžu lukturim, ja M1 kategorijas transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts sākot ar 2001. gada 1. janvāri, un bremžu papildu lukturiem, kas nav obligāti uzstādāmi, ja tie tomēr uzstādīti.

A2. Vadības ierīce nedrīkst būt bojāta, un tās darbība nedrīkst būt traucēta.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.3.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude 3) Kļūmes vai bojājuma indikatora vizuāla pārbaude vai pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni	B1. M1 kategorijas transportlīdzeklim, kas pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, vai M2, M3, N, O kategorijas transportlīdzeklim nedeg vienīgais papildu bremžu lukturis vai abi papildu bremžu lukturi, vai kāds no papildu bremžu lukturiem	1
		B1. Prasībām neatbilstošs bremžu lukturu slēgums; novēlota bremžu lukturu ieslēgšanās; M1 kategorijas transportlīdzeklim, kas pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2001. gada 1. janvāri, nedeg neviens papildu [S3] tipa bremžu lukturis; OBD (ja tiek lietota šajā nolūkā), kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, uzrāda kļūmi bremžu lukturu elektriskajā ķēdē; tehniskajā apskatē - bremžu lukturis nedarbojas vai nepareizi darbojas ārkārtas bremzēšanas režīmā	2
		B2. Bojāta vadības ierīce vai traucēta tās darbība	2

4.3.3. Atbilstība sertifikācijas prasībām

A. Prasības

A1. Bremžu lukturiem jābūt sertificētiem un marķētiem atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem. Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, lukturi var būt sertificēti un marķēti atbilstoši prasībām, kuras tika piemērotas, izgatavojot (sertificējot) transportlīdzekli, ar nosacījumu, ka lukturu marķējumā norādīts luktura tips.

Skaitis un krāsa

Automobiļiem un to piekabēm jābūt diviem (motocikliem - vienam vai diviem) sarkanu krāsu izstarojošiem bremžu lukturiem [S1] vai [S2].

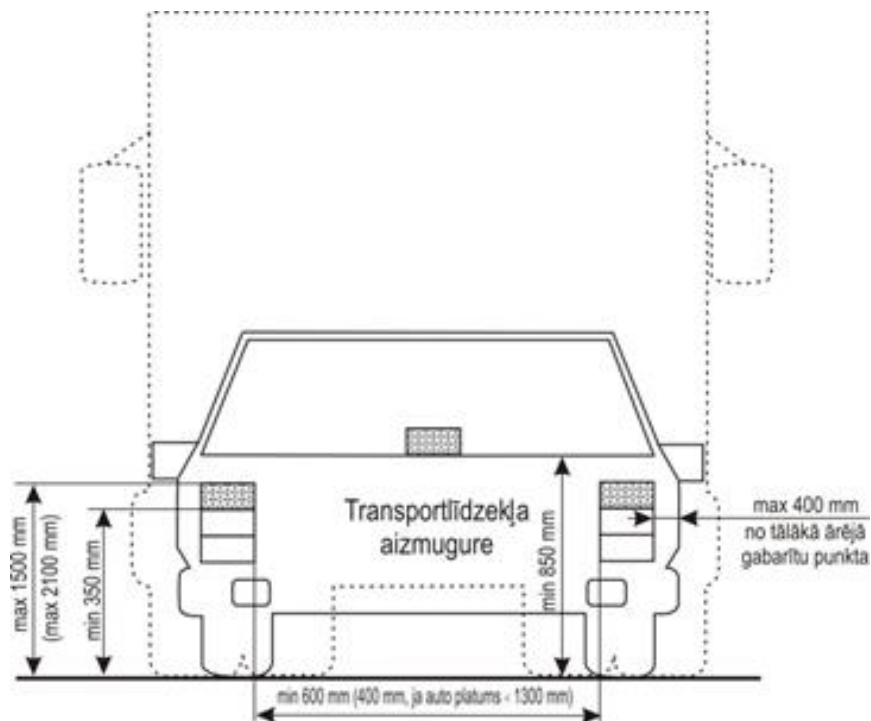
Ja automobilis vai piekabe izgatavota pirms 1971. gada 1. janvāra, pieļaujams viens bremžu lukturis [S1] vai [S2]. Ja M1 kategorijas transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2001. gada 1. janvāri, tam jābūt aprīkotam arī ar [S3] sarkanu gaismu izstarojošu bremžu lukturi.

M1 kategorijas transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti līdz 2000. gada 31. decembrim, M2, M3, N un O kategorijas transportlīdzekļiem papildus drīkst uzstādīt vienu [S3] bremžu lukturi vai vienu pāri [S1] vai [S2] bremžu lukturu. Divi papildu pāri [S1] vai [S2]

bremžu lukturu pieļaujami tikai M2, M3, N2, N3, O3 un O4 kategorijas transportlīdzekļiem.

Novietojums

Automobiļu un to piekabju bremžu lukturiem jābūt uzstādītiem simetriski attiecībā pret transportlīdzekļa vidējo garenplakni, ievērojot 4.3.3.1. attēlā norādīto izvietojumu.

4.3.3.1.attēls.
Shematisks automobiļu un piekabju
bremžu lukturu novietojums

Transportlīdzekļa konstrukcijas īpatnību dēļ bremžu lukturu maksimāli pieļaujamo uzstādīšanas augstumu drīkst palielināt līdz 2100 mm.

Speciālajiem kravas automobiļiem atļauts bremžu lukturus izvietot, neievērojot šī koda nosacījumus attiecībā uz uzstādīšanas augstumu, ja to paredzējis izgatavotājs un ja tas saistīts ar speciālo funkciju veikšanu.

Motocikla bremžu lukturiem jābūt izvietoti simetriski attiecībā pret tā vidējo garenplakni (viena luktura gadījumā luktura gaismu

izstarojošās virsmas centram jāsakrīt ar garenass plakni). Lukturu gaismu izstarojošās virsmas zemākā punkta attālums līdz ceļa virsmai nedrīkst būt mazāks par 250 mm un augstākā punkta - lielāks par 1500 mm.

[S3] tipa papildu bremžu lukturim jābūt uzstādītam (skat. 4.3.3.1. att.) uz transportlīdzekļa vidējās garenplaknes augstāk par galvenajiem bremžu lukturiem, bet ne zemāk kā 850 mm attālumā no ceļa virsmas. Ja konstrukcijas īpatnību dēļ [S3] tipa papildu bremžu lukturi nav iespējams novietot simetriski, atļauts uzstādīt vienu šādu lukturi ne tālāk kā 150 mm uz vienu vai uz otru pusi no automobiļa vidējās garenplaknes vai divus šādus lukturus - pēc iespējas tuvu transportlīdzekļa vidējai garenplaknei un simetriski attiecībā pret to. [S1] vai [S2] kategorijas papildu bremžu lukturiem jābūt uzstādītiem simetriski pret automobiļa vidējo garenplakni, augstāk par galvenajiem bremžu lukturiem.

M2, M3, N2, N3, O3 un O4 kategoriju transportlīdzekļiem [S1] vai [S2] tipa papildu bremžu lukturiem jābūt uzstādītiem simetriski pret automobiļa vidējo garenplakni, ne zemāk par galvenajiem bremžu lukturiem.

Bremzēšanas signāllukturu gaismas stiprums nedrīkst būt mazāks par aizmugurējo gabarītlukturu gaismas stiprumu vai vienāds ar to.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.3.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Vājāka bremžu luktura izstarotās gaismas krāsas intensitāte luktura vai gaismas avota nolietojuma dēļ	1
		B1. Neatbilstošs vai nesertificēts, vai neatbilstoši sertificēts lukturis; neatbilstošs luktura tips vai lukturu skaits, vai novietojums; prasībām neatbilstošs gaismas avots; neatbilstoša luktura krāsa vai spilgtums	2

4.4. Virzienrādītāju lukturi, avārijas brīdinājuma gaismas signāls un pagriešanās gaismas

4.4.1. Stāvoklis un darbība

A. Prasības

A1. Virzienrādītāju lukturiem un pagriešanās gaismas lukturiem jādarbojas, jābūt droši un atbilstoši nostiprinātiem un aprīkoti ar gaismas avotu. Ja gaismas avots ir vairākas gaismu izstarojošas diodes, jādeg ne mazāk kā divām trešdaļām diožu.

A2. Lukturim vai tā gaismu izstarojošajai virsmai jābūt bez bojājumiem (piem., plaisām, izlūzumiem, šķidruma tajos un tml.). Tonējums nedrīkst būt izbalējis.

A3. Nav pieļaujama jebkādu pārklājumu un gaismas krāsas filtru izmantošana uz lukturiem vai tajos. Papildu elementu uzstādīšana

atļaut, ja tie nesamazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.4.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Nedroši nostiprināts lukturis; ja gaismas avots ir vairākas gaismu izstarojošas diodes, nedeg līdz vienai trešdaļai diožu	1
		B1. Neatbilstoši nostiprināts lukturis; lukturis nedeg vai nav gaismas avota; ja gaismas avots ir vairākas gaismu izstarojošas diodes, nedeg vairāk kā viena trešdaļa diožu;	2
		B2. Bojāts lukturis (piem., plaisas, izlūzumi, korozija, šķidrums tajā u.tml.)	2
		B3. Pārklājums vai gaismas krāsas filtra izmantošana uz luktura vai tajā; papildu elements, kas samazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu	2

4.4.2. Slēgums

A. Prasības

A1. Ieslēdzot labās vai kreisās puses virzienrādītāju lukturus, vienlaikus sinhroni jāieslēdzas un jāmirgo visiem labās vai kreisās puses virzienrādītāju lukturiem. Ieslēdzot avārijas brīdinājuma gaismas signālu, vienlaikus sinhroni jāmirgo visiem virzienrādītāju lukturiem. Automobiļiem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 1986. gada 1. aprīli, jābūt aprīkoti ar gaismas avārijas signalizāciju.

Ja transportlīdzeklis aprīkots ar četriem vai sešiem aizmugurējiem virzienrādītājiem, tad, ieslēdzot virzienrādītājus, vienas puses aizmugurējie virzienrādītāji drīkst ieslēgties un izslēgties pārmaiņus.

Virzienrādītāju lukturiem jāsāk darboties tikai tad, ja tos ieslēdz ar virzienrādītāja vai avārijas brīdinājuma gaismas signāla vadības ierīci.

Pagriešanās gaismu lukturi drīkst ieslēgties tad, ja ir ieslēgti tuvās vai tālās gaismas lukturi un virzienrādītājs vai stūre pagriezta uz attiecīgo pusi.

A2. Virzienrādītāju lukturu vadības ierīce nedrīkst būt bojāta, un tās darbība nedrīkst būt traucēta.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.4.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Nedeg dublējošais virzienrādītāja lukturis vai lukturi	1
	2) Darbības pārbaude	B1. Prasībām neatbilstošs virzienrādītāju lukturu vai pagriešanās gaismu lukturu slēgums	2

4.4.3. Atbilstība sertifikācijas prasībām

A. Prasības

A1. Virzienrādītāju lukturiem un pagriešanās gaismu lukturiem jābūt sertificētiem un marķētiem atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem. Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, lukturi var būt sertificēti un marķēti atbilstoši tehnisko normatīvu prasībām, kas piemēroti, veicot transportlīdzekļa izgatavošanu (sertificēšanu).

Skaitis un krāsa

Automobiļiem jābūt diviem priekšējiem virzienrādītāju lukturiem [1], [1a] vai [1b] un diviem aizmugurējiem virzienrādītāju lukturiem [2a] vai [2b]. Automobiļiem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2001. gada 1. janvāri un Latvijā pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2007. gada 1. janvāri, katrā automobiļa pusē jāuzstāda viens vai divi sānu virzienrādītāju lukturi [3], [4], [5] vai [6]. Pārējiem automobiļiem sānu virzienrādītāju lukturu uzstādīšana nav obligāta.

Piekabēm jābūt diviem aizmugurējiem virzienrādītāju lukturiem [2a] vai [2b]. M1, M2 un N1 kategorijas transportlīdzekļiem drīkst uzstādīt divus attiecīga tipa papildu aizmugurējos virzienrādītāju lukturus.

M3, N2, N3, O3 un O4 kategorijas transportlīdzekļiem drīkst uzstādīt divus vai četrus attiecīga tipa papildu aizmugurējos virzienrādītāju lukturus.

Motocikliem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 1983. gada 1. janvāri, jābūt diviem priekšējiem virzienrādītāju lukturiem un diviem aizmugurējiem virzienrādītāju lukturiem.

Visiem virzienrādītāju lukturiem jāizstaro dzeltena gaisma.

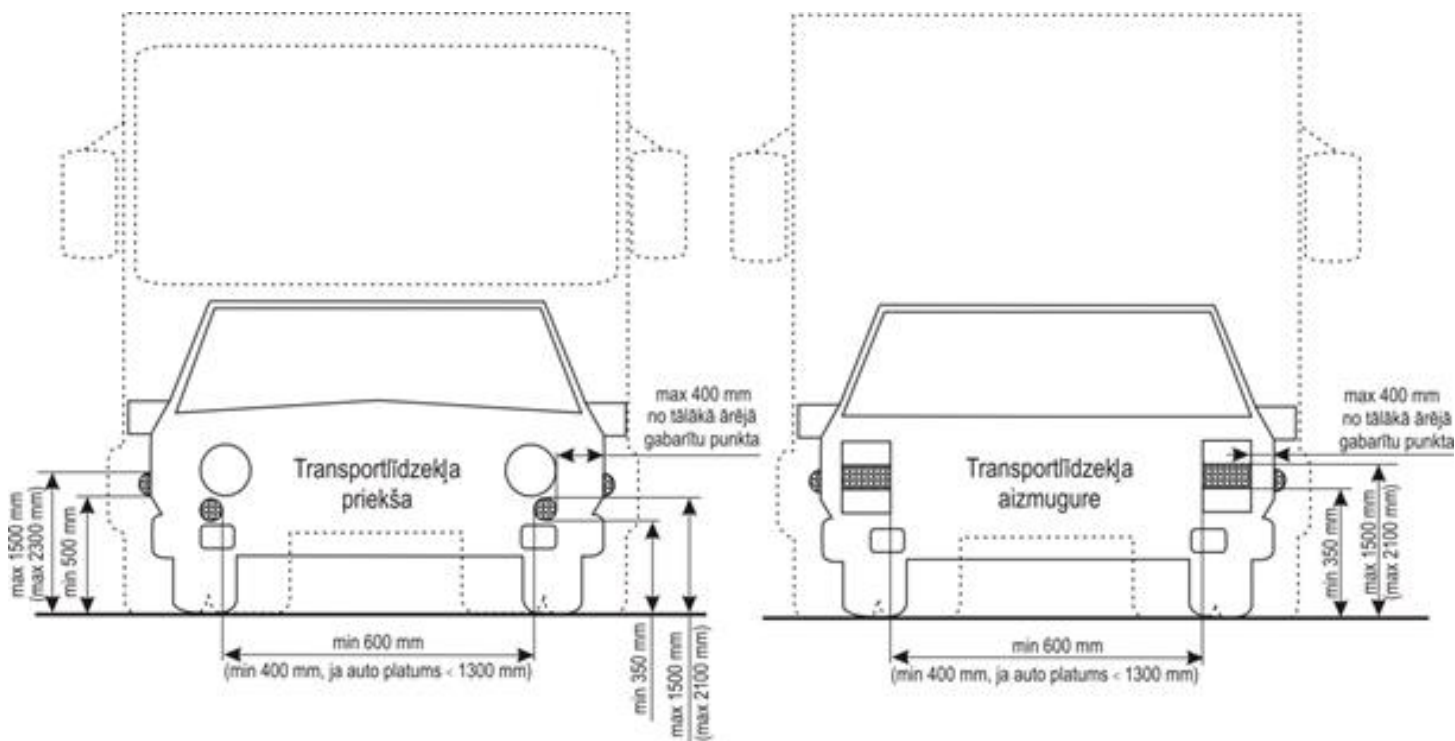
Baltu gaismu izstarojoši priekšējie virzienrādītāju lukturi un sarkanu gaismu izstarojoši aizmugurējie virzienrādītāju lukturi pieļaujami tikai tad, ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 1979. gada 31. decembrim un šādu lukturu uzstādīšanu paredzējis izgatavotājs.

Sarkanu gaismu izstarojoši aizmugurējie virzienrādītāju lukturi pieļaujami arī transportlīdzeklim, kas izgatavots ASV/Kanādas tirgum un kam šādu lukturu uzstādīšanu paredz izgatavotājs, turklāt tikai tad, ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts laikā no 1980. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 1. janvārim un Latvijā reģistrēts līdz 2004. gada 1. jūlijam.

Automobiļi un autobusi priekšā drīkst būt aprīkoti ar diviem baltu gaismu izstarojošiem pagriešanās gaismu lukturiem.

Novietojums

Automobiļiem un to piekabēm virzienrādītāju lukturiem jābūt uzstādītiem simetriski attiecībā pret transportlīdzekļa vidējo garenplakni, ievērojot 4.4.3.1. attēlā norādīto izvietojumu.

4.4.3.1.attēls.

Shematisks automobiļu un piekabju virzienrādītāju novietojums

Transportlīdzekļa konstrukcijas īpatnību dēļ priekšējo un aizmugurējo virzienrādītāju lukturu [1], [1a], [1b], [2a] un [2b] maksimāli pieļaujamo uzstādīšanas augstumu drīkst palielināt līdz 2100 mm.

Speciālajiem kravas automobiļiem atļauts aizmugurējos virzienrādītāju lukturus izvietot, neievērojot šī koda nosacījumus attiecībā uz uzstādīšanas augstumu, ja to paredzējis izgatavotājs un ja tas saistīts ar speciālo funkciju veikšanu.

Ja transportlīdzeklis aprīkots ar papildu aizmugurējiem virzienrādītāju lukturiem, tad drīkst neievērot uzstādīšanas nosacījumus attiecībā uz papildu aizmugurējo virzienrādītāju lukturu uzstādīšanas augstumu un attālumu līdz tuvākajam sānu gabarītu punktam.

Transportlīdzekļa konstrukcijas īpatnību dēļ sānu virzienrādītāju lukturu [3], [4], [5] un [6] maksimāli pieļaujamo uzstādīšanas augstumu drīkst palielināt līdz 2300 mm. Sānu virzienrādītāju lukturu gaismu izstarojošās virsmas attālums no automobiļa priekšgala nedrīkst pārsniegt 1800 mm. Transportlīdzekļa konstrukcijas īpatnību dēļ šo attālumu drīkst palielināt līdz 2500 mm.

Motociklu priekšējiem virzienrādītāju lukturiem jābūt vismaz 240 mm attālumā vienam no otra, turklāt tie nedrīkst atrasties tieši zem vai tieši virs galvenajiem lukturiem.

Aizmugurējiem virzienrādītāju lukturiem jābūt vismaz 180 mm attālumā vienam no otra un ne tālāk kā 300 mm no tālākā aizmugurējā gabarīta punkta.

Virzienrādītāja luktura gaismu izstarojošās virsmas zemākā punkta attālums līdz ceļa virsmai nedrīkst būt mazāks par 350 mm un augstākā punkta lielāks par 1200 mm.

Pagriešanās gaismas lukturiem jābūt uzstādītiem simetriski attiecībā pret transportlīdzekļa vidējo garenplakni.

Virzienrādītāju lukturu gaismas stiprums nedrīkst būt mazāks par aizmugurējo gabarītlukturu gaismas stiprumu vai vienāds ar to.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.4.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Vājāka virzienrādītāja luktura izstarotās gaismas krāsas intensitāte luktura vai gaismas avota nolietojuma dēļ	1
		Neatbilstošs vai nesertificēts, vai neatbilstoši sertificēts lukturis; neatbilstošs luktura tips vai lukturu skaits, vai novietojums; prasībām neatbilstošs gaismas avots; neatbilstoša luktura krāsa vai spilgtums	2

4.4.4. Mirgošanas frekvence

A. Prasības

A1. Virzienrādītāja lukturu mirgošanas frekvencei jābūt 60-120 gaismas impulsi minūtē (1-2 Hz).

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.4.4.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Mirgošanas frekvence neatbilst prasībām - atšķiras par vairāk nekā 25 %	2

4.5. Priekšējie un aizmugurējie miglas lukturi

4.5.1. Stāvoklis un darbība

A. Prasības

A1. Priekšējiem un aizmugurējiem miglas lukturiem jādarbojas, jābūt droši un atbilstoši nostiprinātiem un aprīkoti ar gaismas avotu. Ja gaismas avots ir vairākas gaismu izstarojošas diodes, jādeg ne mazāk kā divām trešdaļām diožu.

A2. Lukturim vai tā gaismu izstarošajai virsmai jābūt bez bojājumiem (piem., plaisām, izlūzumiem, šķidruma tajos un tml.). Aizmugurējo miglas lukturu tonējums nedrīkst būt izbalējis.

A3. Nav pieļaujama jebkādu pārklājumu un gaismas krāsas filtru izmantošana uz lukturiem vai tajos. Papildu elementu uzstādīšana atļauta, ja tie nesamazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.5.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Nedroši nostiprināts lukturis; ja gaismas avots ir vairākas vienlaicīgi degošas gaismu izstarojošas diodes, nedeg līdz vienai trešdaļai diožu; ja aizmugurē uzstādīti divi miglas lukturi, nedeg labā pusē	1
		B1. Neatbilstoši nostiprināts lukturis; ja aizmugurē uzstādīti divi miglas lukturi, nedeg kreisā pusē; nedeg neviens aizmugurējais miglas lukturis; ja gaismas avots ir vairākas vienlaicīgi degošas gaismu izstarojošas diodes, nedeg vairāk kā viena trešdaļa diožu	2
		B2. Bojāts lukturis (piem., plaisas, izlūzumi, korozija, šķidrums tajā u.tml.)	2
		B3. Pārklājums vai gaismas krāsas filtra izmantošana uz luktura vai tajā; papildu elements, kas samazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu	2

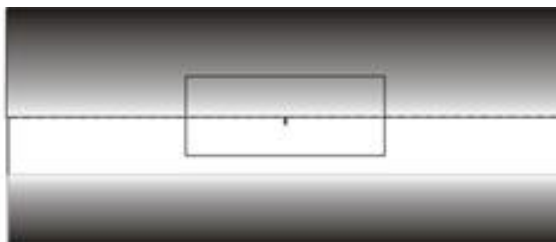
4.5.2. Priekšējo miglas lukturu iestatījums

A. Prasības

A1. Priekšējā miglas luktura gaismas kūļa regulējumam jāatbilst 4.5.2.1. attēlā norādītajam. Tā augšējā horizontālā robeža nedrīkst būt augstāka par tādā pašā augstumā uzstādīta un pareizi noregulēta tuvās gaismas luktura gaismas kūļa horizontālo gaismu norobežojošo līniju. Amerikas tipa luktura gaismas kūļa augšējā horizontālā robeža nedrīkst būt augstāka par pareizi noregulēta tālās gaismas luktura gaismu

izstarojošās virsmas horizontālo viduslīniju.

Priekšējā miglas luktura gaismas kūļa attēlam uz pārbaudes ekrāna vai regloskopā jābūt nepārprotami izšķīramam, tas nedrīkst būt izplūdis, bezveidīgs.

4.5.2.1. attēls.
Priekšējā miglas luktura gaismas kūļa shematisks attēls

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.5.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Noteikt priekšējā miglas luktura gaismas kūļa noliekumu pret horizontu ar regloskopu	B1. Iestatījums par zemu; gaismas kūlis nedaudz novirzīts uz sāniem	1
		B1. Iestatījums par augstu; gaismas kūlis būtiski novirzīts uz sāniem; gaismas kūļa attēls izplūdis, bezveidīgs.	2

4.5.3. Slēgums

A. Prasības

A1. Ieslēdzot priekšējos miglas lukturus, jādeg visiem uzstādītajiem priekšējiem miglas lukturiem. Priekšējiem miglas lukturiem jābūt ieslēdzamiem vienīgi tad, kad jau ieslēgti gabarītlukturi un aizmugurējās numura zīmes apgaismojums.

Aizmugurējam miglas lukturim jābūt ieslēdzamam tad, kad ieslēgti galvenie lukturi vai priekšējie miglas lukturi. Aizmugurējam miglas lukturim jābūt izslēdzamam neatkarīgi no citiem lukturiem. Aizmugurējais miglas lukturis drīkst palikt ieslēgts, ja izslēdz galvenos lukturus un gabarītlukturi paliek ieslēgti. Ja izslēdz gabarītlukturus un atkal tos ieslēdz, aizmugurējam miglas lukturim jāpaliek izslēgtam.

A2. Priekšējo un aizmugurējo miglas lukturu vadības ierīce nedrīkst būt bojāta, un tās darbība nedrīkst būt traucēta.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.5.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Prasībām neatbilstošs priekšējo vai aizmugurējo miglas lukturu slēgums	2
	2) Darbības pārbaude	B2. Bojāta vadības ierīce vai traucēta tās darbība	1
		B2. Vadības ierīce nedarbojas	2

4.5.4. Atbilstība sertifikācijas prasībām

A. Prasības

A1. Priekšējiem miglas lukturiem jābūt sertificētiem un marķētiem atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem. Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, priekšējie miglas lukturi var būt sertificēti un marķēti atbilstoši prasībām, kuras tika piemērotas, izgatavojot (sertificējot) transportlīdzekli, ar nosacījumu, ka marķējumā norādīts luktura tips.

Aizmugurējiem miglas lukturiem jābūt sertificētiem un marķētiem atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem. Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, aizmugurējie miglas lukturi var būt sertificēti un marķēti atbilstoši prasībām, kuras tika piemērotas, izgatavojot (sertificējot) transportlīdzekli, ar nosacījumu, ka marķējumā norādīts luktura tips.

Miglas lukturos atļauts uzstādīt tikai izgatavotāja paredzētos vienāda tipa un jaudas gaismas avotus: B klases miglas lukturos - tikai kvēlspuldzes; F3 klases miglas lukturos - kvēlspuldzes, lokizlādes gaismas avotus, gaismas diožu moduļus vai gaismas ģeneratorus. Lukturiem jābūt sertificētiem un marķētiem atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem.

Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, gaismas avoti var būt sertificēti un marķēti atbilstoši prasībām, kuras tika piemērotas, izgatavojot (sertificējot) transportlīdzekli.

Skaitis un krāsa - priekšējie miglas lukturi

Automobiļiem drīkst būt uzstādīti divi priekšējie miglas lukturi, bet motocikliem - viens vai divi priekšējie miglas lukturi. Uzstādītajiem priekšējiem miglas lukturiem jāizstaro vienādas krāsas gaisma - abiem balta vai abiem dzeltena.

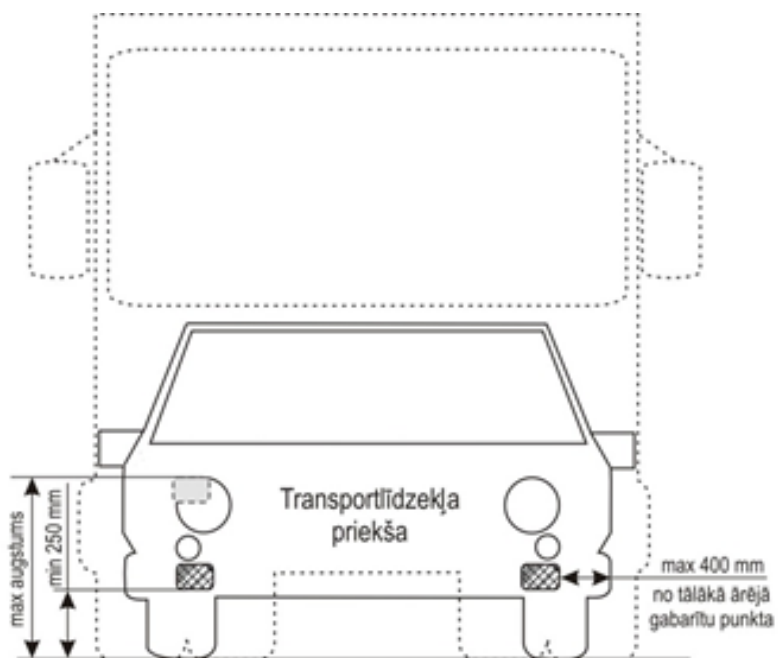
Skaitis un krāsa - aizmugurējie miglas lukturi

Līdz 2001. gada 1. janvārim pirmo reizi reģistrētiem transportlīdzekļiem drīkst būt uzstādīti un transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2001. gada 1. janvāri, jāuzstāda viens vai divi sarkanu gaismu izstarojoši aizmugurējie miglas lukturi [F].

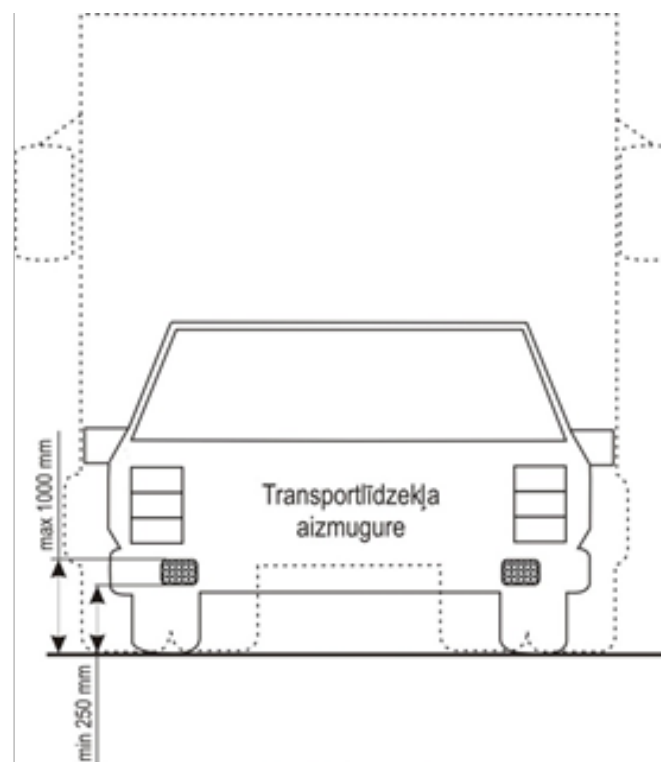
Novietojums - priekšējie miglas lukturi

Priekšējos miglas lukturus uzstāda priekšā simetriski pret transportlīdzekļa vidējo garenplakni tā, lai to gaismas kūlis neapžilbinātu tā paša transportlīdzekļa vadītāju ne tieši, ne netieši, atstarojoties no atpakaļskata spoguļiem vai citām transportlīdzekļa gaismu atstarojošām virsmām, un lai tie neierobežotu vadītāja redzamības zonu.

Priekšējos miglas lukturus uzstāda, ievērojot 4.5.4.1. attēlā norādīto izvietojumu un ņemot vērā, ka gaismu izstarojošās virsmas augstākā punkta attālums līdz ceļa virsmai nedrīkst atrasties augstāk par tuvās gaismas luktura gaismu izstarojošās virsmas augstāko punktu.

4.5.4.1.attēls.
Shematisks automobiļu priekšējo miglas lukturu novietojums

4.5.4.2.attēls.
Shematisks automobiļu un piekabju aizmugurējo miglas lukturu novietojums

Motocikliem - viena priekšējā miglas luktura gadījumā - tā gaismu izstarojošās virsmas centram jāsakrīt ar vidējo garenplakni vai arī attālumam no tās līdz luktura gaismu izstarojošās virsmas tuvākajam punktam jābūt ne lielākam par 250 mm.

Novietojums - aizmugurējie miglas lukturi

Aizmugurējos miglas lukturus uzstāda, ievērojot 4.5.4.2. attēlā norādīto izvietojumu. N3G kategorijas (paaugstinātas pārgājības) transportlīdzekļiem aizmugurējā miglas luktura gaismu izstarojošās virsmas zemākā punkta attālums līdz ceļam nedrīkst būt lielāks par 1200 mm, motocikliem - par 900 mm.

L kategorijas transportlīdzekļiem aizmugurējo miglas lukturu uzstādīšana nav obligāta.

Ja automobilim uzstādīts viens aizmugurējais miglas lukturis, tam jāatrodas kreisajā pusē vai vidū, ja divi - tiem jābūt izvietotiem simetriski pret vidējo garenplakni.

Aizmugurējam miglas lukturim jāatrodas vismaz 100 mm attālumā no bremžu luktura.

Aizmugurējā miglas luktura gaismas spilgtumam jābūt vienādam ar bremžu lukturu gaismas spilgtumu.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.5.4.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Neatbilstošs vai nesertificēts, vai neatbilstoši sertificēts lukturis; neatbilstošs luktura veids vai lukturu skaits, vai novietojums; prasībām neatbilstošs gaismas avots; neatbilstoša luktura krāsa vai spilgtums	2

4.6. Atpakaļgaitas lukturi

4.6.1. Stāvoklis un darbība

A. Prasības

A1. Atpakaļgaitas lukturiem jādarbojas, jābūt droši un atbilstoši nostiprinātiem un aprīkoti ar gaismas avotu. Ja gaismas avots ir vairākas vienlaicīgi degošas gaismu izstarojošās diodes, jādeg ne mazāk kā divām trešdaļām diožu.

A2. Lukturim vai tā gaismu izstarojošajai virsmai jābūt bez bojājumiem (piem., plaisām, izlūzumiem, šķidrums tajos un tml.).

A3. Nav pieļaujama jebkādu pārklājumu un gaismas krāsas filtru izmantošana uz lukturiem vai tajos. Papildu elementu uzstādīšana atļauta, ja tie nesamazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.6.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
--------	------------------	----------------------	-------------

1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Nedroši nostiprināts lukturis; ja gaismas avots ir vairākas gaismu izstarojošas diodes, nedeg līdz vienai trešdaļai diožu; nedeg viens no vairākiem atpakaļgaitas lukturiem	1
	B1. Neatbilstoši nostiprināts lukturis; nedeg neviens atpakaļgaitas lukturis; ja gaismas avots ir vairākas gaismu izstarojošas diodes, nedeg vairāk kā viena trešdaļa diožu;	2
	B2. Bojāts lukturis (piem., plaisas, izlūzumi, korozija, šķidrums tajā u.tml.)	2
	B3. Pārklājums vai gaismas krāsas filtra izmantošana uz luktura vai tajā; papildu elements, kas samazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu	2

4.6.2. Atbilstība sertifikācijas prasībām

A. Prasības

A1. Atpakaļgaitas lukturiem jābūt sertificētiem un marķētiem atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem. Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, lukturi var būt sertificēti un marķēti atbilstoši prasībām, kuras tika piemērotas, izgatavojot (sertificējot) transportlīdzekli, ar nosacījumu, ka lukturu marķējumā norādīts luktura tips.

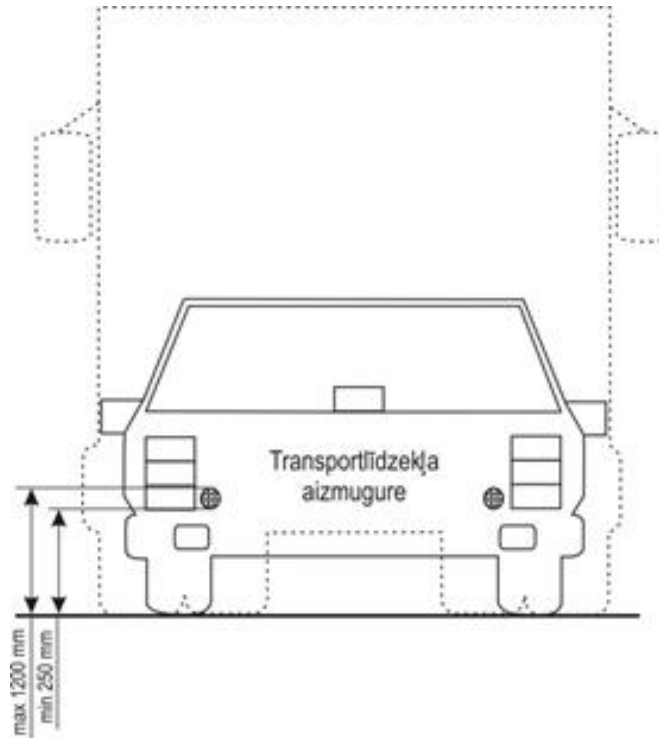
Skaitis un krāsa

Automobiļiem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 1982. gada 1. janvāri, un O3, O4 kategorijas transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2001. gada 1. janvāri, jābūt aprīkotiem ar vienu vai diviem atpakaļgaitas lukturiem [AR]. Atpakaļgaitas lukturiem jāizstaro balta gaisma.

N2, N3, M2, M3, O2, O3, un O4 kategorijas transportlīdzekļiem atļauts uzstādīt papildu atpakaļgaitas lukturus, tai skaitā vienu vai divus priekšējos baltu gaismu izstarojošus miglas lukturus, kas veic atpakaļgaitas lukturu funkcijas un ir sertificēti un marķēti atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem. Kopējais atpakaļgaitas lukturu skaits nedrīkst būt lielāks par četriem.

Novietojums

Ja transportlīdzeklim ir divi atpakaļgaitas lukturi, tiem jābūt uzstādītiem aizmugurē simetriski attiecībā pret tā garenplakni. Sānos uzstādītajiem papildus atpakaļgaitas lukturiem [AR] jābūt novietotiem transportlīdzekļa aizmugurējā daļā. Atpakaļgaitas lukturu uzstādīšanas augstums norādīts 4.6.2.1. attēlā. Viena atpakaļgaitas luktura gadījumā jāievēro tā uzstādīšanas augstums.

4.6.2.1.attēls.
Shematisks automobiļu un piekabju
atpakaļgaitas lukturu novietojums

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.6.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Neatbilstošs vai nesertificēts, vai neatbilstoši sertificēts lukturis; neatbilstošs luktura tips vai lukturu skaits, vai novietojums; neatbilstoša luktura krāsa	2

4.6.3. Slēgums

A. Prasības

A1. Visiem atpakaļgaitas lukturiem jāieslēdzas līdz ar atpakaļgaitas pārnesuma ieslēgšanu, turklāt ierīcei, kas nodrošina motora darbību

vai izslēdz to, atrodoties tādā stāvoklī, kurā iespējama motora darbība. Lukturi nedrīkst ieslēgties vai arī tiem ir jāizslēdzas, ja netiek izpildīts kaut viens no iepriekš minētajiem nosacījumiem lukturu ieslēgšanai. Šie nosacījumi attiecas arī uz gadījumu, kad transportlīdzekļa aizmugurē uzstādīti atpakaļgaitas lukturu funkcijas pildoši priekšējie miglas lukturi, ko paredzēts ieslēgt un izslēgt ar atsevišķa slēdža palīdzību.

Ja atpakaļgaitas lukturu uzstādīšanu nav paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs un nav iespējams izpildīt to slēgumam noteiktās prasības, ieslēdzoties atpakaļgaitas lukturiem, automobiļa salonā jāieslēdzas gaismas vai skaņas brīdinājuma signālam, kas viegli ievērojams vadītājam.

Sānos uzstādītie papildus atpakaļgaitas lukturi [AR] drīkst ieslēgties kopā ar pamata atpakaļgaitas lukturiem [AR] vai var būt ieslēdzami un izslēdzami ar atsevišķu slēdzi. Sānos uzstādītie papildus atpakaļgaitas lukturi, kas ir ieslēdzami un izslēdzami ar atsevišķu slēdzi, drīkst turpināt degt arī pēc atpakaļgaitas pārnesuma izslēgšanas, un tiem jāizslēdzas automātiski, pēc tam, kad transportlīdzeklis, braucot uz priekšu, sasniedz ātrumu 10 km/h.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.6.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Prasībām neatbilstošs atpakaļgaitas lukturu slēgums	1
	2) Darbības pārbaude	B1. Atpakaļgaitas lukturis ieslēdzams tad, kad nav ieslēgts atpakaļgaitas pārnesums	2

4.7. Aizmugurējās reģistrācijas numura zīmes apgaismojuma lukturi

4.7.1. Stāvoklis un darbība

A. Prasības

A1. Aizmugurējās reģistrācijas numura zīmes apgaismojuma lukturiem jādarbojas, jābūt droši un atbilstoši nostiprinātiem un aprīkoti ar gaismas avotu. Ja gaismas avots ir vairākas vienlaicīgi degošas gaismu izstarojošas diodes, jādeg ne mazāk kā divām trešdaļām diožu.

A2. Lukturim vai tā gaismu izstarojošajai virsmai jābūt bez bojājumiem (piem., plaisām, izlūzumiem, šķidrums tajos un tml.).

A3. Nav pieļaujama jebkādu pārklājumu un gaismas krāsas filtru izmantošana uz lukturiem vai tajos. Papildu elementu uzstādīšana atļauta, ja tie nesamazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu.

A4. Aizmugurējās reģistrācijas numura zīmes apgaismojuma lukturiem jābūt novietotiem tā, lai tie efektīvi apgaismotu transportlīdzekļa aizmugurējo numura zīmi un tieši neizstarotu baltu gaismu uz aizmuguri. Ja transportlīdzeklis aprīkots tikai ar vienu numura zīmes apgaismojuma lukturi, tam jābūt novietotam uz numura zīmes vertikālās simetrijas ass, izņemot gadījumus, ja transportlīdzekļa izgatavotājs paredzējis citādi.

A5. Aizmugurējās reģistrācijas numura zīmes apgaismojumam jāieslēdzas un jādeg vienlaikus ar visiem gabarītlukturiem un kontūrgaismām.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.7.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Nedroši nostiprināts lukturis; nedeg viens no vairākiem aizmugurējās reģistrācijas numura zīmes apgaismojuma lukturiem; ja gaismas avots ir vairākas gaismu izstarojošas diodes, nedeg līdz vienai trešdaļai diožu	1
		B1. Neatbilstoši nostiprināts lukturis; nedeg aizmugurējās reģistrācijas numura zīmes apgaismojums; ja gaismas avots ir vairākas gaismu izstarojošas diodes, nedeg vairāk kā viena trešdaļa diožu	2
		B2. Bojāts lukturis (piem., plaisas, izlūzumi, korozija, šķidrums tajā u.tml.)	2
		B3. Pārklājums vai gaismas krāsas filtra izmantošana uz luktura vai tajā; papildu elements, kas samazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu	2
		B4. Prasībām neatbilstošs aizmugurējās reģistrācijas numura zīmes apgaismojuma lukturu novietojums; neefektīvs apgaismo valsts reģistrācijas numura zīmi; lukturis tieši izstaro baltu gaismu uz aizmuguri	2
		B5. Prasībām neatbilstošs aizmugurējās reģistrācijas numura zīmes apgaismojuma lukturu slēgums	2

4.7.2. Atbilstība sertifikācijas prasībām

A. Prasības

A1. Numura zīmes apgaismojuma lukturiem jābūt sertificētiem un marķētiem atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem. Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, lukturi var būt sertificēti un marķēti atbilstoši prasībām, kuras tika piemērotas, izgatavojot (sertificējot) transportlīdzekli.

Visiem transportlīdzekļiem jābūt vienam vai vairākiem baltu gaismu izstarojošiem aizmugurējās numura zīmes apgaismojuma lukturiem [L].

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.7.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
--------	------------------	----------------------	-------------

1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Neatbilstošs vai nesertificēts, vai neatbilstoši sertificēts lukturis; neatbilstošs luktura tips vai lukturu skaits, vai krāsa	2
---------------------------------------	--	---

4.8. Atstarotāji, atstarojošās pamanāmības zīmes, aizmugurējās pazīšanas zīmes

4.8.1. Stāvoklis

A. Prasības

A1. Mācību braukšanai paredzētajiem transportlīdzekļiem ar dublējošo vadības sistēmu jābūt apzīmētiem ar pazīšanas zīmi atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu (turpmāk - CSN) prasībām.

N3 kategorijas transportlīdzekļiem, izņemot kravas automobiļus seglu vilcējus, un posmainajiem II un III klases autobusiem aizmugurē jāpiestiprina pazīšanas zīmes atbilstoši CSN prasībām.

Visiem O kategorijas transportlīdzekļiem, kuru garums kopā ar sakabes ierīci pārsniedz 8 m, kā arī tiem, kuru pilna masa pārsniedz 10 t, aizmugurē jāpiestiprina pazīšanas zīmes atbilstoši CSN prasībām.

Uz transportlīdzekļiem citiem satiksmes dalībniekiem redzamā vietā drīkst atrasties tikai CSN norādītās transportlīdzekļu pazīšanas zīmes. Jebkāda cita veida zīmes vai informācija, kurās izmantotas CSN noteiktās ceļa zīmju vai ceļa apzīmējumu formu vai krāsu kombinācijas, kas var maldināt citus ceļu satiksmes dalībniekus, ir aizliegtas.

Valsts pazīšanas zīmi drīkst uzstādīt kopā ar tās pašas valsts reģistrācijas numura zīmi (-ēm), izņemot gadījumus, ja transportlīdzeklis Latvijā ir reģistrēts uz laiku.

Atstarotājiem, atstarojošajām pamanāmības zīmēm un pazīšanas zīmēm jābūt atbilstoši nostiprinātām. Tām jābūt bez pārklājumiem, plaisām, izlūzumiem un tamlīdzīgiem bojājumiem, kas pasliktina atstarošanas īpašības. Tonējums nedrīkst būt izbalējis. Papildu elementu uzstādīšana atļauta, ja tie nesamazina atstarotāja, atstarojošās pamanāmības zīmes vai pazīšanas zīmes atstarojošās virsmas laukumu.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.8.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Citas valsts pazīšanas zīme; nedroši nostiprināts atstarotājs, atstarojošā pamanāmības zīme vai pazīšanas zīme; izbalējis tonējums	1
		B1. Nav obligāti lietojamā pazīšanas zīme; neatbilstošs tās izmērs un novietojums; pazīšanas zīme mācību braukšanai neatbilst CSN prasībām; neatļauta cita veida pazīšanas zīme ar	

	<p>maldinošu informāciju; neatbilstoši nostiprināts atstarotājs, atstarojošā pamanāmības zīme vai pazīšanas zīme; atstarotāja, atstarojošās pamanāmības zīmes vai pazīšanas zīmes bojājums (piem., plaisa, izlūzums, u.tml.), kas pasliktina atstarošanas īpašības; pārklājums vai gaismas krāsas filtra izmantošana uz atstarotāja, atstarojošās pamanāmības zīmes vai pazīšanas zīmes; papildu elements, kas samazina atstarojošās virsmas laukumu</p>	2
--	--	---

4.8.2. Atbilstība sertifikācijas prasībām

A. Prasības

A1. Atstarotājiem, atstarojošajām pamanāmības zīmēm un aizmugurējām pazīšanas zīmēm jābūt sertificētiem un marķētiem atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem. Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, atstarotāji var būt sertificēti un marķēti atbilstoši prasībām, kuras tika piemērotas, izgatavojot (sertificējot) transportlīdzekli, ar nosacījumu, ka tā marķējumā norādīts atstarotāja tips.

Atstarojošajiem materiāliem, ieskaitot reklāmas nolūkā izmantojamus, jābūt sertificētiem un marķētiem atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem. D klases atstarojošā materiāla kopējais laukums uz transportlīdzekļa nedrīkst pārsniegt 2 m². Reklāmas nolūkos aizliegts izmantot C klases atstarojošos materiālus.

Atstarojošais materiāls neaizstāj atstarotājus.

Skaitis un krāsa - atstarotāji

Mehāniskajiem transportlīdzekļiem jābūt diviem (motocikliem - vienam vai diviem) aizmugurējiem atstarotājiem sarkanā krāsā [IA]. Tie nedrīkst būt trīsstūra formas. Pieļaujams uzstādīt papildu atbilstoša tipa aizmugurējos atstarotājus, ja tie nesamazina obligāti uzstādāmo atstarotāju efektivitāti.

Mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kam izslēgtā stavoklī galvenie lukturi ir pilnībā nosegti jābūt aprīkoti ar diviem priekšējiem atstarotājiem [IA] baltā krāsā. Pārējiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem to uzstādīšana ir ieteicama.

Piekabēm jābūt diviem aizmugurējiem trīsstūra formas atstarotājiem sarkanā krāsā [IIIA] un diviem priekšējiem citas formas atstarotājiem [IA] baltā krāsā.

Pieļaujams uzstādīt papildu priekšējos vai aizmugurējos atstarotājus, ja tie nesamazina obligāti uzstādāmo atstarotāju efektivitāti.

Ja aizmugurējie atstarotāji ir apvienoti ar citām aizmugurējām gaismas ierīcēm, papildu aizmugurējiem atstarotājiem var nebūt trīsstūra forma.

Transportlīdzekļiem, kuru garums pārsniedz 6 m un kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 1995. gada 1. janvāri, un visām piekabēm, kas izgatavotas, sākot ar 2001. gada 1. janvāri, jābūt pietiekamam skaitam sānu atstarotāju [IA], [SM1] vai [SM2] dzeltenā krāsā. Pārējiem transportlīdzekļiem to uzstādīšana ir ieteicama. Aizmugurējais sānu atstarotājs drīkst būt sarkanā krāsā, ja tas ir savietots ar aizmugurējo gabarītlukturi, aizmugurējo kontūrgaismu, bremžu lukturi, aizmugurējo miglas lukturi vai sānu aizmugurējo gabarītlukturi, vai tiem ir kopēja gaismu izstarojoša virsma.

Skaitis (daudzums), izmēri un krāsa - atstarojošās pamanāmības zīmes

C klases atstarojošā materiāla pamanāmības zīmes, kas norāda uz transportlīdzekļa horizontālajiem un vertikālajiem izmēriem (garumu, platumu un augstumu) uzstāda, sākot ar 2012. gada 10. jūliju, pirmo reizi reģistrētiem N2 kategorijas transportlīdzekļiem ar pilno masu lielāku par 7,5 t un N3, O3 un O4 kategorijas transportlīdzekļiem (izņemot šasijas ar kabīni, nepabeigtus transportlīdzekļus un seglu vilcējus), ievērojot šādus nosacījumus:

a) ja transportlīdzekļi ir platāki par 2,10 m, aizmugurē jābūt pamanāmības zīmei (visu gabarītu pamanāmības zīme) - sarkanas vai dzeltenas krāsas nepārtrauktām līnijām, kas norāda uz transportlīdzekļa apveidu;

b) ja transportlīdzekļi ir garāki par 6 m (ar piekabi, ieskaitot jūgstieņa garumu), sānos jābūt pamanāmības zīmēm (daļēja gabarītu pamanāmības zīme) - dzeltenas vai baltas krāsas horizontālām nepārtrauktām līnijām, kas norāda transportlīdzekļa horizontālo izmēru (garumu), un iezīmētiem augšējiem stūriem, kas norāda vertikālo izmēru (augstumu);

Visu gabarītu pamanāmības zīmes un daļēju gabarītu pamanāmības zīmes drīkst uzstādīt visiem transportlīdzekļiem, izņemot M1, O1 un L kategorijas transportlīdzekļus, ievērojot prasības attiecībā uz atstarojošā materiāla klasi, pamanāmības zīmju izmēriem, krāsu un uzstādīšanas nosacījumiem.

O2, O3 un O4 kategorijas transportlīdzekļa priekšā drīkst uzstādīt baltas krāsas pamanāmības zīmi (horizontālo gabarītu pamanāmības zīme), kas ar nepārtrauktu līniju norāda uz transportlīdzekļa platumu.

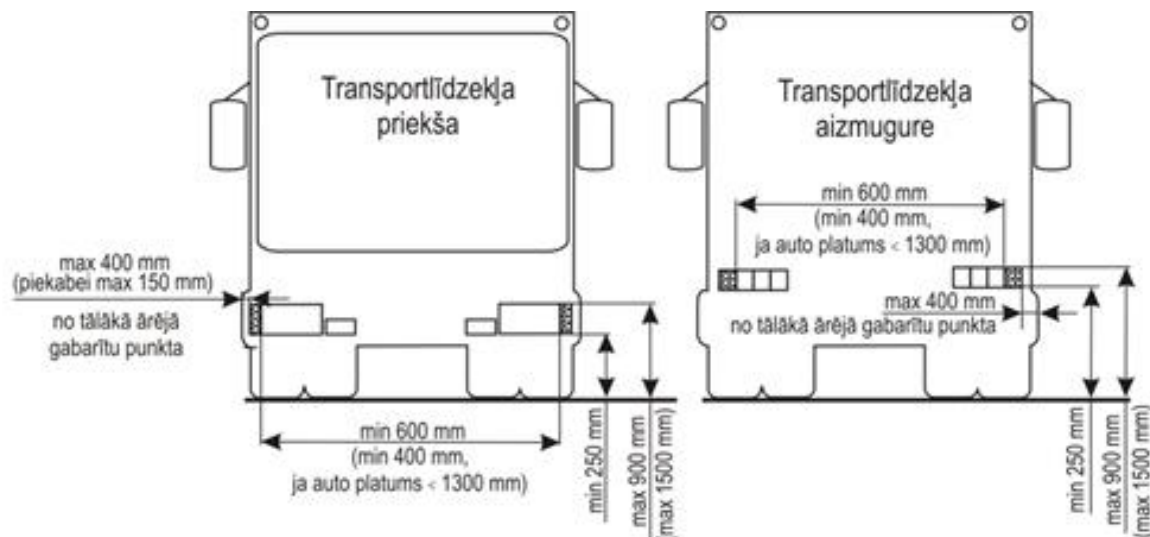
Pamanāmības zīme atbilst šādiem nosacījumiem:

- a) tās minimālais līnijas elementa garums ir tāds, lai uz tā būtu redzams atstarojošā materiāla tipa apstiprinājuma marķējums;
- b) tās platums ir intervālā no 50 līdz 60 mm;
- c) tās līniju uzskata par nepārtrauktu, ja attālums starp līnijas elementiem nepārsniedz pusi no īsākā blakus esošā elementa. Ja tas nav konstruktīvi iespējams, attālums starp elementiem drīkst būt lielāks, bet nedrīkst pārsniegt 1000 mm;
- d) tās augšējo stūru elementu veido divas vismaz 250 mm garas līnijas, kuras viena pret otru novietotas 90° leņķī. Ja tas nav konstruktīvi

iespējams, tām pēc iespējas vairāk jāatbilst transportlīdzekļa kontūrām.

Novietojums - atstarotāji

Automobiļu un to piekabju priekšējiem un aizmugurējiem atstarotājiem jābūt uzstādītiem simetriski attiecībā pret transportlīdzekļa vidējo garenplakni, ievērojot 4.8.2.1. attēlā norādīto izvietojumu.

4.8.2.1.attēls.

Shematisks automobiļu un piekabju priekšējo un aizmugurējo atstarotāju novietojums

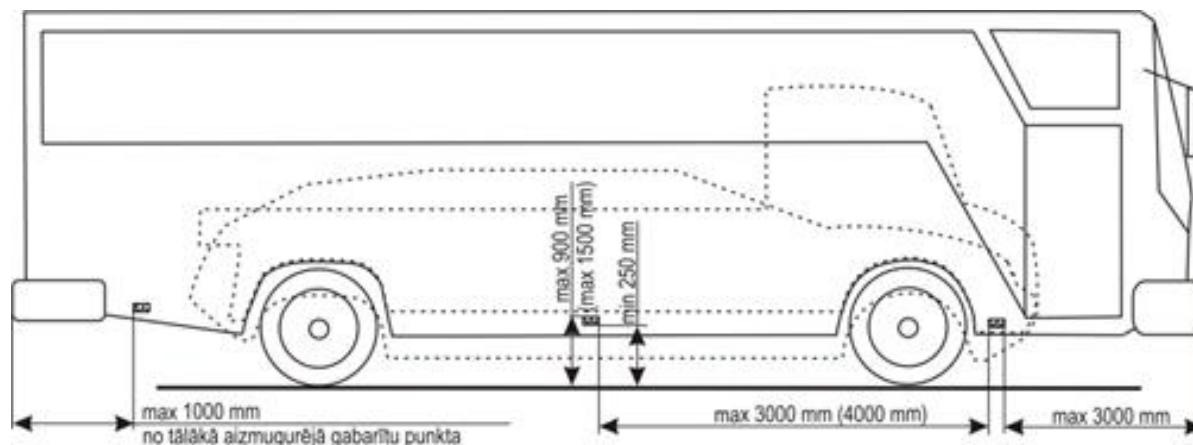
Transportlīdzekļa konstrukcijas īpatnību dēļ maksimāli pieļaujamo priekšējo un aizmugurējo atstarotāju uzstādīšanas augstumu drīkst palielināt līdz 1500 mm.

Priekšējo atstarotāju atstarojošai virsmai drīkst būt kopējas daļas ar jebkuru citas priekšējās gaismas ierīces redzamo virsmu.

Aizmugurējo atstarotāju atstarojošai virsmai drīkst būt kopējas daļas ar jebkuras citas aizmugurējās gaismas ierīces redzamo virsmu. Aizmugurējiem trijstūra formas atstarotājiem jābūt novietotiem ar virsotni uz augšu.

Motociklu aizmugurējiem atstarotājiem jābūt uzstādītiem simetriski attiecībā pret transportlīdzekļa vidējo garenplakni. Attālums no ceļa virsmas līdz atstarotāja atstarojošās virsmas zemākajam punktam nedrīkst būt mazāks par 250 mm un līdz augstākajam - lielāks par 900 mm.

Sānu atstarotājiem abās transportlīdzekļa pusēs jābūt uzstādītiem, ievērojot 4.8.2.2. attēlā norādīto izvietojumu. Transportlīdzekļa konstrukcijas īpatnību dēļ maksimāli pieļaujamo uzstādīšanas augstumu drīkst palielināt līdz 1500 mm.

4.8.2.2.attēls.

Shematisks automobiļu un piekabju sānu atstarotāju novietojums

Vienam no sānu atstarotājiem jāatrodas transportlīdzekļa vidējā trešdaļā. Turklāt pirmajam sānu atstarotājam (skaitot no transportlīdzekļa priekšas) jāatrodas ne tālāk par 3 m no transportlīdzekļa priekšējo gabarītu tālākā punkta (piekabēm jāņem vērā sakabes ierīces garums). Attālums starp diviem sānu atstarotājiem nedrīkst pārsniegt 3 m. Ja transportlīdzekļa konstrukcijas īpatnību dēļ tas nav iespējams, tad attālumu var palielināt līdz 4 m.

Sānu atstarotāju atstarojošai virsmai drīkst būt kopējas daļas ar jebkuru citu sānos izvietotu gaismas ierīci.

Novietojums - atstarojošās pamanāmības zīmes

Atstarojošo pamanāmības zīmju novietojumam noteiktas šādas prasības:

a) tām jāatrodas iespējami tuvu transportlīdzekļa ārējām kontūrām, pēc iespējas ievērojot transportlīdzekļa formu, uzbūvi, konstrukciju un ekspluatācijas īpatnības;

b) attālums no ceļa virsmas līdz horizontālo gabarītu pamanāmības zīmei vai gabarītu pamanāmības zīmju apakšējiem elementiem nedrīkst būt mazāks par 250 mm un lielāks par 1500 mm, konstrukcijas īpatnību dēļ šo attālumu drīkst palielināt līdz 2500 mm;

c) attālums no to augšējiem elementiem līdz transportlīdzekļa augšējām kontūrām nedrīkst būt lielāks par 400 mm;

d) garumā tām jāatrodas pēc iespējas tuvu transportlīdzekļa priekšgalam vai aizmugurei, bet ne tālāk par 600 mm (piekabes gadījumā, neskaitot jūgstieņa garumu);

e) aizmugurē uzstādītajām pamanāmības zīmēm jāatrodas vismaz 200 mm attālumā no obligātajiem bremžu signāllukturiem;

f) ja transportlīdzekļa aizmugurē ir uzstādītas atstarojošās pazīšanas zīmes, tās drīkst uzskatīt par aizmugurējo pamanāmības zīmju daļu;

g) tās drīkst uzstādīt uz transportlīdzekļa sastāvdaļām, uz kurām iespējams izvietot vismaz 60 mm platu pamanāmības zīmi;

h) ja transportlīdzekļa forma, uzbūve, konstrukcija vai ekspluatācijas īpatnības neļauj uzstādīt obligātās gabarītu pamanāmības zīmes, to vietā drīkst uzstādīt horizontālo gabarītu pamanāmības zīmes.

Pamanāmības zīmes, kuru uzstādīšana nav paredzēta šajos noteikumos, ir aizliegts uzstādīt. Atstarotāji, atstarojošās pamanāmības zīmes un pazīšanas zīmes nedrīkst atstarot sarkanu gaismu uz priekšu un baltu gaismu - uz aizmuguri.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.8.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nesertificēts vai neatbilstoši sertificēts atstarotājs, atstarojošā pamanāmības zīme vai pazīšanas zīme; neatbilstoša atstarojošā materiāla klase; neatbilstoša atstarotāja, atstarojošās pamanāmības zīmes vai pazīšanas zīmes krāsa vai novietojums, vai izmēri vai lietojums; nav papildu aizmugurējo atstarotāju, ja uzstādīti sertificēti tonēti aizmugurējie lukturi; nav obligāti lietojama atstarotāja vai atstarojošās pamanāmības zīmes; neatļauts atstarojošais materiāls	2
		B1. Nav neviena obligāti lietojama atstarotāja vai atstarojošās pamanāmības zīmes; atstaro sarkanu gaismu uz priekšu vai baltu - uz aizmuguri	3

4.9. Apgaismes iekārtu obligātie indikatori

4.9.1. Stāvoklis un darbība

A. Prasības

A1. Mēraparātu panelī izvietotajām apgaismes un gaismas indikācijas iekārtu darbības indikācijas ierīcēm jāveic tām paredzētās funkcijas.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.9.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
--------	------------------	----------------------	-------------

1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	Nedarbojas kāda no mēraparātu panelī izvietotajām apgaismes iekārtu darbības indikācijas ierīcēm	1
	Nedarbojas tālās gaismas, virzienrādītāju vai aizmugurējo miglas lukturu ieslēgtā stāvokļa indikācija	2

4.9.2. Atbilstība sertifikācijas prasībām

A. Prasības

A1. Apgaismes iekārtu obligāto indikatoru apzīmējumiem jāatbilst apzīmējamajai funkcijai.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.9.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Apgaismes iekārtas obligātā indikatora apzīmējums neatbilst apzīmējamajai funkcijai	1

4.10. Elektriskie savienojumi starp velkošo transportlīdzekli un piekabi vai puspiekabi

A. Prasības

A1. Elektriskajiem savienojumiem starp velkošo transportlīdzekli un piekabi vai puspiekabi, kas paredzēti piekabes vai puspiekabes gaismas ierīču un citu iekārtu darbināšanai, jābūt nodrošinātiem pret atvienošanu, bez bojājumiem, kas varētu radīt īssavienojumu. Fiksētajām elektrisko savienojumu daļām jābūt droši un atbilstoši nostiprinātām.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.10.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Ja iespējams, pārbaudīt elektrisko savienojumu	B1. Nedroši nostiprinātas fiksētās elektrisko savienojumu daļas; bojāta vai nodilusi izolācija, bet īssavienojuma draudu nav	1
		B1. Neatbilstoši nostiprinātas fiksētās elektrisko savienojumu daļas; vaļņīgs elektriskais savienojums; īssavienojuma draudi elektriskajā savienojumā; elektriskais savienojums nenodrošina piekabes vai puspiekabes gaismas ierīču un citu iekārtu pareizu darbību	2
		B1. Nedeg neviens piekabes vai puspiekabes bremžu lukturis	3

4.11. Elektroinstalācija

A. Prasības

A1. Visiem vadiem jābūt droši un atbilstoši nostiprinātiem un ar nebojātu izolāciju, ciktāl par to iespējams pārlicināties. "Masas" vadam izolācija drīkst nebūt. Vadi nedrīkst saskarties ar transportlīdzekļa daļu šķautnēm, karstām un rotējošām transportlīdzekļa daļām, un ar zemi.

A2. Salonā esošā papildaprīkojuma vadi nedrīkst apgrūtināt transportlīdzekļa vadības ierīču darbināšanu. Nedrīkst būt noņemti vadus nosedzošie iekšējās apdares elementi.

A3. M un N kategorijas transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2012. gadu, jābūt izgatavotāja paredzētajai un darba kārtībā esošai OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, pieslēgvietai.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.11.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla pārbaude, transportlīdzeklim atrodoties uz bedres vai pacēlāja, ieskaitot motora nodalījumu (ja attiecināms)	B1. Nedrošs vai neatbilstošs vadu stiprinājums vai nodilusi vadu izolācija, bet īssavienojuma draudu nav	1
		B1. Neatbilstošs vadu stiprinājums; vadi saskaras ar transportlīdzekļa daļu šķautnēm	2
		B2. Nav vadus nosedzoša iekšējās apdares elementa	1
		B2. Salonā esošā papildaprīkojuma vadi apgrūtina transportlīdzekļa vadības ierīču darbināšanu	2
		B2. Vadi var saskarties ar karstām vai rotējošām transportlīdzekļa daļām vai ar zemi; nav vada izolācijas, izņemot "masas" vadu	3
		B3. Nav izgatavotāja paredzētās OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, pieslēgvietas vai tā nedarbojas (ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2012. gada 1. janvāri)	2

4.12. Neobligātie lukturi (papildu gaismas ierīces)

A. Prasības

A1. M, N, O kategorijas transportlīdzekļiem atļauts uzstādīt grozāmos lukturus (darba lukturus), kas izmantojami tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai tumšajā diennakts laikā vai nepietiekamas redzamības apstākļos. Operatīvajam vai Valsts robežsardzes transportlīdzeklim atļauts uzstādīt vienu prožektora tipa lukturi un grozāmos lukturus ("darba lukturus"), kas izmantojami darba procesa nodrošināšanai tumšajā diennakts laikā vai nepietiekamas redzamības apstākļos. Konkrētajām papildu gaismas ierīcēm jābūt ieslēdzamām ar atsevišķu slēdzi vienīgi

tad, kad ieslēgti gabarītlukturi un numura zīmes apgaismojums.

N2 un N3 kategoriju kravas automobiļiem simetriski garenasij uz kabīnes jumta drīkst uzstādīt trīs blakus novietotus dzeltenus vai oranžus, no iekšpuses izgaismotus signāllukturus, attālums starp kuriem ir 150 līdz 300 mm, vai no iekšpuses izgaismotu dzeltenu vienādmalu trijstūri ar malas garumu 250 mm.

Autobusus, kas veic pasažieru komercpārvadājumus, drīkst aprīkot ar izgaismotām maršruta zīmēm (zīmju vietām). Konkrētajām papildu gaismas ierīcēm jābūt ieslēdzamām ar atsevišķu slēdzi vienīgi tad, kad ieslēgti gabarītlukturi un numura zīmes apgaismojums.

Autobusi var būt aprīkoti ar baltu gaismu izstarojošu papildus lukturi, kas apgaismo pasažieru durvis un iekāpšanas zonu. Tam jābūt ieslēdzamam un izslēdzamam ar atsevišķu slēdzi vai arī tam jāizslēdzas automātiski, ja transportlīdzekļa kustības ātrums pārsniedz 5 km/h. Lietotajiem autobusiem no Skandināvijas (Norvēģijas, Zviedrijas, Dānijas) ir pieļaujams arī tāds luktura slēgums, kurā tas ieslēdzas/izslēdzas kopā ar atpakaļgaitas lukturiem.

Transportlīdzekli aizliegts aprīkot ar lukturiem, signāllukturiem un citām gaismas ierīcēm (piemēram, zem transportlīdzekļa vai apkārt valsts reģistrācijas numura zīmei, salona vai kabīnes iekšpusē, ja gaismas ierīces tieši izstaro gaismu caur stikliem uz priekšu, aizmuguri vai sāniem un tādejādi varētu maldināt citus ceļu satiksmes dalībniekus un tml.), kuru uzstādīšana nav paredzēta šajos noteikumos.

Mirgojošu oranžu (dzeltenu) bākguni atļauts uzstādīt transportlīdzeklī, kuram to izmantošanu pieļauj CSN.

Neobligātajiem lukturiem jābūt atbilstoši nostiprinātiem. Lukturu optiskajam elementam jābūt tīram, sausam, bezkrāsainam; izkliedētājam jābūt bez plaisām, izlūzumiem un citiem bojājumiem. Nav pieļaujama jebkādu pārklājumu un gaismas krāsas filtru izmantošana uz lukturiem vai tajos. Papildu elementu uzstādīšana atļauta, ja tie nesamazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu.

Neobligātajos lukturos atļauts uzstādīt tikai vienāda tipa un tikai izgatavotāja paredzētā tipa un jaudas gaismas avotus. Tiem jābūt sertificētiem un marķētiem atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem. Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, gaismas avoti var būt sertificēti un marķēti atbilstoši prasībām, kuras tika piemērotas, izgatavojot (sertificējot) transportlīdzekli.

Neviens no neobligātajiem lukturiem (papildu gaismas ierīcēm) transportlīdzekļa kustības laikā nedrīkst izstarot sarkanu gaismu uz priekšu un baltu gaismu - uz aizmuguri.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.12.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Nedrošs neobligātā luktura stiprinājums;	1
	2) Darbības	B1. Neobligātā luktura (papildu gaismas ierīces) neatļauta uzstādīšana vai slēgums; neatbilstošs	

pārbaude	veids vai skaits; neatbilstošs un bīstams stiprinājums; neatbilstoši gaismas avoti; bojāts un bīstams neobligātais lukturis (papildu gaismas ierīce); pārklājums vai gaismas krāsas filtra izmantošana uz luktura vai tajā; papildu elements, kas samazina luktura gaismu izstarojošās virsmas laukumu; kustības laikā izstaro sarkanu gaismu uz priekšu vai baltu - uz aizmuguri	2
----------	---	---

4.13. Akumulators

A. Prasības

Akumulatoram jābūt atbilstoši nostiprinātam tam paredzētajā vietā. Akumulatora spaiļes nedrīkst būt bojātas, to savienojumam ar jaudas vadiem jābūt nekustīgam, bez starpelementiem. Akumulatora novietojums, stiprinājums un tam pievienotie vadi nedrīkst radīt īssavienojuma draudus.

Autobusa akumulatora nodalījumam jābūt nošķirtam no pasažieru salona vai vadītāja nodalījuma, un tā ventilācijai jābūt savienotai ar atmosfēru.

Nav pieļaujama akumulatora satura noplūde.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

4.13.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nedrošs akumulatora stiprinājums, bet īssavienojuma draudu nav	1
		B1. Nenostiprināts akumulators; neatbilstošs akumulatora novietojums; bojāta akumulatora spaiļe vai neatbilstošs savienojums ar spaiļi; nav vai neatbilstoša akumulatora nodalījuma ventilācija; akumulatora satura noplūde	2

5. GRUPA. ASIS, RITEŅI, RIEPAS UN BALSTIEKĀRTA

5.1. Asis

5.1.1. Tilta sija

A. Prasības

A1. Transportlīdzekļa tilta sijai jābūt bez plaisām, lūzumiem, deformācijām, būtiskiem korozijas bojājumiem, kā arī bojājumiem, kas ietekmē funkcionalitāti, stiprību vai riteņu ģeometriju.

A2. Nav pieļaujama brīvkustība tilta sijas stiprinājumā. Gājiena elastīgajiem ierobežotājiem jābūt bez bojājumiem un nostiprinātiem atbilstošā vietā.

A3. Aizliegts remontēt, pārveidot un atjaunot tilta siju metinot, lodējot, kniedējot, presējot, deformējot vai kā citādi, izņemot gadījumus, ja tādu remonta tehnoloģiju paredzējis izgatavotājs.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

5.1.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla pārbaude, transportlīdzeklim atrodoties uz bedres vai pacēlāja 2) leteicams izmantot ass spēles detektoru	B1. Būtiski tilta sijas korozijas bojājumi vai stiprību, funkcionalitāti vai riteņu ģeometriju ietekmējoši bojājumi;	2
		B1. Plaisas vai lūzumi, vai deformācijas tilta sijā	3
		B2. Gājiena elastīgā ierobežotāja nav vai tas bojāts, vai neatbilstošs tā novietojums	1
		B2. Vaļīgs tilta sijas stiprinājums	2
		B2. Tilta sijas stiprinājuma izjukšanas bīstamība	3
		B3. Tilta sijas neatļauts remonts	2
		B3. Izmainīta tilta sijas konstrukcija	3

5.1.2. Grozāmā ass

A. Prasības

A1. Grozāmās ass korpusā nav pieļaujamas plaisas, lūzumi un remontmetinājumi. Nav pieļaujama palielināta brīvkustība grozāmās ass savienojumā ar tilta siju (pulka).

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

5.1.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla pārbaude, transportlīdzeklim atrodoties uz bedres vai pacēlāja 2) leteicams izmantot ass spēles detektoru 3) Kustināt katru riteni vertikāli vai horizontāli un novērtēt brīvkustību tilta sijas un grozāmās ass savienojumā	B1. Palielināta brīvkustība grozāmās ass savienojumā ar tilta siju (pulku); grozāmās ass korpusa remontmetinājums	2
		B1. Plaisa vai lūzums grozāmās ass korpusā; bīstama brīvkustība grozāmās ass savienojumā ar tilta siju (pulkas asi), kas ietekmē vadāmību	3

5.1.3. Riteņu gultņi

A. Prasības

A1. Nav pieļaujama palielināta brīvkustība un ķīlēšanās riteņu gultņos.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

5.1.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla pārbaude, transportlīdzeklim atrodoties uz bedres vai pacēlāja	B1. Palielināta brīvkustība vai ķīlēšanās riteņa gultnī	2
	2) Ieteicams izmantot ass spēles detektoru	B1. Bīstama brīvkustība gultnī, kas ietekmē transportlīdzekļa vadāmību; bīstami liela ķīlēšanās gultnī, kas var radīt tā pārkaršanu; riteņa gultņa izjukšanas bīstamība	3
	3) Kustināt katru riteni un novērtēt brīvkustību vertikālā plaknē riteņa un grozāmās ass savienojumā		

5.2. Riteņi un riepas

5.2.1. Riteņa rumba

A. Prasības

A1. Visiem riteņa stiprināšanas uzgriežņiem un skrūvēm jābūt atbilstošas konstrukcijas un nospriegotām.

A2. Aizliegts aprīkot transportlīdzekli ar nesaderīgiem riteņiem (diskiem), kam stiprinājuma elementu izmērs vai izvietojums atšķiras no transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētā.

A3. Riteņa rumbā nav pieļaujamas plaisas, lūzumi, deformācijas un remontmetinājumi.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

5.2.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Trūkst riteņa stiprināšanas skrūves vai uzgriežņa; neatbilstoša vai nospriegotā skrūve vai uzgrieznis	2
		B1. Trūkst vairāk nekā vienas riteņa stiprināšanas skrūves vai uzgriežņa; ritenis nenostiprināts, kustas attiecībā pret rumbas atloku	3

	B2. Ar transportlīdzekli nesaderīgs ritenis (disks), kam stiprinājuma elementu izmērs vai izvietojums atšķiras no transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētā	2
	B3. Plaisas vai lūzumi, vai deformācijas, vai remontmetinājumi riteņa rumbā	3

5.2.2. Riteņi

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklī jābūt aprīkotam ar visiem tā konstrukcijā paredzētajiem riteņiem (atskaitot rezerves riteni). Riteņu diskām jābūt vienāda izmēra, izņemot gadījumus, ja izgatavotājs ir noteicis citādi. Riteņu riepu un disku kombinācijai jāatbilst transportlīdzekļa izgatavotāja prasībām.

A2. Ritenis nedrīkst būt izvirzīts ārpus transportlīdzekļa kontūrām, ja to neparedz transportlīdzekļa izgatavotājs. Riteņi pie jebkādas transportlīdzekļa noslodzes un to pagrieziena leņķa nedrīkst saskarties ar virsbūves daļām. Aizliegts uzstādīt riteņu diskas, kas nav rūpnieciski ražoti vai kuru konstrukcija ir izmainīta. Motociklam (triciklam, kvadriciklam) aizliegts uzstādīt automobiļa riteņus, ja to neparedzējis izgatavotājs. Riepas bortgredzenam, ja tāds paredzēts riteņa konstrukcijā, jābūt pareizi uzstādītam.

A3. Transportlīdzekļa riteņu diskām nedrīkst būt plaisas, izlūzumi, deformācijas, remontmetinājumi un bojājumi, kas var izraisīt riepas pārsprāgšanu. Riteņa diskām jābūt visiem spieķiem, ja tādi paredzēti, un tiem jābūt nospriegotiem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

5.2.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Katra riteņa vizuāla pārbaude, transportlīdzeklī atrodoties uz bedres vai pacelēja	B1. Atšķirīgu izmēru diski; transportlīdzekļa izgatavotāja prasībām neatbilstoša riteņa un riepas kombinācija	2
		B1. Nav visu transportlīdzekļa konstrukcijā paredzēto riteņu (atskaitot rezerves riteni)	3
		B2. Ritenis izvirzīts ārpus transportlīdzekļa kontūrām; ritenis saskaras ar virsbūves daļu	2
		B2. Uzstādīts pašizgatavots vai izmainītas konstrukcijas riteņa disks; motociklam uzstādīts automobiļa ritenis; nepareizi uzstādīts bortgredzens	3
		B3. Motocikla riteņa diskām nav viena spieķa	1
		B3. Deformācijas vai remontmetinājumi riteņa diskām; nav vai nospriegoti vairāki motocikla riteņa spieķi	2
		B3. Plaisa vai izlūzums riteņa diskām, vai bojājums, kas var izraisīt riepas	0

5.2.3. Riepas

A. Prasības

A1. Riepām jābūt sertificētām un marķētām atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem (5.2.3.1. att.). Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, riepas var būt sertificētas un marķētas atbilstoši tehnisko normatīvu prasībām, kas piemēroti, veicot transportlīdzekļa izgatavošanu (sertificēšanu), ar nosacījumu, ka riepas marķējumā, izmantojot 5.2.3.1., 5.2.3.2. un 5.2.3.3. tabulā norādītos apzīmējumus, ietverta šāda informācija: riepas platums, riepas augstuma un platuma attiecība, riepas konstrukcijas veids, riepas nominālais loka diametrs, riepas slodzes indekss, riepas ātruma kategorija un ziemas riepām - attiecīgā lietojuma apzīmējums (M+S, M&S,

M.S.,).

Riepu marķējuma piemēri doti 5.2.3.1. attēlā. Riepu marķējumā lietotie apzīmējumi norādīti 5.2.3.1., 5.2.3.2. un 5.2.3.3. tabulā.

5.2.3.1.attēls.
*Transportlīdzekļa riepas apstiprinājuma
marķējuma piemērs*

5.2.3.1. tabula

Riepu marķējumos lietotie apzīmējumi automobiļiem un to piekabēm ar pilnu masu, ne lielāku par 3,5 t

Nr. p. k.	Apzīmējums	Apzīmējuma atšifrējums
1.	185	Riepas platums
2.	70	Augstuma un platuma attiecība
3.	D	Diagonālkorda riepa (apzīmējums var arī nebūt)
	B vai BIAS BELTED	Diagonāli apjozta riepa

	R vai RADIAL	Radiālkorda riepa
	F	Nulles spiediena riepa (<i>run - flat</i>)
4.	14	Nominālais loka diametrs
5.	89	Slodzes indekss
6.	T	Ātruma kategorija
7.	TUBELESS	Bezkameras riepa
8.	REINFORCED	Pastiprināta riepa
	EXTRA LOAD	
9.	M+S, M.S., M&S	Ziemas riepa
10.		Ziemas riepa - īpaši konstruēta izmantošanai sniega vai ledus apstākļos
11.	253 vai 2503	Izgatavota 1993. gada 25. nedēļā vai 2003. gada 25. nedēļā

5.2.3.2. tabula

Riepu marķējumos lietotie apzīmējumi automobiļiem un to piekabēm ar pilnu masu, lielāku par 3,5 t

Nr. p. k.	Apzīmējums	Apzīmējuma atšifrējums
1.	250	Riepas platums
2.	70	Augstuma un platuma attiecība
3.	(-)	Diagonālkorda riepa (apzīmējuma var arī nebūt)
	R	Radiālkorda riepa
4.	20	Nominālais loka diametrs
5.	149/145	Slodzes indekss atsevišķam ritenim/dubultritenim
6.	J	Ātruma kategorija
7.	146L/143	Ātruma kategorija L pie slodzes indeksa 146 atsevišķam ritenim /143 dubultritenim
8.	TUBELESS	Bezkameras riepa

9.	 vai REGROOVABLE	Padziļinot protektoru atjaunojama riepa
10.	253 vai 2503	Izgatavota 1993. gada 25. nedēļā vai 2003. gada 25. nedēļā
11.	90 PSI	Spiediens, pie kura jāveic slodzes/ātruma pārbaudes
12.	C-(pēc riepas izmēra)	Kravas automobiļu un autobusu (commercial vehicle) riepas apzīmējums
13.	ML, MPT	ET Speciālas lietošanas (ceļa un apvidus) riepas Atjaunotas speciālas lietošanas (ceļa un apvidus) riepas
14.	AML, MPT2	
15.	FRT	Brīvi rotējoša riepa, paredzēta uzstādīšanai uz piekabju (puspiekabju) riteņiem un mehānisko transportlīdzekļu riteņiem, kas nav stūrējamie vai dzenošie

5.2.3.3. tabula

Riepu marķējumos lietotie apzīmējumi L kategorijas transportlīdzekļiem

Nr. p. k.	Apzīmējums	Apzīmējuma atšifrējums
1.	100	Riepas platums
2.	80	Augstuma un platumā attiecība
3.	D	Diagonālkorda riepa (apzīmējuma var arī nebūt)
	B vai BIAS BELTED	Diagonāli apjota riepa
	R vai RADIAL	Radiālkorda riepa
4.	18	Nominālais loka diametrs
5.	53	Slodzes indekss
6.	S	Ātruma kategorija
7.	TUBELESS	Bezkameras riepa
8.	REINFORCED	Pastiprināta riepa
	REINF	
9.	M+S, M.S., M&S; 	Ziemas riepa
10.	MST	Universālā riepa
11.	253 vai 2503	Izgatavota 1993. gada 25. nedēļā vai 2003. gada 25. nedēļā

Riepas izmēram, konstrukcijai un spiedienam riepā jāatbilst transportlīdzekļa izgatavotāja prasībām. Riepa nedrīkst būt izvirzīta ārpus transportlīdzekļa gabarītiem, ja to neparedz transportlīdzekļa izgatavotājs. Riepa nedrīkst berzties pret citām transportlīdzekļa daļām. Riepas ātruma kategorija un slodzes indekss nedrīkst būt nepietiekams transportlīdzekļa tehniskajiem parametriem.

Radžoto riepju tehniskajiem parametriem jāatbilst 5.2.3.4. tabulā norādītajiem, bet radžu daudzums riepā drīkst pārsniegt 5.2.3.4. tabulā norādīto, ja to apliecina riepas tipa apstiprinājuma dokumentācija. Atļauts lietot tikai rūpnieciski izgatavotas un speciāli transportlīdzekļu riepām paredzētas radzes ar vienu galviņu, kura nedrīkst būt cauruļtipa. Atļauts radžot tikai ziemas apstākļiem piemērotas riepjas. Radžotām riepām un radzēm noteiktās prasības neattiecas uz transportlīdzekļu riepām, kas aprīkotas ar plastmasas radzēm.

5.2.3.4. tabula

Radžu skaits un tehniskie parametri

Transportlīdzekļi (kategorijas)	pilna masa ≤ 3,5t		pilna masa > 3,5t
	M ₁ , O ₁ , L ₃ , L ₄ , L ₅	N ₁ , M ₂ , O ₂	
Radzes maksimālais izvirzījums no riepas virsmas (vidēji)	≤ 2,0 mm	≤ 2,0 mm	≤ 2,5 mm
Maksimālais radžu skaits vienai riepai	90 - ja diska $\varnothing \leq 13''$ 110 - ja diska $\varnothing = 14''$ vai $15''$		110 ja diska $\varnothing \leq 15''$ 150 ja diska $\varnothing \geq 16''$
	130-ja $\varnothing \geq 16''$	150-ja $\varnothing \geq 16''$	

Aizliegts:

a) transportlīdzekli aprīkot ar riepām, kas nav paredzētas izmantošanai ceļu satiksmē (piemēram, sacensībām vai tikai īpašiem nolūkiem paredzētas riepjas);

b) transportlīdzekli aprīkot ar radžotām riepām, kuru radžu skaits atšķiras par vairāk nekā 20%, salīdzinot riepju ar vislielāko radžu skaitu un riepju ar vismazāko radžu skaitu. Turklāt radžojums nedrīkst būt fragmentārs, tas ir, riepas aplotes posms bez radzēm nedrīkst būt garāks nekā riepas un brauktuves kontaktaukuma garums;

c) uzstādīt riepjas pretēji paredzētajam un norādītajam rotācijas virzienam vai pretēji paredzētajai orientācijai attiecībā pret transportlīdzekli ("inside" - riepas mala, kas vērsta uz transportlīdzekļa iekšpusi; "outside" - riepas mala, kas vērsta uz transportlīdzekļa ārpusi);

d) transportlīdzekli aprīkot vienlaikus ar diagonālkorda un radiālkorda riepiem vai ar radžotām riepiem un riepiem bez radzēm, tas ir, riepiem, kurās nav nevienas radzes;

e) transportlīdzekļa vienas ass riteņus aprīkot ar riepiem, kurām atšķiras izmēri (platums vai platuma/augstuma attiecība) vai lietojums (rieņas, kas paredzētas izmantošanai ziemas apstākļos, un rieņas, kas tam nav paredzētas);

f) automobili un autobusu, kuru pilna masa nepārsniedz 3,5 t, vienas ass riteņus un automobiļa un autobusa, kuru pilna masa pārsniedz 3,5 t, priekšējās stūrējamās ass (asu) riteņus aprīkot vienlaikus ar riepiem, kurām atšķiras izgatavotājs vai preču zīme (nosaukums) vai protektora zīmējums, izņemot dubultriteņu rieņas;

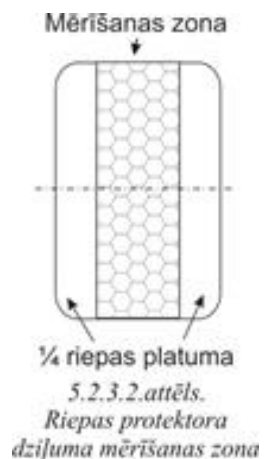
g) aprīkot autobusa priekšējās ass riteņus ar atjaunotām riepiem;

h) aprīkot mehānisko transportlīdzekļu stūrējamās vai dzenošās ass riteņus ar riepiem, kas marķētas ar apzīmējumu "FRT";

i) transportlīdzeklim uzstādīt rieņas pretēji paredzētajam un norādītajam rotācijas virzienam vai pretēji paredzētajai orientācijai attiecībā pret transportlīdzekli ("inside" - rieņas mala, kas vērsta uz transportlīdzekļa iekšpusi; "outside" - rieņas mala, kas vērsta uz transportlīdzekļa ārpusi)

Laikposmā no 1.decembra līdz 1.martam automobiļu, autobusu, kuru pilna masa nepārsniedz 3,5t, riteņiem jābūt aprīkoti ar ziemas riepiem, bet laikposmā no 1.maija līdz 1.oktobrim aizliegts lietot automobiļus, autobusus un to piekabes, kam riteņi aprīkoti ar radžotām riepiem.

A2. Minimālais pieļaujamais rieņas protektora dziļums mērīšanas zonā (skat. 5.2.3.2. att.) laikposmā, kad CSN neparedz obligātu ziemas rieņu lietošanu, ir:

a) vieglajiem automobiļiem, kravas automobiļiem ar pilnu masu ne lielāku par 3,5 t un to piekabēm (M1, N1, O1, O2 kategoriju transportlīdzekļiem) - 1,6 mm;

b) autobusiem (M2, M3 kategoriju transportlīdzekļiem) - 2,0 mm;

c) kravas automobiļiem ar pilnu masu, lielāku par 3,5 t, un to piekabēm (N2, N3, O3, O4 kategoriju transportlīdzekļiem) - 1,6 mm,

d) motocikliem - 0,8 mm.

Minimālais pieļaujamais riepas protektora dziļums mērīšanas zonā (5.6. att.) laikposmā, kad CSN paredz obligātu ziemas riepu lietošanu, ir:

a) ziemas riepām, kas uzstādītas automobiļiem un autobusiem ar pilnu masu ne lielāku par 3,5 t - 4mm;

b) jebkurām riepām, kas uzstādītas autobusiem ar pilnu masu lielāku par 3,5 t - 3,0 mm;

c) jebkurām riepām, kas uzstādītas automobiļiem ar pilnu masu lielāku par 3,5 t - 2,0 mm;

A3. Rīpai nedrīkst būt kordu atsedzošs bojājums (iegriezums, plīsums un tml.), atdalījies protektora slānis, vecuma dēļ radušās plaisas, atdalījies protektors vai sānu aizsargslānis, korda plīsuma izraisīta riepas deformācija. Aizliegts lietot riepu ar mehāniski palielinātu protektora dziļumu (padziļinot rievas starp protektora izciļņiem vai tml.), izņemot gadījumus, ja riepas marķējumā ir apzīmējums "Ω" vai "Regroovable". Aizliegts mehāniski vai kā citādi izmainīt riepas protektora zīmējumu (piemēram, izgriezt protektora blokus).

Jādarbojas riepu spiediena kontroles sistēmai, ja tāda uzstādīta.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

5.2.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Riepas pilnīga vizuāla pārbaude, griežot riteni (ja iespējams) 2) Riepas protektora dziļumu pārbauda ar mērinstrumentu, ja nepieciešams	B1. Riepa beržas pret pretšļakatu ierīci; acīmredzami nepietiekams spiediens riepā	1
		B1. Nesertificēta vai neatbilstoši sertificēta riepa; riepas ātruma kategorija vai slodzes indekss nepietiekams transportlīdzekļa tehniskajiem parametriem; neatļauts radzes veids vai skaits, vai izvietojums; radzes riepā, kas nav paredzēta radžošanai; neatbilstoši uzstādītas riepas, laikposmam neatbilstošas riepas; riepa beržas pret nekustīgu transportlīdzekļa daļu	2
		B1. Riepas pārsprāgšanas risks jebkāda bojājuma dēļ	3
		B2. Nepietiekams riepas protektora dziļums; nepietiekams riepas protektora dziļums obligātas ziemas riepu lietošanas periodā, tomēr konkrētajam transportlīdzeklī tas nav mazāks par tam	2

	minimāli pieļaujamo riepas protektora dziļumu periodā, kad ziemas riepu lietošana nav obligāta	
	B2. Nepietiekams riepas protektora dziļums obligātas ziemas riepu lietošanas periodā, turklāt konkrētajam transportlīdzeklim tas ir mazāks arī par tam minimāli pieļaujamo riepas protektora dziļumu periodā, kad ziemas riepu lietošana nav obligāta;	3
	B3. Nelieli vietēji un virspusēji riepas bojājumi	1
	B3. Kordu atsedzošs bojājums (iegriezums, plīsums un tml.); atdalījies protektora slānis vai tā gabals vai sānu aizsargslānis vai tā gabals; korda plīsuma izraisīta riepas deformācija; vecuma dēļ radušās plaisas; mehāniski palielināts protektora dziļums riepai, kas tam nav paredzēta; izmainīts protektora zīmējums; nedarbojas riepu spiediena kontroles sistēma	2
	B3. Riepas nodiluma vai vecuma izraisīts korda atsegums	3

5.3. Balstiekārta

5.3.1. Mehāniskais atsperojums un stabilizators

A. Prasības

A1. Nav pieļaujama transportlīdzekļa aprīkošana ar atsperojumu un stabilizatoru, kas nav paredzēts konkrētajam transportlīdzeklim un kā uzstādīšanai mainītas tā stiprinājuma vietas vai balstiekārtas konstrukcija. Uz transportlīdzekļa vienas ass nav pieļaujams uzstādīt atšķirīgas konstrukcijas un izmēru atsperojumu. Lokšņu atsperojuma lokšņu skaitam abās ass pusēs jābūt vienādam. Lokšņu atsperu skavām jābūt nostiprinātām nekustīgi. Loksnes nedrīkst pārvietoties viena attiecībā pret otru. Starp atsperes vijumiem aizliegts uzstādīt gājienu ierobežojošus elementus.

A2. Transportlīdzekļa atsperojumam jābūt bez plaisām, lūzumiem, ievērojamiem korozijas bojājumiem, remontmetinājumiem. Tas nolietojuma dēļ nedrīkst būt ievērojami zaudējis funkcionālās īpašības.

A3. Atsperojuma stiprinājumos pie rāmja, tilta sijas vai virsbūves nav pieļaujamas palielinātas brīvkustības un stiprinājumus ietekmējoši bojājumi.

A4. Aizliegts remontēt atsperojumu un stabilizatoru metinot, lodējot, kniedējot, presējot, deformējot vai kā citādi ietekmējot šo detaļu stiprību, izņemot gadījumus, ja tādu remonta tehnoloģiju paredz izgatavotājs.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

5.3.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Nenožīmīga atsperu lokšņu savstarpēja nobīde	1

pārbaude, transportlīdzeklim atrodies uz bedres vai pacēlāja 2) leteicams izmantot ass spēles detektoru	B1. Atsperojums vai stabilizators nav paredzēts konkrētajam transportlīdzeklim; atšķirīgas konstrukcijas vai izmēra atsperojums uz vienas transportlīdzekļa ass; izmainītas atsperojuma stiprinājuma vietas; atšķirīgs lokšņu skaits abās ass pusēs; nenostiprinātas lokšņu atsperojuma skavas; lokšņu atsperu savstarpēja pārvietošanās; atsperes gājienu ierobežojošs elements	2
	B1. Nav transportlīdzekļa konstrukcijā paredzētā atsperojuma vai tā daļas	3
	B2. Plaisas, lūzumi, ievērojama korozija atsperojumā vai stabilizatorā; nolietojuma dēļ ievērojami zaudētas atsperojuma funkcionālās īpašības	2
	B2. Lokšņu atsperojuma pamatloksnes lūzums	3
	B3. Palielināta brīvkustība stiprinājumā pie rāmja vai tilta sijas, vai virsbūves; atsperojuma stiprinājumu ietekmējoši bojājumi	2
	B3. Tilta sijas pārvietošanās attiecībā pret lokšņu atsperu bloku; atsperojuma stiprinājuma izjukšanas bīstamība	3
B4. Neatļauts atsperojuma vai stabilizatora remonts	2	

5.3.2. Amortizatori

A. Prasības

A1. Nav pieļaujama transportlīdzekļa aprīkošana ar amortizatoru, kas nav paredzēts konkrētajam transportlīdzeklim un kura uzstādīšanai mainīta stiprinājuma vieta vai balstiekārtas konstrukcija. Uz transportlīdzekļa vienas ass nav pieļaujams uzstādīt atšķirīgas konstrukcijas un izmēru amortizatorus.

A2. Amortizatoram jābūt hermētiskam, darba kārtībā un bez bojājumiem, aprīkotam ar paredzēto aizsargapvalku. Ja amortizators nav piestiprināts visās tā stiprinājuma vietās, uzskata, ka amortizatora nav.

A3. Amortizatora stiprinājumos pie rāmja, tilta sijas vai virsbūves nav pieļaujamās palielinātas brīvkustības un stiprinājumus ietekmējoši bojājumi.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

5.3.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla pārbaude, transportlīdzeklim atrodies uz bedres vai pacēlāja vai izmantojot speciālu aprīkojumu	B1. Amortizators nav paredzēts konkrētajam transportlīdzeklim; izmainīta amortizatora stiprinājuma vieta vai amortizatora uzstādīšanas nolūkā izmainīta balstiekārtas konstrukcija; atšķirīgas konstrukcijas vai izmēra amortizatori uz vienas transportlīdzekļa ass	2

	B2. Mitrš amortizatora korpuss, saglabājoties funkcionalitātei; bojāts amortizatora aizsargapvalks vai tā nav	1
	B2. Acīmredzama šķidrums noplūde no amortizatora; deformēts amortizatora korpuss vai kāts; neefektīva amortizatora darbība	2
	B2. Nav konstrukcijā paredzētā amortizatora; laužts amortizatora kāts vai amortizators nedarbojas	3
	B3. Palielināta brīvkustība amortizatora stiprinājumā pie rāmja vai tilta sijas, vai virsbūves; atsperojuma stiprinājumu ietekmējoši bojājumi	2

5.3.3. Torsioni, balstiekārtas sviras, balstrāmis

A. Prasības

A1. Nav pieļaujama transportlīdzekļa aprīkošana ar torsioniem un balstiekārtas svirām, kas nav paredzētas konkrētajam transportlīdzeklī un kā uzstādīšanai mainītas stiprinājuma vietas vai balstiekārtas konstrukcija. Nav pieļaujama motocikla aprīkošana ar vienpleca svārstsviru, kas nav paredzēta konkrētajam motociklam vai kuras uzstādīšanai mainītas stiprinājuma vietas vai balstiekārtas konstrukcija.

A2. Torsioniem, motocikla vienpleca svārstsvirai, balstiekārtas svirām un balstrānim jābūt bez plaisām, lūzumiem, deformācijām, ievērojamiem korozijas bojājumiem, kā arī bojājumiem, kas ietekmē detaļas funkcionalitāti, stiprību vai riteņu ģeometriju.

A3. Torsionu, motocikla vienpleca svārstsviras, balstiekārtas sviru stiprinājumos pie rāmja, balstrāmjā vai virsbūves, vai savstarpējos savienojumos un stiprinājumos, sailentblokos, gultņojumā un buksēs nav pieļaujamas palielinātas brīvkustības. Nav atļauts aizstāt izgatavotāja paredzētus elastīgos stiprinājumus ar neelastīgiem.

A4. Aizliegts remontēt (atjaunot) torsionus, motocikla vienpleca svārstsviru, balstiekārtas sviras un balstrāmi metinot, lodējot, kniedējot, presējot, deformējot vai kā citādi ietekmējot šo detaļu stiprību, izņemot gadījumus, ja tādu remonta tehnoloģiju paredz izgatavotājs.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

5.3.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla pārbaude, transportlīdzeklī atrodoties uz bedres vai pacēlāja	B1. Torsions, motocikla vienpleca svārstsvira vai balstiekārtas svira, kas nav paredzēta konkrētajam transportlīdzeklī; izmainīta torsiona, motocikla vienpleca svārstsviras vai balstiekārtas sviras stiprinājuma vieta	2
		B2. Funkcionalitāti neietekmējošas torsiona, motocikla vienpleca svārstsviras, balstiekārtas sviru vai balstrāmjā deformācijas vai virspusēja korozija	1
		B3. Plaisa, lūzums, ievērojama korozija torsionā, motocikla vienpleca svārstsvirā, balstiekārtas svirā vai balstrānī	3

2) Ieteicams izmantot ass spēles detektoru	B2. Plaisa, lūzums, ievērojama korozija torsionā, motocikla vienpleca svārstsvira, balstiekārtas svirā vai balstrāmī; torsionā, motocikla vienpleca svārstsviras, balstiekārtas sviras vai balstrāmja bojājums, kas ietekmē funkcionalitāti, stiprību vai riteņu ģeometriju; torsionā, motocikla vienpleca svārstsviras, balstiekārtas sviras vai balstrāmja stiprinājumu ietekmējoši bojājumi; atdalījušās sailentbloka metāla un gumijas daļas; saplēsta, funkcionalitāti zaudējusi sailentbloka gumijas daļa	2
	B2. Drošību nepārprotami apdraudoši lūzumi, plaisas, deformācijas torsionā, motocikla vienpleca svārstsvirā, balstiekārtas svirā vai balstrāmī; savienojuma izjukšanas bīstamība	3
	B3. Palielināta brīvkustība torsionā, motocikla vienpleca svārstsviras vai balstiekārtas sviras stiprinājumā, buksēs vai gultņojumā; sailentbloka aksiālās vai radiālās brīvkustības dēļ saskaras ar tā palīdzību savienotās daļas ("metāls pret metālu"); saplēsta, funkcionalitāti zaudējusi bukse; vajāgs skrūvsavienojums; izgatavotāja paredzētais elastīgais stiprinājums aizstāts ar neelastīgo	2
	B3. Savstarpējā savienojuma izjukšanas bīstamība	3
	B4. Neatļauts torsionā, motocikla vienpleca svārstsviras, balstiekārtas sviras vai balstrāmja remonts	2

5.3.4. Balstiekārtas šarnīri

A. Prasības

A1. Balstiekārtas šarnīros nav pieļaujama palielināta radiālā brīvkustība. Palielināta aksiālā brīvkustība pieļaujama, ja tādu paredzējis izgatavotājs. Balstiekārtas šarnīra stiprinājumam jābūt nodrošinātam pret atskrūvēšanos. Putekļusargiem jābūt bez bojājumiem un atbilstoši nostiprinātiem.

A2. Balstiekārtas detaļu savstarpējos savienojumos nav pieļaujams izmantot šarnīrus, kas nav pasargāti no apkārtējās vides tiešas iedarbības, izņemot gadījumus, ja tādus paredzējis izgatavotājs.

A3. Vienas ass pretējās pusēs jābūt uzstādītiem vienādas konstrukcijas izgatavotāja paredzētiem balstiekārtas šarnīriem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

5.3.4.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla pārbaude, transportlīdzeklim atrodoties uz bedres vai pacelēja	B1. Bojāts putekļusargs	1
	2) Ieteicams izmantot ass spēles detektoru	B1. Palielināta radiālā vai aksiālā brīvkustība balstiekārtas šarnīros; šarnīra savienojums ar citu transportlīdzekļa daļu nav nodrošināts pret atskrūvēšanos; nav putekļusarga vai tas saplēsts vai splaisājies, vai nenostiprināts	2

	Spēres detektors	B1. Šarnīra izjukšanas bīstamība; šarnīra bojājums ietekmē transportlīdzekļa kustības virziena stabilitāti	3
		B2. Šarnīri, kas nav pasargāti no apkārtējās vides tiešas iedarbības, balstiekārtas detaļu savstarpējā savienojumā	2
		B3. Vienas ass pretējās pusēs atšķirīgas konstrukcijas balstiekārtas šarnīri	2

5.3.5. Pneimatiskā balstiekārta

A. Prasības

A1. Pneimatiskās balstiekārtas elementiem jābūt hermētiskiem, bez to darbību ietekmējošiem bojājumiem un pārveidojumiem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

5.3.5.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Virspusēji pneimatiskās balstiekārtas elementu bojājumi	1
		B1. Kāda pneimatiskās balstiekārtas daļa tā bojāta vai nodilusi, vai pārveidota, ka ir ietekmēta balstiekārtas darbība; dzirdama gaisa noplūde no pneimatiskās balstiekārtas	2
		B1. Pneimatiskā balstiekārta nedarbojas	3

6. ŠASIJA UN TAI PIESTIPRINĀTĀS SASTĀVDAĻAS

6.1. Šasija vai rāmis un stiprinājumi

6.1.1. Vispārējais stāvoklis

A. Prasības

A1. Transportlīdzekļa rāimim un nesošajiem elementiem nedrīkst būt lūzumi, izlūzumi, plaisas, deformācijas, korozijas un citādi bojājumi, kas var ietekmēt konstrukcijas izturību, riteņu ģeometriju un satiksmes drošību. Vītņsavienojumi, kniedētie un metinātie savienojumi nedrīkst būt vaļīgi, ar plaisām vai lūzumiem. Transportlīdzekļa rāimim vai nesošajiem elementiem nedrīkst būt konstrukcijas pārveidojumi, izņemot gadījumu, kad to pieļauj transportlīdzekļa izgatavotājs.

A2. Veicot M, N, O kategorijas transportlīdzekļa rāmja vai nesošo elementu remontu (metināšanu, kniedēšanu), nav pieļaujami citu detaļu vai mezglu bojājumi vai darbības traucējumi. Veiktajiem remontdarbiem jānodrošina rāmja vai nesošā elementa pietiekama stiprība. Nav pieļaujams rāmja vai nesošo elementu remonts, uzlīmējot vai pieskrūvējot remonta materiālus, tādējādi slēpjot vai maskējot bojāto vietu, kā arī

veikt remontu kniedējot, ja to neparedz transportlīdzekļa izgatavotājs.

Aizliegts veikt izmaiņas L kategorijas transportlīdzekļa rāmja un nesošo daļu konstrukcijā, kā arī remontēt vai atjaunot vieglmetāla rāmja nesošās daļas. Veiktajiem remontdarbiem jānodrošina motocikla rāmja vai nesošo elementu pietiekama stiprība.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.1.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla pārbaude, transportlīdzeklim atrodoties uz bedres vai pacēlāja	B1. Virspusēja rāmja vai nesošā elementa korozija, nesošās konstrukcijas stiprību neietekmējošas deformācijas; nav vienas kniedes vai skrūves; vaļīgas vai bojātas atsevišķas, līdzās neesošas kniedes vai skrūves	1
		B1. Neliels lūzums, izlūzums, plaisa, ar metināšanu labojams nesošās konstrukcijas stiprību ietekmējošs korozijas bojājums; balstiekārtas ģeometriju negatīvi ietekmējoša rāmja vai nesošā elementa deformācija; trūkst izgatavotāja paredzēta rāmja elementa; nav, vaļīgas vai bojātas vairākas pēc kārtas kniedes vai skrūves; transportlīdzekļa rāmja vai nesošā elementa konstrukcijas pārveidojums	2
		B1. Rāmim vai nesošajam elementam piestiprināto sastāvdaļu stiprinājumus vājinošs lūzums vai plaisa, vai deformācija, vai korozija; rāmja vai nesošā elementa neadekvāta brīvkustība; ļoti vaļīgs vai stipri bojāts rāmja vai nesošā elementa, vai kādam no tiem piestiprinātas sastāvdaļas stiprību un stiprinājumu būtiski ietekmējošs savienojums	3
		B2. Nekvalitatīvi, bet stiprību nodrošinoši remontdarbi	1
		B2. Bojātas vai nepareizi izpildītas rāmja vai nesošā elementa stiprību ietekmējošas metinājumu šuves; nepareizi izpildīta remonta dēļ bojāta cita detaļa vai mezgls vai traucēta tā darbība; nepieļaujami remontdarbi	2
		B2. Neatbilstošs un nepieļaujams remonts, kas bīstami pasliktina rāmja vai nesošā elementa stiprību	3

6.1.2. Izplūdes sistēmas caurules un klusinātāji

A. Prasības

A1. Izplūdes sistēmai, ietverot izplūdes caurules un klusinātājus, jānodrošina normāla atgāzu vai izmešu kontroles veikšana - tās sastāvdaļas nedrīkst būt demontētas, bojātas, pārveidotas, kā arī nedrīkst padarīt neiespējamu vai apgrūtināt zondes ievietošanu izpūtējā. Motociklam aizliegts uzstādīt pašizgatavotu vai pārveidotu klusinātāju un izplūdes sistēmas caurules.

Izplūdes sistēmas sastāvdaļās nav pieļaujama šim nolūkam neparedzētu detaļu vai materiālu ievietošana.

A2. Izplūdes sistēmas caurulēm, klusinātājiem un citām sastāvdaļām jābūt atbilstoši nostiprinātām. Minētās daļas nedrīkst atrasties bīstami tuvu vai saskarties ar bremžu vai degvielas cauruļvadiem un šļūtenēm, kā arī elektroiekārtas vadiem.

M1 kategorijas transportlīdzekļa izplūdes sistēmas gals nedrīkst būt vērsts uz transportlīdzekļa sāniem (izņemot gadījumu, ja to paredzējis automobiļa izgatavotājs).

A3. Izplūdes gāzes nedrīkst nonākt transportlīdzekļa salonā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.1.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla pārbaude, transportlīdzeklim atrodoties uz bedres vai pacelāja	B1. Atgāzu vai izmešu sastāvu neietekmējoši nelieli bojājumi	1
		B1. Demontēta vai bojāta, vai pārveidota izplūdes sistēmas caurule vai klusinātājs; neiespējama vai apgrūtināta zondes ievietošana izpūtējā izplūdes caurules vai klusinātāja demontāžas vai bojājuma, vai pārveidojuma dēļ; izplūdes sistēmas sastāvdaļā ievietota šim nolūkam neparedzēta detaļa vai materiāls	2
		B2. Nedaudz bojāts vai nav viens no vairākiem elastīgajiem izplūdes sistēmas cauruļu stiprinājumiem	1
		B2. Bojāti vai nav vairāki elastīgie vai citi izplūdes sistēmas caurules vai klusinātāja stiprinājumi; savstarpēji nenostiprinātas izplūdes sistēmas caurules vai citas sastāvdaļas; izplūdes sistēmas daļa saskaras ar bremžu cauruļvadu vai elektroiekārtas vadu; izplūdes sistēmas daļa atrodas bīstami tuvu bremžu vai degvielas cauruļvadam vai šļūtenei, vai elektroiekārtas vadam; M1 kategorijas transportlīdzekļa izplūdes sistēmas gals vērsts uz transportlīdzekļa sāniem, ja to nav paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs.	2
		B2. Izplūdes sistēmas daļa saskaras ar bremžu šļūteni vai degvielas šļūteni, vai cauruļvadu	3
		B3. Izplūdes gāzes nonāk transportlīdzekļa salonā	2
		B3. Izplūdes gāzes nonāk transportlīdzekļa salonā veselībai bīstamā koncentrācijā	3

6.1.3. Degvielas tvertne, degvielas cauruļvadi (ieskaitot apsildes degvielas tvertnes un cauruļvadus) un barošanas sistēmas citas sastāvdaļas

A. Prasības

Vispārīgas prasības

A1. Transportlīdzekļa motora darbināšanai izmantojamās degvielas izmaiņai jābūt fiksētai transportlīdzekļu reģistrā.

A2. Transportlīdzeklī jābūt aprīkotam ar izgatavotāja paredzēto degvielas tvertni. Degvielas tvertne nedrīkst būt bojāta, deformēta, korodējusi. Degvielas tvertnei jābūt atbilstoši nostiprinātai un aprīkotai ar to noslēdzošu vāciņu. Stiprinājuma elementi nedrīkst būt deformēti, korodējuši, vaļīgi. Aizliegti degvielas tvertnes pārveidojumi, kas palielina tās ietilpību. Nav pieļaujama degvielas noplūde no degvielas tvertnes.

A3. Aizliegts barošanas iekārtās izmantot šļūtenes un cauruļvadus, kas nav paredzēti šim nolūkam. Cauruļvadiem un šļūtenēm jābūt bez mehāniskiem un korozijas bojājumiem, atbilstoši nostiprinātiem un nodrošinātiem pret bojāšanos berzes, vibrācijas un spriegumu ietekmē. Nav pieļaujama degvielas noplūde no cauruļvadiem, šļūtenēm, citām barošanas sistēmas sastāvdaļām un to savienojumiem. Cauruļvadi un šļūtenes nedrīkst atrasties domkrata atbalsta vietās.

Barošanas sistēmas ierīcēm un agregātiem (sūkņim, karburatoram, degvielas iesmidzināšanas sistēmai, filtriem, reduktoram, vārstiem u.tml.) jābūt atbilstoši nostiprinātiem un jāveic savas funkcijas.

Prasības attiecībā uz gāzes barošanas iekārtu

A4. Visām sākot ar 2002. gada 18.martu uzstādītajām gāzes barošanas iekārtas sastāvdaļām jābūt sertificētām un marķētām atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem (6.1.3.1.att.). Apstiprinājuma marķējumam jābūt skaidri salasāmam un neizdzēšamam. Gāzes barošanas iekārtu sertificētās un marķētās sastāvdaļas aizliegts nomainīt ar nesertificētām. Ja motoram uzstādīta gāzes barošanas iekārta, motoram jādarbojas ar gāzi, lai būtu iespējama motora atgāzu kontrole. Gāzes barošanas iekārtu uzskata par demontētu, ja transportlīdzeklī nav nevienas gāzes barošanas iekārtas komponentes.

*6.1.3.1.attēls.
Gāzes barošanas iekārtas sastāvdaļas
apstiprinājuma marķējuma piemērs*

A5. Ja transportlīdzekļa motora darbināšanai uzstādīta gāzes barošanas iekārta, tad, ja to pieļauj tehniskais dienests, kas piešķir transportlīdzeklī tipa apstiprinājumu, gāzes barošanas iekārtai drīkst pievienot:

a) sašķidrinātas naftas gāzes (turpmāk - SNG) gadījumā - dzīvojamajiem transportlīdzekļiem, M₁ (ar pilnu masu lielāku par 3500kg), M₂, M₃, N₂, un N₃ kategoriju transportlīdzekļu salona apsildes ierīci;

b) saspīestas dabas gāzes (turpmāk - SDG) gadījumā - mehāniskotransportlīdzekļu salona vai kravas nodalījuma apsildes ierīci.

A6. M2 un M3 kategorijas transportlīdzekļus, kam uzstādīta iekārta motora darbināšanai ar SDG, apzīmē ar 6.1.3.2. attēlā norādītajiem simboliem, bet transportlīdzekļus, kam uzstādīta iekārta motora darbināšanai ar SNG, apzīmē ar 6.1.3.3. attēlā norādītajiem simboliem. Apzīmējumam jābūt izturīgam pret ārējās vides iedarbību un jāatrodas transportlīdzekļa priekšā, aizmugurē un transportlīdzekļa labajā pusē, ārpusē uz durvīm.

6.1.3.2.attēls.
Ar SDG darbināma
M2 un M3 kategorijas transportlīdzekļa apzīmēšanas simbols

6.1.3.3.attēls.
Ar SNG darbināma
M2 un M3 kategorijas transportlīdzekļa apzīmēšanas simbols

A7. Uz transportlīdzekļa nostiprināts gāzes balons nedrīkst atrasties zemāk nekā 200 mm virs ceļa, ja tam nav atbilstoša aizsargelementa no priekšpuses un sāniem. Gāzes balons nedrīkst saskarties ar citām metāliskām transportlīdzekļa daļām, izņemot tā stiprinājuma elementus. Gāzes balonam nedrīkst būt remontmetinājumi.

Ja gāzes balons atrodas transportlīdzekļa ārpusē tiešā riteņu mesto akmeņu zonā, tam jābūt aizsargātam ar metālisku vairogu pret iespējamajiem riteņu mesto akmeņu triecieniem. Uzstādot gāzes balonu uz jumta, tam jāatrodas speciālā, jumtam pastāvīgi piestiprinātā nodalījumā.

Ja gāzes barošanas iekārta uzstādīta, sākot ar 2002. gada 18.martu, uz gāzes balona jābūt skaidri, salasāmi un neizdzēšami norādītam:

a) SNG - sērijas numuram, tilpumam (litros), marķējumam "LPG", pārbaudes spiedienam (kPa), uzrakstam "maksimālais piepildījums 80%" (maximum degree of filling 80%), gāzes balona apstiprināšanas gadam un mēnesim, apstiprinājuma marķējumam un tekstam "Sūkņis iekšpusē" ("Pump inside") ar sūkni identificējošu marķējumu, ja tas atrodas gāzes balona iekšpusē;

b) SDG - sērijas numuram, tilpumam (litros), apzīmējumam "CNG", ekspluatācijas spiedienam / pārbaudes spiedienam (MPa), masai (kilogramos) gāzes balona apstiprināšanas gadam un mēnesim, apstiprinājuma marķējumam.

A8. Neviena gāzes barošanas sistēmas sastāvdaļa nedrīkst atrasties tuvāk nekā 100 mm no siltuma avota, ja tā nav atbilstoši pasargāta pret siltuma ietekmi.

Neviena gāzes barošanas sistēmas sastāvdaļa, izņemot uzpildes ierīci un uz autobusa jumta novietotus gāzes balonus, vai tās aizsargelements nedrīkst būt izvirzīts ārpus transportlīdzekļa gabarītiem.

Izņemot SNG degvielas tvertni, nevienā transportlīdzekļa šķērsgriezumā neviena SNG sistēmas sastāvdaļa, tostarp visi aizsargmateriāli, kas ir šādu sastāvdaļu daļa, nedrīkst sniegties pāri transportlīdzekļa apakšmalai, izņemot, ja cita transportlīdzekļa daļa 150 mm rādiusā ir novietota zemāk.

Transportlīdzekļiem, kas aprīkoti ar gāzes barošanas sistēmu, sākot ar 2004. gada 1.maiju, SNG cauruļvadiem jābūt bezšuvju - vara (ar gumijas vai plastmasas aizsargapvalku) ar ārējo diametru, ne lielāku par 12 mm, vai nerūsējošā tērauda, vai tērauda ar pretkorozijas pārklājumu ar ārējo diametru, ne lielāku par 25 mm.

Atļauts izmantot jebkura materiāla cauruļvadus vai šļūtenes, ja to marķējumā norādīts, ka tās paredzētas izmantošanai SNG barošanas sistēmās. Nav pieļaujami gāzes barošanas iekārtas sastāvdaļu lodēti un cauruļvadu vai šļūteņu materiālu bojājoši savienojumi. SNG iekārtās nav pieļaujami arī metināti savienojumi.

Gāzes barošanas iekārtas cauruļvadiem un šļūtenēm stiprinājumu un starpsienu šķērsojumu vietās jābūt aprīkoti ar aizsargmateriālu. SDG iekārtas cauruļvadu stiprinājuma vietās nedrīkst saskarties metāliskas daļas, un SDG cauruļvadiem, kas atrodas pasažieru salonā vai slēgtā (arī bagāžas) nodalījumā, jābūt gāznecaurlaidīgā apvalkā.

Ja gāzes balons atrodas pasažieru salonā vai slēgtā (bagāžas) nodalījumā, gāzes uzpildes ierīcei jāatrodas transportlīdzekļa ārpusē un jābūt nodrošinātai pret griešanos, kā arī pret netīrumu un ūdens iedarbību. SDG uzpildes ierīce drīkst atrasties motora telpā.

SNG balons nedrīkst atrasties motora telpā. Ja gāzes balons atrodas transportlīdzekļa iekšpusē, visas tam piestiprinātās ierīces jāaptver gāznecaurlaidīgam apvalkam, kam jābūt savienotam ar atmosfēru. Gāzes balonam piestiprinātās ierīces aptverošais gāznecaurlaidīgais apvalks nedrīkst būt bojāts, deformēts. Ja gāzes balons atrodas transportlīdzekļa ārpusē, gāznecaurlaidīgais apvalks drīkst nebūt, ja balonu aprīkojums ir adekvāti aizsargāts pret netīrumiem un ūdeni.

Vietā, kur ventilācijas kanāls iziet no transportlīdzekļa virsbūves, tam jābūt vērstam uz leju, bet ne uz siltuma avotu, un izvada vieta nedrīkst atrasties riteņa arkā. Izvada atveres diametrs nedrīkst būt mazāks par 24 mm.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.1.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Transportlīdzekļa motora darbināšanai izmantojamās degvielas izmaiņa nav fiksēta	0

pārbaude, transportlīdzeklim atrodoties uz bedres vai pacelāja 2) Ja motoru darbina ar gāzi, izmantot gāzes noplūdes detektoru	transportlīdzekļu reģistrā	4
	B2. Gāzes balona izturību vai hermētiskumu neietekmējoši bojājumi vai neliela, virspusēja korozija;	1
	B2. Nav izgatavotāja paredzētās degvielas tvertnes; degvielas tvertnes izturību vai hermētiskumu ietekmējoši bojājumi vai dziļi korozijas bojājumi, vai deformācijas; degvielas tvertnes pārveidojumi, kas palielina tās ietilpību; neatbilstošs vai vaļīgs degvielas tvertnes stiprinājums; nav degvielas tvertnes vāciņa	2
	B2. Degvielas noplūde no degvielas tvertnes; bīstami nedrošs degvielas tvertnes stiprinājums	3
	B3. Barošanas sistēmas cauruļvada vai citas sastāvdaļas korozija sākuma stadijā; cauruļvada vai šļūtenes neatbilstošs stiprinājums, bet cauruļvads vai šļūtene nerīvējas pret citām sastāvdaļām;	1
	B3. Barošanas iekārtas šļūtene vai cauruļvads nav piemērots konkrētajai degvielai; mehāniski bojāti vai stipri korodējuši, vai asā leņķī saliekti cauruļvadi; nav vairāku pēc kārtas stiprinājuma elementu; neatbilstošs vai vaļīgs degvielas cauruļvadu vai barošanas sistēmas citas sastāvdaļas stiprinājums; iespējama cauruļvada vai šļūtenes aizķeršanās aiz ceļa nelīdzenumiem; mitra dīzeļdegvielas šļūtene; barošanas sistēmas sastāvdaļa neveic savu funkciju	2
	B3. cauruļvadi vai šļūtenes rīvējas pret citām transportlīdzekļa sastāvdaļām vai var viegli aizķerties aiz ceļa nelīdzenumiem; benzīna vai gāzes noplūde vai dīzeļdegvielas pilēšana vai plūšana no šļūtenes vai cauruļvada; iespējams šļūtenes plīsums; savienojuma izjukšanas bīstamība barošanas sistēmā	3
	B4. Nesertificēta gāzes barošanas sistēmas sastāvdaļa, ja iekārta uzstādīta līdz 2002. gada 18.martam	1
	B4. Nesertificēta gāzes barošanas sistēmas sastāvdaļa; uzstādīta gāzes barošanas iekārta, bet motors nedarbojas ar gāzi; pilnībā nedemontēta gāzes barošanas iekārta	2
	B5. Neatļautas ierīces pievienošana gāzes barošanas iekārtai	2
	B6. Nav M2 vai M3 kategorijas transportlīdzekļa, kam uzstādīta iekārta motora darbināšanai ar gāzi, apzīmējuma; minētais apzīmējums nav izturīgs pret ārējās vides idarbību vai neatbilstoši novietots	2
	B7. Nav nepieciešamās informācijas par gāzes balonu vai beidzies gāzes balona derīguma termiņš, ja gāzes barošanas sistēma uzstādīta līdz 2002. gada 18.martam	1
	B7. Prasībām neatbilstošs gāzes balona novietojums vai aizsardzība; gāzes balons saskaras ar citu metālisku transportlīdzekļa daļu, izņemot tā stiprinājuma elementus; nav nepieciešamās informācijas par gāzes balonu vai beidzies SNG balona derīguma derīguma termiņš, ja gāzes barošanas sistēma uzstādīta, sākot ar 2002. gada 18. martu;	2
B7. Gāzes balona remontmetinājums; beidzies SDG balona derīguma termiņš	3	

	B8. Prasībām neatbilstoša gāzes barošanas iekārtas sastāvdaļa, tās novietojums vai aizsardzība, vai sastāvdaļu savienojums; neatbilstošs gāzes barošanas sistēmas aprīkojums starpsienu šķērsojuma vietās vai salonā, vai slēgtā nodalījumā; neatbilstošs gāzes barošanas sistēmas ventilācijas izveidojums; nav gāzniecaurīdīgām apvalka vai tas bojāts vai deformēts; nav gāzes uzpildes ierīces vāciņa;	2
	B8. Šļūtene nav paredzēta gāzes barošanas iekārtai	3

6.1.4. Buferi, sānu, priekšējā un aizmugurējā drošības konstrukcija

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar tā oriģinālajā konstrukcijā paredzētajiem buferiem. Līdz 2016. gada 31. decembrim pirmo reizi reģistrētu automobili drīkst aprīkot ar atšķirīgiem no oriģinālas konstrukcijas buferiem, tādā gadījumā, priekšējam buferim jābūt aprīkotam ar triecienu slāpējošiem elementiem, ja tas pats nevar kalpot par triecienu slāpējošu elementu, notiekot sadursmei nelielā ātrumā.

Buferiem jābūt droši nostiprinātiem, bez asām malām vai izvirzījumiem, kas varētu apdraudēt citus satiksmes dalībniekus. Tie nedrīkst ietekmēt apgaismes un gaismas signalizācijas ierīču darbības efektivitāti.

M1 un N1 kategorijas transportlīdzekļi drīkst būt aprīkoti ar sertificētu un marķētu frontālās aizsardzības sistēmu (aizsargrežģi, papildu buferi vai tml.). Par frontālās aizsardzības sistēmu netiek uzskatīta konstrukcija, kas paredzēta tikai transportlīdzekļa lukturu aizsardzībai un kuras masa nepārsniedz 0,5 kg.

Paaugstinātas pārgājības automobiļi, kas pirmo reizi reģistrēti līdz 2016. gada 31. decembrim, un kokvedēji drīkst būt aprīkoti ar nesertificētu un nemarķētu frontālās aizsardzības sistēmu (aizsargrežģi, papildu buferi u.tml.). Aizsargrežģi nedrīkst ierobežot lukturu vai signāllukturu izstarotās gaismas staru vai aizsegt valsts reģistrācijas numura zīmi.

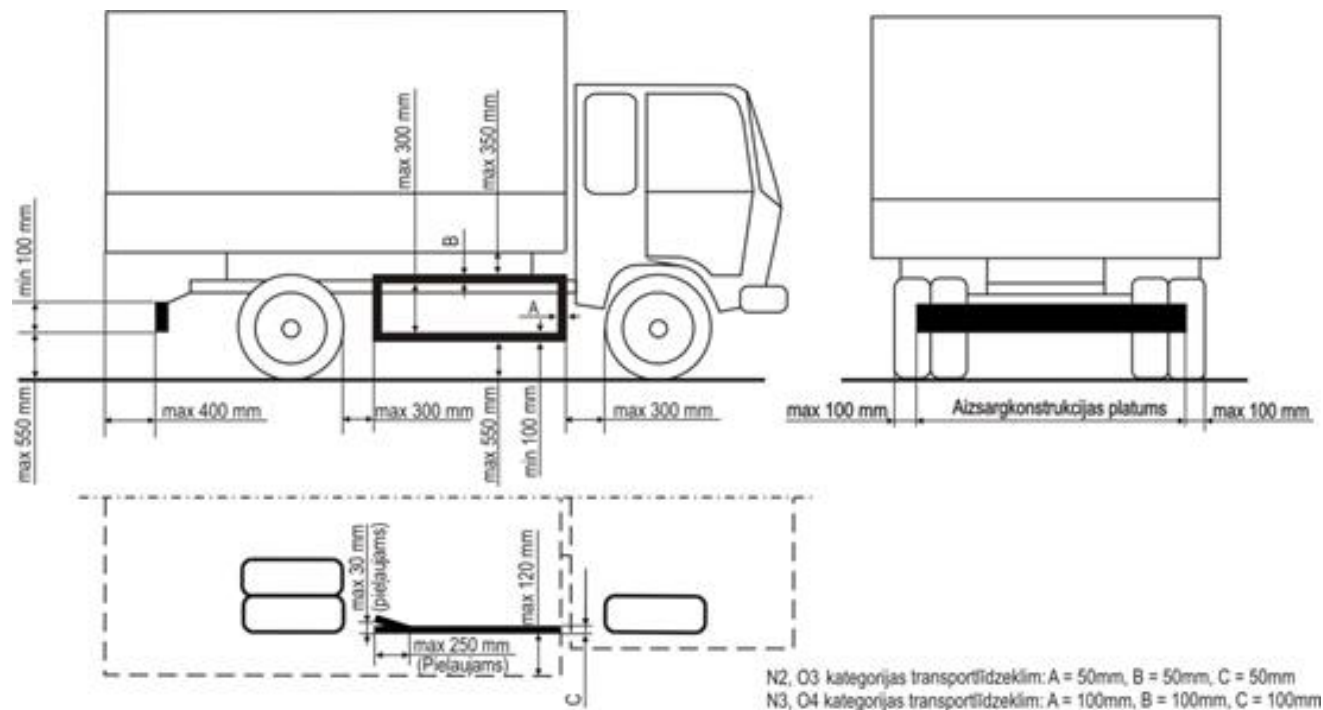
A2. Aizmugurējām aizsargierīcēm noteiktās prasības nav attiecināmas uz seglu vilcējiem, speciālajām piekabēm, kas paredzētas īpaši garu, nedalāmu kravu pārvadāšanai, un transportlīdzekļiem, kam aizmugurējās aizsargierīces uzstādīšana ir nesavienojama ar to izmantošanu.

M, N, O3 un O4 kategorijas transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2001. gada 1. janvāri, jābūt aprīkoti ar aizmugurējām drošības konstrukcijām, izņemot gadījumus, ja nenoslogota M vai N1 kategorijas transportlīdzekļa aizmugurējās daļas augstums no zemes nav lielāks par 550 mm visā tās platumā, kas nav mazāks par aizmugurējās ass platumu (ja ir vairāk nekā viena aizmugurējā ass, ņem vērā platāko) vairāk kā par 100 mm katrā pusē. Šis nosacījums jāievēro vismaz 400 mm attālumā no transportlīdzekļa aizmugurējo gabarītu plaknes.

Transportlīdzekļiem ar kravas liftiem aizmugurējā drošības konstrukcija drīkst būt dalīta, lai nodrošinātu kravas lifta darbību. Drošības

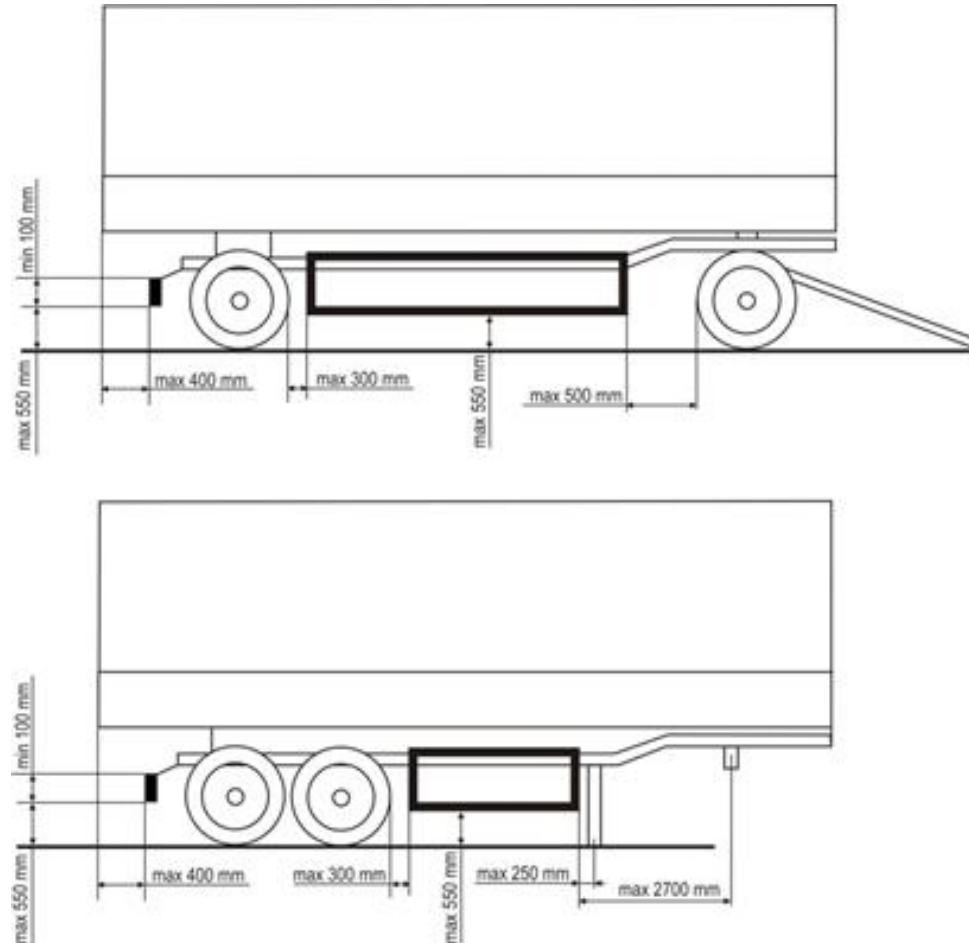
konstrukcijas daļām jābūt vienādā augstumā no ceļa virsmas, to ārējām virsmām jāatrodas vienā plaknē, un tās dalījumu vietas nedrīkst būt platākas, kā tas nepieciešams kravas lifta pacelšanas mehānisma darbības nodrošināšanai.

Aizmugurējās aizsargierīces uzstādīšanas pamatprasības norādītas 6.1.4.1. un 6.1.4.2. attēlā.

6.1.4.1. attēls.

Aizmugurējās un sānu drošības konstrukcijas shematiskais attēls.

6.1.4.2.attēls.

Aizmugurējās un sānu drošības konstrukcijas shematisks attēls.

Aizmugurējās aizsargierīces šķērša gali nedrīkst būt izlocīti uz aizmuguri. Tās ārējās šķautnes nedrīkst būt asas. Šis nosacījums uzskatāms par izpildītu, ja šķērša ārējās šķautnes ir noapaļotas un liekuma rādiuss nav mazāks par 2,5 mm.

Minētās prasības attiecas arī uz transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti līdz 2001. gada 1. janvārim, ja tie aprīkoti ar aizmugurējām drošības konstrukcijām, tomēr šajā gadījumā visos izmēros pieļaujama 10 % pilaide.

Ja aizmugurējās aizsargierīces stāvoklis ir maināms, jānodrošina tās fiksācijas iespēja vajadzīgajā stāvoklī.

N2 kategorijas transportlīdzekļiem, kuru pilna masa pārsniedz 7500 kg un kuriem klīrenss ir lielāks par 400 mm, kā arī visiem N3 kategorijas transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2004. gada 1. janvāri, jābūt izgatavotāja paredzētai priekšējai drošības konstrukcijai. Šī prasība neattiecas uz N2G un N3G kategorijas transportlīdzekļiem un tiem transportlīdzekļiem, kam priekšējās drošības konstrukcijas uzstādīšana nav savietojama ar to ekspluatācijas īpatnībām.

N₂, N₃, O₃ un O₄ kategoriju transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2001. gada 1. janvāri, izņemot seglu vilcējus, speciālas piekabes, kas paredzētas sevišķi garu, nedalāmu kravu pārvadāšanai, un transportlīdzekļus, kam sānu drošības konstrukcijas uzstādīšana ir nesavienojama ar to izmantošanu, jābūt aprīkoti ar sānu drošības konstrukcijām. Sānu drošības konstrukcijas uzstādīšanas un konstrukcijas pamatprasības parādītas 6.1.4.1. un 6.1.4.2. attēlā.

Šīs prasības attiecas arī uz transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti līdz 2001. gada 1. janvārim, ja tie aprīkoti ar sānu drošības konstrukcijām, tomēr šajā gadījumā visos izmēros pieļaujama 10 % pielaiide.

Ja transportlīdzekļa sāni ir tā konstruēti vai aprīkoti, ka to sastāvdaļu kopuma forma un īpašības atbilst sānu drošības konstrukcijai noteiktajām prasībām, tos var uzskatīt par sānu drošības konstrukcijas ekvivalentu.

Drošības konstrukcijām jābūt izgatavotām no metāla vai cita piemērota materiāla (izņemot akumulatoru baterijas nodalījumu, saspiestā gaisa balonu, degvielas tvertni, atstarotāju, rezerves riteni, instrumentu kasti un tml.). Drošības konstrukcijas ārējai virsmai jābūt gludai, plakana vai rievotai garenvirzienā un pēc iespējas nepārtrauktai. Tomēr blakus esošās daļas drīkst pārklāties. Starp blakus esošajām daļām drīkst būt sprauga, kas nav lielāka par 25mm. Tālāk aizmugurē esošā daļa nedrīkst būt izvirzīta uz āru vairāk nekā priekšējā, bet zemāk esošā daļa nedrīkst būt izvirzīta uz āru vairāk nekā augstākā.

Noapaļotas skrūvju vai kniežu galviņas, kā arī citas detaļas drīkst būt izvirzītas uz āru ne vairāk kā par 10 mm, ja tās ir gludas vai līdzīgi noapaļotas. Visām ārējām šķautnēm jābūt noapaļotām. Noapaļojuma rādiuss nedrīkst būt mazāks par 2,5mm.

Sānu drošības konstrukcija drīkst sastāvēt no vienlaidu plakanas virsmas vai no viena vai vairākiem atsevišķiem horizontāliem elementiem, vai no virsmas un elementu kombinācijas.

Maksimālais attālums, kas dots 6.1.4.1. attēlā, no sānu drošības konstrukcijas augšdaļas līdz virsbūves elementam (maks. 350 mm) attiecas uz gadījumu, ja transportlīdzekļa gabarītus nosaka virsbūve (kravas tilpne).

Ja transportlīdzekļa gabarītus nosaka riteņu ārējā plakne, sānu drošības konstrukcijas augšējai malai jāatrodas 950 mm augstumā virs zemes vai virsbūves (kravas tilpnes) pamatnes līmenī, ja tā atrodas zemāk.

Ja transportlīdzekļa gabarītus nosaka virsbūve (kravas tilpne) un tā atrodas augstāk nekā 1300 mm virs zemes, sānu drošības konstrukcijas augšējai malai jāatrodas vismaz 950 mm virs zemes.

Transportlīdzekļiem, kas pēc konstrukcijas paredzēti, nevis pielāgoti konteineru pārvadāšanai vai kam ir maināmas kravas tilpnes, sānu drošības konstrukcijas augšējās malas augstumu nosaka, ņemot vērā iepriekšējās trīs rindkopās dotās prasības un pieņemot, ka konteiners vai maināmā kravas tilpne ir transportlīdzekļa daļa.

Tādas transportlīdzeklim pastāvīgi piestiprinātas komponentes kā akumulatoru baterijas nodalījums, saspiestā gaisa baloni, degvielas tvertnes, atstarotāji, rezerves riteņi, instrumentu kastes u.tml. drīkst tikt uzskatīti par sānu drošības ierīces sastāvdaļām ar nosacījumu, ka tiek ievēroti noteiktie izmēri. Spraugu starp blakus esošajām sānu drošības konstrukcijas daļām nedrīkst būt lielāka par 25mm.

Atsevišķiem transportlīdzekļiem jāievēro tikai šādi nosacījumi:

a) piekabēm ar maināmu garumu jāievēro visas prasības, kad to garums ir minimāls. Kad garums ir maksimāls, sānu drošības konstrukcijas apakšējā mala nedrīkst atrasties augstāk nekā 550 mm virs zemes, turklāt:

i) maksimālais attālums, kas dots 6.1. attēlā, no sānu drošības konstrukcijas augšdaļas līdz virsbūves elementam (maks. 350 mm) attiecas uz gadījumu, ja transportlīdzekļa gabarītus nosaka virsbūve (kravas tilpne);

ii) ja transportlīdzekļa gabarītus nosaka riteņu ārējā plakne, sānu drošības konstrukcijas augšējai malai jāatrodas 950 mm augstumā virs zemes vai virsbūves (kravas tilpnes) pamatnes līmenī, ja tā atrodas zemāk;

iii) ja transportlīdzekļa gabarītus nosaka virsbūve (kravas tilpne) un tā atrodas augstāk nekā 1300 mm virs zemes, sānu drošības konstrukcijas augšējai malai jāatrodas vismaz 950 mm virs zemes,

kā arī nosacījumi attiecībā uz sānu drošības konstrukcijas priekšējās vai aizmugurējās daļas uzbūvi un novietojumu;

b) autocisternām, kas paredzētas šķidrumu pārvadāšanai pastāvīgi piestiprinātā slēgtā cisternā un kas aprīkotas ar cauruļvadiem iekraušanas un izkraušanas vajadzībām, jāaprīko, ciktāl tas ir iespējams, ar sānu drošības ierīcēm atbilstoši visām prasībām. Atkāpes no prasībām pieļaujamas vienīgi autocisternas iekārtu darbības nodrošināšanai nepieciešamos gadījumos;

c) transportlīdzekļa ar izbīdāmiem balstiem, kas paredzēti papildu stabilitātes nodrošināšanai, veicot iekraušanu, izkraušanu vai citu operāciju, sānu drošības konstrukcijās drīkst būt papildu spraugas izbīdāmo balstu darbības nodrošināšanai;

d) transportlīdzekļiem ar stiprinājumiem *Ro-Ro* pārvadājumu veikšanai pieļaujamas spraugas sānu drošības konstrukcijā, kas paredzētas stiprinājuma trošu (ķēžu) ievietošanai un nosprigošanai.

Sānu drošības konstrukcijām nedrīkst piestiprināt bremžu, gaisa vai hidrauliskos cauruļvadus.

Visām drošības konstrukcijām jābūt atbilstoši nostiprinātām. Tām nedrīkst būt stiprību ietekmējoši bojājumi vai deformācijas, kā rezultātā

mainās drošības konstrukcijas vai tās elementu novietojums vai veidojas bīstami izvirzījumi, asas šķautnes vai tml.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.1.4.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nav bufera, neatbilstošas konstrukcijas buferis, neatbilstošs tā stiprinājums vai novietojums; citiem satiksmes dalībniekiem bīstami bufera bojājumi; buferis ietekmē apgaismes un gaismas signalizācijas ierīču darbības efektivitāti; izvirzīti bufera bīstamie elementi vai balsteņi to stiprināšanai; nesertificēta vai nemarkēta frontālās aizsardzības sistēma, konkrētajam transportlīdzeklim neatļauta frontālās aizsardzības sistēma	2
		B1. Bufera vai frontālās aizsardzības sistēmas atdalīšanās bīstamība	3
		B2. Nav kāda no obligāti uzstādamajām drošības konstrukcijām, tā uzstādīta neatbilstoši uzstādīšanas nosacījumiem, neatbilstoša tās konstrukcija vai stiprinājums, nepiemērots tās materiāls; drošības konstrukcijai piestiprināti bremžu vai gaisa, vai hidrauliskie cauruļvadi; drošības konstrukcija būtiski deformēta	2
		B2. Drošības konstrukcijas atdalīšanās bīstamība	3

6.1.5. Rezerves riteņa (ja tāds ir) stiprinājums

A. Prasības

Rezerves ritenim jābūt droši nostiprinātam vietā, kuru šim nolūkam paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs, vai nodrošinātam pret iespējamu pārvietošanos, kas var apdraudēt satiksmes dalībniekus vai pasažierus. Rezerves riteņa stiprinājumam jābūt bez mehāniskiem vai citādiem bojājumiem, kas var ietekmēt tā stiprību vai stiprinājumu.

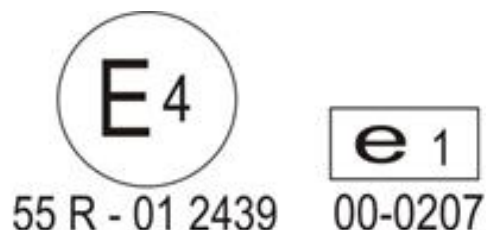
B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.1.5.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	Nelieli rezerves riteņa stiprinājuma bojājumi	1
		Rezerves riteņa stiprinājuma bojājumi; rezerves ritenis nav nostiprināts	2
		Rezerves riteņa izkrišanas bīstamība	3

6.1.6. Mehāniskais savienojums un vilkšanas ierīce

A. Prasības

A1. Transportlīdzekļa sakabes ierīcei jābūt sertificētai un marķētai atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem (6.1.6.1.att.). Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, sakabes ierīce var būt sertificēta un marķēta atbilstoši tehnisko normatīvu prasībām, kas piemēroti, veicot transportlīdzekļa izgatavošanu (sertificēšanu). Līdzās sastāvdaļas marķējumam jābūt norādītai tās klasei un parametriem (atkarībā no ierīces - D, Dc, S, U, V). Velkošā un velkamā transportlīdzekļa sakabes ierīcēm jābūt savietojamām.

6.1.6.1.attēls.

Sakabes ierīces apstiprinājuma marķējuma piemērs

A2. Aizliegts uzstādīt sakabes ierīci piekabes (puspiekabes) aizmugurē, izmantot pašizgatavotas sakabes ierīces, mainīt sakabes ierīces konstrukciju un uzstādīt sakabes ierīci mehāniskajam transportlīdzeklim, kuru izgatavotājs nav paredzējis piekabes vilkšanai. Sakabes ierīces parametriem jāatbilst transportlīdzekļa, kam tā uzstādīta, pilnajai masai.

Skrūvsavienojumiem jābūt atbilstoši nospriegotiem. Kniedētajiem savienojumiem jābūt bez bojājumiem. Sakabes ierīces stiprinājuma vietām pie rāmja vai virsbūves nedrīkst būt stiprinājuma drošību ietekmējoši korozijas bojājumi. Rāmja šķērssiļai, pie kuras stiprinās sakabes ierīce, nedrīkst būt remontmetinājumi.

Sakabes ierīcei un jūgstienim nedrīkst būt lūzumi, plaisas, deformācijas, ievērojami korozijas bojājumi un remontmetinājumi, izņemot gadījumus, ja jūgstieņa izgatavotājs remontmetinājumus paredzējis. Pieļaujama O1 un O2 kategorijas transportlīdzekļa jūgstieņa pastiprināšana (izmantojot papildu elementus un nemainot oriģinālo konstrukciju) un remontmetinājumi, ievērojot rāmim un nesošajiem elementiem noteiktās prasības.

Sakabes ierīces fiksēšanas mehānismam jābūt darba kārtībā.

Drošības trose (ķēde) nedrīkst būt mehāniski bojāta, un tās stiprinājums nedrīkst traucēt inerces bremzes darbību.

Ja transportlīdzeklis ir aprīkots ar vilkšanas āķiem (cilpām), tām jābūt atbilstoši nostiprinātām un bez bojājumiem.

Sakabes lodgalva nedrīkst ierobežot valsts reģistrācijas numura vai gaismas ierīču redzamību.

A3. Attālumam starp sakabes lodgalvas vertikālo simetrijas asi un tuvāko transportlīdzekļa sastāvdaļu jābūt ne mazākam par 65 mm. Minimālais pieļaujamais \varnothing 50 sakabes lodgalvas diametrs ir 49 mm.

"Žokļveida" sakabes ierīču \varnothing 40 pirksta minimālais pieļaujamais diametrs ir 36,5 mm, \varnothing 50 - 47 mm un \varnothing 57 - 55 mm.

Atbalsta-sakabes ierīces minimālais augstums no tās stiprinājuma plaknes līdz puspiekabes atbalsta plaknei, mērot pa puspiekabes sakabes tapas asi, ir atkarīgs no konkrētās ierīces klases kā norādīts 6.1.6.1. tabulā:

Piekabes sakabes ierīces \varnothing 40 cilpas ar buksi maksimālais ieliktna iekšējais diametrs visā tā augstumā ir 41,5 mm, \varnothing 50 - 52 mm, \varnothing 57,5 - 59,5 mm. Pieļaujamā brīvkustība velkošā transportlīdzekļa "āķveida" sakabes ierīcē ar piekabes toroidālo (bez bukses) cilpu ir ne mazāka par 3 un ne lielāka par 7 mm.

Puspiekabes sakabes tapas minimālie izmēri doti 6.1.6.2. tabulā.

Transportlīdzekļu sakabes ierīcēs nedrīkst būt nodiluma izraisīta palielināta brīvkustība.

6.1.6.1. tabula

Atbalsta-sakabes ierīces minimālais augstums

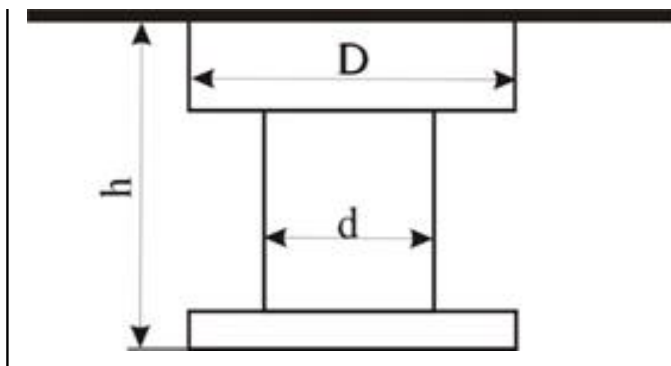
Klase	G50-1	G50-2	G50-3	G50-4	G50-5	G50-6
Minimālais augstums H, mm	140	160	180	200	220	240

6.1.6.2. tabula

Puspiekabes sakabes tapas minimālie izmēri

	Diametrs	Minimālais izmērs, mm	Minimālais izmērs, mm
--	----------	-----------------------	-----------------------

Parametrs	Nominālais izmērs, mm	Minimālais izmērs, mm
D	73	71
	114	112
d	50,8	49
	80	78
h	84	82,5
	74	72,5

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.1.6.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Izmantojot kalibrus vai bīdmēru, vai citu šim nolūkam izmantojamu ierīci	B1. Nesertificēta vai neatbilstoši sertificēta sakabes ierīce vai nav sakabes ierīces plāksnītes transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti līdz 2000. gada 31. decembrim	1
		B1. Nesertificēta vai neatbilstoši sertificēta sakabes ierīce vai nav sakabes ierīces plāksnītes transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2001. gada 1. janvāri	2
		B1. Tehniskajā kontrolē uz ceļa - nesavietojamas velkošā un velkamā transportlīdzekļa sakabes ierīces	3
		B2. Sakabes ierīce piekabes aizmugurē vai pašizgatavota sakabes ierīce; izmainīta sakabes ierīces konstrukcija; sakabes ierīce uzstādīta transportlīdzeklī, kuru izgatavotājs nav paredzējis piekabes vilkšanai; sakabes ierīces kāds no parametriem neatbilst transportlīdzekļa, kam tā uzstādīta, pilnajai masai; nenospriegots sakabes ierīces stiprinājuma skrūvsavienojums vai būtiski bojāts kniedētais savienojums; dziļa rāmja vai sakabes ierīces stiprinājuma vietas pie rāmja vai virsbūves stiprību ietekmējoša korozija; remontmetinājums rāmja šķērssijā, kur stiprinās sakabes ierīce; plaisas, deformācijas, ievērojami korozijas bojājumi un remontmetinājumi sakabes ierīcē vai jūgstienī; bojāts sakabes ierīces fiksēšanas mehānisms; drošības trose (ķēde) mehāniski bojāta vai tās stiprinājums traucē inerces bremzes darbību; sakabes lodgalva ierobežo valsts reģistrācijas numura vai gaismas ierīču redzamību	2
		B2. Sakabes ierīces izlūšanas bīstamība vai funkcionalitāti ietekmējoša deformācija; lūzums vai plaisa sakabes ierīcē	3
		B3. Neatbilstošs sakabes lodgalvas novietojums; nodiluma izraisītā palielinātā brīvkustība sakabes ierīcē pārsniedz pieļaujamo mazāk nekā par 2 mm;	2
B3. Nodiluma izraisītā palielinātā brīvkustība sakabes ierīcē pārsniedz pieļaujamo vairāk nekā par 2	2		

6.1.7. Transmisija

A. Prasības

A1. Sajūgam jānodrošina laidena gaitas uzsākšana un viegla pārnesumu pārslēgšana.

Sajūga pedāļa kājas atbalsta virsmai jābūt pārklātai ar rievotu palielinātas berzes materiālu vai kā citādi nodrošinātai pret slīdēšanu. Nav pieļaujama sajūga pedāļa ievērojama sānkustība un remontmetinājumi.

Motocikla sviras dekoratīvajam apvalkam (ja tāds ir) jābūt nekustīgi nostiprinātam pie sviras. Motocikla sajūga sviras galam jābūt sfēriskam, ar noapaļojuma rādiusu, kas nav mazāks par 7 mm. Motocikla sajūga svirai jābūt bez bojājumiem, plaisām, lūzumiem.

Sajūga hidrauliskajam (pneimatiskajam) pievadam jābūt hermētiskam. Sajūga kurvja stiprinājumam jābūt ciešam.

Sajūgam un sparrarata aizsargapvalkam jābūt atbilstoši nostiprinātam.

A2. Pārnesumu kārbai, sadales kārbai un diferenciālim, kā arī to vadības ierīcēm un izpildmehānismiem jābūt atbilstoši nostiprinātam un jāveic paredzētās funkcijas, viegli jāieslēdzas un jāizslēdzas. Šajos transmisijas elementos aizliegts veikt konstrukcijas izmaiņas, kas var ietekmēt bremžu spēku mērījumus vai bojāt diagnostikas iekārtas. Jādarbojas ierīcei, kas neļauj nejauši ieslēgt atpakaļgaitas pārnesumu. Stiprinājuma elementiem nav pieļaujami bojājumi vai remontmetinājumi. Nav pieļaujama diluma vai bojājuma izraisīta palielināta brīvkustība gultņos.

A3. Griezes momenta pārvada elementiem (kardānam, pusasīm) jābūt atbilstoši nostiprinātiem. Nav pieļaujama diluma vai bojājuma izraisīta palielināta brīvkustība kardānpārvada šarnīros, starpbalstā vai rievsavienojumā. Griezes momenta pārvada elementiem nedrīkst būt lūzumi, plaisas, deformācijas, remontmetinājums (izņemot gadījumus, ja to pieļauj izgatavotājs).

Pilnpiedziņas transportlīdzekļu priekšējā vai aizmugurējā tilta piedziņu atļauts atslēgt ar nosacījumu, ja piedziņas atslēgšanas rezultātā demontēto transmisijas agregātu un detaļu dēļ netiek traucēta citu agregātu darbība vai nerodas citi būtiski trūkumi vai bojājumi.

Putekļu aizsargiem jābūt bez bojājumiem.

Nav pieļaujams ievērojams ķēdes, zobratu zobu izdilums un zobratu zobu izlūzumi. Ķēdei jābūt nospriegotai.

Motociklam jābūt aprīkotam ar ķēdes apvalku, ja to paredzējis izgatavotājs. Tam jābūt bez bojājumiem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.1.7.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Sajūgs nenodrošina laidenu gaitas uzsākšanu; nenostiprināts sparrarata aizsargapvalks;	1
		B1. Neiespējama laidena gaitas uzsākšana vienlaikus ar apgrūtinātu pārnesuma ieslēgšanu; sajūga pedāļa virsma nav nodrošināta pret slīdēšanu; sajūga pedāļa ievērojama sānkustība vai remontmetinājums; nenostiprināts motocikla sajūga sviras dekoratīvais apvalks; motocikla sajūga sviras gals nav sfērisks vai tā noapaļojums neatbilst prasībām; bojājumi vai plaisas, vai lūzumi motocikla sajūga svirā; nehermētisks sajūga hidrauliskais (pneimatiskais) pievads; vaļīgs sajūga kurvja stiprinājums; nav sparrarata aizsargapvalka	2
		B2. Neatbilstošs pārnesumu kārbas vai sadales kārbas, vai diferenciāļa, vai tā vadības ierīces, vai izpildmehānisma stiprinājums; pārnesumu kārba vai sadales kārba, vai diferenciālis, vai tā vadības ierīce, vai izpildmehānisms nedarbojas vai neveic paredzētās funkcijas; pārnesumu kārbas vai sadales kārbas, vai diferenciāļa, vai tā vadības ierīces, vai izpildmehānisma darbības traucējumi; pārnesumu kārbas vai sadales kārbas, vai diferenciāļa konstrukcijas izmaiņas, kas var ietekmēt bremžu spēku mērījumus vai bojāt diagnostikas iekārtas; nedarbojas ierīce, kas neļauj nejauši ieslēgt atpakaļgaitas pārnesumu; bojāts vai metinot remontēts pārnesumu kārbas vai sadales kārbas, vai diferenciāļa stiprinājuma elements; diluma vai bojājuma izraisīta palielināta brīvkustība gultņos	2
		B3. Neliela brīvkustība starpbalstā, rievsavienojumā vai šarnīrā; nelielas plaisas transmisijas elastīgajā elementā; neliels, hermētiskumu neietekmējošs putekļusraga bojājums vai nav putekļusarga apskavas šaurākajā galā; bojāts, bet funkciju pildošs motocikla ķēdes apvalks	1
		B3. Vaļīgs kardānpārveda elementu savienojums, trūkst skrūve; diluma vai bojājuma izraisīta palielināta brīvkustība kardānpārveda šarnīrā, starpbalsta gultnī vai rievsavienojumā; ievērojami bojāts starpbalsts; plaisa, deformācija remontmetinājums griezes momenta pārveda elementā; kardāna šarnīra stiprinājums metinot; pilnpiedziņas transportlīdzekļu priekšējā vai aizmugurējā tilta piedziņa atslēgta neatbilstoši prasībām; nav putekļusarga vai tas ir caurs, nehermētisks; nav putekļusaraga apskavas platākajā galā; nenostiprināts putekļusargs; ievērojams zobratu zobu vai ķēdes izdilums; zobrata zobu izlūzums; nenospriegota ķēde; nav motocikla ķēdes apvalka vai tā bojājums ietekmē funkcionalitāti vai braucēju drošību	2
		B3. Kardānpārveda šarnīra vai transmisijas elementu, vai to stiprinājuma vai savienojuma izjukšanas bīstamība	3

6.1.8. Motora stiprinājumi

A. Prasības

A1. Motoram jābūt atbilstoši nostiprinātam. Stiprinājuma elementiem nav pieļaujami bojājumi vai remontmetinājumi. Visiem aizsargapvalkiem (sadales siksnas, sadales ķēdes, u.tml.) jābūt atbilstoši nostiprinātiem, bez būtiskiem bojājumiem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.1.8.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Neatbilstošs motora stiprinājums; bojāts vai metinot remontēts motora stiprinājuma elements; nav aizsargapvalka vai tas neatbilstoši nostiprināts, vai stipri bojāts	2
		B1. Vaļīgi vai saplaisājuši motora stiprinājuma elementi	3

6.2. Kabīne, virsbūve un kravas nodalījums

6.2.1. Stāvoklis

A. Prasības

A1. Nav atļauts mainīt transportlīdzekļa virsbūves vai kabīnes konstrukciju, izņemot gadījumus, ja pārbūve saskaņota līdz 2002. gada 18.martam.

A2. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam atbilstoši reģistrācijas apliecībā norādītajam transportlīdzekļa veidam (piemēram, borti, statnes, grīda, tents un tml.). Kabīnes vai virsbūves, vai kravas nodalījuma sastāvdaļām nedrīkst būt stiprību ietekmējoši mehāniski, korozijas un deformāciju bojājumi un konstrukcijas pārveidojumi, kas negatīvi ietekmē kabīnes vai virsbūves, vai kravas nodalījuma stiprību, veido asas šķautnes un bīstamus izvirzījumus, kas varētu būt bīstami citiem satiksmes dalībniekiem. Kabīnē vai virsbūvē nedrīkst būt izgatavotāja neparedzētas atveres, pa kurām salonā var ieplūst izplūdes gāzes vai izmeši.

A3. Transportlīdzekļa kabīnes vai virsbūves, vai kravas nodalījuma krāsojums vai aprīkojums nedrīkst būt līdzīgs operatīvo transportlīdzekļu krāsojumam vai aprīkojumam konfigurācijas un krāsu salikuma ziņā, maldinot pārējos ceļu satiksmes dalībniekus.

A4. Kokvedēju statnes nedrīkst būt piemetinātas pie pamatrāmja vai papildrāmja.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.2.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums

Vizuāla	B1. Neatļauti izmainīta kabīnes vai virsbūves konstrukcija	2
	B2. Kabīnes, virsbūves vai kravas nodalījuma elementu stiprību vai citus satiksmes dalībniekus neapdraudoši mehāniski, deformācijas vai korozijas bojājumi	1
	B2. Transportlīdzeklis nav aprīkots atbilstoši reģistrācijas apliecībā norādītajam transportlīdzekļa veidam; kabīnes, virsbūves vai kravas nodalījuma elementu stiprību ietekmējoši mehāniski, korozijas vai deformācijas bojājumi vai konstrukcijas pārveidojumi, kas negatīvi ietekmē kabīnes vai virsbūves, vai kravas nodalījuma stiprību, veido asas šķautnes vai bīstamus izvirzījumus, kas varētu būt bīstami citiem satiksmes dalībniekiem; izgatavotāja neparedzētas atveres kabīnē vai virsbūvē, pa kurām salonā var ieplūst izplūdes gāzes vai izmeši	2
	B2. Kabīnes vai virsbūves, vai kravas nodalījuma sastāvdaļas atdalīšanās bīstamība; nopietni ietekmēta kabīnes vai virsbūves, vai kravas nodalījuma stabilitāte; transportlīdzekļa lietotājiem bīstama atgāzu vai izmešu daudzuma iekļūšana salonā	3
	B3. Kabīnes vai virsbūves, vai kravas nodalījuma krāsojums vai aprīkojums līdzīgs operatīvo transportlīdzekļu krāsojumam vai aprīkojumam konfigurācijas un krāsu salikuma ziņā	2
	B4. Kokvedēja statne piemetināta pie pamatrāmja vai papildrāmja	3

6.2.2. Stiprinājums

A. Prasības

A1. Kabīnei vai virsbūvei, vai kravas nodalījumam pie rāmja jābūt nostiprinātam transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētajās vietās un paredzētajā veidā. Kabīnes vai virsbūves, vai kravas nodalījuma vai tā daļu stiprinājumam pie rāmja vai savstarpējam savienojumam nedrīkst būt palielināta brīvkustība vai savienojuma izturību ietekmējoši pārveidojumi vai mehāniski, korozijas vai deformāciju bojājumi. Aizliegts izmantot elementus (piemēram, paaugstinošas starplikas vai tml.) vai izdarīt izmaiņas kabīnes vai virsbūves, vai kravas nodalījuma stiprinājuma konstrukcijā, kas var negatīvi ietekmēt transportlīdzekļa vadāmību, bremzēšanas īpašības vai stabilitāti.

Tehnoloģiskajai ierīcei jābūt atbilstoši un droši nostiprinātai un bez ceļu satiksmes drošību apdraudošiem bojājumiem. Ja tiek izmantots papildrāmis, tam jābūt atbilstoši nostiprinātam. Papildrāmim un tā stiprinājumiem nedrīkst būt lūzumi, izlūzumi, plaisas, deformācijas un korozijas bojājumi, kas var ietekmēt konstrukcijas izturību un satiksmes drošību.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.2.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla pārbaude,	B1. Kabīne vai virsbūve, vai kravas nodalījums nav nostiprināts pie rāmja transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētajās vietās un paredzētajā veidā; kabīnes, virsbūves vai kravas nodalījuma daļu	

transportlīdzeklim atrodoties uz bedres vai pacelāja	stiprinājuma pie rāmja vai savstarpējā savienojuma palielināta brīv kustība vai izturību ietekmējoši pārveidojumi, vai mehāniski, korozijas vai deformāciju bojājumi; elementi vai izmaiņas kabīnes vai virsbūves, vai kravas nodalījuma stiprinājuma konstrukcijā, kas var negatīvi ietekmēt transportlīdzekļa vadāmību vai bremzēšanas īpašības, vai stabilitāti; neatbilstošs vai nedrošs tehnoloģiskā iekārtas stiprinājums vai satiksmes drošību apdraudošs bojājums; neatbilstošs papildrāmja stiprinājums; papildrāmja lūzums vai plaisa, vai deformācija, vai korozijas bojājums, kas var ietekmēt konstrukcijas izturību un satiksmes drošību	2
	B1. Kabīnes, virsbūves, kravas nodalījuma vai papildrāmja stiprinājums pie rāmja nopietni bojāts vai deformēts, vai korodējis tā, ka nopietni apdraudēta ceļu satiksmes drošība; kabīnes, virsbūves, kravas nodalījuma vai tehnoloģiskā agregāta sastāvdaļas atdalīšanās bīstamība	3

6.2.3. Durvis, pārsegi, rokturslēgi, aizslēgi, fiksatori

A. Prasības

A1. Transportlīdzekļa vadītāja, pasažieru un rezerves durvīm, kā arī motora pārsegam jābūt aprīkotām ar izgatavotāja paredzētajiem atvēršanas mehānismiem, rokturiem, slēgierīcēm un fiksatoriem. Durvīm un pārsegēm jābūt atbilstoši nostiprinātiem eņģēs, viegli jāatveras, jāaizveras un jāfiksējas. Furgonu pakalējam durvīm jābūt aprīkotām ar ierīcēm to noturēšanai atvērtā stāvoklī.

A2. Deformācijas, mehāniski bojājumi, korozijas bojājumi vai konstrukcijas pārveidojumi nedrīkst veidot asas malas vai bīstamus izvīzījumus, kas varētu apdraudēt citus satiksmes dalībniekus vai negatīvi ietekmēt durvju un pārsegu stiprību un izturību.

A3. Jādarbojas vadītāja durvju vai vadītāja nodalījuma stiklu pacelšanas-nolaišanas mehānismam.

A4. Kravas nodalījuma slēgierīcēm un to fiksācijas elementiem jābūt droši nostiprinātiem, bez bojājumiem un darba kārtībā. Kravas nodalījuma durvīm jābūt aprīkotām ar ierīcēm to noturēšanai atvērtā stāvoklī.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.2.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Apgrūtināta durvju vai pārsega atvēršana vai aizvēršana	1
		B1. Nav izgatavotāja paredzētā vadītāja, pasažieru un rezerves durvju vai motora pārsega atvēršanas mehānisma vai roktura vai fiksatora; durvis ar roktura palīdzību nav atveramas no ārpusē vai no iekšpusē; neatbilstošs durvju vai pārsega stiprinājums eņģēs; iespējama nejauša durvju vai pārsega atvēršanās; bīdāmas durvis nefiksējas aizvērtā stāvoklī; durvis nav atveramas tādā veidā, kā to paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs; furgona pakalējam durvis nefiksējas atvērtā stāvoklī	2

	B1. Veramas durvis vai pārsegs nefiksējas aizvērtā stāvoklī	3
	B2. Durvju vai pārsega stiprību un citus satiksmes dalībniekus neapdraudoši mehāniski, deformācijas vai korozijas bojājumi	1
	B2. Durvju vai pārsega deformācijas vai mehāniski vai korozijas bojājumi vai konstrukcijas pārveidojumi veido asas malas vai bīstamus izvirzījumus, kas varētu apdraudēt citus satiksmes dalībniekus vai negatīvi ietekmē durvju stiprību vai izturību	2
	B3. Nedarbojas stikla pacelšanas-nolaišanas mehānisms, izņemot vadītāja durvis (nodalījumu)	1
	B3. Nedarbojas vadītāja durvju vai nodalījuma stiklu pacelšanas-nolaišanas mehānisms	2
	B4. Kravas nodalījuma slēgierīce un tās fiksācijas elementi nav droši nostiprināti vai bojāti, vai nav darba kārtībā; nav ierīces kravas nodalījuma durvju noturēšanai atvērtā stāvoklī	2

6.2.4. Grīda

A. Prasības

A1. Transportlīdzekļa kabīnes, virsbūves vai kravas nodalījuma grīdai nedrīkst būt mehāniski vai korozijas bojājumi, kas apdraud tās stiprību un izturību.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.2.4.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla pārbaude, transportlīdzeklī atrodoties uz bedres vai pacelēja	B1. Mehānisks bojājums vai caurrūsējums kabīnes, virsbūves vai kravas nodalījuma grīdā	2
		B1. Plaši mehāniski vai korozijas bojājumi grīdā, kas apdraud tās stiprību un izturību	3

6.2.5. Vadītāja sēdekļi

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklī jābūt aprīkotam ar vadītāja sēdekli.

A2. Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2001. gada 1. janvāri, vadītāja sēdeklim un tā stiprinājuma vietām jābūt sertificētām atbilstoši prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos par riteņu transportlīdzekļu un to sastāvdaļu atbilstības novērtēšanu.

Vadītāja sēdeklis jābūt rūpnieciski izgatavotam, aprīkotam ar izgatavotāja paredzētajiem regulēšanas un fiksācijas mehānismiem un droši, stabili, atbilstoši nostiprinātam. Sēdekļa stiprinājumu aizliegts pārveidot. Sēdekļa un atzveltnes pārvietošanas un fiksācijas ierīcēm jābūt darba kārtībā. Vadītāja sēdekļa daļām jābūt bez bojājumiem.

A3. Transportlīdzeklim, kam veikta pārbūve, vadītāja sēdeklis un tā stiprinājuma vietām jāatbilst prasībām, kādas tika piemērotas, veicot pārbūves tehniskā projekta saskaņošanu.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.2.5.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nav vadītāja sēdekļa	3
		B2. Aprūtināta vadītāja sēdekļa vai tā atzveltnes pārvietošana	1
		B2. Neatbilstošs vadītāja sēdeklis vai tā stiprinājums; pašizgatavots vadītāja sēdeklis; nav vai nedarbojas transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētā vadītāja sēdekļa vai atzveltnes pārvietošanas vai fiksācijas ierīce; neatbilstošs vai pārveidots sēdekļa stiprinājums; bojāta vadītāja sēdekļa daļa	2
		B2. Nedrošs vai nestabils vadītāja sēdeklis; nefiksējas vadītāja sēdekļa atzveltne	3
		B3. Transportlīdzekļa, kam veikta pārbūve, vadītāja sēdeklis vai tā stiprinājuma vietas neatbilst prasībām, kādas tika piemērotas, veicot pārbūves tehniskā projekta saskaņošanu	2

6.2.6. Citi sēdekļi

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar visiem tā konstrukcijā paredzētajiem sēdekļiem. Ja vieglajam plašlietojuma automobilim izgatavotājs paredzējis trīs sēdekļu rindas, pēdējā vai vidējā sēdekļu rinda vai kāds no šo rindu sēdekļiem drīkst būt demontēts (nelikvidējot sēdvietu stiprinājuma vietas).

A2. Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2001. gada 1. janvāri, sēdekļiem un to stiprinājuma vietām jābūt sertificētām atbilstoši prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos par riteņu transportlīdzekļu un to sastāvdaļu atbilstības novērtēšanu.

A3. Sēdekļiem jābūt rūpnieciski izgatavotiem, aprīkoti ar izgatavotāja paredzētajiem regulēšanas un fiksācijas mehānismiem un atbilstoši nostiprinātiem. Sēdekļa stiprinājumu aizliegts pārveidot. Sēdekļa un atzveltnes pārvietošanas un fiksācijas ierīcēm jābūt darba kārtībā. Sēdekļa būtiskajām daļām jābūt bez bojājumiem.

A4. Transportlīdzeklim, kam veikta pārbūve, sēdekļiem un to stiprinājuma vietām jāatbilst prasībām, kādas tika piemērotas, veicot

pārbūves tehniskā projekta saskaņošanu.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.2.6.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Sēdekļa neatļauta demontāža; neatbilstošs sēdekļu skaits	2
		B2. Neatbilstošs sēdeklis vai tā stiprinājums	2
		B3. Apgrūtināta sēdekļa vai atzveltnes pārvietošana	1
		B3. Pašizgatavots sēdeklis; nav vai nedarbojas izgatavotāja paredzētā sēdekļa vai atzveltnes pārvietošanas vai fiksācijas ierīce; neatbilstošs vai pārveidots sēdekļa stiprinājums; bojāta būtiska sēdekļa daļa	2
		B4. Transportlīdzekļa, kam veikta pārbūve, sēdeklis vai tā stiprinājuma vieta neatbilst prasībām, kādas tika piemērotas, veicot pārbūves tehniskā projekta saskaņošanu	2

6.2.7. Braukšanas vadības ierīces

A. Prasības

A1. Visas vadības ierīces, kas nepieciešamas transportlīdzekļa drošai vadīšanai, nedrīkst būt bojātas vai apgrūtināta to darbība.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.2.7.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Bojāta kāda no vadības ierīcēm, kas nepieciešamas transportlīdzekļa drošai vadīšanai, vai apgrūtināta tās darbība	2
		B1. Kāda no vadības ierīcēm, kas nepieciešamas transportlīdzekļa drošai vadīšanai, nedarbojas	3

6.2.8. Pakāpieni un kabīnes kāpšļi

A. Prasības

A1. Pakāpieni un kabīnes kāpšļi, izņemot aizmugurējo, nedrīkst būt izvirzīti vairāk par 10 cm ārpus blakus esošās virsbūves daļas kontūrām. Pakāpieniem un kabīnes kāpšļiem jābūt pārklātiem ar speciāliem materiāliem vai izgatavotiem ar reljefu virsmu, kas mazina paslīdēšanas iespēju. Uz autobusu pakāpieniem papildus attiecas šī pielikuma 9.7.apakšpunkta prasības.

A2. Pakāpieniem un kabīnes kāpšļiem nedrīkst būt asas malas vai izvirzījumi, kas varētu apdraudēt vadītāju vai citus satiksmes dalībniekus, kā arī to funkcionalitāti apdraudoši korozijas bojājumi un deformācijas.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.2.8.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Pakāpieni vai kabīnes kāpšļi izvirzīti vairāk par 10 cm ārpus blakus esošās virsbūves daļas kontūra vai nav aprīkoti tā, lai mazinātu paslīdēšanas iespēju	2
		B2. Pakāpiena vai kabīnes kāpšļa funkcionalitāti neapdraudoši korozijas, mehāniski vai deformācijas bojājumi	1
		B2. Pakāpiena vai kabīnes kāpšļa asas malas vai izvirzījumi, kas varētu apdraudēt vadītāju vai citus satiksmes dalībniekus, vai funkcionalitāti apdraudoši korozijas bojājumi vai deformācijas	2

6.2.9. Cita iekšējā un ārējā apdare un aprīkojums

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim nedrīkst būt izvirzīti ārējie elementi (piemēram, aerodinamiku uzlabojoši elementi, aizsargrežģi, aizsargstieņi, bagāžnieki u.tml.) un to stiprinājumi, kas nav konstruktīvi izveidoti (piemēram, noapaļoti, nosegti ar noapaļotu aizsargkonstrukciju, nolokāmi, saņemot triecienu u.tml.) tā, lai neradītu apdraudējumu gājēju, velosipēdistu vai motocikla vadītāju veselībai vai dzīvībai sadursmes gadījumā.

Izvirzīto ārējo elementu noapaļojuma rādiusam jābūt vismaz 2,5 mm, ja tie izvirzīti uz āru vairāk nekā par 5 mm. Ja ārējie elementi izvirzīti uz āru ne vairāk kā par 5 mm, bet ne mazāk kā par 1,5 mm, tie nedrīkst būt asi. Transportlīdzeklim nedrīkst būt atklātas metāla lokšņu šķautnes, piemēram, notekas malas un atbīdāmo durvju sliedes, ja tās nav aizsegtas vai atlocītas atpakaļ no 160° līdz 180° leņķī, izņemot motora pārsega aizmugures malu un bagāžnieka priekšējo malu.

Izvirzītajiem ārējiem elementiem jābūt pienācīgi un droši nostiprinātiem un bez mehāniskiem vai korozijas bojājumiem, kas var apdraudēt citus satiksmes dalībniekus. Tie nedrīkst ietekmēt apgaismes un gaismas signalizācijas ierīču darbības efektivitāti, ierobežot transportlīdzekļa vadītāja redzamības zonu un valsts reģistrācijas numura zīmes redzamību.

A2. Ja transportlīdzeklim ir uzstādīti sānu aizsargstieņi, tie nedrīkst būt izvirzīti vairāk par 10 cm ārpus blakus esošās virsbūves daļas kontūrām.

A3. Transportlīdzekļa salonā nedrīkst būt transportlīdzekļa vadīšanu apgrūtinājoši vai vadītāju un pasažierus straujas bremzēšanas vai sadursmes gadījumā apdraudoši elementi. Transportlīdzekļa iekšējam aprīkojumam jābūt pienācīgi nostiprinātam. Aizliegts transportlīdzeklī uzstādīt drošības lokus vai karkasu, ja transportlīdzeklim nav noformēta un derīga sporta automašīnas tehniskā pase.

A4. Ja automobilis ir aprīkots ar jumta bagāžnieku, bagāžnieka daļas nedrīkst projicēties ārpus automobiļa gabarītiem horizontālajā plaknē.

A5. Motocikla blakusvāģim jābūt atbilstoši piestiprinātam motocikla labajā pusē. Blakusvāģa stiprinājuma savienojumiem jābūt nodrošinātiem pret atvienošanu. Motocikla blakusvāģim nedrīkst būt konstrukcijas stiprību ietekmējoši mehāniski vai korozijas bojājumi un deformācijas.

A6. Apsildes (ventilācijas) iekārtai jādarbojas visos paredzētajos režīmos.

A7. No šajā apakšpunktā minētā aprīkojuma nedrīkst būt hidrauliskā šķidrums vai bīstamas vielas noplūde.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.2.9.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Izvirzītais ārējais elements (piemēram, aerodinamiku uzlabojošs elements, aizsargrežģis, aizsargstienis un tml.) vai tā stiprinājums, kas var apdraudēt citus satiksmes dalībniekus; izvirzītais ārējais elements nav pienācīgi nostiprināts vai ar mehāniskiem vai korozijas bojājumiem, kas var apdraudēt citus satiksmes dalībniekus; izvirzītais ārējais elements ierobežo lukturu izstaroto gaismu vai reģistrācijas numura zīmes redzamību	2
		B2. Sānu aizsargstienis izvirzīts vairāk par 10 cm ārpus esošās virsbūves daļas kontūra	2
		B3. Transportlīdzekļa vadīšanu apgrūtinošs vai vadītāju un pasažierus straujas bremsēšanas vai sadursmes gadījumā apdraudošs salona elements; pienācīgi nenostiprināts salona elements; drošības loks vai karkass transportlīdzeklī, kam nav noformēta un derīga automašīnas tehniskā pase	2
		B4. Jumta bagāžnieka daļas projicējas ārpus automobiļa gabarītiem horizontālajā plaknē	2
		B5. Blakusvāģa stiprinājuma savienojumi nav nodrošināti pret atskrūvēšanos; motocikla blakusvāģa konstrukcijas stiprību ietekmējoši mehāniski vai korozijas bojājumi un deformācijas	2
		B5. Blakusvāģis motocikla kreisajā pusē	3
		B6. Apsildes (ventilācijas) iekārta nedarbojas visos paredzētajos režīmos	1
		B6. Apsildes (ventilācijas) iekārta nedarbojas	2
		B7. Hidrauliskā šķidrums noplūde no iekšējā vai ārējā aprīkojuma	1
		B7. Bīstamas vielas noplūde no iekšējā vai ārējā aprīkojuma	2

6.2.10. Dubļusargi (spārni), pretšļakatu ierīces

A. Prasības

A1. Sākot ar 1993. gada 1. janvāri pirmo reizi reģistrētiem N2 kategorijas transportlīdzekļiem, kuru pilna masa pārsniedz 7,5 tonnas, un visiem N3, O3 un O4 kategorijas transportlīdzekļiem, izņemot paaugstinātas pārgājības automobiļus (N2G, N3G kategorija) un kravas automobiļus-šasijas, jābūt aprīkoti ar dubļusargiem, ievērojot šādus nosacījumus:

- a) dubļusargam jābūt vismaz riteņa (sapāroto riteņu) platumā;
- b) dubļusargu stingrajai daļai jāsniedzas vismaz līdz horizontālai plaknei, kas atrodas 100 mm virs asu plaknes, ja izgatavotājs nav noteicis citādi;
- c) attālums starp dubļusarga elastīgās daļas apakšējo malu un ceļa virsmu nedrīkst pārsniegt 300 mm;
- d) attālums starp dubļusarga elastīgo daļu un riepas ārējo malu horizontālā plaknē nedrīkst pārsniegt 300 mm;
- e) ja attālums starp blakus esošo asu riteņu riepām asu plaknē ir 300 mm vai mazāks, dubļusargam jābūt vienlaidu un jāaptver blakus esošās asis. Ja minētais attālums ir lielāks par 300 mm, katram ritenim nepieciešams atsevišķs dubļusargs ar elastīgo daļu.

N1, N2 kategorijas transportlīdzekļiem ar pilnu masa līdz 7,5 tonnām un M, O1, O2 un L kategorijas transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar dubļusargiem, ja tos paredzējis izgatavotājs.

A2. Dubļusargiem jābūt droši nostiprinātiem, bez to izturību ietekmējošiem mehāniskiem vai korozijas bojājumiem. Tiem nedrīkst būt mehāniski bojājumi vai izvirzījumi, kas var apdraudēt citus satiksmes dalībniekus.

A3. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar pretšļakatu ierīcēm, ja to paredzējis izgatavotājs. Pretšļakatu ierīcēm jābūt droši nostiprinātām, bez mehāniskiem bojājumiem, kas var apdraudēt citus satiksmes dalībniekus.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.2.10.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Nav dubļusarga; prasībām neatbilstoša dubļusarga uzstādīšana vai lielums	2
	2) Veikt mērījumus, ja nepieciešams	B2. Nelieli dubļusarga bojājumi	1
		B2. Nedrošs dubļusarga stiprinājums; dubļusarga mehāniski vai korozijas bojājumi vai izvirzījumi, kas ietekmē tā izturību vai var apdraudēt citus satiksmes dalībniekus	2
		B3. Nav pretšļakatu ierīces; nedrošs pretšļakatu ierīces stiprinājums vai bojājumi, kas var apdraudēt citus satiksmes dalībniekus	2

6.2.11. Stāvbalsti

A. Prasības

A1. Puspiekabei jābūt aprīkotai ar stāvbalstiem ar augstuma regulēšanas un pozīcijas fiksēšanas ierīci. Stāvbalstam, tā augstuma regulēšanas un pozīcijas fiksēšanas ierīcei jābūt darba kārtībā, bez lūzumiem, plaisām, deformācijām, mehāniskiem un korozijas bojājumiem, kas var apdraudēt stāvbalsta izturību vai darbību.

A2. Motociklam bez blakusvāga jābūt centrālajam vai sānu stāvbalstam. Stāvbalstu atbrīvojot vai uzsākot kustību uz priekšu, tam ar atsperes palīdzību jāatgriežas sākuma stāvoklī. Jādarbojas sistēmai, kas neļauj uzsākt kustību, kamēr stāvbalsts neatrodas braukšanai paredzētā stāvoklī, ja šādu sistēmu paredzējis izgatavotājs.

A3. Stāvbalstam jābūt atbilstoši nostiprinātam un bez funkcionalitāti un izturību ietekmējošiem bojājumiem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.2.11.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nav piekabes stāvbalsta; stāvbalsts neregulējas vai nefiksējas; stāvbalsta lūzums, plaisa, deformācija, mehānisks vai krozijas bojājums, kas var apdraudēt stāvbalsta izturību vai darbību	2
		B1. Stāvbalsts nefiksējas - risks, ka nonāks saskarē ar ceļu kustības laikā	3
		B2. Nav motocikla centrālā vai sānu stāvbalsta; stāvbalstu atbrīvojot vai uzsākot kustību uz priekšu, motocikla stāvbalsts ar atsperes palīdzību neatgriežas sākuma stāvoklī; nedarbojas sistēma, kas neļauj uzsākt kustību, kamēr stāvbalsts neatrodas braukšanai paredzētā stāvoklī	2
		B2. Stāvbalsts nefiksējas - risks, ka nonāks saskarē ar ceļu kustības laikā	3

6.2.12. Rokturi un kāju atbalsti

A. Prasības

A1. Motocikla abās pusēs jābūt kāju atbalstiem atbilstoši reģistrācijas apliecībā norādītajam sēdvietu skaitam. Kāju atbalstiem un to stiprinājumiem jābūt bez funkcionalitāti un izturību ietekmējošiem bojājumiem, pārklātiem ar gumijotu materiālu vai izveidotiem ar reljefu virsmu, lai novērstu slīdēšanu. No vieglmetāla sakausējuma izgatavotam kāju atbalstam jābūt bez remontmetinājumiem. Aizliegts izmainīt motocikla vadītāja kāju balstu izvietojumu, nemainot vadības ierīču (bremžu pedāļa, pārneseļa pārslēgšanas sviras u.tml.) izvietojumu. Motociklam jābūt aprīkotam ar pasažiera rokturiem, ja to ir paredzējis izgatavotājs.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

6.2.12.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Motocikla kāju atbalstu skaits neatbilst reģistrācijas apliecībā norādītajam sēdvietu skaitam; kāju atbalsta vai tā stiprinājuma funkcionalitāti un izturību ietekmējošs bojājums; kājas atbalsts nenodrošināts pret slīdēšanu; no vieglmetāla sakausējuma izgatavota kāju atbalsta remontmetinājums; motociklam nav pasažiera roktura	2
		B1. Izmainīts motocikla vadītāja kāju atbalstu izvietojums, nemainot vadības ierīču izvietojumu	3

7. CITS APRĪKOJUMS

7.1. Drošības jostas/sprādzes un drošības sistēmas

7.1.1. Drošības jostu/sprādžu stiprinājumu drošība

A. Prasības

A1. Drošības jostām jābūt atbilstoši nostiprinātām. Drošības jostu stiprinājuma vietām pie virsbūves jābūt bez mehāniskiem un korozijas bojājumiem, kas var apdraudēt to funkcionalitāti.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.1.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Vaļīgs vai neatbilstošs drošības jostas stiprinājums; drošības jostas stiprinājums pie virsbūves ar mehānisku vai korozijas bojājumu, kas var apdraudēt drošības jostas funkcionalitāti	2
		B1. Drošības jostas stiprinājums bīstami bojāts	3

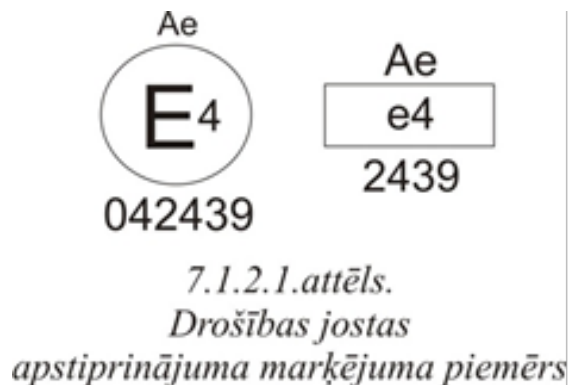
7.1.2. Drošības jostu/sprādžu stāvoklis

A. Prasības

A1. Transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar drošības jostām atbilstoši 7.1.2.1. tabulā dotajām prasībām (prasības nav attiecināmas uz sēdvietām, kas vērstas uz sāniem). Tabulā norādītās prasības attiecas arī uz agrāk izgatavotiem transportlīdzekļiem, ja drošības jostas paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs. Pārbūves gadījumā mainoties transportlīdzekļa kategorijai, piemērojamas stingrākās prasības attiecībā uz transportlīdzekļa aprīkošanu ar drošības jostām.

Transportlīdzekļu drošības jostām jābūt sertificētām un marķētām atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem (7.1.2.1.att.). Ja

transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, drošības jostas var būt sertificētas un marķētas atbilstoši tehnisko normatīvu prasībām, kas piemēroti, izgatavojot (sertificējot) transportlīdzekli.

A2. Drošības jostām jābūt bez bojājumiem, plīsumiem, iegriezumiem un izdilumiem. Inerces mehānismam un jostas ievīlcējam (ja tāds ir) jābūt darba kārtībā. Drošības jostu sprādzēm jāfiksējas attiecīgajos savienojumos.

7.1.2.1. tabula

Transportlīdzekļu aprīkošana ar drošības jostām

Transportlīdzeklis			Braukšanas virzienā vērstās sēdvietas				Pretēji braukšanas virzienam vērstās sēdvietas
kategorija	klase	izgatavošanas laiks (pirmās reģistrācijas datums)	malējās sēdvietas		centrālās sēdvietas		
			priekšējās	pārējās	priekšējās	pārējās	
M1		no 01.01.1993. līdz 30.09.2005.	3(.)	3(.)	2(.)	2(.)	2(.)
		no 01.10.2005.	3(.)	3(.)	3(.)	3(.)	2(.)
M2 ≤ 3,5 t	B	no 01.01.1993. līdz 31.12.2000.	3(.)	-	2(.)	-	-
		no 01.01.2001. līdz 31.12.2002.**	3(.)	2(.)	2(.)	2(.)	2(.)
		sākot ar 01.01.2003.**	3(.)	2(.)	3(.)	2(.)	2(.)

M2 □ 3,5 t	B	no 01.01.2003. līdz 31.12.2006.	3(.)* vai 2(.)	-	2(.)	-	-
		01.01.2007.	3(.)* vai 2(.)	2(.)	2(.)	2(.)	-
M3	B	no 01.01.2003. līdz 31.12.2006.	3(.)* vai 2(.)	-	2(.)	-	-
		sākot ar 01.01.2007.	3(.)* vai 2(.)	2(.)	2(.)	2(.)	-
	II	sākot ar 01.01.2003.	3(.)* vai 2(.)	-	2(.)	-	-
	III	sākot ar 01.01.2003.	3(.)* vai 2(.)	2(.)	2(.)	2(.)	-
N1		no 01.01.1993. līdz 31.12.2002.	3(.)	-	2(.)	-	-
		sākot ar 01.01.2003.	3(.)	2(.)	2(.)	2(.)	2(.)
N2 un N3		no 01.01.2003. līdz 31.12.2006.	2(.)	-	2(.)	-	-
		sākot ar 01.01.2007.	3(.)* vai 2(.)	2(.)	2(.)	2(.)	2(.)"

Apzīmējumi:

2(.) Divpunktu drošības jostas.

3(.) Trīspunktu drošības jostas.

- Drošības jostas nav obligātas.

* Prasības attiecināmas uz vadītāja sēdvietu.

** Uz transportlīdzekli, kam pārbūve par autobusu reģistrēta līdz 2003. gada 31. maijam, attiecināmas tādas pašas prasības kā uz B klases autobusu ar pilnu masu līdz 3,5 t, kas pirmo reizi reģistrēts laikposmā no 1993. gada 1. janvāra līdz 2000. gada 31. decembrim.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.1.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Neatbilstoši sertificēta drošības josta transportlīdzeklī, kas pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim; sīki drošības jostas bojājumi	1
		B1. Nav obligātās drošības jostas; neatbilstoši sertificēta drošības josta transportlīdzeklī, kas	0

	pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2001. gada 1. janvāri	4
	B2. Iegriezums vai plīsums vai būtisks izdilums drošības jostā; inerces mehānisms vai ievīlcējs nedarbojas; drošības jostas sprādze nefiksējas attiecīgajā savienojumā	2

7.1.3. Drošības jostas slodzes ierobežotājs

A. Prasības

A1. Drošības jostas slodzes ierobežotājam jābūt piemērotam konkrētajam transportlīdzeklim un jābūt darba kārtībā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.1.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Kļūmes vai bojājuma indikatora vizuāla pārbaude vai pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni	B1. Drošības jostas slodzes ierobežotāja nav vai tas nav darba kārtībā. OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni atbilstoši 7.1.6. koda nosacījumiem, uzrāda kļūmi vai bojājumu drošības sistēmas darbībā.	2

7.1.4. Drošības jostu spriegotāji

A. Prasības

A1. Drošības jostas spriegotājiem jābūt piemērotam konkrētajam transportlīdzeklim un jābūt darba kārtībā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.1.4.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Kļūmes vai bojājuma indikatora vizuāla pārbaude vai pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni	B1. Drošības jostas spriegotāja nav vai tas nav darba kārtībā. OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, atbilstoši 7.1.6. koda nosacījumiem, uzrāda kļūmi vai bojājumu drošības sistēmas darbībā.	2

7.1.5. Drošības gaisa spilvens

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar izgatavotāja paredzētajiem un darba kārtībā esošiem drošības gaisa spilveniem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.1.5.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Kļūmes vai bojājuma indikatora vizuāla pārbaude vai pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni	B1. Drošības gaisa spilvena nav vai tas acīmredzami nav darba kārtībā. OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, atbilstoši 7.1.6.koda nosacījumiem, uzrāda kļūmi vai bojājumu drošības sistēmas darbībā.	2

7.1.6. Drošības sistēmas (SRS)

A. Prasības

A1. Drošības sistēmu kļūmes vai bojājuma indikatoram mēraparātu panelī jādarbojas, jāizslēdzas pēc transportlīdzekļa motora iedarbināšanas vai kustības uzsākšanas. Ne kļūmes vai bojājuma indikators, ne OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, nedrīkst uzrādīt kļūmi sistēmas darbībā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.1.6.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Kļūmes vai bojājuma indikatora vizuāla pārbaude vai pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni	B2. Mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu drošības sistēmas darbībā (ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2011. gada 31. decembrim)	1
		B1. Mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu drošības sistēmas darbībā; OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, uzrāda kļūmi vai bojājumu drošības sistēmas darbībā (ja transportlīdzeklis reģistrēts, sākot ar 2012. gada 1. janvāri)	2

7.2. Ugunsdzēsības aparāts

A. Prasības

A1. Atbilstoši CSN prasībām, transportlīdzekli aprīko ar uzpildītu un darba kārtībā esošu ugunsdzēsības aparātu, kura derīguma termiņš

nav beidzies.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nav prasībām atbilstoša ugunsdzēsības aparāta; neatbilstošs ugunsdzēsības aparāts; nav norādīts vai beidzies derīguma termiņš	1

7.3. Slēdzenes un pretaizdzīšanas ierīce

A. Prasības

A1. Ja transportlīdzeklis aprīkots ar pretaizdzīšanas ierīci, tai jādarbojas izgatavotāja paredzētajā veidā.

A2. Stūre nedrīkst saslēgties, motoram darbojoties, izņemot gadījumu, ja šādu konstrukciju paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Pretaizdzīšanas ierīce nedarbojas izgatavotāja paredzētajā veidā	1
	2) Darbības pārbaude	B1. Bojāta pretaizdzīšanas ierīce	2
		B2. Saslēdzas, motoram darbojoties	3

7.4. Brīdinājuma trijstūris

A. Prasības

A1. Autobusiem, vieglajiem un kravas automobiļiem, kā arī motocikliem ar blakusvāģi jābūt brīdinājuma trijstūrim no sarkanas krāsas gaismu atstarojoša materiāla - vienādmalu trīsstūrim ar šķautnes garumu 450-550 mm, platumu lielāku vai vienādu ar 50 mm un atstarojošās virsmas laukumu lielāku par 315 cm². Brīdinājuma trijstūrim jābūt sertificētam un marķētam atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem (7.4.1.att.). Brīdinājuma trijstūrim jābūt bez bojājumiem un stabili novietojamam uz brauktuves.

27R03216

7.4.1.att.

Apstiprinājuma marķējuma
piemērs

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.4.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nesertificēts brīdinājuma trijstūris; sīki, funkcionalitāti neietekmējoši brīdinājuma trijstūra bojājumi	1
		B1. Nav brīdinājuma trijstūra; neatbilstošs brīdinājuma trijstūra izmērs; brīdinājuma trijstūra funkcionalitāti ietekmējošs bojājums; brīdinājuma trijstūris nav atstarojošs vai nav stabili novietojams uz brauktuves	2

7.5. Pirmās palīdzības piederumu komplekts

A1. Autobusam, vieglajam un kravas automobilim, motociklam ar blakusvāģi jābūt nokomplektētam ar pirmās palīdzības piederumu komplektu, bet autobusam ar 25 un vairāk sēdvietām - ar diviem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.5.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nav vai neatbilstošs pirmās palīdzības piederumu komplekts	1

7.6. Riteņa atbalstķīji

A. Prasības

7.6.1. tabula

Riteņa atbalstķīļa izmēri atkarībā no riteņa rādiusa

Riteņa rādiuss, mm	Riteņa atbalstķīļa izmēri, mm			
	Pamata garums	Pamata platums	Augstums	Atbalstķīļa rādiuss
380	260	120	150	360
480	320	160	190	460
600	400	200	230	560
800	600	250	330	700

A1. N2, N3 un M3 kategorijas transportlīdzekļiem jābūt vismaz vienam riteņa atbalstķīlim, kura izmērs un konstrukcija atbilst transportlīdzekļa riteņu izmēram, kā norādīts 7.6.1. tabulā. Riteņa atbalstķīlis nedrīkst būt bojāts. Tam jābūt atbilstoši nostiprinātam uz transportlīdzekļa vietā, ko šim nolūkam paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.6.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nenožīmīgi vai funkcionalitāti neietekmējoši riteņa atbalstķīļa bojājumi vai deformācijas; neatbilstoši nostiprināts riteņa atbalstķīlis	1
		B1. Nav riteņa atbalstķīļa; neatbilstošs riteņa atbalstķīļa izmērs; funkcionalitāti ietekmējoši riteņa atbalstķīļa bojājumi vai deformācijas	2

7.7. Skaņas signālierīce

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar skaņas signālierīci vai skaņas signālierīču sistēmu. Transportlīdzeklim uzstādītās skaņas signālierīces vai skaņas signālierīču sistēmas, kas sastāv no vairākiem blokiem, kuri katrs emitē skaņas signālu un tiek darbināti vienlaikus, aktivizējot ar vienu kopēju vadības ierīci, trokšņa līmenim ir jābūt vismaz 93 dB(A), bet tas nedrīkst pārsniegt 112 dB(A). Atļauts uzstādīt papildu skaņas ierīci ar atsevišķu vadības ierīci, bet tās trokšņa līmenim gan atsevišķi, gan kopā ar izgatavotāja paredzēto skaņas signālierīci vai signālierīču sistēmu jāatbilst iepriekš norādītajām vērtībām. Skaņas signālierīces vai skaņas signālierīču sistēmas vadības ierīce nedrīkst būt bojāta. Aizliegts uzstādīt skaņas signālierīci vai skaņas signālierīču sistēmu ar mainīgu toņu augstumu (prasība neattiecas uz operatīvajiem transportlīdzekļiem).

A2. Skaņas signālierīcei vai skaņas signālierīču sistēmai jābūt sertificētai un marķētai atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem (7.7.1.att.). Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim, skaņas signālierīce var būt sertificēta un marķēta atbilstoši prasībām, kuras tika piemērotas, izgatavojot (sertificējot) transportlīdzekli.

002439

7.7.1.att.

Apstiprinājuma marķējuma
piemērs

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.7.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Nav skaņas signālierīces vai skaņas signālierīču sistēmas vai tā nedarbojas; nepietiekams vai pārsniegts trokšņa līmenis; prasībām neatbilstošs skaņas signālierīču slēgums bojāta skaņas signālierīces vai skaņas signālierīču sistēmas vadības ierīce; mainīgs skaņas signālierīces toņu augstums	2
		B2. Nesertificēta vai neatbilstoši sertificēta skaņas signālierīce vai skaņas signālierīču sistēma transportlīdzeklim, kas pirmo reizi reģistrēts līdz 2000. gada 31. decembrim	1
		B2. Nesertificēta vai neatbilstoši sertificēta skaņas signālierīce vai skaņas signālierīču sistēma transportlīdzeklim, kas pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2001. gada 1. janvāri	2

7.8. Spidometrs

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam spidometru, ja to paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs. Spidometram jābūt darba kārtībā, pareizi jāveic paredzētā funkcija, tā rādījumam jābūt nolasāmam/salasāmam. Jādarbojas spidometra apgaismojumam.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.8.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla pārbaude vai darbības pārbaude gaitā, vai pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni	B1.Nepilnīgs spidometra apgaismojums	1
		B1. Spidometrs nedarbojas, tā darbība ir nepareiza vai traucēta, spidometra rādījumi nav nolasāmi/salasāmi, nedarbojas	2

7.9. Tahogrāfs (ja uzstādīts vai nepieciešams)

A. Prasības

A1. M2, M3, N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar ekspluatācijai derīgu un sertificētu kontrolierīci atbilstoši normatīvajos aktos par transportlīdzekļa aprīkošanu ar vadītāja darba un atpūtas laika, braukšanas attāluma un ātruma reģistrēšanas kontrolierīci noteiktajām prasībām (turpmāk - tahogrāfs).

Tahogrāfam jābūt pārbaudes plāksnītei (uzlīmei), kur skaidri un salasāmi norādīta Eiropas Savienības akreditētā vai pilnvarotā inspicēšanas institūcija (turpmāk - inspicēšanas institūcija) un tās adrese, transportlīdzekli raksturojošais koeficients "W", riteņu aploces garums "l" un pēdējās metroloģiskās pārbaudes datums. Tahogrāfa pārbaude veicama uzreiz pēc tā uzstādīšanas un turpmāk ne retāk kā reizi divos gados.

Tahogrāfam un tā pievadam jābūt noplombētam inspicēšanas institūcijā. Aizliegtas jebkādas manipulācijas ar tahogrāfa vai tā pievada konstrukciju vai darbību, kas ir pretrunā ar attiecināmu tiesību aktu nosacījumiem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.9.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nav tahogrāfa vai tas nedarbojas; nesertificēts tahogrāfs; nav tahogrāfa plāksnītes (uzlīmes); neatbilstoši dati uz tahogrāfa plāksnītes (uzlīmes); neskaidri vai nesalāsāmi ieraksti uz tahogrāfa plāksnītes (uzlīmes); beidzies tahogrāfa pārbaudes derīguma termiņš; nav vai bojāts vai neatbilstošs tahogrāfa vai tā pievada plombējums	1

7.10. Ātruma ierobežošanas ierīce (ja uzstādīta/nepieciešama)

A. Prasības

A1. M2, M3, N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar ātruma ierobežošanas ierīci atbilstoši normatīvajos aktos par transportlīdzekļa aprīkošanu ar ātruma ierobežošanas ierīci noteiktajām prasībām.

Uz transportlīdzekļa viegli pieejamā vietā uzstāda pārbaudes plāksnīti (uzlīmi), kur norāda ātruma ierobežošanas ierīces pārbaudi veikušās inspicēšanas institūcijas nosaukumu un adresi, maksimālā ātruma iestatījumu (km/h) un datumu, kad šis ātrums iestatīts vai veikta tā pārbaude. Ja informācija uz plāksnītes (uzlīmes) ir nesalāsāma, inspektoram ir tiesības pieprasīt uzrādīt sertifikātu par ātruma ierobežošanas ierīces pārbaudi. Ātruma ierobežošanas ierīci pārbauda ne retāk kā reizi divos gados.

Ātruma ierobežošanas ierīcei un tās pievadam jābūt noplombētam (ja ražotājs paredzējis šādu iespēju) akreditētā inspicēšanas institūcijā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.10.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nav vai nedarbojas ātruma ierobežošanas ierīces; nav ātruma ierobežošanas ierīces plāksnītes (uzlīmes); neatbilstoši dati vai nesalasāmi ieraksti uz ātruma ierobežošanas ierīces plāksnītes (uzlīmes); beidzies ātruma ierobežošanas ierīces pārbaudes derīguma termiņš; nav vai bojāts vai neatbilstošs ātruma ierobežošanas ierīces vai tās pievada plombējums	1

7.11. Odometrs

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar odometru, ja to paredzējis transportlīdzekļa izgatavotājs. Odometram jābūt darba kārtībā, pareizi jāveic paredzētā funkcija, tā rādījumam jābūt nolasāmam/salasāmam. Jādarbojas odometra apgaismojumam.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.11.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla un/vai izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni	B1. Odometra rādījums mazāks nekā fiksēts iepriekšējā tehniskajā apskatē	1
		B1. Nav odometra vai tas nedarbojas; tā darbība ir nepareiza vai traucēta, spidometra rādījumi nav nolasāmi/salasāmi, nedarbojas spidometra apgaismojums	2

7.12. Elektroniskā stabilitātes kontrole (ESC), ja uzstādīta/nepieciešama

A. Prasības

A1. ESC sistēmas impulsu devējmehānismiem (riteņu rotācijas ātruma sensoriem) jābūt tīriem, bez mehāniskiem bojājumiem. Sistēmas elektroinstalācijai jābūt bez bojājumiem. Sistēmai jābūt pilnībā nokomplektētai. ESC sistēmas ieslēgšanas/izslēgšanas slēdzim jādarbojas izgatavotāja paredzētajā veidā.

A2. Kļūmes vai bojājuma indikatoram mēraparātu panelī jādarbojas, jāizslēdzas pēc transportlīdzekļa motora iedarbināšanas vai kustības uzsākšanas. Ne kļūmes vai bojājuma indikators, ne OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, nedrīkst norādīt uz kļūmi sistēmas darbībā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

7.12.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Kļūmes vai bojājuma indikatora vizuāla pārbaude vai pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni	B1. Devējmehānismu nav vai tie ir mehāniski bojāti; bojāta sistēmas elektroinstalācija; nepilnīgi nokomplektēta sistēma; slēdzis bojāts vai nedarbojas izgatavotāja paredzētajā veidā	2
		B2. Mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu elektroniskās stabilitātes kontroles sistēmas darbībā (ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2011. gada 31. decembrim)	1
		B2. Mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu elektroniskās stabilitātes kontroles sistēmas darbībā, vai OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, uzrāda kļūmi vai bojājumu elektroniskās stabilitātes kontroles sistēmas darbībā (ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2012. gada 1. janvāri)	2

8. APKĀRTĒJĀS VIDES APDRAUDĒJUMI

8.1. Troksnis

8.1.1. Trokšņa slāpēšanas sistēma

A. Prasības

A1. M un N kategorijas transportlīdzekļa radītā trokšņa līmenis, transportlīdzeklim nekustīgi stāvot uz vietas, nedrīkst pārsniegt izgatavotāja noteikto trokšņa līmeni. Ja tas nav zināms, tad minētais trokšņu līmenis M un N kategorijas transportlīdzekļiem nedrīkst pārsniegt 85 dB(A). L kategorijas transportlīdzekļa radītā trokšņa līmenis nedrīkst pārsniegt 95 dB(A) vai izgatavotāja noteikto robežvērtību, ja tā ir augstāka par iepriekš norādīto.

Transportlīdzekļa radītā trokšņa līmenis gaitā nedrīkst pārsniegt 8.1.1.1. tabulā norādītās robežvērtības.

Trokšņa slāpēšanas sistēmas sastāvdaļām jābūt atbilstoši nostiprinātām. Aizliegts trokšņa slāpēšanas sistēmā ievietot vai uzstādīt sastāvdaļas vai materiālu, kas īslaicīgi nodrošina zemāku trokšņa līmeni. Nav pieļaujami trokšņa slāpēšanas sistēmas elementu bojājumi

8.1.1.1. tabula

Pieļaujamais trokšņa līmenis

N.p.k.	Transportlīdzekļa kategorija	Maksimāli pieļaujamais trokšņa līmenis gaitā, dB(A)
1.	L3e (motora tilpums ≤175 cm ³)	77
2.	L (izņemot 1.ailē norādīto)	80
3.	M1	76
4.	M2 (ar pilno masu ≤ 3,5 t), N1	78
5.	M2 (ar pilno masu > 3,5 t), M3, N2, N3	80
6.	Jebkuram paaugstinātas pārgājības automobilim (to norāda burts "G" kategorijas apzīmējumā) trokšņa līmenis gaitā drīkst būt par 2 dB(A) augstāks nekā noteikts attiecīgajai kategorijai.	

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

8.1.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Veikt mērījumu, ja ir aizdomas par palielinātu trokšņa līmeni	B1. Nelieli trokšņa slāpēšanas sistēmas elementu bojājumi; nav viens no vairākiem elastīgajiem stiprinājumiem	1
		B1. Trokšņa līmenis pārsniedz pieļaujamo vērtību; nenostiprināta vai bojāta trokšņa slāpēšanas sistēmas sastāvdaļa, sastāvdaļas vai materiāli trokšņa slāpēšanas sistēmā, kas īslaicīgi nodrošina zemāku trokšņa līmeni	2
		B1. Trokšņa slāpēšanas sistēmas sastāvdaļas atdalīšanās iespējamība	3

8.2. Izplūdes gāzu emisijas

8.2.1. Emisija no dzirksteļizdedzes motoriem

8.2.1.1. Izplūdes gāzu emisiju kontroles aprīkojums

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklī jābūt aprīkotam ar izgatavotāja uzstādīto emisiju kontroles aprīkojumu un kartera ventilāciju. Emisiju kontroles aprīkojumu elementiem jābūt atbilstoši nostiprinātiem. Nav pieļaujami emisiju kontroles aprīkojuma bojājumi vai pārveidojumi.

A2. Ja paredzēti kļūmes vai bojājuma indikatori mēraparātu panelī, tiem jādarbojas, jāizslēdzas pēc transportlīdzekļa motora iedarbināšanas vai kustības uzsākšanas. Ne kļūmes vai bojājuma indikators, ne OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, nedrīkst norādīt uz kļūmi sistēmas darbībā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

8.2.1.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Kļūmes vai bojājuma indikatora vizuāla pārbaude vai pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni.	B1. Nelieli emisiju kontroles aprīkojuma bojājumi; nav viens no vairākiem elastīgajiem stiprinājumiem	1
		B1. Nav izgatavotāja uzstādītā emisiju kontroles aprīkojuma vai tas nav pilnībā nokomplektēts; kartera ventilācija neatbilst transportlīdzekļa izgatavotāja prasībām; nenostiprināts vai bojāts, vai pārveidots emisijas kontroles aprīkojums	2
		B2. Mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu izplūdes emisiju kontroles sistēmas darbībā (ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2011. gada 31. decembrim)	1
		B2. Mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu atgāzu izplūdes sistēmas darbībā, vai OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, uzrāda kļūmi vai bojājumu izplūdes emisiju kontroles sistēmas darbībā (ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2012. gada 1. janvāri)	2

8.2.1.2. Gāzveida emisijas

Dotā apakšpunkta prasības neattiecas uz divtaktu motoriem.

A. Prasības

A1. Ja transportlīdzeklis aprīkots ar gāzes barošanas iekārtu, emisiju kontrole jāveic, motoram darbojoties ar gāzi.

CO vērtība dzirksteļaiždedzes motoru atgāzēs nedrīkst pārsniegt 8.2.1.2.1. tabulā norādītās robežvērtības. Ja izgatavotāja noteiktā CO robežvērtība dzirksteļaiždedzes motoru atgāzēs konkrētajam transportlīdzeklim ir lielāka par tabulā norādīto robežvērtību, konkrētajā gadījumā CO vērtība nedrīkst pārsniegt izgatavotāja noteikto.

8.2.1.2.1. tabula

Pieļaujamās CO robežvērtības

Pirmās reģistrācijas datums	Pārbaudes režīms	CO, tilp.%
Līdz 1969. gada 31. decembrim	Brīvgaita	4,5

No 1970. gada 1. janvāra līdz 1987. gada 31. decembrim	Brīvgaita	3,5
No 1988. gada 1. janvāra līdz 2000. gada 31. decembrim	Brīvgaita	3,0
Automobiļiem ar gāzes barošanas iekārtu, kas pirmo reizi reģistrēti līdz 2000. gada 31. decembrim	Brīvgaita	1,5
No 2001. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 31. decembrim	Brīvgaita	0,5
	Paaugstināti motora apgr. > 2000 min ⁻¹	0,3
Sākot ar 2003. gada 1. janvāri	Brīvgaita	0,3
	Paaugstināti motora apgr. > 2000 min ⁻¹	0,2

Veicot CO kontroli transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2001. gada 1. janvāri, lambda (turpmāk - λ) vērtībai pie paaugstinātiem motora brīvgaitas apgriezieniem (2000-3000 min⁻¹) jābūt robežās ±0,03 no vērtības, ko noteicis transportlīdzekļa izgatavotājs.

Transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti līdz 2000. gada 31. decembrim, brīvgaitas režīmā oglekļa dioksīda koncentrācija dzirksteļaiždedzes motoru emisijā nedrīkst pārsniegt 1200 ppm, ja cilindru skaits ir līdz 4, un 3000 ppm, ja cilindru skaits ir lielāks par 4. Transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2001. gada 1. janvāri, brīvgaitas režīmā CH koncentrācija dzirksteļaiždedzes motoru emisijā nedrīkst pārsniegt 100 ppm vai izgatavotāja noteikto maksimālo CH vērtību, ja tā lielāka par 100 ppm.

Transportlīdzekļiem, kuru emisiju klases ir Euro VI/6 vai augstāka, dzirksteļaiždedzes motora atgāzu mērījumus, izmantojot izplūdes gāzu analizatoru, atļauts neveikt, ja OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, neuzrāda kļūmi izplūdes emisiju kontroles sistēmas darbībā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

8.2.1.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Izmantojot motora emisiju mērierīci 2) Pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni	B1. CO saturs pārsniedz pieļaujamo vērtību; λ vērtība neiekļaujas noteiktajā diapazonā; CH saturs pārsniedz pieļaujamo vērtību;	2

8.2.2. Emisija no kompresijas aizdedzes motoriem

8.2.2.1. Izplūdes emisiju kontroles aprīkojums

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar izgatavotāja uzstādīto emisiju kontroles aprīkojumu un kartera ventilāciju. Emisiju kontroles aprīkojumu elementiem jābūt atbilstoši nostiprinātiem. Nav pieļaujami emisiju kontroles aprīkojuma bojājumi vai pārveidojumi.

A2. Kļūmes vai bojājuma indikatoram mēraparātu panelī jādarbojas, jāizslēdzas pēc transportlīdzekļa motora iedarbināšanas vai kustības uzsākšanas. Ne kļūmes vai bojājuma indikators, ne OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, nedrīkst norādīt uz kļūmi izplūdes emisiju kontroles sistēmas darbībā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

8.2.2.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Kļūmes vai bojājuma indikatora vizuāla pārbaude vai pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni	B1. Nelieli emisiju kontroles aprīkojuma bojājumi; nav viens no vairākiem elastīgajiem stiprinājumiem	1
		B1. Nav izgatavotāja uzstādītā emisiju kontroles aprīkojuma vai tas nav pilnībā nokomplektēts; tehniskajā kontrolē uz ceļa - nepietiekams reaģenta daudzums attiecīgajā tvertnē; kartera ventilācija neatbilst transportlīdzekļa izgatavotāja prasībām; nenostiprināts vai bojāts, vai pārveidots emisiju kontroles aprīkojums	2
		B2. Mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu izplūdes emisiju kontroles sistēmas darbībā (ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2011. gada 31. decembrim)	1
		B2. Mēraparātu panelī kļūmes vai bojājuma indikators nedarbojas vai darbojas neatbilstoši, vai norāda uz kļūmi vai bojājumu izplūdes emisiju kontroles sistēmas darbībā, vai OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, uzrāda kļūmi vai bojājumu izplūdes emisiju kontroles sistēmas darbībā (ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2012. gada 1. janvāri)	2

8.2.2.2. Dūmainība

Transportlīdzekļiem, kuri pirmo reizi reģistrēti pirms 1980. gada 1. janvāra, dīzeļmotoru atgāzu kontroli neveic.

A. Prasības

A1. Dīzeļmotora atgāzu absorbcijas koeficienta k vērtība nedrīkst pārsniegt izgatavotāja noteikto. Ja transportlīdzeklim nav nosakāma izgatavotāja noteiktā koeficienta k vērtība un tas pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2017. gada 1. janvāri, koeficienta k vērtība nedrīkst pārsniegt 0,7.

Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts laikposmā no 2008. gada 1. jūlija līdz 2016. gada 31. decembrim, koeficienta k vērtība nedrīkst pārsniegt 1,5.

Ja transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts līdz 2008. gada 30. jūnijam, koeficienta k vērtība nedrīkst pārsniegt 3,0 motoriem ar turbopūti un 2,5 motoriem bez turbopūtes.

Ja transportlīdzekļa atgāzu izplūdes sistēma aprīkota ar papildu cieto daļiņu filtru, dīzeļmotora atgāzu absorbcijas koeficienta k vērtība nedrīkst pārsniegt 0,7;

Ja izgatavotāja noteiktā atgāzu absorbcijas koeficienta k robežvērtība konkrētajam transportlīdzeklim ir lielāka par šajā apakšpunktā doto robežvērtību, konkrētajā gadījumā koeficienta k vērtība nedrīkst pārsniegt izgatavotāja noteikto.

"EuroVI/6" dīzeļmotoru atgāzu mērījumus brīvā paātrinājuma režīmā atļauts neveikt, ja OBD, kam pieslēdzas, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni, neuzrāda kļūmi izplūdes emisiju kontroles sistēmas darbībā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

8.2.2.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	<p>1) Izmantojot motora emisiju mērierīci</p> <p>2) Pārbaude, izmantojot transportlīdzekļa elektronisko saskarni</p> <p>Dūmainība jāmēra brīvā paātrinājuma laikā (bez slodzes palielinot kloķvārpstas apgriezienus no brīvgaitas apgriezieniem līdz maksimālajiem apgriezieniem); pārnesumkārbas svira atrodas neitrālā pozīcijā; sajūgs ir ieslēgts, izņemot gadījumus, kad transportlīdzekļa izgatavotājs noteicis citādi (turpmāk šajā apakšpunktā - pārbaudes cikls).</p> <p>Motora sagatavošana</p> <p>1) Motors jāiesilda līdz 80°C vai līdz transportlīdzekļa izgatavotāja norādītajai darba temperatūrai, par ko pārliecinās, nosakot motora eļļas vai motora bloka temperatūru vai vadoties pēc dzesēšanas sistēmas ventilatora darbības.</p> <p>2) Izplūdes sistēmu iztīra, izmantojot vismaz trīs brīvā paātrinājuma ciklus.</p> <p>Motora sagatavošanu drīkst neveikt, ja tas sasniedzis iepriekš norādīto temperatūru un nav aizdomu par tā neatbilstošu mehānisko stāvokli.</p> <p>Pirms mērījumu izdarīšanas veic vismaz vienu pārbaudes ciklu, lai pārliecinātos par maksimālo kloķvārpstas apgriezienu ierobežotāja pareizu darbību.</p> <p>Mērījumus neuzsāk vai pārtrauc, ja motors, tā sistēmas un agregāti, un atgāzu izplūdes sistēma nav atbilstošā tehniskā kārtībā un var radīt bojājumus transportlīdzeklim vai diagnostikas iekārtām, ietekmēt</p>	<p>B1. Koeficienta k vērtība pārsniedz pieļaujamo vērtību</p>	<p>0</p>

<p>mērījuma rezultātus vai apdraudēt apkārtējo cilvēku veselību vai dzīvību.</p> <p>Testa procedūra</p> <p>1) Pirms katra pārbaudes cikla sākšanas motoram un jebkuram uzstādītajam turbokompresoram jādarbojas brīvgaitā. Tas nozīmē, ka lielaudas dīzeļmotoriem pēc akseleratora pedāļa atlaišanas jānogaida vismaz 10 sekundes.</p> <p>2) Katra pārbaudes cikla sākšanai akseleratora pedālis pilnībā jānospiež ātri un vienmērīgi (ne ilgāk kā vienu sekundi), bet bez spēka, lai no augstspiediena sūkņa panāktu maksimālo padevi.</p> <p>3) Katra pārbaudes cikla laikā motoram pirms akseleratora pedāļa atlaišanas jāsasniedz maksimālie apgriezieni vai - transportlīdzekļiem ar automātisko pārnesumkārbu - transportlīdzekļa izgatavotāja norādītie apgriezieni, vai arī, ja šie dati nav pieejami, tad divas trešdaļas no maksimālajiem apgriezieniem. To var pārbaudīt, piemēram, kontrolējot motora apgriezienu skaitu vai paredzot pietiekamu laiku starp pirmo gāzes pedāļa nospiešanu un atlaišanu, kam M2, M3, N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļu gadījumā jābūt vismaz divām sekundēm.</p> <p>4) Pārbaudi uzskata par neizturētu tikai tad, ja koeficienta k vērtību vismaz pēdējos trijos pārbaudes ciklos vidējais aritmētiskais pārsniedz robežvērtību. To var aprēķināt, neievērojot mērījumus, kuri būtiski atšķiras no izmērītā vidējā.</p> <p>5) Pārbaudi uzskata par izturētu, līdzko koeficienta k izmērītā vērtība iekļaujas noteiktajā diapazonā.</p>	<p>4</p>
---	----------

8.4. Citi ar vidi saistīti aspekti

8.4.1. Šķidrumu noplūdes

A. Prasības

A1. Nav pieļaujama jebkāda šķidruma, kas nav ūdens vai nav reglamentēts šajos noteikumos, pārmērīga noplūde, kas varētu atstāt nelabvēlīgu ietekmi uz vidi vai radīt draudus citu ceļu satiksmes dalībnieku drošībai.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

8.4.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Pil jebkāds šķidrums, kas nav ūdens vai nav reglamentēts šajos noteikumos un kas varētu atstāt nelabvēlīgu ietekmi uz vidi vai radīt draudus citu ceļu satiksmes dalībnieku drošībai	2
		B1. Pastāvīgi noplūst šķidrums, kas nav ūdens vai nav reglamentēts šajos noteikumos un kas varētu atstāt nelabvēlīgu ietekmi uz vidi vai radīt draudus citu ceļu satiksmes dalībnieku drošībai	3

8.4.2. Dūmošana

A. Prasības

A1. Nav pieļaujama ievērojama dūmošana, kas radusies motora izdiluma vai motora sistēmu neatbilstošas darbības dēļ, kad motors iesildīts līdz darba temperatūrai.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

8.4.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla un pēc dūmu specifiskās smaržas	B1. Ievērojama dūmošana	2

9. PAPILDU PĀRBAUDES M2, M3 KATEGORIJAS PASAŽIERU TRANSPORTLĪDZEKĻIEM

Šeit lietotā autobusu klasifikācija atbilst transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumos lietotajai:

a) M2 un M3 kategorijas autobusu, kuru kopējais pasažieru vietu skaits nepārsniedz 22, iedalījums:

A klase - autobuss, kura konstrukcija paredzēta sēdošu un stāvošu pasažieru pārvadāšanai;

B klase - autobuss, kurā ir tikai sēdvietas un kura konstrukcija nav paredzēta stāvošu pasažieru pārvadāšanai;

b) M2 un M3 kategorijas autobusu, kuru kopējais pasažieru skaits pārsniedz 22, iedalījums:

I klase - autobuss, kura konstrukcija paredzēta sēdošu un stāvošu pasažieru pārvadāšanai, kā arī biežai pasažieru iekāpšanai un izkāpšanai;

II klase - autobuss, kura konstrukcija paredzēta galvenokārt sēdošu pasažieru pārvadāšanai, tomēr iespējama stāvošu pasažieru pārvadāšana galvenajā ejā vai stāvēšanai paredzētā laukumā, kas nepārsniedz diviem dubultsēdekļiem paredzēto platību;

III klase - autobuss, kura konstrukcija paredzēta tikai sēdošu pasažieru pārvadāšanai.

9.1. Durvis

9.1.1. Ieejas un izejas durvis

A. Prasības

A1. Autobusu durvju skaitam, durvju izmēriem un izvietojumam jāatbilst izgatavotāja prasībām. Autobusu durvis nedrīkst būt aizsprostotas,

padarot tās neizmantojamas, to darbība nedrīkst būt traucēta. Autobusa durvīm jābūt darbināmām, izmantojot vadītājam pieejamās durvju atvēršanas un aizvēršanas vadības ierīces. Durvīm nedrīkst būt būtami asas malas vai citi pasažieru drošību apdraudoši bojājumi. Paredzētie gumijas aizsargelementi nedrīkst būt bojāti. Autobusam jābūt aprīkotam ar signālierīci, kas informē vadītāju par to, ka pasažieru durvis ir nepilnīgi aizvērtas. Durvju avārijas vadības ierīcei jādarbojas. Autobusu durvis nedrīkst būt likvidētas (piemēram, aizmetinātas), izņemot gadījumus, ja šāda pārbūve veikta līdz 1999. gada 1.aprīlim un saskaņota ar CSDD.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

9.1.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Nelieli durvju bojājumi	1
		B1. Durvju skaits vai durvju izmēri, vai durvju izvietojums neatbilst izgatavotāja prasībām; aizsprostotas durvis, padarot tās neizmantojamas; traucēta durvju darbība; nedarbojas vadītājam pieejamās durvju atvēršanas un aizvēršanas vadības ierīces; asas durvju malas vai citi pasažieru drošību apdraudoši durvju bojājumi; bojāti durvju gumijas aizsargelementi; nav vai nedarbojas signālierīce, kas informē vadītāju par to, ka pasažieru durvis ir nepilnīgi aizvērtas; nedarbojas durvju avārijas vadības ierīce; likvidētas durvis	2

9.1.2. Avārijas izejas

A. Prasības

A1. Autobusā atkarībā no paredzētā pasažieru skaita vienā neatdalītā pasažieru telpā jābūt tādām minimālajām avārijas izeju skaitam, lai kopējais izeju skaits (ieskaitot pasažieru durvis) atbilstu 9.1.2.1. tabulā noteiktajam. Visas avārijas lūkas kopā uzskatāmas par vienu avārijas izeju.

9.1.2.1. tabula

Minimālais autobusa avārijas izeju skaits

Pasažieru skaits	Minimālais avārijas izeju skaits
līdz 16	3
17-30	4
31-45	5
46-60	6
61-75	7

76-90	8
vairāk nekā 90	9

A2. Avārijas izeja nedrīkst būt aizsprostota, un pieeja tai - traucēta, padarot avārijas izeju neizmantojamu. Avārijas izeju nodrošina ar avārijas atvēršanas ierīci (piemēram, logus - ar avārijas āmurīšiem stikla sasišanai, durvis un lūkas - ar speciālu avārijas atvēršanas ierīci). Avārijas atvēršanas ierīcei jādarbojas, ciktāl par to iespējams pārliecināties. Diviem blakus esošiem avārijas izejas logiem drīkst būt viens āmurītis. Avārijas izejas logi nedrīkst būt izgatavoti no laminēta stikla vai plastmasas materiāliem, pārklāti ar līmplēvēm vai uzlīmējamām reklāmām, izņemot perforētas līmplēves pārklājumu.

A3. Avārijas izejai transportlīdzekļa iekšpusē un ārpusē jābūt apzīmētai ar nepārprotami salasāmu uzrakstu "Avārijas izeja". Izejas avārijas atvēršanas ierīcei transportlīdzekļa iekšpusē un ārpusē jābūt apzīmētai ar skaidri saprotamu atbilstošu simbolu vai uzrakstu. Uz visām izeju avārijas atvēršanas ierīcēm vai līdžās tām jābūt skaidrām norādēm par to darbināšanas veidu. Visai tekstuālai informācijai jābūt valsts valodā. Ja avārijas izejas apzīmēšanai izmanto uzlīmi uz avārijas izejas stikla, tā drīkst būt neperforēta, bet nedrīkst aizņemt laukumu, kas lielāks par 600 cm².

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

9.1.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude, kad nepieciešams	B1. Neatbilstošs avārijas izeju skaits	2
		B2. Aizsprostota avārijas izeja vai taucēta pieeja avārijas izejai; nav vai nedarbojas avārijas atvēršanas ierīce vai nepietiekams avārijas atvēršanas ierīču skaits; prasībām neatbilstošs avārijas izejas loga materiāls vai pārklājums	2
		B3. Nesalasāms avārijas izejas apzīmējums; nav saprotams izejas avārijas atvēršanas ierīci apzīmējošais simbols vai uzraksts	1
		B3. Nav avārijas izejas apzīmējuma; nav izejas avārijas atvēršanas ierīci apzīmējošā simbola vai uzraksta; nav norādes par izeju avārijas atvēršanas ierīces darbināšanas veidu; tekstuālā informācija nav valsts valodā; uzlīme uz avārijas izejas stikla neatbilst prasībām	2

9.3. Ventilācijas un apsildes sistēma

A. Prasības

A1. Autobusa pasažieru salonā drīkst uzstādīt sildierīci, kas savā darbībā neizmanto karstu ūdeni, ja to aptver materiāls, kas izgatavots, lai izturētu šādas ierīces radīto temperatūru, neizdala kaitīgus tvaikus un novietots tā, ka pasažieris nevarētu nonākt kontaktā ar kādu no karstajām virsmām.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

9.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Prasībām neatbilstoša apsildes ierīce autobusa salonā	2

9.4. Sēdekļi

9.4.1. Pasažieru sēdekļi (tostarp sēdekļi pavadošajam personālam)

A. Prasības

A1. Autobusam jābūt aprīkotam ar visām konstrukcijā paredzētajām sēdvietām. Sēdvietu skaita izmaiņām jābūt fiksētam transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentos. Salokāmajiem un atlokāmajiem sēdekļiem automātiski jāatgriežas stāvoklī, kādā tie aizņem vismazāk vietas. Sēdvietām, kas atrodas tiešā durvju tuvumā, jābūt aprīkotām ar atbilstoši nostiprinātu aizsargbarjeru vai drošības jostām. Pasažiera sēdekļi nedrīkst apgrūtināt pieeju avārijas izejai. Minimālajam attālumam starp sēdekļiem, kas nostiprināti viens aiz otra, jābūt tādā, kā noteikts 9.4.1.1. tabulā.

9.4.1.1. tabula

Minimālais attālums starp sēdekļiem, kas nostiprināti viens aiz otra

Autobusa klase	Minimālais attālums starp sēdekļiem
A, B un I klases autobuss	65 cm
II klases autobuss	68 cm
III klases autobuss	68 cm

A2. Ja transportlīdzeklis ir pārbūvēts par autobusu, sēdvietu skaitam un sēdekļu stiprinājumiem jāatbilst pārbūves projektā norādītajam.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

9.4.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Salokāmais vai atlokāmais sēdekļis automātiski neatgriežas stāvoklī, kādā tas aizņem vismazāk vietas	1
		B1. Nav visu konstrukcijā paredzēto sēdekļu vai to skaits neatbilst pārbūves projektā norādītajam; sēdvietu skaita izmaiņa nav fiksēta transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentos; prasībām	0

	neatbilstošs sēdekļa, kas atrodas tiešā durvju tuvumā, aprīkojums; pasažiera sēdeklis apgrūtina pieeju avārijas izejai; nepietiekams attālums starp sēdekļiem, kas nostiprināti viens aiz otra	4
	B2. Sēdekļu skaits un stiprinājums neatbilst pārbūves projektā norādītajam	2

9.4.2. Vadītāja nodalījums (papildu prasības)

A. Prasības

A1. Nav atļauts ievietot autobusa vadītāja nodalījumā papildu sēdvietas un izmainīt šīs telpas konstrukciju, apgrūtinot pasažieru iekāpšanu un izkāpšanu.

A2. Aiz vadītāja muguras jāatrodas atbilstošam vadītāja sēdvietas aizsegam (tonētam stiklam, žalūzijām, aizkaram u.tml.), ja tādu paredzējis izgatavotājs, lai vadītāju neapzīlbinātu un nemaldinātu salona apgaismojums. Aizsegs nedrīkst būt bojāts un ierobežot durvju un spoguļu redzamību. Autobusa vadītāja sēdvietai jābūt aprīkotai ar saulesargu. Ja vadītāja sēdvietā nav ierobežota no pasažieru salona, vadītājam jābūt pasargātam no priekšmetiem, kas varētu izkrist no bagāžas plauktiem straujas bremzēšanas gadījumā.

A3. I, II un III klases autobusi, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2001. gada 1. janvāri, jābūt aprīkoti ar avārijas slēdzi, bet A un B klases autobusi drīkst būt aprīkoti ar avārijas slēdzi. Avārijas slēdzim jāatrodas vadītāja sasniedzamības robežās, tam sēžot savā sēdvietā, jābūt skaidri apzīmētam un nodrošinātam pret nejaušu iedarbināšanu. Tā tuvumā jābūt skaidrām norādēm par tā izmantošanu. Avārijas slēdzim jānodrošina šādu funkciju vienlaicīga izpilde: motora darbības apturēšana, akumulatora baterijai tuvākā masas slēdža atslēgšana, avārijas signalizācijas ieslēgšana, turklāt avārijas slēdža iedarbināšana nedrīkst pārtraukt elektriskās ķēdes, kas nodrošina tahogrāfa, iekšējā avārijas apgaismojuma, papildu sildītāju dzesēšanas ierīces un centrālā elektriskā durvju slēdža darbību.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

9.4.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Papildu sēdvietā autobusa vadītāja nodalījumā	1
		B1. Mainīta autobusa vadītāja nodalījuma konstrukcija, apgrūtinot pasažieru iekāpšanu un izkāpšanu	2
		B2. Vadītāja sēdvietas aizsegs neatbilst prasībām; nav saulesarga	1
		B2. Vadītāja sēdvietas aizsegs neatbilst prasībām un ierobežo durvju vai spoguļu redzamību vai nepasargā vadītāju	2
		B3. Nav avārijas slēdža vai tas nedarbojas, vai darbojas nepilnīgi; prasībām neatbilstošs avārijas slēdža slēgums vai novietojums, vai apzīmēšana	2

9.5. Iekšējais apgaismojums

A. Prasības

A1. Iekšējam kopīgajam apgaismojumam jāapgaismo visas pasažieru sekcijas un savienojuma sekciju posmainajos autobusus, pakāpienus, durvju pieejas, izeju un avārijas izeju un to vadības ierīču apzīmējumus un lietošanas instrukcijas, kā arī visas vietas, kur ir sastopami šķēršļi kustībai. Tam jābūt ieslēdzamam un izslēdzamam no vadītāja vietas neatkarīgi no ārējām apgaismes ierīcēm. Ieejas (izejas) iekšējam apgaismojumam jādarbojas un jāatbilst transportlīdzekļa izgatavotāja prasībām. Tas drīkst izslēgties, tikai tad, kad durvis pilnīgi aizvērušās.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

9.5.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Nedarbojas iekšējais kopīgais apgaismojums; prasībām neatbilstošs ieejas vai izejas apgaismojums vai tā slēgums	2

9.6. Ejas, laukumi stāvošiem pasažieriem

A. Prasības

A1. Eju un laukumu platumam un lielumam jāatbilst transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumu prasībām, kad tās attiecināmas. Attālums pa vertikāli starp galvenās ejas virsmu un sēdvietu zonas grīdu nedrīkst pārsniegt 35 cm.

A2. Eju un grīdas pārklājuma materiālam jānovērš pasažieru kāju paslīdēšana. Tas nedrīkst pārvietoties attiecībā pret grīdu, būt bojāts, daļēji vai pilnīgi atdalījies no grīdas. Grīdai jābūt stabilai, drošai. Vākiem un pārsegiem grīdā jābūt atbilstoši nostiprinātiem tā, lai tos varētu izkustināt vai atvērt tikai ar speciālu instrumentu palīdzību. Vāki, pārsegi un to stiprinājuma elementi nedrīkst traucēt drošu pasažieru pārvietošanos pa salonu.

A3. Rokturu skaitam, stiprinājumam un izvietojumam (izņemot drošības rokturus pie bērnu ratiņu iecelšanai pielāgotām aizmugurējām durvīm) jāatbilst transportlīdzekļa izgatavotāja prasībām. Tie nedrīkst būt bojāti, deformēti. Rokturiem nedrīkst būt bīstami asas malas vai pasažieru drošību apdraudoši citi bojājumi. Elastīgie aizsargelementi, ja tādi ir, nedrīkst būt bojāti.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

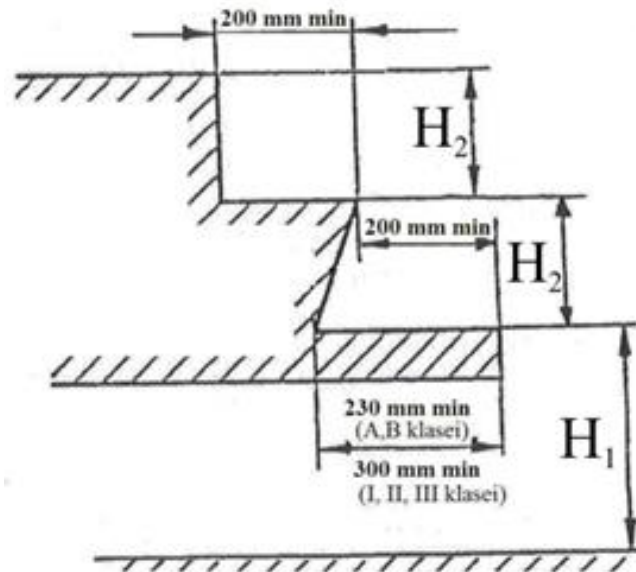
9.6.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Ejas vai laukuma platumam vai lielumam neatbilst transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumu prasībām; attālums pa vertikāli starp galvenās ejas virsmu un sēdvietu zonas grīdu pārsniedz	2

	prasībās noteikto	
	B2. Ejas vai grīdas pārklājums atdalījies vai pārvietojas attiecībā pret grīdu, vai bojāts, vai daļēji atdalījies no grīdas; vāks vai pārsegs grīdā nav nostiprināts atbilstoši prasībām; vāka vai pārsega grīdā stiprinājuma elementi var traucēt pasažieru drošu pārvietošanos	2
	B2. Nedroša un nestabila grīda	3
	B3. Bojāti vai deformēti rokturi vai aizsargelementi, bet neapdraud pasažieru drošību	1
	B3. Rokturu skaits vai stiprinājums, vai izvietojums neatbilst izgatavotāja prasībām; bojājumu dēļ rokturi vai aizsargelementi nedroši vai nelietojami	2

9.7. Kāpnes un pakāpieni

A. Prasības

A1. Autobusiem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2004. gada 1. jūniju, pasažieriem paredzēto pie pasažieru durvīm, avārijas durvīm un transportlīdzekļa iekšpusē esošo pakāpienu maksimālais un minimālais augstums un minimālais dziļums norādīts 9.7.1. attēlā un 9.7.1. tabulā. Jebkāda pāreja no padziļinātas galvenās ejas uz sēdvietu zonu nav uzskatāma par pakāpienu. Pakāpieniem nedrīkst būt bīstami asas malas vai citi pasažieru drošību apdraudoši bojājumi. Pakāpieniem jābūt stabiliem, un pakāpienu darba virsmai jābūt nodrošinātai pret slīdēšanu. Ja autobusa durvis aprīkotas ar automātiski izbīdāmiem (iebīdāmiem) pakāpieniem (kāpšļiem), tiem jāizbīdās (jāiebīdās) vienlaikus ar durvju atvēršanos (aizvēršanos). Ja durvis ir aizvērtas, tie nedrīkst būt izvirzīti vairāk par 10 cm ārpus blakus esošās virsbūves daļas kontūrām.

9.7.1.attēls.
Pakāpieni pasažieriem

9.7.1. tabula

Pakāpienu maksimālais un minimālais augstums

	H1 (mm) ^{1) 3)}	H2 (mm) ^{1) 2)}	
	max	min	max
A klase, I klase	360	120	250 ⁴⁾
B klase, II klase, III klase	400	120	350
tikai mehāniskā balstiekārta	430		

Piezīmes.

- 1) Pie dubultdurvīm pakāpieni pieejas abās pusēs jāvērtē atsevišķi.
- 2) H_2 nav jābūt vienādam visiem pakāpieniem.
- 3) 700 mm avārijas durvīm; 1500 mm divstāvu autobusa augšējā stāva avārijas durvīm.

4) 300 mm pakāpieniem pie durvīm, kas atrodas aiz aizmugurējās ass.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

9.7.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Pasažieru drošību vai pakāpiena stabilitāti neapdraudoši pakāpiena bojājumi	1
	2) Darbības pārbaude, kad nepieciešams	B1. Pakāpiena maksimālais un minimālais augstums un minimālais dziļums neatbilst prasībām; bīstami asas malas vai citi pasažieru drošību apdraudoši pakāpiena bojājumi; pakāpiena darba virsma nav nodrošināta pret slīdēšanu; izbīdāmie pakāpieni neatbilst prasībām	2
	3) Izmantojot mērierīci, ja ir aizdomas par neatbilstību	B1. Nestabils pakāpiens	3

9.8. Iekšējā sakaru sistēma

A. Prasības

I un II klases autobusos jābūt darba kārtībā esošai iekšējo sakaru sistēmai, ko pasažieri izmanto, lai informētu vadītāju par vēlēšanos izkāpt, ja tādu paredzējis izgatavotājs. Slēdžiem jāatrodas vietās, kas viegli pieejamas visiem pasažieriem. Ja autobuss aprīkots ar slēdžiem, kas ļauj pasažieriem atvērt durvis no ārpuses, arī tiem jābūt darba kārtībā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

9.8.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Darbības pārbaude	Iekšējā sakaru sistēma nedarbojas	2

9.9. Paziņojumi

A. Prasības

A1. Autobusa iekšpusē priekšējo durvju tuvumā, izmantojot labi saskatāmas piktogrammas vai burtus, kuru augstums ir vismaz 15 mm, un ciparus, kuru augstums ir vismaz 25 mm, norāda vienu no šādām informācijas grupām:

1) maksimāli pieļaujama sēdvietu skaits (neskaitot vadītāja sēdvietu, bet ieskaitot apkalpes sēdvietas) un pieļaujama stāvietu skaits (ja attiecināms), kā arī ratiņkrēslu skaits (ja tādi ir paredzēti);

2) maksimāli pieļaujamais sēdvietu skaits (neskaitot vadītāja sēdvietu, bet ieskaitot apkalpes sēdvietas) un pieļaujamais pasažieru kopskaits (pasažieru sēdvietas kopā ar stāvietām, neskaitot apkalpes sēdvietas), kā arī ratiņkrēslu skaits (ja tādi ir paredzēti).

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

9.9.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Nav prasībās noteiktās informācijas	2

9.11. Prasības attiecībā uz cilvēku ar kustību traucējumiem pārvadāšanu

9.11.1. Durvis, rampas un lifti

A. Prasības

A1. Ja autobusa ieeja vai izeja aprīkota ar speciālu ierīci invalīdu atvieglotai iekļūšanai vai izkļūšanai no autobusa, tai jābūt darba kārtībā un tā nedrīkst traucēt pārējo pasažieru pārvietošanos.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

9.11.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Speciālā ierīce nedarbojas	2

A. Prasības

A1. Prasības autobusiem, kuru atļautais maksimālais braukšanas ātrums ir 100 km/h

Par autobusu, kura atļautais maksimālais braukšanas ātrums ir 100 km/h, jābūt izdarītai attiecīgai atzīmei transportlīdzekļu reģistrā un transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā. Atzīmi drīkst piešķirt tikai B klases, II klases vai III klases autobusam, kas pirmo reizi reģistrēts:

1) no 2001. gada 1. janvāra līdz 2007. gada 31. decembrim, ja tiek uzrādīts iepriekš izsniegts autobusa izgatavotāja (oficiālā pārstāvja) vai atzītas laboratorijas:

- apliecinājums par bremžu iekārtas atbilstību Direktīvas 71/320/EEK vai Ženēvā 1958. gada 20.martā ANO Eiropas Ekonomiskās komisijas lekšzemes transporta komitejas ietvaros noslēgtajam Nolīgumam "Par vienvēda tehnisko priekšrakstu pieņemšanu riteņu transportlīdzekļiem, aprīkojumam un daļām, kuras var uzstādīt un/vai izmantot riteņu transportlīdzekļos, un saskaņā ar šiem priekšrakstiem

piešķiramo atbilstības novērtēšanas apstiprinājumu savstarpējās atzīšanas nosacījumiem" (turpmāk - ANO EEK) Noteikumu Nr. 13 (ietverot 06. sērijas grozījumus) prasībām vai norādīto tiesību aktu jaunākiem grozījumiem;

- apliecinājums par sēdekļu atbilstību Direktīvas 74/408/EEK vai ANO EEK Noteikumu Nr. 17, vai ANO EEK Noteikumu Nr. 80 prasībām vai norādīto tiesību aktu jaunākiem grozījumiem;

- apliecinājums par drošības jostu stiprinājumu vietu atbilstību Direktīvas 76/115/EEK vai ANO EEK Noteikumu Nr. 14 prasībām vai norādīto tiesību aktu jaunākiem grozījumiem;

- ziņojums par riepu pārduršanas testa rezultātiem;

2) sākot ar 2008. gada 1. janvāri.

Šādam autobusam jābūt aprīkotam ar:

a) tahogrāfu ar mērījumu skalas diapazonu vismaz līdz 125 km/h;

b) ātruma ierobežotāju, kura ātruma iestatījums ir 100 km/h;

c) riepas pārduršanas testa ziņojumā norādītajām riepām uz stūrējamās ass, ja autobuss reģistrēts laikposmā no 2001. gada 1. janvāra līdz 2007. gada 31. decembrim;

d) sēdekļiem, kuri ejas pusē aprīkoti ar roku balstiem;

e) sēdekļiem, kas aprīkoti ar pagalvjiem;

f) drošības jostām visās sēdvietās, arī ratiņkrēslu vietās;

g) atdalošo starpsienu, kas aizsargā vadītāja vietu no aizmugures;

h) bagāžas plauktiem vai nodalījumiem, kas konstruktīvi izveidoti tā, lai, bremsējot vai mainot virzienu, bagāža nevarētu no tiem izkrist.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

9.12.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Dokumentu pārbaude	1. Nav atzīmes transportlīdzekļu reģistrā un transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā; nav aprīkots ar atbilstošu tahogrāfu; neatbilstoši iestatīts ātruma ierobežotājs; neatbilstošas riepas uz stūrējamās	

	ass; viens vai vairāki sēdekļi bez pagalvjiem; visām dubultsēdekļu ārējām sēdvietām nav roku atbalstu; nav visu drošības jostu; nav vai neatbilstoša atdalošā starpsiena; neatbilstošas konstrukcijas bagāžas plaukti vai nodalījumi	2
--	--	---

10. VIEGLIE TAKSOMETRI

10.1. Pazīšanas zīmes

A. Prasības

A1. Viegļajam taksometram saskaņā ar pasažieru pārvadāšanu ar viegļajiem taksometriem reglamentējošā normatīvā akta prasībām jābūt aprīkotam ar taksometra numura zīmēm, speciālu, uz jumta nostiprinātu un izgaismotu taksometra pazīšanas zīmi, salonā, aiz vējstikla piestiprinātu gaismas kontrolsignālu un informāciju uz tā abām priekšējām durvīm - pārvadātāja nosaukums, emblēma, republikas pilsētas vai rajona nosaukums, kur izsniegta licence (individuālā darba veicējiem arī patenta numurs).

A2. Pazīšanas zīmei uz jumta un gaismas kontrolsignālam salonā jābūt atbilstoši nostiprinātiem.

A3. Pazīšanas zīmes apgaismojumam un gaismas kontrolsignālam jāieslēdzas un jādeg vienlaikus.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

10.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Taksometra aprīkojuma nav vai tas neatbilst prasībām	2
		B2. Pazīšanas zīme uz jumta vai gaismas kontrolsignāls salonā nav atbilstoši nostiprināts	2
		B3. Pazīšanas zīmes apgaismojums un gaismas kontrolsignāls neieslēdzas un nedeg vienlaikus	2

10.2. Informācija

A. Prasības

A1. Redzamā vietā uz vieglā taksometra salona priekšējā paneļa jābūt nostiprinātai vizītkartei ar taksometra vadītāja fotogrāfiju, vārdu, uzvārdu, transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numuru, pārvadātāja adresi, tālruņa numuru.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

10.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
-------	------------------	----------------------	-------------

Vizuāla	B1. Informācijas nav vai tā neatbilst prasībām	2
---------	--	---

10.3. Skaitītājs

A. Prasības

A1. Viegļajam taksometram jābūt aprīkotam ar ierīci, kas rāda pakalpojuma maksu un nodrošina ienākumu uzskaiti (turpmāk - skaitītājs). Skaitītājam jāatbilst likuma par mērījumu vienotību prasībām un jābūt ar derīgu verificācijas uzlīmi. Datus par skaitītāja verificāciju atbilstības novērtēšanas institūcija ievada transportlīdzekļu reģistrā. Ievadītajiem datiem jāļauj identificēt skaitītāju un tā verificācijas derīguma termiņu.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

10.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nav skaitītāja vai tas nedarbojas; nav derīgas verificēšanas zīmes	2

11. OPERATĪVIE TRANSPORTLĪDZEKĻI

11.1. Reģistrācijas apliecība

A. Prasības

A1. Par operatīvā transportlīdzekļa statusu transportlīdzekļu reģistrā un transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā jābūt izdarītai attiecīgai atzīmei. Šāda atzīme nedrīkst būt transportlīdzeklim, kam noņemts operatīvā transportlīdzekļa statuss.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

11.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Dokumentu pārbaude	B1. Nav atzīmes transportlīdzekļu reģistrā un transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā; atzīme transportlīdzeklim, kam noņemts operatīvā transportlīdzekļa statuss	2

11.2. Krāsojums, uzraksti, simboli

A. Prasības

A1. Operatīvo transportlīdzekļu krāsojumam, uzrakstiem un simboliem jāatbilst normatīvajos aktos par transportlīdzekļu reģistrāciju noteiktajām prasībām.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

11.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Prasībām neatbilstošs transportlīdzekļa krāsojums vai uzraksti, vai simboli	2

11.3. Bākugunis

A. Prasības

A1. Operatīvo transportlīdzekļu mirgošām bākugunīm jāatbilst normatīvajos aktos par transportlīdzekļu reģistrāciju noteiktajām prasībām. Bākugunīm jādarbojas, jābūt atbilstoši novietotām, nostiprinātām un bez bojājumiem.

A2. Mirgojošas sarkanās bākugunis atļauts uzstādīt vienīgi Iekšlietu ministrijas Valsts policijas un Militārās policijas operatīvajiem transportlīdzekļiem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

11.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nav bākugunu vai tās nedarbojas; bākugunis neatbilst prasībām; neatbilstošs bākugunu izvietojums; neatbilstošs bākugunu stiprinājums vai bojājumi	2
		B2. Mirgojošu sarkano bākugunu neatļauta uzstādīšana	2

11.4. Speciālie skaņas signāli

A. Prasības

A1. Operatīvo transportlīdzekļu speciālajiem skaņas signāliem jāatbilst normatīvajos aktos par transportlīdzekļu reģistrāciju noteiktajām prasībām.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

11.4.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Nav speciālo skaņas signālu vai tie nedarbojas, vai neatbilst prasībām	2

11.5. Kontroles ierīces

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklim jābūt aprīkotam ar speciālu ierīci, kas fiksē laiku, kad transportlīdzeklis tiek izmantots ar iedegtu bākuguni un ieslēgtu skaņas signālu, kā arī braukšanas ātrumu, saskaņā ar normatīvajiem aktiem par operatīvajiem transportlīdzekļiem.

A2. Speciālajām ierīcēm jābūt pārbaudītām un noplombētām kompetentā institūcijā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

11.5.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nav speciālās ierīces vai tā nedarbojas	2
		B2. Speciālā ierīce nav pārbaudīta vai nav noplombēta	2

12. TRANSPORTLĪDZEKĻI BĪSTAMO KRAVU PĀRVADĀJUMIEM

Lai transportlīdzeklis, kas paredzēts bīstamo kravu pārvadājumiem (turpmāk - ADR transportlīdzeklis), saņemtu ADR sertifikātu, kas apliecina transportlīdzekļa atbilstību Ženēvā 1957. gada 30.septembrī noslēgtajam Eiropas valstu nolīguma par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR), kam Latvija pievienojās ar likumu par "Par Latvijas Republikas pievienošanos Eiropas valstu nolīgumam par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR) un protokolam par grozījumiem nolīgumā" (turpmāk - ADR nolīgums) prasībām, to uzrāda tehniskās apskates stacijā, izņemot transportlīdzekļus, kas minēti šo noteikumu 33.1. un 33.2. apakšpunktā 12 mēnešu laikā pēc transportlīdzekļa pirmās reģistrācijas datuma. ADR sertifikāta derīguma termiņš nav ilgāks par pielaišanas ceļu satiksmē derīguma termiņu. ADR transportlīdzekļa tehniskajam stāvoklim un aprīkojumam jāatbilst šā pielikuma 0.-8.grupā noteiktajām vispārējām prasībām un 12.grupā noteiktajām specifiskajām prasībām bīstamu kravu pārvadājumiem paredzētam transportlīdzeklim. ADR sertifikātu neizsniedz, ja kādā no 12.grupas kodiem tiek atzīmēts novērtējums "1".

OX tipa ADR transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti līdz 2018. gada 31.martam, jāatbilst līdz 2016. gada 31. decembrim piemērojamā ADR nolīguma 9.2.1. punktā tabulā norādītajām prasībām un tam jāizsniedz ADR sertifikātu, kas atbilst līdz 2016. gada 31. decembrim piemērojamā ADR nolīguma 9.1.3.5.punkta paraugam.

EX/II, EX/III, FL, AT un MEMU tipa ADR transportlīdzekļiem izsniedz ADR sertifikātu, kas atbilst ar 2017. gada 1. janvāri piemērojamā ADR nolīguma 9.1.3.5.punkta paraugam.

EX/II un EX/III ADR transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar kompresijas aizdedzes motoriem.

12.1. Izgatavotāja apliecinājums

A. Prasības

A1. Lai saņemtu ADR sertifikātu, jāuzrāda transportlīdzekļa izgatavotāja vai tā pilnvarotā pārstāvja Latvijā izsniegts apliecinājums, ka konkrētais transportlīdzeklis un tā aprīkojums izgatavots atbilstoši ADR nolīgumā noteiktajām prasībām attiecībā uz konkrēto ADR transportlīdzekļa tipu atbilstoši tā 9.2.1. punkta tabulai. Apliecinājumā jābūt visai nepieciešamajai informācijai, lai varētu aizpildīt ADR sertifikātu. ADR transportlīdzeklīm var būt piešķirts tipa apstiprinājums atbilstoši transportlīdzekļu sertifikācijas noteikumiem.

Attiecībā uz bīstamo vielu pārvadāšanai šķidrā vai izkausētā stāvoklī paredzētajiem cisterntansportlīdzekļiem ar piestiprinātām cisternām, kuru tilpums ir lielāks par 3 m³ un kuru pārbaudes spiediens ir zemāks par 4 bāriem, apliecinājumam jāsaturs informācija par ADR B pielikuma 9.7.5.2. punktā noteikto prasību izpildi, ja šāds transportlīdzeklis pirmo reizi reģistrēts, sākot ar 2003. gada 1. jūliju vai ja pēc dotā datuma veikta piestiprinātās cisternas maiņa.

Minētās prasības, kas noteiktas transportlīdzekļa šķērsstabilitātei, tiek uzskatītas par izpildītām, ja tiek iesniegts attiecīgs transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma sertifikāts vai transportlīdzekļa izgatavotāja apliecinājums, vai tehniskā dienesta izsniegts testa protokols, vai transportlīdzekļa izgatavotāja izsniegts šķērsstabilitātes aprēķins.

Attiecībā uz EX/III transportlīdzekli apliecinājumam jāsaturs informācija par kravas nodalījuma (virsbūves) atbilstību ADR 9.3. sadaļas prasībām.

Attiecībā uz MEMU transportlīdzekli apliecinājumam jāsaturs informācija par atbilstību ADR 9.8. sadaļas prasībām.

Ja transportlīdzekļa izgatavotājs vairs neeksistē, iesniedz tā tiesību un saistību pārņēmēja komersanta izsniegtu apliecinājumu.

Ja nav transportlīdzekļa izgatavotāja tiesību un saistību pārņēmēja komersanta, iesniedz ADR dalībvalsts, kurā uzsākta transportlīdzekļa ekspluatācija, kompetentās institūcijas izsniegtus dokumentus par transportlīdzekļa sākotnējo atbilstību ADR nolīguma prasībām. Ja šāda dokumentācija nav pieejama vai ir nepilnīga, iesniedz tādas testēšanas institūcijas atzinumu, kas tiesīgs veikt testēšanu par atbilstību ADR nolikuma prasībām (tipa apstiprināšanai vai individuālai apstiprināšanai).

Transportlīdzekļa izgatavotāja apliecinājums nav nepieciešams gadījumos, ja saskaņā ar ADR nolīguma nosacījumiem, kas piemēroti transportlīdzekļa izgatavošanas laikā, un spēkā esošās ADR nolīguma redakcijas pārejas nosacījumiem jāpārbauda tikai tādu specifisku nosacījumu ievērošana, par kuru izpildi iespējams pārliedzināties tehniskās apskates stacijās vai akreditētās inspicēšanas institūcijās.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

12.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Dokumentu pārbaude	B1. Apliecinājuma nav vai tas ir neatbilstošs vai nepilnīgs	1

12.2. Bīstamās iekārtas atbilstības apliecinājums

A. Prasības

A1. ADR transportlīdzekļa bīstamajai iekārtai (cisternai, nomontējamai cisternai, tvertņu baterijai u.c.) jābūt derīgam kompetentas inspicēšanas institūcijas izsniegtam apliecinājumam par transportlīdzekļa bīstamās iekārtas pārbaudi un atbilstību attiecīgu bīstamu vielu pārvadājumiem.

ADR transportlīdzekļa bīstamās iekārtas atbilstības pārbaudes jāveic ar ADR nolīgumā paredzēto periodiskumu.

Lai saņemtu ADR sertifikātu FL, AT, OX un MEMU tipa ADR transportlīdzekļiem, bīstamās vielas pārvadājošā transportlīdzekļa piestiprinātajai vai nomontējamai cisternai jābūt reģistrētai bīstamo iekārtu reģistrā normatīvajos aktos par bīstamo iekārtu reģistrāciju noteiktajā kārtībā.

Bīstamajām iekārtām jābūt marķētām saskaņā ar ADR nolīguma A pielikuma 6.8. līdz 6.12. sadaļas prasībām, kas attiecināmas konkrētajā gadījumā. Marķējumam uz cisternas plāksnītes jāatbilst datiem apliecinājumā par transportlīdzekļa bīstamās iekārtas pārbaudi un atbilstību attiecīgu bīstamu vielu pārvadājumiem.

Ja ADR transportlīdzekļa bīstamā iekārta tikusi bojāta ceļu satiksmes negadījumā, jāveic ārpuskārtas pārbaude par tās attiecīgās iekārtas un tās aprīkojuma atbilstību attiecīgās klases bīstamu vielu pārvadāšanai.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

12.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Dokumentu pārbaude	B1. Nav derīga kompetentas inspicēšanas institūcijas izsniegta apliecinājuma par transportlīdzekļa bīstamās iekārtas pārbaudi un atbilstību attiecīgu bīstamu vielu pārvadājumiem; piestiprinātā vai nomontējamā cisterna nav reģistrēta bīstamo iekārtu reģistrā normatīvajos aktos par bīstamo iekārtu reģistrāciju noteiktajā kārtībā; bīstamās iekārtas marķējums neatbilst prasībām; marķējums uz cisternas plāksnītes neatbilst datiem apliecinājumā par transportlīdzekļa bīstamās iekārtas pārbaudi un atbilstību attiecīgu bīstamu vielu pārvadājumiem; nav cisternas plāksnītes; bīstamā iekārta bojāta un nav veikta attiecīga ārpuskārtas pārbaude	1

12.3. Bremžu iekārta

A. Prasības

A1. Lai saņemtu ADR sertifikātu, jāiesniedz transportlīdzekļa izgatavotāja vai tā pārstāvja apliecinājums par lēninātāja atbilstību bīstamu

kravu pārvadāšanai paredzētam transportlīdzeklim un par transportlīdzekļa bremžu pretbloķēšanas sistēmas (ABS) kategoriju. Šo apliecinājumu transportlīdzekļa izgatavotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis Latvijā var iekļaut 12.1.apakšpunktā minētajā apliecinājumā.

A2. Visiem ADR transportlīdzekļiem, izņemot EX/II tipa transportlīdzekļus, ja tie pirmoreiz reģistrēti līdz 2018. gada 31.martam, jābūt aprīkoti ar darbojošos bremžu pretbloķēšanas sistēmu (ABS), bet mehāniskajiem ADR transportlīdzekļiem, izņemot EX/II tipa transportlīdzekļus, jābūt aprīkoti ar lēninātāju.

A3. Bremžu pretbloķēšanas sistēmas (ABS), elektroniskās bremžu sistēmas (EBS) un elektroniskās stabilitātes kontroles (ESC) sistēmu kļūmes vai bojājumu indikatoriem jāizslēdzas pēc transportlīdzekļa motora iedarbināšanas vai kustības uzsākšanas.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

12.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Dokumentu pārbaude	B1. Apliecinājuma nav vai tas ir neatbilstošs vai nepilnīgs	1
	2) Darbības pārbaude	B2. Nav ABS vai kādas tās daļas vai detaļas; kāda ABS daļa vai detaļa bojāta vai nedarbojas; nav lēninātāja	1
		B3. ABS vai EBS, vai ESC sistēmas kļūmes vai bojājumu indikators neizslēdzas pēc transportlīdzekļa motora iedarbināšanas vai kustības uzsākšanas	1

12.4. Iekšdedzes autonomais sildītājs

A. Prasības

A1. Iekšdedzes autonomā sildītāja un tā izplūdes sistēmai jābūt konstruētai, novietotai, aizsargātai un norobežotai tā, lai izslēgtu iespēju kravai uzkarst vai aizdegties. Šī prasība tiek uzskatīta par izpildītu, ja sildītāja degvielas tvertne un izplūdes sistēma izpilda līdzīgas transportlīdzekļu degvielas tvertnēm un izplūdes sistēmām izvirzītās ADR B pielikuma 9.2.4.3. un 9.2.4.5.apakšpunktu prasības.

Iekšdedzes autonomo sildītāju nedrīkst darbināt gāzveida degviela. Tam jābūt ieslēdzamam manuāli, un programmējamas ierīces ir aizliegtas. Iekšdedzes autonomā sildītāja slēdzis drīkst atrasties ārpus kravas nodalījuma.

Ne iekšdedzes autonomais sildītājs, ne tā degvielas tvertne, barošanas avoti, degšanai vai apsildei paredzētā gaisa ieplūdes atveres un izplūdes gāzu izvads nedrīkst atrasties EX/II, EX/III un MEMU tipa un bīstamības zīmju modeļiem Nr.3, 4.1., 4.3., 5.1. vai 5.2. atbilstošu bīstamo kravu pārvadāšanai paredzēto ADR transportlīdzekļu kravas nodalījumos. Tur esošā krava nedrīkst bloķēt apsildes gaisa izvadu.

FL tipa ADR transportlīdzekļiem iekšdedzes autonomajam sildītājam jābūt izslēdzamiem vismaz kādā no šādiem veidiem:

a) apzināti izslēdzot to no vadītāja kabīnes;

- b) izslēdzot transportlīdzekļa motoru (šādā gadījumā vadītājs drīkst to iedarbināt atkārtoti);
- c) sākot darboties bīstamo kravu pārvadājošā transportlīdzekļa barošanas sistēmas sūknim.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

12.4.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Darbības pārbaude	B1. Iekšdedzes autonomais sildītājs vai tā izplūdes sistēma neatbilst vai daļēji neatbilst prasībām attiecībā uz konstrukciju vai darbību	1

12.5. Elektroiekārta

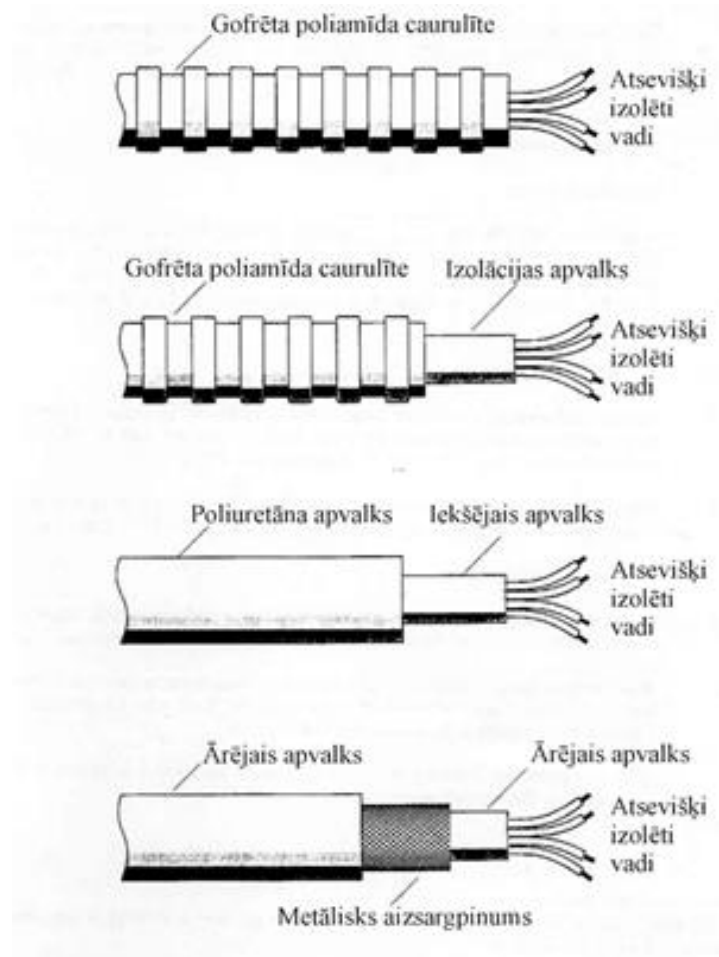
A. Prasības

A1. EX/II, EX/III un MEMU tipa ADR transportlīdzekļu elektroiekārtai jābūt putekļdrošai vai ugunsdrošai "J" savietojamības grupas gadījumā.

EX/III, FL un MEMU tipa ADR transportlīdzekļos nav atļauts izmantot spuldzes ar vītņotu cokolu.

FL tipa ADR transportlīdzekļu metāla un ar šķiedrām armētas plastmasas cisternām, kā arī FL baterijtransportlīdzekļu elementiem jābūt savienotiem ar šasiju ar vismaz vienu efektīvu elektrisko savienojumu.

Vadiem jābūt droši nostiprinātiem un novietotiem tā, lai tie netiktu pakļauti mehāniskai un termiskai iedarbībai. Tiem jābūt adekvāti izolēti. EX/II, EX/III un MEMU transportlīdzekļu elektroiekārtai kravas nodalījumā jābūt putekļdrošai. EX/III, FL un MEMU tipa ADR transportlīdzekļu elektroiekārtas vadiem transportlīdzekļa daļā aiz vadītāja kabīnes, izņemot ABS sensoru vadus, jābūt nodrošinātiem pret nelabvēlīgo ietekmi, kas rodas transportlīdzekļa normālas ekspluatācijas laikā. Šādas aizsardzības piemēri parādīti 12.1. attēlā.

12.1.att.
Vadu aizsardzības piemēri

EX/II, EX/III, FL un MEMU tipa ADR transportlīdzekļu akumulatoru baterijas spailēm jābūt elektriski izolētām vai nosegtām izolējošā akumulatoru baterijas kastē. Ja akumulatoru baterijas nav novietotas zem motora pārsega, tām jāatrodas vēdināmā kastē.

EX/II, kas pirmoreiz reģistrēts, sākot ar 2018. gada 1.aprīli, EX/III, FL un MEMU tipa ADR transportlīdzekļu elektrisko ķēžu atslēgšanas (masas) slēdzim jāatrodas iespējami tuvu akumulatoru baterijai. Slēdža atslēgšanas un ieslēgšanas funkciju veicinošai vadības ierīcei jāatrodas vadītāja kabīnē. Tai jābūt sasniedzamai no vadītāja vietas un skaidri apzīmētai. Vadības ierīcei jābūt pasargātai no netīšas iedarbināšanas ar aizsargvāciņu, dubultslēdzi vai citādā piemērotā veidā. Atļauts uzstādīt papildu vadības ierīces ar nosacījumu, ka tās ir

skaidri apzīmētas un nodrošinātas pret nejaušu iedarbināšanu. Slēdža konatkiem jābūt nodrošinātiem pret īssavienojumu.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

12.5.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Elektroiekārta vai kāda tās daļa neatbilst vai daļēji neatbilst prasībām attiecībā uz konstrukciju vai darbību	1

12.6. Ugunsdrošība

A. Prasības

A1. Transportlīdzekļi, kas pārvadā bīstamās kravas, jāaprīko ar ugunsdzēsšanas aprīkojumu saskaņā ar ADR nolīguma B pielikuma 8.1.4. sadaļas prasībām.

EX/III tipa ADR transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2013. gada 1. jūliju, jābūt aprīkoti ar motora nodalījuma automātisku ugunsdzēsšanas sistēmu.

Jebkādas noplūdes gadījumā degvielai jānonāk uz zemes, nesaskaroties ar karstām transportlīdzekļa daļām vai kravu. Ja tvertne satur benzīnu, iepildīšanas atverei jābūt aprīkotai ar efektīvu liesmu slāpētāju vai aizvērtā stāvoklī tai jābūt hermētiski noslēgtai. Šī prasība neattiecas uz AT tipa ADR transportlīdzekļiem.

EX/II, EX/III un MEMU tipa ADR transportlīdzekļa motoram jābūt novietotam kravas nodalījuma priekšā. Motors drīkst atrasties arī zem kravas nodalījuma, ja tā izdalītais siltums neapdraud kravu un nepalielina kravas nodalījuma iekšējās virsmas temperatūru augstāk par 80°C.

EX/II, EX/III, FL un MEMU tipu ADR transportlīdzekļu atgāzu izplūdes sistēmai un atgāzu izplūdes caurulēm jābūt virzītām un aizsargātām tā, lai kravai nerastos sasilšanas vai aizdegšanās draudi. Zem dīzeļdegvielas tvertnes esošajām izplūdes sistēmas daļām jāatrodas vismaz 100 mm attālumā no tās vai jābūt aizsargātām ar termovairogu.

EX/II, EX/III un MEMU tipa ADR transportlīdzekļa izplūdes sistēmām jābūt konstruētām un izgatavotām tā, lai izdalītais siltums neapdraud kravu un nepalielina kravas nodalījuma iekšējās virsmas temperatūru augstāk par 80°C.

Ja transportlīdzekļa lēninātājs atrodas aiz vadītāja kabīnes pakāļējās sienas un ievērojami sasilst, starp to un degvielas tvertni vai kravas nodalījumu nekustīgi jānovieto termovairogs, kas novērstu jebkādu degvielas tvertnes vai kravas nodalījuma sasilšanu. Vairogam arī jāaizsargā lēninātāja bremžu iekārta pret jebkādu noplūdi no kravas nodalījuma. Dubultčaulas tipa vairogs uzskatāms par piemērotu aizsardzību. Šī prasība neattiecas uz EX/II tipa ADR transportlīdzekļiem.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

12.6.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Izmantot mērierīci, ja nepieciešams	B1. Ugunsdzēsības aprīkojums vai degvielas tvertne, vai motors, vai izplūdes sistēma, vai lēninātājs neatbilst vai daļēji neatbilst prasībām attiecībā uz konstrukciju vai darbību	1

12.7. Ātruma ierobežošanas ierīce

A. Prasības

A1. Mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kuru pilna masa ir lielāka nekā 12 t un kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 1988. gada 1. janvāri, jābūt aprīkoti ar ātruma ierobežošanas ierīci atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr.89 jeb ES Direktīvu 92/6/EEK un 92/24/EEK prasībām. Ierobežotāja iestatījumam jābūt tādā, lai transportlīdzekļa faktiskais ātrums nepārsniegtu 90 km/h. Ierīces pārbaude veicama uzreiz pēc tā uzstādīšanas un pēc tam ne retāk kā reizi divos gados.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

12.7.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nav ātruma ierobežošanas ierīces; neatbilstošs ātruma ierobežošanas ierīces iestatījums; nav veikta pārbaude vai nav ievērots ierīces pārbaudes termiņš	1

12.8. Šasija un virsbūve

A. Prasības

EX/II tipa ADR transportlīdzekļu kravas nodalījumam jābūt segtam vai slēgtam, lai pasargātu kravu no nelabvēlīgiem ārējiem faktoriem un klimatiskiem apstākļiem. Pārsega materiālam jābūt plīsumizturīgam, mitruma necaurlaidīgam un no grūti aizdedzināma materiāla, kā arī jābūt nostiprināmam ar vismaz 20 cm pārlaidumu pāri kravas nodalījuma malām un fiksējamam ar slēgierīci. Slēgtam EX/II tipa ADR transportlīdzekļa kravas nodalījumam nedrīkst būt logi, un visām atverēm jābūt aprīkotām ar cieši noslēdzamām durvīm vai pārsegumiem.

EX/III un MEMU tipa ADR transportlīdzekļu kravas nodalījumam jābūt slēgtam. Kravas nodalījuma grīdai un priekšējai sienai jābūt vienlaidu. Visām durvīm jābūt aizslēdzamām un konstruētām tā, lai tās nosegtu eņģes. EX/III tipa ADR transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti, sākot ar 2013. gada 1. jūliju, jābūt aprīkoti ar metāla vairogiem, kas nodrošina kravas nodalījuma aizsardzību pret riepu degšanu.

FL, OX un AT tipa ADR transportlīdzekļa aizmugurē cisternas pilnā platumā jābūt ierīkotam pietiekoši izturīgam buferim, kas aizsargā pret

triecieniem no aizmugures. Attālums starp cisternas aizmugures sienu un bufera aizmuguri nedrīkst būt mazāks par 100 mm (šo attālumu mēra no cisternas vai ar pārvadājamo vielu saskarē esošās uz āru izvirzītās ierīces tālākā aizmugures punkta). Transportlīdzekļiem ar paceļamu cisternu, kuras izkrašanas atvere atrodas aizmugurējā daļā un kura paredzēta pulverveida vai granulētu vielu pārvadāšanai, buferis nav nepieciešams, ja cisternas aizmugurē izvirzītās ierīces ir apgādātas ar aizsargierīci, kura aizsargā cisternu tādā pašā veidā kā buferis. Šī prasība neattiecas uz transportlīdzekļiem, ko izmanto bīstamo vielu pārvadājumiem cisternkonteineros, daudzsekciju gāzes konteineros un nomontējamās cisternās.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

12.8.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla 2) Izmantot mērierīci, ja nepieciešams	Šasija vai virsbūve neatbilst vai daļēji neatbilst prasībām	1

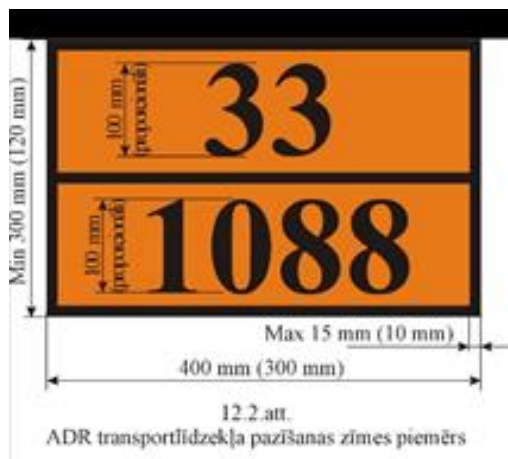
12.9. Informācijas un brīdinošās zīmes

A. Prasības

A1. Transporta vienībām, kas pārvadā bīstamās kravas, jābūt atbilstoši marķētām saskaņā ar attiecīgām ADR prasībām.

Transportlīdzekļa priekšā un aizmugurē jābūt vietai pazīšanas zīmju uzstādīšanai perpendikulāri transportlīdzekļa garenplaknei. Pazīšanas zīmēm jāiekļaujas transportlīdzekļa gabarītmēros, tās nedrīkst aizsegēt valsts reģistrācijas numura zīmes vai ārējās apgaismošanas ierīces.

ADR transporta vienībām priekšpusē, aizmugurē un noteiktos gadījumos arī sānos jābūt aprīkotām ar labi saskatāmam pazīšanas zīmēm - taisnstūra formas vertikāli novietotām, atstarojošām oranžām plāksnēm. Pazīšanas zīmes platums ir 400 mm, augstums - ne mazāks par 300 mm, apmales platums - ne lielāks par 15 mm (12.2.att.). Ja transportlīdzekļa konstrukcija liedz uzstādīt paredzētā izmēra pazīšanas zīmi, tās izmēri drīkst būt samazināti attiecīgi līdz 300 mm, vismaz 120 mm un ne vairāk kā 10 mm. Pazīšanas zīmēm jāatrodas uz ADR transportlīdzekļa arī tad, ja kravas tilpne nav attīrīta un degazēta.

ADR transporta vienībām sānos, aizmugurē un atsevišķos gadījumos arī piekabes (puspiekabes) priekšā jābūt aprīkotām ar transporta bīstamības zīmēm. Transporta bīstamības zīmei ir romba forma (12.3.att.). Malas garums ir 250 mm, malai paralēlā līnija - 12,5 mm attālumā no malas un simbola krāsā.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

12.9.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	1) Vizuāla	B1. Transporta vienības neatbilstošs marķējums; nav vietas pazišanas zīmju uzstādīšanai;	

2) Izmantot mērierīci, ja nepieciešams	prasībām neatbilstoša pazīšanas zīmju uzstādīšana; prasībām neatbilstošs pazīšanas zīmes izmērs; nav transporta bīstamības zīmju vai tās ir neatbilstošas	1
--	---	---

12.10. Papildu aprīkojums

A. Prasības

A1. Transportlīdzeklī, kas pārvadā bīstamās kravas, jābūt aprīkojumam un individuālās aizsardzības līdzekļiem saskaņā ar ADR nolīguma B pielikuma 8.1.5. sadaļas prasībām.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

12.10.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Prasībām neatbilstošs vai daļēji neatbilstošs papildu aprīkojums vai papildu aprīkojuma nav	1

13. ETMK TRANSPORTLĪDZEKĻI

Lai saņemtu ETMK transportlīdzekļu tehniskās apskates sertifikātu (turpmāk - RS sertifikāts), transportlīdzekli uzrāda tehniskās apskates stacijā, izņemot transportlīdzekļus, kas minēti šo noteikumu 33.1. un 33.2. apakšpunktā 12 mēnešu laikā pēc transportlīdzekļa pirmās reģistrācijas datuma. RS sertifikāta derīguma termiņš nav ilgāks par pielaišanas ceļu satiksmē derīguma termiņu. Transportlīdzekļa tehniskajam stāvoklim un aprīkojumam jāatbilst šā pielikuma 0.-8. grupā noteiktajām vispārējām prasībām un 13. grupā noteiktajām specifiskajām prasībām ETMK transportlīdzekļiem. RS sertifikātu neizsniedz, ja kādā no 13. grupas kodiem tiek atzīmēts novērtējums "1".

Lai saņemtu RS sertifikātu:

"Euro III drošajiem" kravas automobiļiem nepieciešams iepriekš izsniegts "Euro III drošo" kravas automobiļu ekoloģijas sertifikāts un "Euro III drošo" kravas automobiļu drošības sertifikāts, kas apliecina, ka transportlīdzeklis izgatavots atbilstoši šādām prasībām:

1) motora gāzveida un cieto daļiņu izmeši - atbilstoši "Euro III" līmenim, t. i., ANO EEK Noteikumiem Nr. 49 (ietverot 03. sērijas grozījumus; 5.2.1. apakšpunkta 1. un 2. tabulas A rinda) vai Direktīvai 88/77/EEK, ietverot ar Direktīvu 1999/96/EK (I pielikuma 6.2.1. apakšpunkta 1. un 2. tabulas A rinda) izdarītos grozījumus;

2) ārējo trokšņu līmenis - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 51 (ietverot 02. sērijas grozījumus) vai EK Direktīvai 70/157/EEK, ietverot ar Direktīvu 1999/101/EK izdarītos grozījumus;

3) motora jauda - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 85 vai Direktīvai 80/1269/EEK, ietverot ar Direktīvu 1999/99/EK izdarītos grozījumus;

- 4) dīzeļmotoru atgāzu dūmainība - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 24 vai EK Direktīvai 72/306/EEK;
- 5) riepas - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 54 vai EK Direktīvai 92/23/EEK, atjaunotās riepas - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 109;
- 6) aizmugurējās drošības konstrukcijas (izņemot kravas segļu vilcējus) - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 58 (ietverot 01. sērijas grozījumus) vai Direktīvai 70/221/EEK, ietverot ar Direktīvu 97/19/EK vai 2000/8/EK izdarītos grozījumus;
- 7) sānu drošības konstrukcijas (izņemot kravas segļu vilcējus) - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 73 vai Direktīvai 89/297/EEK;
- 8) atpakaļskata spoguļi - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 46 (ietverot 01. sērijas grozījumus) vai EK Direktīvai 71/127/EEK, ietverot ar Direktīvu 88/321/EEK vai 2003/97/EEK izdarītos grozījumus;
- 9) gaismas un gaismas signalizācijas ierīces - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 48 (ietverot 01. sērijas grozījumus) vai Direktīvai 76/756/EEK, ietverot ar Direktīvu 97/28/EK izdarītos grozījumus;
- 10) avārijas zīme (trijstūris) - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 27 (ietverot 03. sērijas grozījumus);
- 11) tahogrāfs - atbilstoši Regulai (EEK) Nr. 3821/85, ietverot ar Regulu (EK) Nr. 1056/97 vai Regulu (EK) Nr. 2135/98 izdarītos grozījumus;
- 12) ātruma ierobežotāji - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 89 vai Direktīvai 94/24/EEK, ietverot ar Direktīvu 2004/11/EK izdarītos grozījumus;
- 13) atstarojošās pazīšanas zīmes - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 70 (ietverot 001. vai 01. sērijas grozījumus);
- 14) bremžu iekārta ar riteņu pretbloķēšanas sistēmu - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 13 (ietverot 09. sērijas grozījumus) vai Direktīvai 71/320/EEK, ietverot ar Direktīvu 98/12/EK izdarītos grozījumus;
- 15) stūres iekārta - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 79 (ietverot 01. sērijas grozījumus) vai Direktīvai 70/311/EEK, ietverot ar Direktīvu 92/62/EEK vai Direktīvu 1999/7/EK izdarītos grozījumus;

"Euro IV/4 drošajiem" kravas automobiļiem nepieciešams iepriekš izsniegts "Euro IV/4 drošo" kravas automobiļu ekoloģijas sertifikāts un "Euro IV/4 drošo" kravas automobiļu drošības sertifikāts, kas apliecina, ka transportlīdzeklis izgatavots atbilstoši šādām prasībām:

- 1) motora gāzveida un cieto daļiņu izmeši - atbilstoši "Euro IV/4" līmenim, t. i., ANO EEK Noteikumiem Nr. 49 (ietverot 03. sērijas grozījumus; 5.2.1. apakšpunkta 1. un 2. tabulas B1 rinda) vai Direktīvai 88/77/EEK, ietverot ar Direktīvu 1999/96/EK (I pielikuma 6.2.1. apakšpunkta 1. un 2. tabulas B1 rinda) un ar Direktīvu 2001/27/EK izdarītos grozījumus, vai arī atbilstoši Direktīvas 2005/55/EK (I pielikuma

6.2.1. apakšpunkta 1. un 2. tabulas B1 rinda) prasībām, ietverot ar Direktīvu 2005/78/EK vai ar jaunākajām EK Direktīvām izdarītos grozījumus, vai ANO EEK Noteikumiem Nr. 83 (ietverot 05. sērijas grozījumus, 5.3.1.4. apakšpunkta tabulas B rinda), vai Direktīvai 70/220/EEK, ietverot ar Direktīvu 98/69/EK (5.3.1.4. apakšpunkta tabulas B rinda) un ar Direktīvu 2002/80/EK izdarītos grozījumus;

2) ārējo trokšņu līmenis - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 51 (ietverot 02. sērijas grozījumus) vai Direktīvai 70/157/EEK, ietverot ar Direktīvu 1999/101/EK izdarītos grozījumus;

3) motora jauda - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 85 vai EK Direktīvai 80/1269/EEK, ietverot ar Direktīvu 1999/99/EK izdarītos grozījumus;

4) dīzeļmotoru atgāzu dūmainība - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 24 vai EK Direktīvai 72/306/EEK;

5) riepas - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 54 vai EK Direktīvai 92/23/EEK, ietverot ar Direktīvu 2005/11/EK izdarītos grozījumus, atjaunotās riepas - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 109;

6) aizmugurējās drošības konstrukcijas (izņemot kravas segļu vilcējus) - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 58 (ietverot 01. sērijas grozījumus) vai Direktīvai 70/221/EEK, ietverot ar Direktīvu 97/19/EK vai Direktīvu 2000/8/EK izdarītos grozījumus;

7) sānu drošības konstrukcijas (izņemot kravas segļu vilcējus) - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 73 vai EK Direktīvai 89/297/EEK;

8) atpakaļskata spoguļi - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 46 (ietverot 01. sērijas grozījumus) vai Direktīvai 71/127/EEK, ietverot ar Direktīvu 88/321/EEK vai Direktīvu 2003/97/EEK izdarītos grozījumus;

9) gaismas un gaismas signalizācijas ierīces - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 48 (ietverot 01. sērijas grozījumus) vai Direktīvai 76/756/EEK, ietverot ar Direktīvu 91/663/EK izdarītos grozījumus;

10) avārijas zīme (trijstūris) - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 27 (ietverot 03. sērijas grozījumus);

11) tahogrāfs - atbilstoši Regulai (EEK) Nr. 3821/85, ietverot ar Regulu (EK) Nr. 1056/97 vai Regulu (EK) Nr. 2135/98 izdarītos grozījumus, vai atbilstoši Regulai (EK) Nr. 1360/2002 vai Regulai (EK) Nr. 432/2004;

12) ātruma ierobežotājierīce - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 89 vai Direktīvai 92/24/EEK, ietverot ar Direktīvu 2004/11/EK izdarītos grozījumus;

13) atstarojošās pazīšanas zīmes - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 70 (ietverot 01. sērijas grozījumus);

14) bremžu iekārta ar riteņu pretbloķēšanas sistēmu - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 13 (ietverot 09. sērijas grozījumus) vai Direktīvai 71/320/EEK, ietverot ar Direktīvu 98/12/EK izdarītos grozījumus;

15) stūres iekārta - atbilstoši ANO EEK Noteikumiem Nr. 79 (ietverot 01. sērijas grozījumus) vai Direktīvai 70/311/EEK, ietverot ar Direktīvu 1999/7/EK izdarītos grozījumus;

"Euro V/5 drošajiem" kravas automobiļiem nepieciešams iepriekš izsniegts "Euro V/5 drošo" kravas automobiļu ekoloģijas un drošības sertifikāts, kas apliecina, ka transportlīdzeklis izgatavots atbilstoši šādām prasībām:

1) motora gāzveida un cieto daļiņu izmeši - atbilstoši "Euro V/5" līmenim, t. i., atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 49 (5.2.1. apakšpunkta 1. un 2. tabulas B2 rinda, ietverot 04. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 88/77/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 1999/96/EK (I pielikuma 6.2.1. apakšpunkta 1. un 2. tabulas B2 rinda) un ar Direktīvu 2001/27/EK izdarītos grozījumus, vai atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 83 (ietverot 06. sērijas grozījumus) prasībām, vai atbilstoši Regulas (EK) Nr. 715/2007 prasībām, ietverot ar Regulu (EK) Nr. 692/2008 vai atbilstoši jaunākajām grozošām Regulām izdarītos grozījumus, vai arī atbilstoši Direktīvas 2005/55/EK (I pielikuma 6.2.1. apakšpunkta 1. un 2. tabulas B2 rinda) prasībām, ietverot ar Direktīvu 2005/78/EK vai Direktīvu 2006/51/EK, vai Direktīvu 2008/74/EK, vai ar jaunākām EK Direktīvām izdarītos grozījumus;

2) ārējo trokšņu līmenis - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 51 (ietverot 02. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 70/157/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 1999/101/EK vai jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

3) motora jauda - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 85 prasībām (ietverot grozījumus) vai atbilstoši Direktīvas 80/1269/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 1999/99/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

4) dīzeļmotoru atgāzu dūmainība - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 24 prasībām (ietverot grozījumus) vai atbilstoši Direktīvas 72/306/EEK vai ar jaunākām Direktīvām izdarīto grozījumu prasībām;

5) riepas - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 54 prasībām (ietverot grozījumus) vai atbilstoši Direktīvas 92/23/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 2005/11/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus; atjaunotās riepas - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 109 prasībām (ietverot grozījumus);

6) aizmugurējās drošības konstrukcijas (izņemot kravas segļu vilcējus) - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 58 (ietverot 01. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 70/221/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 2000/8/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

7) sānu drošības konstrukcijas (izņemot kravas segļu vilcējus) - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 73 prasībām (ietverot grozījumus) vai atbilstoši Direktīvas 89/297/EEK vai ar jaunākām Direktīvām izdarīto grozījumu prasībām;

8) atpakaļskata spoguļi - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 46 (ietverot 01. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 71/127/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 88/321/EEK vai Direktīvu 2003/97/EK, vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

9) gaismas un gaismas signalizācijas ierīces - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 48 (ietverot 02. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 76/756/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 97/28/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

10) avārijas zīme (trijstūris) - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 27 (ietverot 03. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām;

11) tahogrāfs - atbilstoši Regulas (EEK) Nr. 3821/85 vai Regulas (EK) Nr. 1360/2002, vai arī Regulas (EK) Nr. 432/2004 prasībām;

12) ātruma ierobežotājierīce - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 89 prasībām (ietverot grozījumus) vai atbilstoši Direktīvas 92/24/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 2004/11/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

13) atstarojošās pazīšanas zīmes - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 70 (ietverot 01. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām;

14) bremžu iekārta ar riteņu pretbloķēšanas sistēmu - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 13 (ietverot 09. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 71/320/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 98/12/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

15) stūres iekārta - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 79 (ietverot 01. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 70/311/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 1999/7/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

"EEV drošajiem" kravas automobiļiem nepieciešams iepriekš izsniegts "EEV drošo" kravas automobiļu ekoloģijas un drošības sertifikāts, kas apliecina, ka transportlīdzeklis izgatavots atbilstoši šādām prasībām:

1) motora gāzveida un cieto daļiņu izmeši - atbilstoši "EEV" līmenim, tas ir, atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 49 (5.2.1. apakšpunkta 1. un 2. tabulas C rinda, ietverot 04. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 88/77/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 1999/96/EK (I pielikuma 6.2.1. apakšpunkta 1. un 2. tabulas C rinda) un ar Direktīvu 2001/27/EK izdarītos grozījumus, vai arī atbilstoši Direktīvas 2005/55/EK (I pielikuma 6.2.1. apakšpunkta 1. un 2. tabulas C rinda) prasībām, ietverot ar Direktīvu 2005/78/EK vai Direktīvu 2006/51/EK, vai Direktīvu 2008/74/EK, vai ar jaunākām EK Direktīvām izdarītos grozījumus;

2) ārējo trokšņu līmenis - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 51 (ietverot 02. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 70/157/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 1999/101/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

3) motora jauda - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 85 prasībām (ietverot grozījumus) vai atbilstoši Direktīvas 80/1269/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 1999/99/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

4) dīzeļmotoru atgāzu dūmainība - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 24 prasībām (ietverot grozījumus) vai atbilstoši Direktīvas 72/306/EEK vai ar jaunākām Direktīvām izdarīto grozījumu prasībām;

5) riepas - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 54 prasībām (ietverot grozījumus) vai atbilstoši Direktīvas 92/23/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 2005/11/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus; atjaunotās riepas - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 109 prasībām

(ietverot grozījumus);

6) aizmugurējās drošības konstrukcijas (izņemot kravas seglu vilcējus) - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 58 (ietverot 01. sērijas vai jaunākus grozījumus) vai atbilstoši Direktīvas 70/221/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 2000/8/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

7) sānu drošības konstrukcijas (izņemot kravas seglu vilcējus) - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 73 prasībām (ietverot grozījumus) vai atbilstoši Direktīvas 89/297/EEK prasībām vai ar jaunākām EK Direktīvām izdarīto grozījumu prasībām;

8) atpakaļskata spoguļi - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 46 (ietverot 01. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 71/127/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 88/321/EEK vai Direktīvu 2003/97/EK, vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

9. gaismas un gaismas signalizācijas ierīces - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 48 (ietverot 02. sērijas un jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 76/756/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 97/28/EK vai ar jaunākām EK Direktīvām izdarītos grozījumus;

10) avārijas zīme (trijstūris) - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 27 (ietverot 03. sērijas un jaunākus grozījumus) prasībām;

11) tahogrāfs - atbilstoši Regulas (EEK) Nr. 3821/85 vai Regulas (EK) Nr. 1360/2002, vai arī Regulas (EK) Nr. 432/2004 prasībām vai ar jaunākām regulām izdarīto grozījumu prasībām;

12) ātruma ierobežotāji - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 89 prasībām (ietverot grozījumus) vai atbilstoši Direktīvas 92/24/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 2004/11/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

13) atstarojošās pazīšanas zīmes - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 70 (ietverot 01. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām;

14) bremžu iekārta ar riteņu pretbloķēšanas sistēmu - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 13 (ietverot 09. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 71/320/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 98/12/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

15) stūres iekārta - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 79 (ietverot 01. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 70/311/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 1999/7/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

"Euro VI/6 drošajiem" kravas automobiļiem nepieciešams iepriekš izsniegts "Euro VI/6 drošo" kravas automobiļu ekoloģijas un drošības sertifikāts, kas apliecina, ka transportlīdzeklis izgatavots atbilstoši šādām prasībām:

1) motora tipa apstiprinājums attiecībā uz emisijām - atbilstoši "Euro VI/6" līmenim, t. i., atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 49 (ietverot 06. sērijas un jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Regulas (EK) Nr. 595/2009 prasībām, vai atbilstoši Regulas (ES) Nr. 582/2011 un Regulas (ES) Nr. 64/2012 vai ar jaunākām Regulām izdarīto grozījumu prasībām;

2) ārējo trokšņu līmenis - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 51 (ietverot 02. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 70/157/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 1999/101/EK vai jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

3) motora jauda - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 85 prasībām (ietverot grozījumus) vai atbilstoši Direktīvas 80/1269/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 1999/99/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

4) riepas - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 54 prasībām (ietverot grozījumus) vai atbilstoši Direktīvas 92/23/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 2005/11/EK vai ar jaunākām EK Direktīvām izdarītos grozījumus; atjaunotās riepas - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 109 prasībām (ietverot grozījumus);

5) aizmugurējās drošības konstrukcijas (izņemot kravas seglu vilcējus) - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 58 (ietverot 02. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 70/221/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 2006/20/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

6) sānu drošības konstrukcijas (izņemot kravas seglu vilcējus) - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 73 prasībām (ietverot grozījumus) vai atbilstoši Direktīvas 89/297/EEK vai ar jaunākām Direktīvām izdarīto grozījumu prasībām;

7) netiešās redzamības ierīces - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 46 (ietverot 02. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 2003/97/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarīto grozījumu prasībām;

8) gaismas un gaismas signalizācijas ierīces - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 48 (ietverot 03. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 76/756/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 2007/35/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

9) avārijas zīme (trijstūris) - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 27 (ietverot 03. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām;

10) digitālais tahogrāfs - atbilstoši Regulas (EEK) Nr. 3821/85 prasībām vai atbilstoši Regulas (EK) Nr. 1266/2009 prasībām vai ar jaunākām Regulām izdarīto grozījumu prasībām;

11) ātruma ierobežotājierīce - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 89 prasībām (ietverot grozījumus) vai atbilstoši Direktīvas 92/24/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 2004/11/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

12) atstarojošās pazīšanas zīmes - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 70 (ietverot 01. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām;

13) bremžu iekārta ar riteņu pretbloķēšanas sistēmu - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 13 (ietverot 10. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 71/320/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 2002/78/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

14) stūres iekārta - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 79 (ietverot 01. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 70/311/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 1999/7/EK vai ar jaunākām Direktīvām izdarītos grozījumus;

"Euro III drošo", "Euro IV/4 drošo", "Euro V/5 drošo", "EEV drošo" un "Euro VI/6 drošo" kravas automobiļu piekabēm (puspiekabēm) nepieciešams iepriekš izsniegts "Euro III drošo", "Euro IV/4 drošo", "Euro V/5 drošo", "EEV drošo" un "Euro VI/6 drošo" kravas automobiļu piekabju (puspiekabju) drošības sertifikāts, kas apliecina, ka piekabe (puspiekabe) izgatavota atbilstoši šādām prasībām:

1) riepas - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 54 (ietverot grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 92/23/EEK prasībām, vai atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 30 (ietverot 02. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām; atjaunotās riepas - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 109 prasībām (ietverot grozījumus);

2) aizmugurējās drošības konstrukcijas - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 58 (ietverot 01. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 70/221/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 81/333/EEK¹, ar Direktīvu 97/19/EK vai ar Direktīvu 2000/8/EK izdarītos grozījumus;

3) sānu drošības konstrukcijas (ja attiecināms) - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 73 (ietverot grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 89/297/EEK prasībām;

4) avārijas gaismas signalizācija - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 48 (ietverot 01. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 76/756/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 91/663/EEK¹ vai ar Direktīvu 97/28/EK izdarītos grozījumus;

5) atstarojošās pazīšanas zīmes (ja attiecināms) - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 70 (ietverot 00.¹ vai 01. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām;

6) bremžu iekārta ar riteņu pretbloķēšanas sistēmu - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 13. (ietverot 06.¹ vai 07., vai 08.¹, vai 09. sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 71/320/EEK prasībām, ietverot ar Direktīvu 91/422/EEK¹ vai ar Direktīvu 98/12/EK izdarītos grozījumus.

Piezīme. (1) Piemēro tikai ETMK transportlīdzekļiem, kas pirmo reizi reģistrēti līdz 2001. gada 31. decembrim.

7) Mehāniskās sakabes (ja attiecināms), ietverot rezerves sakabes ierīci - atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr.55 (ietverot 01.sērijas vai jaunākus grozījumus) prasībām vai atbilstoši Direktīvas 94/20/EEK prasībām.

"Euro III drošo", "Euro IV/4 drošo", "Euro V/5 drošo", "EEV drošo" un "Euro VI/6 drošo" transportlīdzekļu un to piekabju sertifikātus izsniedz CSDD pilnvarots transportlīdzekļa izgatavotājs vai tā oficiālais pārstāvis Latvijā.

Ja transportlīdzekļa izgatavotājam Latvijā nav oficiālā pārstāvja, CSDD pilnvarots transportlīdzekļu tehniskās kontroles inspektors izsniedz atbilstošo sertifikātu:

- a) mehāniskajam transportlīdzeklim, pamatojoties uz tā izgatavotāja vai izgatavotāja oficiālā pārstāvja atbilstības apliecinājumu;
- b) piekabei (puspiekabei), ja tā pirmo reizi reģistrēta līdz 2000. gada 31. decembrim, pamatojoties uz tās izgatavotāja vai izgatavotāja oficiālā pārstāvja atbilstības apliecinājumu;
- c) piekabei (puspiekabei), ja tā pirmo reizi reģistrēta, sākot ar 2001. gada 1. janvāri.

13.1. Transportlīdzekļa identifikācija

A. Prasības

A1. ETMK kravas automobilim jābūt atbilstoši izgatavotai (izgatavotām) un piestiprinātai (piestiprinātām) izgatavotāja plāksnītei (plāksnītēm), kas satur vismaz šādu informāciju:

- 1) transportlīdzekļa identifikācijas numuru (VIN),
- 2) motora numuru,
- 3) motora tipu,
- 4) motora tipa apstiprinājuma marķējumus atbilstoši ANO EEK Noteikumu Nr. 49, Nr.82 un Nr. 24 prasībām vai atbilstoši Direktīvas 88/77/EEK vai Direktīvas 2005/55/EK, vai Direktīvas 72/306/EEK prasībām, vai Regulas (EK) Nr. 595/2009 prasībām vai atbilstoši Direktīvas 70/220/EEK vai Regulas (EK) Nr. 715/2007 prasībām;

5) dīzeļmotora dūmgāzu koriģētā absorbcijas koeficienta vērtību $k [m^{-1}]$, izņemot "Euro VI/6 drošos" transportlīdzekļus.

Informācijai jābūt skaidri salasāmai.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

13.1.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Vizuāla	B1. Nav vai neatbilstoša izgatavotāja plāksnīte; informācija uz plāksnītes nesalasāma vai nepilnīga	1

13.2. Dūmainība

A. Prasības

A1. Tehniskās apskates ietvaros izmērītā ETMK transportlīdzekļa koeficienta k vērtība nedrīkst pārsniegt izgatavotāja noteikto dīzeļmotora dūmgāzu koriģētā absorbcijas koeficienta vērtību, izņemot "Euro VI/6 drošo" transportlīdzekli, kura koeficienta k vērtība nedrīkst pārsniegt 0,5.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

13.2.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Izmantot mērierīci	B1. Koeficienta k vērtība pārsniedz pieļaujamo	1

13.3. Riepu protektora dziļums

A. Prasības

A1. Visu ETMK transportlīdzekļu riepu minimālajam protektora dziļumam jābūt ne mazākam par 2,0 mm.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

13.3.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Izmantot mērierīci	B1. Nepietiekams riepas protektora minimālais dziļums	1

13.4. Sertifikāti

A. Prasības

A1. Lai saņemtu RS sertifikātu, jāuzrāda transportlīdzekļa izgatavotāja vai tā pilnvarotā pārstāvja Latvijā izsniegts "Euro III drošo", "Euro IV/4 drošo", "Euro V/5 drošo", "EEV drošo" vai "Euro VI/6 drošo" transportlīdzekļu prasībām atbilstoša kravas automobiļa ekoloģijas un drošības sertifikāta oriģināls vai piekabes (puspiekabes) drošības sertifikāta oriģināls.

B. Prasību izpildes vērtēšanas kritēriji un novērtējumi

13.4.	Pārbaudes metode	Vērtēšanas kritēriji	Novērtējums
	Dokumentu pārbaude	B1. Nav ETMK transportlīdzeklī atbilstošā ekoloģijas vai drošības sertifikāta	1

Piezīme. Pielikuma punktu numerācija uztveramības nolūkos ir attēlota atbilstoši direktīvas numerācijai.

Satiksmes ministra vietā -
finanšu ministre Dana Reizniece-Ozola

Minimālās prasības tehniskās apskates staciju tehniskās kontroles iekārtām un aprīkojumam

1. Tehniskās apskates stacija ir speciāli aprīkota būve, kas paredzēta transportlīdzekļu tehniskajai kontrolei tajā veicamo funkciju apjomā. Tehniskās apskates stacija atbilst šā pielikuma 3P.2. tabulā noteiktajām prasībām (atkarībā no pārbaudāmo transportlīdzekļu kategorijas).

2. Tehniskās apskates staciju var papildus aprīkot un pielāgot noteiktu pārbaūžu veikšanai transportlīdzekļu un to sastāvdaļu atbilstības novērtēšanas ietvaros.

3. Tehniskās apskates stacijas ēka ar halli (hallēm) atbilst spēkā esošajiem būvniecības, veselības aizsardzības, darba drošības un citiem piemērojamiem nosacījumiem. Līdzās ēkai tehniskās apskates stacijas teritorijā ir piebraukšanas un izbraukšanas ceļi un laukumi - piebraukšanas vai uzkrāšanas laukums un izbraukšanas laukums. Ēkā ir biroja vai stacijas vadītāja un personāla telpas, telpas, kur iespējams ierīkot kasi maksājumu pieņemšanai, un labierīcību telpas apmeklētājiem.

4. Tehniskās apskates stacijā ir:

4.1. tehniskās kontroles līnija (līnijas) (turpmāk - kontroles līnija) ar secīgi iekārtotiem posteņiem noteiktu tehniskās kontroles darbību veikšanai, saglabājot nemainīgu transportlīdzekļu plūsmas virzienu cauri stacijai. Kontroles līnijā ierīkota apskates bedre vai pacelājs, iekārta transportlīdzekļa pacelšanai uz vienas no asīm - transportlīdzekļiem ar pilnu masu, lielāku par 3,5 tonnām, kā arī piemērots stacionārs lokālais un mobilais apgaismojums un ventilācija:

4.1.1. izšķir divu veidu kontroles līnijas:

4.1.1.1. 1. veida kontroles līnija - transportlīdzekļiem ar pilnu masu līdz 3,5 tonnām;

4.1.1.2. 2. veida kontroles līnija - visu kategoriju transportlīdzekļiem;

4.1.2. kontroles līnijas izmēri ir atkarīgi no tās veida, iekārtojuma un aprīkojuma. Minimālie kontroles līnijas un vārtu izmēri atkarībā no kontroles līnijas veida ir norādīti 3P.1. tabulā.

Minimālie kontroles līnijas un vārtu izmēri

Kontroles līnijas veids	Līnijas minimālie izmēri, m			Vārtu minimālie izmēri, m	
	garums	platums	augstums	platums	augstums
1. veida	12	5,4 (5)*	3,8**	2,5	2,5
2. veida	24	7 (6)*	4,2	3,5	4,2

* Iekavās dotie lielumi piemērojami, ja stacijā ir divas vai vairāk kontroles līnijas.
 ** Augstums virs pacelēja. 1. veida kontroles līnijas augstums virs pacelēja ir ne mazāks kā 3,5 m, ja tehniskās apskates stacijā ir 2. veida kontroles līnija.

4.1.3. postenis ir vieta kontroles līnijā, kur, transportlīdzeklim atrodoties nekustīgam, tiek veikta viena vai vairākas - ciktāl tas ir lietderīgi un pamatoti - tehniskās kontroles darbības (piemēram, transportlīdzekļa identifikācijas pārbaude, lukturu regulējuma pārbaude, bremžu pārbaude bremžu stendā, motora emisiju pārbaude, balstiekārtas pārbaude uz pacelēja). Kontroles līnija halles robežās sastāv no vismaz diviem, bet ne vairāk par četriem posteņiem, ko var papildināt ar:

4.1.3.1. atsevišķi izveidotu pusposteni pirms tehniskās apskates līnijas tehnisko uzskaites datu salīdzināšanai;

4.1.3.2. atsevišķi izveidotu posteni kompresijas aizdedzes motoru izplūdes gāzu un izmešu kontrolei, ja tā izveidošana ir pamatota, proti, ja tā palielina transportlīdzekļu skaitu, kam noteiktā laika vienībā tiek veikta tehniskā kontrole. Šis atsevišķais postenis var būt iekārtots gan pirms, gan pēc tehniskās apskates līnijas, saglabājot plūsmas virzienu, vai tieši blakus tehniskās apskates līnijai ar mainīgu plūsmas virzienu, nodrošinot darbību neatkarīgi no klimatiskajiem apstākļiem. Attālums no šī atsevišķā posteņa līdz kontroles līnijas sākumam nedrīkst pārsniegt 45 m;

4.1.4. atkarībā no tehniskās apskates stacijas hallē esošo kontroles līniju veidiem izšķir šādus tehniskās apskates staciju tipus:

4.1.4.1. A tips - ar vienu vai vairākām 1. veida kontroles līnijām transportlīdzekļiem ar pilnu masu līdz 3,5 tonnām;

4.1.4.2. B tips - ar vienu vai vairākām 2. veida kontroles līnijām transportlīdzekļiem ar pilnu masu, lielāku par 3,5 tonnām;

4.1.4.3. C tips - ar vienu vai vairākām 2. veida kontroles līnijām visiem transportlīdzekļiem, ko var papildināt ar vienu vai vairākām 1. veida kontroles līnijām;

4.2. ruļļu tipa bremžu pārbaudes stends transportlīdzekļiem ar pilnu masu, lielāku par 3,5 tonnām, ar ko var izmērīt, uzrādīt un reģistrēt bremžu spēkus un gaisa spiedienu pneimatisko bremžu iekārtās saskaņā ar standartu LVS ISO 21069-1:2017 "Ceļu transportlīdzekļi.

Transportlīdzekļu ar maksimāli atļauto pilno masu, lielāku par 3,5 t, bremzēšanas sistēmu testēšana ruļļu bremžu standā. 1.daļa:
Pneimatiskās bremžu sistēmas";

4.3. ruļļu bremžu pārbaudes stends transportlīdzekļiem ar pilnu masu līdz 3,5 tonnām;

4.4. palēninājuma reģistrēšanas ierīce (deselerometrs). Pārtrauktas darbības mērinstrumentiem jāreģistrē vai jā saglabā 10 mērījumu rezultāti sekundē;

4.5. pneimatisko bremžu iekārtu pārbaudes aprīkojums, piemēram, manometri, savienotāji un šļūtenes;

4.6. riteņa/ass slodzes mēriekārta, ar ko nosaka slodzi uz ass (izvēles aprīkojums divu riteņu slodzes noteikšanai, piemēram, riteņu svāri un ass svāri);

4.7. iekārta balstiekārtas pārbaudei bez ass pacelšanas (ass spēles detektors), kas atbilst šādām prasībām:

4.7.1. tā ir aprīkota ar vismaz divām ar piedziņu kustināmām plāksnēm, kas var pārvietoties pretējos virzienos gan gareniski, gan šķērseniski;

4.7.2. plāksņu kustību no savas vietas vada iekārtas operators;

4.7.3. lai pārbaudītu transportlīdzekļus ar pilnu masu, lielāku par 3,5 tonnām, plāksnēm jāatbilst šādām prasībām:

4.7.3.1. gareniskais un šķērseniskais pārvietojums ir vismaz 95 mm;

4.7.3.2. gareniskās un šķērseniskās pārvietošanās ātrums ir no 5 cm/sek. līdz 15 cm/sek.;

4.8. II klases trokšņa līmeņa mērierīce;

4.9. četru izplūdes gāzu analizators, kas atbilst noteikumiem par metroloģiskajām prasībām izplūdes gāzu analizatoriem;

4.10. iekārta absorbcijas koeficienta mērīšanai ar pietiekamu precizitāti;

4.11. viena galveno lukturu regulējuma pārbaudes iekārta, kas ļauj pārbaudīt galvenā luktura regulējumu;

4.12. ierīce riepas protektora dziļuma mērīšanai;

4.13. ierīce, ar ko pievienoties transportlīdzekļa elektroniskajai saskarnei, tādai kā OBD analīzes rīks;

4.14. ierīce sašķidrinātās naftas gāzes, saspiestās un sašķidrinātās dabasgāzes noplūdes noteikšanai no barošanas sistēmas;

4.15. mērierīces vai kalibri dažādu sakabes ierīču nodiluma noteikšanai;

4.16. stiklu gaismas caurlaidības mērierīce.

5. Šā pielikuma 4.2.-4.14. apakšpunktā minētās iekārtas vai ierīces drīkst jebkādā kombinācijā apvienot vienā iekārtā, ja tas neietekmē katras mērierīces precizitāti.

6. Tehniskās apskates stacijā izmantojamās iekārtas un aprīkojums jāuztur saskaņā ar ražotāja sniegtajām instrukcijām vai saskaņā ar piemērojamos tiesību aktos noteiktajām prasībām.

7. Tehniskās apskates stacijas mērierīces un mēraparātus, kurus izmanto mērījumu veikšanā, periodiski verificē vai kalibrē saskaņā ar tiesību aktos noteiktajām prasībām vai veic to apkopi atbilstoši konkrētā aprīkojuma ražotāja sniegtajām instrukcijām. Iekārtām, kas veic spēka mērījumus, intervāls starp divām secīgām kalibrēšanām nedrīkst pārsniegt 24 mēnešus, ja tiesību aktos nav noteikts citādi.

3P.2. tabula

Tehniskās apskates veikšanai nepieciešamais aprīkojums

Transportlīdzekļi			Aprīkojums, kas nepieciešams saistībā ar katru no 3. un 4. punktā minētajām pozīcijām																
pilna masa, kg	kategorija	degviela	3.	4.1.	4.2.	4.3.	4.4.	4.5.	4.6.	4.7.	4.8.	4.9.	4.10.	4.11.	4.12.	4.13.	4.14.	4.15.	4.16.
	L1e	B	x								x	x		x	x	x			
	L3e, L4e	B	x								x	x		x	x	x			
	L3e, L4e	D	x								x		x	x	x	x			
	L2e	B	x	x							x	x		x	x	x			
	L2e	D	x	x							x		x	x	x	x			
	L5e	B	x	x							x	x		x	x	x			
	L5e	D	x	x							x		x	x	x	x			
	L6e	B	x	x							x	x		x	x	x			
	L6e	D	x	x							x		x	x	x	x			
	L7e	B	x	x							x	x		x	x	x			
	L7e	D	x	x							x		x	x	x	x			
Līdz 3500 kg	M1, M2	B	x	x		x					x	x		x	x	x	x	x	x

	M1, M2	D	x	x		x					x		x	x	x	x		x	x
>3500 kg	M1, M2	B	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x
	M1, M2	D	x	x	x		x	x	x	x	x		x	x	x	x		x	x
Līdz 3500 kg	N1	B	x	x		x					x	x		x	x	x	x	x	x
	N1	D	x	x		x					x		x	x	x	x		x	x
>3500 kg	N2, N3	B	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x
	N2, N3	D	x	x	x		x	x	x	x	x		x	x	x	x		x	x
Speciāli transportlīdzekļi, kas atvasināti no N kategorijas transportlīdzekļiem																			
Līdz 3500 kg	N1	B	x	x		x					x	x		x	x	x	x	x	x
	N1	D	x	x		x					x		x	x	x	x		x	x
>3500 kg	N2, N3	B	x	x	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x
	N2, N3	D	x	x	x		x	x	x	x	x		x	x	x	x		x	x
Līdz 750 kg	O1		x													x		x	
750 līdz 3500 kg	O2		x	x		x										x		x	
>3500 kg	O3, O4		x	x	x			x	x	x						x		x	
Piezīmes: B - benzīns, dzirksteļaiždedzes motors; D - dīzeļdegviela, kompresijas aizdedzes motors																			

Satiksmes ministra vietā -
finanšu ministre *Dana Reizniece-Ozola*

3. pielikums
Ministru kabineta
2017. gada 30. maija
noteikumiem Nr. 295

Minimālās prasības tehniskās kontroles inspektoru kompetencei, apmācībai un atestācijai

1. Transportlīdzekļu tehniskās kontroles inspektoru atestācija ir mācekļa (darbinieks, kas nav ieguvis inspektora kvalifikāciju līdz atestācijas uzsākšanas dienai) un inspektora teorētisko un praktisko zināšanu pārbaude.

2. Atestācija tiek veikta:

2.1. kad māceklis kārtu pārbaudījumus, lai iegūtu inspektora kvalifikāciju, ko apliecina atestācijas apliecība (turpmāk - sākotnējā atestācija);

2.2. inspektoram ar noteiktu periodiskumu darba pienākumu veikšanas laikā (turpmāk - periodiskā atestācija), lai saglabātu inspektora esošās atestācijas apliecības derīgumu vai to pagarinātu;

2.3. kad inspektors paaugstina kvalifikāciju (turpmāk - kvalifikācijas celšanas atestācija);

2.4. ja ir pamatotas šaubas par inspektora kompetenci (piemēram, inspektora darba kvalitātes kontroles pasākumu rezultātā konstatēti pārkāpumi), nosakot inspektoram ārpuskārtas atestāciju (turpmāk - ārpuskārtas atestācija).

3. Mācekļa izglītībai Valsts akreditētas izglītības programmā un darba pieredzei jāatbilst kādai no šādām prasībām:

3.1. profesionālā augstākā vai profesionālā vidējā izglītība transporta vai mašīnbūves jomā;

3.2. augstākā izglītība un vismaz divu gadu darba pieredze transporta vai mašīnbūves jomā;

3.3. profesionālā vidējā izglītība un vismaz divu gadu darba pieredze transporta jomā;

3.4. vispārējā vidējā izglītība un vismaz divu gadu darba pieredze autotransporta jomā;

3.5. vispārējā vai profesionālā vidējā izglītība un profesionālās augstākās izglītības studijās iegūti vismaz 100 kredītpunkti;

3.6. profesionālās vidējās izglītības studijās sekmīgi nokārtoti gala pārbaudījumi vismaz 75 % apmērā no studiju programmā nepieciešamajiem priekšmetiem.

4. Māceklim jāapgūst zināšanas vismaz šādās jomās:

4.1. transportlīdzekļu tehnoloģijas, tehniskās kontroles un pārbaužu metodes, tehniskās kontroles procesā konstatēto trūkumu vai bojājumu novērtēšana atbilstoši šo noteikumu 1. pielikumā minētajām pārbaudāmo pozīciju grupām;

4.2. tiesiskais regulējums attiecībā uz transportlīdzekļu apstiprināšanu, reģistrāciju un tehnisko apskati;

4.3. IT lietojums saistībā ar veicamajiem pienākumiem.

5. Māceklis iegūst inspektora kvalifikāciju, ja sekmīgi nokārto atestāciju par šā pielikuma 4. punktā minētajām jomām.

6. Inspektoram ir iespējama dažādu līmeņu kvalifikācija atkarībā no zināšanu apjoma un veicamajiem pienākumiem.
7. Inspektors apmeklē organizētās apmācības, lai uzturētu esošo kvalifikāciju vai to paaugstinātu.
8. Inspektors saglabā esošo kvalifikāciju vai to paaugstina, ja sekmīgi nokārto attiecīgo atestāciju.
9. Pēc sekmīgi nokārtotas atestācijas iegūto inspektora kvalifikāciju apliecina CSDD sagatavota atestācijas apliecība elektroniskā veidā. Tā ietver vismaz šādu informāciju:
 - 9.1. inspektora vārds un uzvārds;
 - 9.2. transportlīdzekļu kategorijas, kuru tehnisko kontroli inspektors drīkst veikt;
 - 9.3. izdevējs un izsniegšanas datums.
10. CSDD:
 - 10.1. nodrošina atestāciju;
 - 10.2. nosaka inspektora pārbaudījumu apjomu, saturu, veidu, formu, vērtēšanas kritērijus un inspektora kvalifikācijas līmeņus, kā arī obligātās apmācību jomas un saturu;
 - 10.3. pēc nepieciešamības organizē vai nodrošina apmācības.
11. Inspektors ir valsts amatpersona atbilstoši likumam "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā".
12. Inspektoram, kam 2018. gada 1. martā ir derīga atestācijas apliecība, nepiemēro šā pielikuma prasības par izglītību un darba pieredzi.

Satiksmes ministra vietā -
finanšu ministre *Dana Reizniece-Ozola*

4. pielikums
Ministru kabineta
2017. gada 30. maija
noteikumiem Nr. 295

Tehniskās kontroles uz ceļa protokola (ar kontrolsarakstu) paraugs

Saskaņā ar Direktīvu 2014/47/ES*

(priekšpuse)

1. Tehniskās pārbaudes vieta: _____ 2. Datums: _____ 3. Laiks: _____

4. Transportlīdzekļa reģistrācijas valsts un reģistrācijas numurs: _____ 5. VIN: _____

6. Transportlīdzekļa kategorija:

- (a) N2⁽¹⁾ (3,5 līdz 12 t)
- (b) N3^(a) (vairāk nekā 12 t)
- (c) O3^(a) (3,5 līdz 12 t)
- (d) O4^(a) (vairāk nekā 10 t)
- (e) M2^(a) (>9 sēdvietas⁽²⁾, līdz 5 t)
- (f) M3^(a) (>9 sēdvietas^(b), vairāk nekā 5 t)
- (g) T5
- (h) Cita kategorija^(a): (norādīt)

7. Odometra rādījums pārbaudes laikā: _____

8. Uzņēmums:

a) Nosaukums un adrese: _____

b) Eiropas Kopienas atļaujas numurs⁽³⁾ (Regula (EK) Nr. 1072/2009 un Regula (EK) Nr. 1073/2009): _____

9. Vadītāja vārds, uzvārds: _____

10. KontROLSaraksts:

0) Identifikācija⁽⁶⁾

1) Bremžu iekārta^(f)

2) Stūres iekārta^(f)

Pārbaudīts⁽⁴⁾ Neatbilst⁽⁵⁾

3) Redzamība ^(f)	☐	☐
4) Apgaismes iekārta un elektroiekārta ^(f)	☐	☐
5) Asis, riteņi, riepas, balstiekārta ^(f)	☐	☐
6) Šasija un tai piestiprinātās sastāvdaļas ^(f)	☐	☐
7) Cits aprīkojums, ieskaitot tahogrāfu un ātruma ierobežošanas ierīci ^(f)	☐	☐
8) Traucējumi, ieskaitot emisijas un degvielas un/vai eļļas noplūdi ^(f)	☐	☐
9) Papildu pārbaudes M2 un M3 kategorijas transportlīdzekļiem ^(f)	☐	☐
10) Kravas nostiprināšana ^(f)	☐	☐
11. Pārbaudes rezultāts:		
Pārbaude izturēta		☐
Pārbaude nav izturēta		☐
Aizliegums vai ierobežojums izmantot transportlīdzekli, kam ir bīstami trūkumi		☐

12. Dažādi/piezīmes (konstatēto trūkumu un bojājumu uzskaitījums)

13. Iestāde/amatpersona vai inspektors, kas veicis pārbaudi

Paraksts:

Atbildīgā iestāde/amatpersona vai inspektors

Transportlīdzekļa vadītājs

.....

.....

1) Transportlīdzekļa kategorija saskaņā ar Direktīvas 2014/47/ES 2. pantu.

2) Sēdvietu skaits, ieskaitot vadītāja sēdekli (reģistrācijas apliecības S.1. punkts).

3) Ja šī informācija ir pieejama.

4) "Pārbaudīts" nozīmē, ka ir pārbaudīts vismaz viens vai vairāki šīs grupas elementi, kas norādīti Direktīvas 2014/47/ES II vai III pielikumā, un ir konstatēti maznozīmīgi trūkumi vai trūkumi nav konstatēti.

- 5) Neatbilstīgie elementi, kuros ir konstatēti būtiski vai bīstami trūkumi vai bojājumi, ir norādīti otrā pusē.
- 6) Pārbaudes un bojājumu novērtēšanas metodes saskaņā ar Direktīvas 2014/47/ES II vai III pielikumu.

(otrā puse)

0. TRANSPORTLĪDZEKĻA IDENTIFIKĀCIJA

0.1. Reģistrācijas numura zīmes

0.2. Transportlīdzekļa identifikācijas/šasijas/sērijas numurs

1. BREMŽU IEKĀRTA

1.1. Mehāniskais stāvoklis un darbība

1.1.1. Darba bremzes pedāļa/sviras kustīgais savienojums

1.1.2. Pedāļa/rokas sviras stāvoklis un bremzes darbināšanas ierīces gājiens

1.1.3. Vakuumsūkņi vai kompresori un saspiestā gaisa baloni

1.1.4. Zema spiediena indikators vai manometrs

1.1.5. Ar roku darbināms bremžu vadības vārsts

1.1.6. Stāvbremzes vadības ierīce, vadības svira, stāvbremzes sprūdieiņi, elektroniskā stāvbremze

1.1.7. Bremžu vārsti (ar kāju darbināmi vārsti, atslogošanas vārsti, regulatori)

1.1.8. Piekabes bremžu iekārtas savienojums (elektriskais un pneimatiskais)

1.1.9. Energoakumulatora spiedvertne

1.1.10. Bremzēšanas spēka pastiprinātājs, galvenais bremžu cilindrs (hidrauliskās sistēmas)

- 1.1.11. Bremžu pārvada cauruļvadi
- 1.1.12. Bremžu pārvada šļūtenes
- 1.1.13. Bremžu uzlikas un kluči
- 1.1.14. Bremžu trumuļi, bremžu diski
- 1.1.15. Bremžu iekārtas troses, stieņi, sviras un to savienojumi
- 1.1.16. Bremžu darba cilindri, pneimokameras (ieskaitot energoakumulatorus un hidrauliskos cilindrus)
- 1.1.17. Bremzēšanas spēku regulators
- 1.1.18. Bremžu regulēšanas mehānismi un indikatori
- 1.1.19. Lēninātāja sistēma (ja uzstādīta vai jābūt uzstādītai)
- 1.1.20. Automātiska piekabes bremžu darbība
- 1.1.21. Bremžu iekārta kopumā
- 1.1.22. Pārbaudes iekārtas pieslēgvietas (ja tādas ir vai tādām jābūt)
- 1.1.23. Inerces bremzes
- 1.2. Darba bremžu darbība un efektivitāte
 - 1.2.1. Darbība
 - 1.2.2. Efektivitāte
- 1.3. Papildu (avārijas) bremžu darbība un efektivitāte
 - 1.3.1. Darbība
 - 1.3.2. Efektivitāte
- 1.4. Stāvbremzes darbība un efektivitāte

1.4.1. Darbība

1.4.2. Efektivitāte

1.5. Papildbremžu darbības rādītāji

1.6. Bremžu pretbloķēšanas sistēma

1.7. Elektroniskā bremžu sistēma (EBS)

1.8. Bremžu šķidrums

2. STŪRES IEKĀRTA

2.1. Mehāniskais stāvoklis

2.1.1. Stūres mehānisma stāvoklis

2.1.2. Stūres mehānisma korpusa stiprinājums

2.1.3. Stūres pārvada stāvoklis

2.1.4. Stūres pārvada darbība

2.1.5. Stūres pastiprinātājs

2.2. Stūres rats, statnis un motocikla stūre

2.2.1. Stūres rats un motocikla stūre

2.2.2. Stūres statnis un motocikla dakša, un stūres vibrācijas slāpētāji

2.3. Stūres rata brīvgājiens

2.5. Piekabes stūrējamās ass stūres mehānisms

2.6. Elektroniskais stūres pastiprinātājs

3. REDZAMĪBA

- 3.1. Redzamības lauks
- 3.2. Stiklojuma stāvoklis
- 3.3. Atpakaļskata spoguļi vai ierīces
- 3.4. Vējstikla tīrītāji
- 3.5. Vējstikla apskatotāji

4. LUKTURI, ATSTAROTĀJI UN ELEKTROIEKĀRTA

- 4.1. Galvenie lukturi
 - 4.1.1. Stāvoklis un darbība
 - 4.1.2. Iestatījums
 - 4.1.3. Slēgums
 - 4.1.4. Atbilstība sertifikācijas prasībām
 - 4.1.5. Gaismas kūļa noliekuma regulēšanas ierīces
 - 4.1.6. Galveno lukturu tīrīšanas ierīce (ja obligāta)
- 4.2. Gabarītlukturi, kontūrgaismas lukturi un dienas gaitas lukturi
 - 4.2.1. Stāvoklis un darbība
 - 4.2.2. Slēgums
 - 4.2.3. Atbilstība sertifikācijas prasībām
- 4.3. Bremžu lukturi
 - 4.3.1. Stāvoklis un darbība

4.3.2. Slēgums

4.3.3. Atbilstība sertifikācijas prasībām

4.4. Virzienrādītāju lukturi un avārijas brīdinājuma gaismas signāls

4.4.1. Stāvoklis un darbība

4.4.2. Slēgums

4.4.3. Atbilstība sertifikācijas prasībām

4.4.4. Mirgošanas frekvence

4.5. Priekšējie un aizmugurējie miglas lukturi

4.5.1. Stāvoklis un darbība

4.5.2. Priekšējo miglas lukturu iestatījums

4.5.3. Slēgums

4.5.4. Atbilstība sertifikācijas prasībām

4.6. Atpakaļgaitas lukturi

4.6.1. Stāvoklis un darbība

4.6.2. Atbilstība sertifikācijas prasībām

4.6.3. Slēgums

4.7. Aizmugurējās reģistrācijas numura zīmes apgaismojuma lukturi

4.7.1. Stāvoklis un darbība

4.7.2. Atbilstība sertifikācijas prasībām

4.8. Aizmugurējie atstarotāji, atstarojošās pamanāmības zīmes, aizmugurējās pazīšanas zīmes

4.8.1. Stāvoklis

4.8.2. Atbilstība sertifikācijas prasībām

4.9. Apgaismes iekārtu obligātie indikatori

4.9.1. Stāvoklis un darbība

4.9.2. Atbilstība sertifikācijas prasībām

4.10. Elektriskie savienojumi starp velkošo transportlīdzekli un piekabi vai puspiekabi

4.11. Vadi

4.12. Neobligātie lukturi (papildu gaismas ierīces)

4.13. Akumulators

5. ASIS, RITEŅI, RIEPAS UN BALSTIEKĀRTA

5.1. Asis

5.1.1. Tilta sija, pusass

5.1.2. Grozāmā ass

5.1.3. Riteņu gultņi

5.2. Riteņi un riepas

5.2.1. Riteņa rumba

5.2.2. Riteņi

5.2.3. Riepas

5.3. Balstiekārta

5.3.1. Atsperojums un stabilizators

5.3.2. Amortizatori

5.3.3. Torsioni, balstiekārtas sviras

5.3.4. Balstiekārtas šarnīri

5.3.5. Pneimatiskā balstiekārta

6. ŠASIJA UN TAI PIESTIPRINĀTAS SASTĀVDAĻAS

6.1. Šasija vai rāmis un stiprinājumi

6.1.1. Vispārējais stāvoklis

6.1.2. Izplūdes sistēmas caurules un klusinātāji

6.1.3. Degvielas tvertne, degvielas cauruļvadi (ieskaitot apsildes degvielas tvertnes un cauruļvadus)

6.1.4. Buferi, sānu un aizmugurējā drošības konstrukcija

6.1.5. Rezerves riteņa (ja tāds ir) stiprinājums

6.1.6. Mehāniskais savienojums un vilkšanas ierīce

6.1.7. Transmisija

6.1.8. Motora stiprinājums

6.2. Kabīne un virsbūve

6.2.1. Stāvoklis

6.2.2. Stiprinājums

6.2.3. Durvis un rokturslēgi

6.2.4. Grīda

6.2.5. Vadītāja sēdeklis

6.2.6. Citi sēdekļi

6.2.7. Braukšanas vadības ierīces

6.2.8. Kabīnes kāpšļi

6.2.9. Cita iekšējā un ārējā apdare un aprīkojums

6.2.10. Dubļusargi (spārni), pretšļakatu ierīces

6.2.11. Stāvbaldi

6.2.12. Rokturi un kāju atbalsti

7. CITS APRĪKOJUMS

7.1. Drošības jostas/sprādzes un drošības sistēmas

7.1.1. Drošības jostu/sprādžu stiprinājumu drošība

7.1.2. Drošības jostu/sprādžu stāvoklis

7.1.3. Drošības jostas slodzes ierobežotājs

7.1.4. Drošības jostu spriegotāji

7.1.5. Drošības gaisa spilvens

7.1.6. SRS sistēmas

7.2. Ugunsdzēsības aparāts

7.3. Slēdzenes un pretaizdzīšanas ierīce

7.4. Brīdinājuma trijstūris

7.5. Pirmās palīdzības piederumu komplekts

7.6. Riteņa atbalstķīļi

7.7. Skaņas signālierīce

7.8. Spidometrs

7.9. Tahogrāfs

7.10. Ātruma ierobežošanas ierīce

7.11. Odometrs

7.12. Elektroniskā stabilitātes kontrole (ESC)

8. TRAUCĒJUMI

8.1. Troksnis

8.1.1. Trokšņa slāpēšanas sistēma

8.2. Izplūdes gāzu emisija

8.2.1. Emisija no dzirksteļaiždedzes motoriem

8.2.1.1. Izplūdes emisiju kontroles aprīkojums

8.2.1.2. Gāzveida emisijas

8.2.2. Emisija no kompresijas aizdedzes motoriem

8.2.2.1. Izplūdes emisiju kontroles aprīkojums

8.2.2.2. Dūmainība

8.4. Citi ar vidi saistīti aspekti

8.4.1. Šķidrumu noplūdes

9. PAPILDU PĀRBAUDES M2, M3 KATEGORIJAS PASAŽIERU TRANSPORTLĪDZEKĻIEM

- 9.1. Durvis
 - 9.1.1. Ieejas un izejas durvis
 - 9.1.2. Avārijas izejas
- 9.3. Ventilācijas un apsildes sistēma
- 9.4. Sēdekļi
 - 9.4.1. Pasažieru sēdekļi
 - 9.4.2. Vadītāja sēdvietā
- 9.5. Iekšējais apgaismojums
- 9.6. Ejas, laukumi stāvošiem pasažieriem
- 9.7. Kāpnes un pakāpieni
- 9.8. Iekšējā sakaru sistēma
- 9.9. Paziņojumi
- 9.11. Prasības attiecībā uz cilvēku ar kustību traucējumiem pārvadāšanu
 - 9.11.1. Durvis, rampas un lifti

Piezīme. * Pielikuma punktu numerācija uztveramības nolūkos ir attēlota atbilstoši direktīvas numerācijai.

Satiksmes ministra vietā -
finanšu ministre *Dana Reizniece-Ozola*

5. pielikums
Ministru kabineta
2017. gada 30. maija
noteikumiem Nr. 295

Tehniskās kontroles procesa uzraudzība un kvalitātes kontrole

1. Tehniskās kontroles procesa uzraudzībai un kvalitātes kontrolei CSDD veic šādus uzdevumus:

1.1. atbilstoši Ceļu satiksmes likumā noteiktajam akreditē personu tehniskās kontroles veikšanai, kura izvēlēta publisko iepirkumu reglamentējošos tiesību aktos noteiktajā kārtībā, ja tā izpilda šo noteikumu prasības attiecībā uz transportlīdzekļu tehniskās kontroles inspektoru kompetenci, apmācību un atestāciju, kā arī prasības transportlīdzekļu tehniskās apskates stacijai, tehniskās kontroles iekārtām un aprīkojumam;

1.2. nodrošina, ka tehniskās apskates staciju izvietojums un skaits ir tāds, kas paredz valsts tehniskās apskates pakalpojumu pieejamību un to atbilstību kvalitātes prasībām;

1.3. nodrošina inspektoru darbības uzraudzību, to apmācību un atestāciju.

2. CSDD ir tiesības pieņemt lēmumu par tehniskās apskates stacijas darbības apturēšanu uz laiku vai tās slēgšanu, kā arī par inspektora atestācijas apliecības darbības apturēšanu uz laiku vai anulēšanu, ja:

2.1. netiek ievērotas tehniskās apskates stacijas telpām vai aprīkojumam noteiktās prasības;

2.2. ir konstatētas atkārtotas vai sistemātiskas neatbilstības tehniskās apskates stacijas darbībā vai inspektora darbā;

2.3. ir zaudēta tehniskās apskates stacijas vai inspektora labā reputācija.

3. Tehniskās apskates stacijas darbību vai inspektora atestācijas apliecību var atjaunot, ja novērstas konstatētās neatbilstības.

4. CSDD darbiniekiem, kas iesaistīti tehniskās kontroles procesa uzraudzībā un kvalitātes kontrolē, ir vismaz pirmā līmeņa augstākā izglītība inženierzinātnēs vai tiesību zinātnēs vai vismaz trīs gadu praktiskā darba pieredze autotransporta jomā.

Satiksmes ministra vietā -
finanšu ministre *Dana Reizniece-Ozola*

